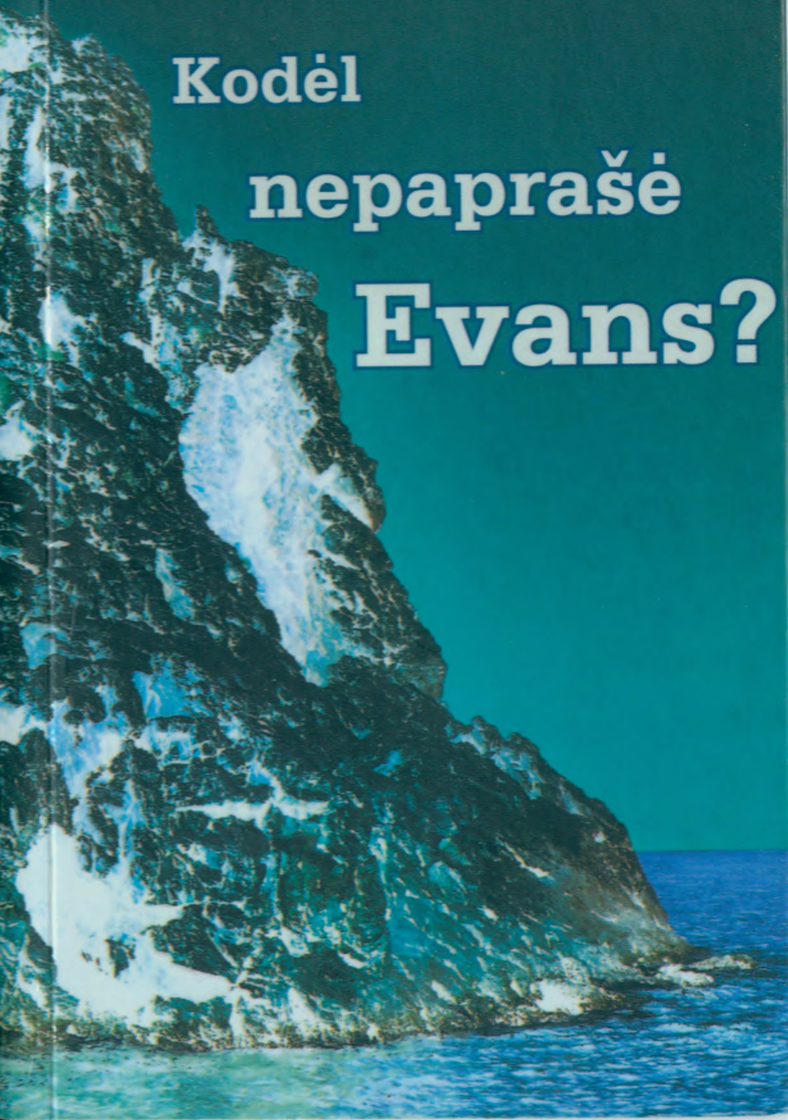
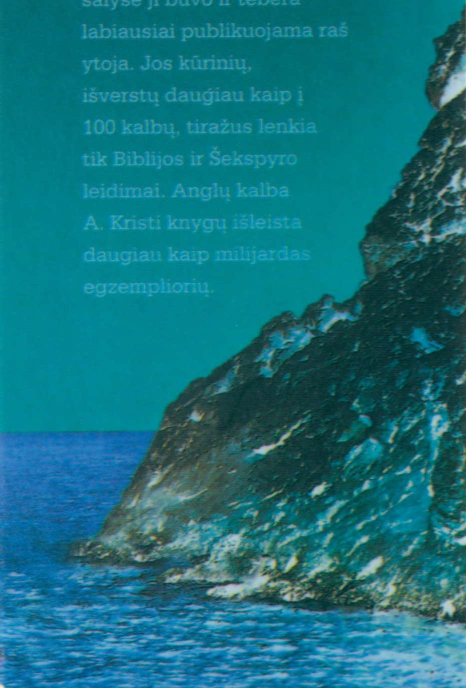
Agatha Christie

Kodėl nepaprašė Evans?

Agata Kristi žinoma visame pasaulyje kaip detektyvų karalienė. Visais laikais ir visose šalyse ji buvo ir tebėra labiausiai publikuojama raš ytoja. Jos kūrinių, išverstų daugiau kaip į 100 kalbų, tiražus lenkia tik Biblijos ir Šekspyro leidimai. Anglų kalba A. Kristi knygų išleista daugiau kaip milijardas egzempliorių.

Agata Kristi

Kodėl nepaprašė Evans?

UDK 820-3
GH 525

Agatha Christie

Why Didn't They Ask Evans?

First published in Great Britain by Collins 1934
HarperCollins*Publishers* 2001

Iš anglų kalbos vertė *Virginija Rimkutė*

ISSN 1822-7376 ; 41
ISBN 978-9955-740-07-0

Kristoferiui Melokui – stirnoms atminti

Turinys

NELAIMĖ

Bobis Džounsas padėjo golfo kamuoliuką, prisitaikė, lėtai atitraukė lazdą atgal ir žaibiškai smūgiavo.

Ar kamuoliukas gražiu lanku kils aukštyn ir, praskriejęs virš duobelės, sėkmingai nusileis ant keturioliktosios stotelės?

Deja. Kadangi smūgis kliuvo į viršūnėlę, jis nulėkė pažeme ir patogiai įsitaisė duobutėje.

Aplinkui nebuvo iš nusivylimo dejuojančių sirgalių minios. Vienintelis smūgio liudininkas nuostabos neišreiškė. Paaiškinti nesunku: mušė ne koks amerikiečių kilmės golfo meistras, o tik ketvirtasis Marčbolto – pajūrio miestelio Velso pakraštyje – pastoriaus sūnus.

Iš Bobio lūpų pasigirdo anaiptol ne šventuoliškas šūksnis.

Jis buvo malonios išvaizdos maždaug dvidešimt aštuonerių metų vaikinas. Nors net geriausias draugas nepavadintų jo gražuoliu, Bobio veidas kėlė simpatiją, o rudose akyse švytėjo šuniškas draugiškumas.

– Kasdien vis prasčiau, – suaimanavo jis.

– Tiesiog per daug skubi, – pastebėjo žaidimo partneris.

Raudonskruostis pagyvenęs vyriškis žilstelėjusiais plaukais buvo geraširdis daktaras Tomasas. Patsai golfo lauke niekad plačiai neužsimodavo. Jis ne itin stipriai mušdavo į kamuoliuko vidurį ir paprastai nurungdavo geresnius, tačiau labiau rizikuoti mėgstančius žaidėjus.

Bobis iš visų jėgų smogė lazda į savo kamuoliuką. Trečiasis kartas buvo sėkmingas. Kamuolėlis nusileido šalia stotelės, kurią daktaras Tomasas jau seniau pasiekė dviem trumpais užtikrintais smūgiais.

– Jūsų eilė, – pasakė Bobis.

Jie nužingsniavo prie kitos duobelės.

Gydytojas mušė pirmas – taikliai, nors ir netoli.

Bobis atsiduso ir darė viską, ko daryti nereikėjo: pasidėjo kamuoliuką ant smaigelio, perdėjo jį iš naujo, ilgai taikėsi, įsitempė, užsimerkė, užvertė galvą į dangų, nuleido žemyn dešinį petį – ir tai buvo puikus smūgis į pievelės vidurį.

Iš pasitenkinimo jis giliai įkvėpė. Išraiškingame veide lengvai matomą golfo žaidėjo nusiminimą pakeitė taipgi akivaizdus triumfas.

– Dabar žinau, kur klydau, – pareiškė Bobis, tačiau visiškai neįtikinamai.

Idealus trumpas smūgis, pavarymas lazdele ir Bobiui jau šiepė dantis pralaimėjimas. Daktaras Tomasas lenkė jį penkiomis stotelėmis.

Pilnas vilčių Bobis atsistojo ties šešioliktąja. Jis vėl mušė taip, kaip griežtai nepatartina, bet stebuklas nepasikartojo. Kirtis buvo nuostabus, neprilygstamas, bemaž antžmogiškas, tačiau suktinis! Kamuoliukas nuskriejo kažkur dešinėn.

– Jei tik būtų lėkęs tiesiai... tai bent! – ištarė daktaras Tomasas.

– *Jei*, – karčiai sutiko Bobis. – Ei, rodos, kažkas šaukė! Tikiuosi, kamuoliukas į nieką neatsimušė.

Jis pasižiūrėjo tolyn į dešinę. Matėsi prastai. Saulė kaip tik leidosi ir, žiūrint tiesiai ta kryptimi, ką nors įžiūrėti buvo sunkoka. Be to, nuo jūros kilo lengvas rūkas. Už keleto šimtų metrų uola staigiu skardžiu leidosi žemyn prie jūros.

– Ten eina takelis, – prabilo Bobis. – Bet kamuoliukas nebus tiek toli nulėkęs. Kaip ten bebūtų, esu tikras, kad kažkas suriko. O jūs?

Bet gydytojas negirdėjo nieko panašaus.

Bobis leidosi ieškoti kamuoliuko. Galiausiai jį aptiko. Žaisti toliau iš esmės buvo neįmanoma – pastarasis gulėjo dygliuotame krūme. Jis vis dėlto porąkart pabandė mušti, tada pakėlė kamuoliuką ir riktelėjo daktarui, kad praleidžia vieną duobelę.

Partneris atėjo jo link, mat kita duobutė buvo prie pat uolos krašto.

Septynioliktoji buvo baisiausias Bobio košmaras. Kamuoliuką reikėjo mušti virš prarajos. Ji nebuvo itin plati, tačiau gylis darė savo.

Jiedu kirto takelį, besirangantį palei uolos kraštą į kairę nuo jų.

Daktaras mostelėjo lazda ir kamuoliukas dailiai nutūpė kitoje pusėje.

Bobis giliai įkvėpė ir smūgiavo. Jo kamuolėlis nuskriejo į priekį ir dingo prarajoje.

– Velniai griebtų, visada taip, – keiktelėjo Bobis. – Prakeikimas, visada.

Eidamas palei kraštą jis vis žvilgčiojo žemyn. Tenai, apačioje, kibirkščiavo jūra, bet ji pasiglemždavo ne visus kamuoliukus. Skardžio kraštai buvo statūs, tačiau vandens link leidosi terasomis.

Bobis lėtai pėdino palei griovą. Jis žinojo, kurioje vietoje galima lengvai nusiropšti žemyn. Vaikinukai, nešiojantys golfo žaidėjų krepšius, pro ten nusileisdavo ir pergalingai pūškuodami vėl išdygdavo su pradingusiu kamuoliuku rankoje.

Ūmai Bobis sustingo vietoje ir šūktelėjo bičiulį.

– Daktare, ateikit čionai. Kaip manote, kas čia?

Keliolika metrų žemiau gulėjo kažkas panašaus į krūvą senų drabužių.

Gydytojas sulaikė kvapą.

– Dieve šventas, – pratarė jis. – Kažkas nukrito nuo skardžio. Tuoj pat lipam pas jį.

Abu vyriškiai nusileido uolos šonu, Bobis, būdamas kiek sportiškesnis, reikiamais momentais prilaikydavo gydytoją. Galiausiai jie pasiekė tamsų, pranašaujantį nelaimę gniutulą. Vyras, maždaug keturiasdešimties, – jis vis dar kvėpavo, tačiau buvo be sąmonės.

Daktaras jį apžiūrėjo – pačiupinėjo rankas, kojas, patikrino pulsą, praplėtė akių vokus. Priklaupęs šalimais, tęsė apžiūrą. Tada pakėlė akis į Bobį, kuris pažaliavusiu veidu stovėjo greta, ir lėtai palingavo galva.

– Nieko padaryti nebeįmanoma, – tarė jis. – Vargšelis, giltinė jau už kampo. Lūžęs stuburas. Ką gi, ką gi. Turbūt

jis takelio gerai nežinojo ir, pakilus rūkui, nukrito. Ne kartą sakiau miestelio tarybai, kad čia reikia turėklų.

Jis atsistojo.

– Nueisiu pagalbos, – paaiškino. – Kad būtų galima iškelti kūną. Kol sužinosim kas ir kaip, spės sutemti. Pabūsi čia?

Bobis linktelėjo.

– Turbūt jam jau niekuo nepagelbėsi? – paklausė jis.

Gydytojas pritarė:

– Niekuo. Ilgai netruks – pulsas sparčiai silpsta. Dar kokias dvidešimt minučių. Prieš pat mirtį gali atgauti sąmonę, nors mažai tikėtina. Bet...

– Vis tiek pasiliksiu, – skubiai patikino Bobis. – Jūs eikit. Jei jis atsipeikės, tai neturiu jokių vaistų... – sutrikęs nutilo.

Gydytojas papurtė galvą.

– Jam neskaudės, – tarė jis. – Visiškai.

Jis apsigręžė ir ėmė skubiai kopti uola aukštyn. Bobis pamatė, kaip prieš dingdamas virš skardžio krašto jis pamojavo ranka.

Bobis prisėdo ant artimiausios siaurutės iškyšos ir prisidegė cigaretę. Iki šiol jis niekad nebuvo susidūręs su ligomis ar mirtimi.

Kaip keistai sutvarkytas pasaulis! Vieną gražų vakarą pakyla migla, žingsnis į šoną... ir gyvenimas baigiasi. Šis sveikai atrodantis vyrukas greičiausiai irgi nė dienos nesirgo. Net atsėlinančios mirties blyškis neišbalino gilaus įdegio. Jis daug laiko bus praleidęs po atviru dangumi – greičiausiai kur nors svečiuose kraštuose. Bobis pastebėjo garbanomis besiraitančius riešuto spalvos plaukus, ties smilkiniais jau paliestus žilės, stambią nosį, masyvų smakrą, pro pravertas lūpas baltuojančius dantis. Plačius pečius ir dailias liesas rankas. Kojos buvo keistai persisukusios. Bobis krūptelėjo ir vėl nukreipė akis į jo veidą. Patrauklus – linksmas, ryžtingas, išmintingas. „Akys, – pagalvojo jis, – turbūt mėlynos..."

Tą sekundę jos atsimerkė.

Buvo mėlynos – ryškaus, gilaus mėlio. Žvelgė tiesiai į Bobį. Nei padūmavusios, nei apsiblaususios. Žvilgsnis buvo visiškai sąmoningas. Stebėjo ir tuo pat metu lyg kažko klausė.

Bobis puolė prie jo. Jam dar nespėjus prisiartinti, vyriškis prakalbo. Balsas buvo aiškus ir skambus.

– Kodėl jie nepaprašė Evans?.. – teištarė jis.

Jį nukrėtė keistas drebulys, akys užsimerkė, o burna prasižiojo...

Mirė.

APIE TĖTES

Bobis priklaupė, bet abejoti nebuvo kuo. Žmogus mirė. Paskutinis sąmonės praskaidrėjimas, klausimas, ir... viskas.

Bobis, jausdamasis nepatogiai, iš mirusiojo kišenės išėmė šilkinę nosinę ir pagarbiai pridengė ja velionio veidą. Daugiau padaryti jis negalėjo nieko.

Tada pamatė sykiu ištraukęs ir dar kažką. Fotografija. Prieš grąžindamas į vietą, dirstelėjo į ją.

Tai buvo patrauklios moters portretas. Gražuolės didelėmis akimis. Ji rodėsi esanti mažne mergaitė. Neabejotinai neturėjo trisdešimties. Bet vaikino vaizduotę sužadino ne tiek jos grožis, kiek jo savitumas. Jis pagalvojo, kad tokį veidą būtų sunku pamiršti.

Jaunuolis atsargiai įkišo nuotrauką atgal ir vėl atsisėdo laukti grįžtančio daktaro.

Laikas slinko vėžlio žingsniu – bent taip jam atrodė. Staiga jis kai ką atsiminė. Per vakarines šeštos valandos pamaldas savo tėvui buvo pažadėjęs groti vargonais, o dabar buvo be dešimt šešios. Žinoma, tėtė supras, bet vaikinas vis viena gailėjosi nesumanęs perduoti žinutės per gydytoją. Pastorius Tomas Džounsas sudirgdavo itin greitai. Jis buvo neprilygstamas nervų kamuolys, o susierzinus jo virškinimo aparatas išeidavo iš rikiuotės, keldamas baisias kančias. Nors tėvą Bobis laikė apgailėtinu senu kvailiu, vis dėlto nepaprastai jį mylėjo. Savo ruožtu pastorius Tomas ketvirtąjį sūnų mintyse vadino pasigailėtinu *jaunu* paikium ir tikėjosi pastarąjį teigiamai paveikti, nors buvo ne toks tolerantiškas kaip Bobis.

„Vargšas tėvelis, – mintijo Bobis. – Jis lakstys šen ir ten. Neapsispręs, ar pradėti pamaldas, ar dar palūkėti. Jaudinsis tiek, kad suskaus pilvą, o tada negalės valgyti vakarienės. Jam net nešaus į galvą, kad neapvilsiu jo, nebent niekaip negalėčiau išpildyti pažado... galų gale, koks skirtumas? Tačiau jis niekada

to nesupras. Žmonės, kuriems virš penkiasdešimt, nebeturi nė krislelio smegenų – jie tik gadina sau nervus dėl niekų, nevertų nė skatiko. Turbūt buvo netinkamai auklėti ir nieko nebegali sau padaryti. Bėdulis tėtė, jis tiek pat išmintingas, kiek ir besmegenis lauke!"

Jis sėdėjo ir galvojo apie savo tėvą, irzulys su simpatija maišėsi tarpusavyje. Jam rodės, kad jo paties gyvenimas yra amžinas aukojimasis įvairiausioms gimdytojo idėjoms. Misteris Džounsas irgi manė, kad tai *jis* dėl visų aukojasi, tik jaunoji karta vis neteisingai jį supranta. Nuostabu, kaip skirtingai galima vertinti tą patį dalyką.

Kur prašapo tas daktaras! Jis jau seniai turėjo grįžti.

Bobis atsistojo ir piktai sutrepsėjo. Tą akimirką virš galvos pasigirdo kažkoks triukšmas, ir apsidžiaugęs, jog pagaliau pasirodė pagalba ir jo paslaugų nebereikės, jis pažvelgė aukštyn.

Tačiau ten stovėjo ne gydytojas. Tai buvo nepažįstamas vyriškis, apsivilkęs golfo kelnes, susegamas ant blauzdų.

– Gal kas nutiko? – pasiteiravo atvykėlis. – Nelaimingas atsitikimas? Gal galiu kuo pagelbėti?

Šis aukštas vyras kalbėjo maloniu tenoru. Jau temo, tad Bobis nelabai aiškiai jį įmatė.

Jis trumpai paaiškino aplinkybes, o nepažįstamasis klausydamasis retkarčiais vis įterpdavo nuostabos šūksnius.

– Padėti? – pasisiūlė jis. – Pakviesti ką nors?

Bobis pasakė, kad pagalba jau pakeliui, ir paklausė, gal tas pastebėjęs ką nors ateinant.

– Deja, nemačiau nė vieno žmogaus.

– Suprantat, – pridūrė Bobis, – šeštą turiu būti kitur.

– Ir nenorite palikti...

– Tikrai taip, – atsakė Bobis. – Tai yra, vargšelis miręs ir taip toliau, ir, aišku, niekas pagelbėti nebegali, bet vis tiek...

Jis nutilo, kaip paprastai savo sumišusiems jausmams išreikšti pristigęs žodžių.

Tačiau nepažįstamasis atrodė suprantąs.

– Aišku, – tarstelėjo jis. – Klausykit, aš nusileisiu žemyn, jei tik sugebėsiu įžiūrėti kelią, ir palauksiu kitų.

– O, tikrai? – dėkingai ištarė Bobis. – Suprantat, tai dėl mano tėvo. Jis ne iš blogųjų, bet pyks. Matot, kur eiti? Kiek labiau į kairę... dabar dešiniau... tiksliai. Lengvai įveiksit.

Savo padrąsinančiais nurodymais jis padėjo vyriškiui nusileisti į nedidelę aikštelę tarp uolų, kurioje stovėjo. Atvykėlis atrodė esąs maždaug trisdešimt penkerių. Neišraiškingas veidas prašyte prašėsi papildomas monokliu ir ūsiukais.

– Šiose apylinkėse aš pašalietis, – paaiškino jis. – Tarp kitko, mano pavardė Basington Frenčas. Ieškausi namo. Bet kokių baisių nelaimių tik nepasitaiko! Jis nukrito nuo skardžio?

Bobis pritardamas linktelėjo.

– Pakilo rūkas, – paaiškino jis. – Takelis čia pavojingas. Ką gi, sudiev. Labai jums dėkoju. Turiu skubėti. Jūs labai geras.

– Anaiptol, – patikino pastarasis. – Visi taip pat pasielgtų. Juk nepaliksi vargšelio gulėti sau... noriu pasakyti, būtų kaip ir nepadoru.

Bobis kopė stačiu takeliu. Nuo uolos krašto jis dar pamojavo pasilikusiajam ir pasileido bėgte per laukus. Dėl laiko stokos jis įšoko į šventorių per tvorą, užuot daręs lankstą vartų link; pastorius šį veiksmą pro zakristijos langą regėjo bei griežtai pasmerkė.

Buvo jau penkios minutės septintos, tačiau varpas vis dar skambėjo.

Pasiaiškinimai ir kaltinimai buvo atidėti iki pamaldų pabaigos. Uždusęs Bobis susmuko į savo kėdę ir pradėjo derinti senovinių vargonų registrus. Mintys išsiliejo Šopeno gedulingu maršu.

Po visko pastorius ėmėsi karšti sūnui kailį – greičiau iš sielvarto nei iš pykčio (kaip pats pabrėžė).

– Brangusis Bobi, – tarė jis, – jei ko nors negali atlikti prideramai, tai geriau apskritai nedaryk. Suprantu, kad tu ir tavo jaunieji draugai laiko neskaičiuojate, bet Aukščiausiąjį versti laukti nevalia. Groti pasisiūlei pats. Aš šito sprendimo už tave nepriėmiau ir niekaip jo neįtakojau. Tačiau tu silpnadvasiškai verčiau žaidei...

Bobis pagalvojo, kad bus protingiau įsiterpti, kol jo tėvas nenusivažiavo visai į šoną.

– Dovanok, tėte, – linksmu, nerūpestingu balsu, kaip visada kalbėdavo, nesvarbu, kokia bebūtų tema, atsiprašė Bobis. – Ne dėl savo kaltės. Saugojau lavoną.

– Ką darei?

– Saugojau avigalvį, kuris nusivertė nuo skardžio. Žinai, kur griova, prie septynioliktos duobelės. Kaip tik tuo momentu pakilo rūkas ir tas turbūt ėjo tiesiai ir nukrito.

– Viešpatie gailestingas, – suriko pastorius. – Kokia nelaimė! Ar tas žmogus mirė iš karto?

– Ne. Kurį laiką jis dar buvo be sąmonės. Mirė, kai tik daktaras Tomasas išėjo. Aišku, turėjau ten pabūti – juk negalėjau tiesiog išnešti kudašių ir palikti jį begulintį. Paskui pasirodė vienas vyrukas, tai perdaviau jam vyriausiojo raudotojo pareigas ir atskuodžiau čionai.

Pastorius atsiduso.

– Oi, mano mielas Bobi, – ištarė jis. – Negi niekas nesugraudins surambėjusios tavo širdies? Man neapsakomai skaudu. Tu akis į akį susidūrei su mirtimi – staigia, netikėta mirtimi. Ir dar drįsti apie tai juokauti! Tai visai tavęs nesujaudino. Viskas, o viskas, kas rimta ir šventa, jūsų kartai kelia tik juoką.

Bobis sumišęs mindžikavo nuo vienos kojos ant kitos.

Aišku, jei tėvas nesupranta, kad gali linksmai apie ką nors kalbėti vien todėl, kad tau nepaprastai dėl to liūdna... tai niekad ir nesupras! Tokių dalykų neišaiškinsi. Žūties ir nelaimės akivaizdoje lūpas dera laikyti suspaustas.

Bet ko gali žmogus iš jų tikėtis? Seniai išvis nieko nesupranta. Jų galvose pilna keisčiausių minčių.

„Turbūt čia dėl karo, – geranoriškai pamanė Bobis. – Jis juos sukrėtė ir jie niekaip negali atsipeikėti.“

Savo tėvo jam buvo ir gėda, ir gaila.

– Atleisk, tėte, – ištarė jis, aiškiai supratęs, kad pasiteisinti neįmanoma.

Pastorius savo sūnaus gailėjo – berniukas atrodė susigėdęs, – taip pat neturėjo kur akių dėl jo dėti. Vaikas apie

gyvenimo rūstybę nė menkiausio supratimo neturi. Net jo atsiprašymas buvo jukus ir neatgailaujantis.

Abu nužingsniavo klebonijos link, vienas kitam įnirtingai stengdamiesi surasti kokį nors pateisinimą.

Pastorius galvojo: „Kažin, kada Bobis nusitvers kokio darbo?..“

Tuo tarpu Bobį graužė viena mintis: „Kiek laiko aš čia dar ištversiu?..“

Nepaisant to, vienas kitam jie jautė pačius šilčiausius jausmus.

3 SKYRIUS

KELIONĖ TRAUKINIU

Bobis net nenumanė, kokios bus to nelaimingo atsitikimo pasekmės. Kitą rytą jis nuvažiavo į Londoną susitikti su draugu, ketinančiu atidaryti automobilių remonto dirbtuvę bei manančiu, jog Bobio pagalba būtų vertinga.

Po dviejų dienų, kai abu susitarė, Bobis 11.30 traukiniu ruošėsi braukti namo. Suspėjo vos per plauką. Padingtono traukinių stotyje atsirado laikrodžiui rodant 11.28, puolė į požeminę perėją, išlindo ties 3 peronu traukiniui jau judant ir metėsi į pirmą pasitaikiusį vagoną, nepaisydamas už nugaros likusių įširdusių kontrolierių bei nešikų.

Atplėšęs duris jis kluptelėjo, bet tuoj pat atsistojo. Duris jam iš paskos užtrenkė miklus nešikas, tad Bobiui teliko žiūrėti į vienintelę kupė keleivę.

Vagonas buvo pirmosios klasės, prie garvežio, o kampe sėdėjo tamsiaplaukė mergina ir rūkė cigaretę. Ji dėvėjo raudoną sijoną, trumputį žalią švarkelį bei tiesiog nuostabią mėlyną beretę; nepaisant neabejotino panašumo į rylininko beždžionėlę (jos akys buvo pailgos, tamsios ir liūdnos, o veidas visas susiraukęs), ji buvo nepaprastai žavi.

Jau besižiojąs atsiprašinėti Bobis susilaikė.

– Vaje, taigi čia tu, Frenke! – sušuko jis. – Šimtą metų tavęs nemačiau.

– Jei ką, aš tavęs irgi. Sėsk ir šnekėk.

Bobis vyptelėjo:

– Mano bilietas ne tos spalvos.

– Tai nesvarbu, – maloniai patikino Frenkė. – Skirtumą primokėsiu.

– Mano vyriškas išdidumas stoja piestu vien nuo tokios minties, – pasipiktino Bobis. – Kaip galėčiau leisti už mane mokėti damai?

– Maždaug „Oi, kokie mes šiandien geručiai“, – nusišaipė Frenkė.

– Aš pats sumokėsiu skirtumą, – didvyriškai pareiškė Bobis, kai kupė tarpduryje pasirodė mėlyna įkūni figūra.

– Palik tai man, – pasakė Frenkė.

Ji žavingai nusišypsojo kontrolieriui, šis kilstelėjo ranką prie kepurės, paėmė iš jos baltą bilietėlį ir jį pažymėjo.

– Misteris Džounsas užėjo pas mane trumpam pasišnekučiuoti, – tarė ji. – Tai juk nėra svarbu, tiesa?

– Viskas gerai, jūsų malonybe. Tikiuosi, jog ponaitis užtruks neilgai, – jis delikačiai kostelėjo. – Nepasirodysiu iki Bristolio, – reikšmingai pridūrė.

– Kiek galima nuveikti vien su šypsena, – išėjus tarnautojui pastebėjo Bobis.

Ledi Fransiska Dervent susimąsčiusi palingavo galva.

– Kažin ar su šypsena, – tarė ji. – Manau, kad greičiau viskuo dėtas mano tėvo įprotis keliaujant kiekvienam duoti penkis šilingus arbatpinigių.

– Jau galvojau, Frenke, kad Velsą suvisam palikai.

Fransiska atsiduso.

– Mielas mano, juk žinai, kaip viskas iš tiesų. Patyrei, kokių marazmų tėvai neprigalvoja. Sudėk šitai, apverktinos būklės vonios kambarius bei tai, kad nėra nei ką veikti, nei į ką pasižiūrėti – ir pagalvok, kas šiais laikais tau gyvens kaime! Teisinsis esą taupo ir negali sau leisti taip toli važinėti. Tai yra, kas vargšei merginai belieka?

Bobis užjausdamas liūdnai palingavo galva.

– Tačiau, – tęsė Frenkė, – po tokio vakarėlio, kuriame vakar buvau, pamaniau, kad net namuose blogiau nebus.

– O kas negero nutiko?

– Visiškai nieko. Tai buvo paprasčiausias eilinis vakarėlis, net per daug eilinis. Viskas prasidėjo „Savojos“ viešbutyje pusę devynių. Tačiau aš su keletu mūsiškių atsibasčiau tik penkiolika dešimtos, tad, aišku, mus supainiojo su kita liaudimi, bet apie dešimtą viską išsiaiškinom. Pavakarieniavom, dar kiek pasitrynėme ir patraukėm į „Marionetę“, mat sklido gandas, esą ją ketina apiplėšti, bet nieko panašaus nenutiko – buvo tiesiog mirtinai nuobodu, tai kiek išgėrėm ir iškeliavom į „Koridą“, o ten buvo dar klaikiau, tada pabuvojome

lauko kavinukėje bei žuvies užkandinėje, paskui sumąstėm pusryčiauti pas Andželos dėdę ir tuo išversti jį iš koto, tačiau nepavyko – jam buvo neįdomu, tad išsislankiojom po namus. Bobi, kaip Dievą myliu, iš to išėjo absoliutus šnipštas.

– Turbūt, – tarė Bobis, užgniaužęs pavydo priepuolį.

Net drąsiausiose svajonėse jis neįsivaizdavo savęs vaikštančio į „Marionetę“ ar „Koridą“.

Jo draugystė su Frenke buvo ypatinga.

Vaikystėje jis su broliais žaidė Derventų rūmuose. Dabar, jau suaugę, jiedu matėsi retai. Bet susitikę vis dar kreipdavosi vienas į kitą vardu. Tomis retomis progomis, kai Frenkė būdavo namuose, pastoriaus vaikai nueidavo tenai pažaisti teniso. Tačiau Frenkės ir dviejų jos brolių į kleboniją niekas nekviesdavo. Be žodžių suprasta, jog jiems nebus linksma. Kita vertus, žaidžiant tenisą vaikinų visada trūkdavo. Nepaisant tujinimosi, šiokia tokia įtampa vis dėlto būdavo. Derventai gal per daug stengėsi parodyti, kad „nėra jokio skirtumo“. Savo ruožtu Džounsai laikėsi kiek oficialiai, lyg būtų pasiryžę per prievartą nesibičiuliauti. Tarp abiejų šeimų dabar neliko nieko bendro, išskyrus vaikystės prisiminimus. Tačiau Bobis Frenkę vis viena labai mėgo ir visada džiaugdavosi su ja susitikęs.

– Taip nuo visko pavargau, – pratarė Frenkė. – O tu?

Bobis susimąstė.

– Ne, nemanau.

– Mano mielas, tai puiku, – pareiškė Frenkė.

– Patikėk, taip sakau ne iš draugiškumo, – kaip galėdamas nuoširdžiau patikino Bobis. – Pats negaliu pakęsti širdukų.

Frenkė net krūptelėjo nuo to žodžio.

– Žinau, – tarstelėjo ji. – Jie bjaurūs.

Abu metė vienas į kitą supratingą žvilgsnį.

– Tarp kitko, – nelauktai pakeitė temą Frenkė, – kas ten toks nukrito nuo uolų?

– Jį radom mudu su daktaru Tomasu, – atsakė Bobis. – Iš kur sužinojai, Frenke?

– Laikrašty skaičiau. Va.

Ji pirštu bakstelėjo ties straipsneliu, pavadintu „Skaudi nelaimė pajūryje“:

Vakar vėlai vakare pagal turėtą fotografiją buvo atpažinta Marčbolto tragedijos auka. Portretas pasirodė esąs misis Leo Keimen. Susisiekus su misis Keimen, ji iškart atvyko į Marčboltą ir atpažino velionį kaip savo brolį Aleksą Pričardą. Misteris Pričardas buvo neseniai grįžęs iš Tailando. Anglijoje jis nebuvo lankęsis dešimtį metų ir pastarosiomis dienomis pradėjo kelionę pėsčiomis po apylinkes. Kvota vyks Marčbolte rytojaus dieną.

Bobio atmintyje iškilo keistai patrauklus merginos iš nuotraukos veidas.

– Turbūt per kvotą man teks duoti parodymus, – tarė jis.

– Kaip įdomu. Ateisiu tavęs paklausyti.

– Nemanau, kad verta, – patikino jis. – Mes jį tik radom.

– Ar jis jau buvo miręs?

– Dar ne. Pasimirė maždaug po penkiolikos minučių. Buvau prie jo vienas.

Jis patylėjo.

– Baisoka, – tarė Frenkė, supratusi Bobį labiau nei pastarojo tėvas.

– Aišku, jis nieko nejautė...

– Tikrai?

– Bet vis tiek... na... žinai, jis atrodė nežmoniškai gyvybingas – toks jau žmogus... tikra kiaulystė mirti tokiu būdu – rūke tiesiog ne ten pastatyti koją.

– Laikykis, broluži, – pasakė Frenkė, o šioje keistokoje frazėje nuskambėjo užuojauta ir palaikymas.

– Matei tą seserį? – netrukus paklausė ji.

– Ne. Porą dienų buvau mieste. Reikėjo pasišnekėti su vienu draugu – užsiimsim mašinų remontu. Tu jį pažįsti. Badžeris Bydonas.

– Pažįstu?

– Aišku. Tikrai žinai Badžį. Jis žvairas.

Frenkė suraukė antakius.

– Jis labai kvailai juokiasi: „ha ha ha“, – stengėsi padėti Bobis.

Frenkė vis tiek raukė kaktą.

– Kai buvome maži, jis kartą nukrito nuo ponio, – pridūrė Bobis. – Įsmuko į dumblą žemyn galva, tai turėjom ištraukti jį už kojų.

– Aaa! – galiausiai atsiminė Frenkė. – Prisiminiau. Jis mikčiojo.

– Ir tebemikčioja, – išdidžiai pareiškė Bobis.

– Tai jis turėjo viščiukų fermą, kuri finansiškai išlėkė pro kaminą? – pasidomėjo Frenkė.

– Teisingai.

– Paskui jis įsidarbino biržos maklerių kontoroje ir po mėnesio buvo atleistas?

– Taip.

– Po to buvo išsiųstas į Australiją ir netrukus grįžo?

– Aha.

– Bobi, – ištarė Frenkė. – Viliuosi, tu neketini į šį biznį investuoti?

– Neturiu ko investuoti, – atšovė Bobis.

– Tas pats galas, – pareiškė Frenkė.

– Žinoma, – pritarė Bobis. – Badžeris bandė susirasti ką nors, kad jam padėtų pinigais. Bet šitai ne taip lengva, kaip galėtum pagalvoti.

– Apsidairęs aplink, – sutiko Frenkė, – neįsivaizduoji, kad žmonės apskritai turi smegenis, tačiau retsykiais tokių pasitaiko.

Šio pasakymo potekstė užkabino Bobio jausmus.

– Paklausyk, Frenke, – pasakė jis. – Badžeris protingas – nepaprastai protingas.

– Jie visi tokie, – pareiškė Frenkė.

– Kas visi?

– Visi, kurie išvažiuoja į Australiją ir grįžta. Iš kur jis gavo pinigų pradiniam kapitalui?

– Mirė kažkokia teta ir paliko šešiavietį garažą su trijų kambarių butuku viršuje, o gentainiai nenorom sumetė šimtą

svarų panaudotoms mašinoms įsigyti. Nepatikėtum, kokios derybos gali užvirti dėl jų.

– Kartą buvau vieną nusipirkusi, – pasakė Frenkė. – Tai skaudi tema. Nebekalbėkim apie tai. Kodėl užsimanei palikti karinį laivyną? Juk jie tavęs neišmetė, ką? Tu jau ne tokio amžiaus.

Bobis paraudo.

– Akys, – išspjovė jis.

– Prisimenu, su akimis bėdos turėjai.

– Taigi. Bet sugebėjau praslysti. Tačiau tarnyba užsienyje, ryški saulė jas pribaigė. Tai va... turėjau išeiti.

– Gaila, – murmtelėjo Frenkė, žiūrėdama pro langą.

Kurį laiką abu iškalbingai patylėjo.

– Bet vis tiek bjauru, – pratrūko Bobis. – Mano akys nėra silpnos – daktarai sako, kad jos nepablogės. Būčiau puikiausiai ištvėręs.

– Jos atrodo sveikos, – palaikė Frenkė.

Ji pažvelgė tiesiai į tas doras rudas akis.

– Tai va, – tarė Bobis, – padirbėsiu su Badžeriu.

Frenkė linktelėjo.

Duris pravėrė traukinio palydovas ir pranešė: „Priešpiečiai".

– Einam? – pasiūlė Frenkė.

Jie nužingsniavo į vagoną-restoraną.

Tuo metu, kai buvo galima tikėtis bilietų kontrolieriaus apsilankymo, Bobis operatyviai trumpam pasišalino.

– Nereikia, kad jis perdėm piktnaudžiautų savo sąžine, – paaiškino jis.

Bet Frenkė atrėžė netikinti, kad kontrolieriai apskritai ją turi.

Kai jie atvažiavo į Sailhemą – taip vadinosi traukinio stotelė Marčbolte – buvo truputis po penkių.

– Mane pasitiks mašina, – tarė Frenkė. – Pamėtėsiu tave.

– Dėkui. Nereiks du kilometrus tempti to šlykštaus daikto.

Jis nepagarbiai paspyrė savo lagaminą.

– Ne du, o keturis, – pataisė Frenkė.

– Du, jei eisi takeliu per golfo laukus.

– Tuo, kur...

– Taip, tuo, kur nukrito tas vaikinas.

– Tikiuosi, jog iš tikrųjų jo kas nors nepastūmė, – tarė Frenkė, paduodama savo neseserą tarnaitei.

– Nenustūmė? Dieve šventas, aišku, ne. Ir kodėl turėtų?

– Na, tada viskas kur kas įdomiau atrodytų, tiesa? – atsainiai metė Frenkė.

4 SKYRIUS

KVOTA

Kvota dėl Alekso Pričardo žūties vyko kitą dieną. Daktaras Tomasas, kaip asmuo, radęs kūną, davė parodymus.

– Gyvybė tada dar nebuvo užgesusi? – paklausė kvotai vadovaujantis koroneris.

– Ne, velionis vis dar kvėpavo. Deja, nebuvo nė menkiausios vilties. O...

Gydytojas bėrė medicininius terminus bei panašius nesuprantamus dalykus. Koroneris puolė gelbėti prisiekusiųjų:

– Paprastais žodžiais tariant, vyriškiui lūžo stuburas?

– Jei jau norite viską suprimityvinti, tada taip, – liūdnai sutiko daktaras Tomasas.

Jis dar nupasakojo, kaip išėjo ieškoti pagalbos, palikęs Bobį saugoti mirštančiojo.

– Daktare Tomasai, kokia, jūsų nuomone, šios baisios nelaimės priežastis?

– Galiu pasakyti, jog veikiausiai, tai yra, nors ir neturiu jokių įrodymų dėl mirusiojo proto būklės, pastarasis per neapsižiūrėjimą žengė per skardžio kraštą. Tuo metu nuo jūros kilo rūkas, o takelis toje vietoje staiga suka nuo prarajos. Dėl rūko velionis galėjo nepastebėti pavojaus ir eiti tiesiai, o griova pasiekiama pora žingsnių.

– Ant kūno nėra jokių prievartos žymių? Tai yra tokių, kurias galėjo palikti kitas asmuo?

– Galiu pasakyti tik tiek, jog visi esami sužalojimai visiškai galėjo atsirasti kūnui atsimušus į uolas iš keliolikos metrų aukščio.

– Tada lieka savižudybės galimybė.

– Tai, žinoma, įmanoma. Tačiau to, ar velionis per klaidą žengė per skardžio kraštą, ar nuo jo nušoko, aš pasakyti negaliu.

Po to duoti parodymų buvo pašauktas Robertas Džounsas. Bobis papasakojo, jog jis su daktaru žaidęs golfą ir numušęs kamuoliuką jūros link. Tuo metu pakilęs rūkas ir buvę sunku ką nors įžiūrėti. Jam pasigirdo, kad kažkas sušuko, tad jis pagalvojęs, jog kamuoliukas galėjęs atsimušti į ką nors ateinantį takeliu. Bet galop nusprendęs, kad kamuoliukas taip toli nuskrieti negalėjęs.

– Ar radote tą kamuoliuką?

– Taip, nuo jo iki takelio buvo apie šimtas metrų.

Po to jis nupasakojo žaidimą ties kita duobele, kai jis pats numušė kamuoliuką į prarają.

Tada koroneris jį sustabdė, nes būtų kartojami daktaro parodymai. Jis dar smulkiai išklausinėjo Bobį apie riksmą, kurį tas girdėjęs ar galvojęs, kad girdėjo.

– Tai buvo paprasčiausias riksmas.

– Ar šaukėsi pagalbos?

– Ne. Tiesiog šūktelėjimas. Tiesą sakant, aš net ne visai tikras, kad apskritai jį girdėjau.

– Šūktelėjimas iš netikėtumo?

– Tikrai panašiau, – pritarė Bobis dėkingas. – Maždaug taip, kaip koks vyrukas galėtų riktelti, jei į jį nelauktai atsitrenktų golfo kamuoliukas.

– Arba jei jis žengtų į prarają, galvodamas, jog eina takeliu?

– Taip.

Po to, papasakojus, jog vyras mirė po kelių minučių, kai daktaras išėjo ieškoti pagalbos, Bobio kankynė baigėsi.

Koroneriui dabar terūpėjo išlaikyti absoliutaus aiškumo įspūdį.

Pakvietė misis Leo Keimen.

Bobis net žioptelėjo iš skaudaus nusivylimo. Nejaugi tai tas pats veidas iš nuotraukos, buvusios mirusiojo kišenėje? Fotografai, pasibjaurėjo Bobis, yra patys niekingiausi melagiai. Nuotrauka aiškiai daryta prieš daugelį metų, bet vis viena buvo sunku patikėti, jog toji žavinga gražuolė didžiulėmis akimis galėjo pavirsti šita vulgaria moteriške išpešiotais antakiais ir akivaizdžiai dažytais plaukais. Bobis

netikėtai pagalvojo, jog laikas yra nepaprastai bauginantis dalykas. Pavyzdžiui, kaip atrodys Frenkė po dvidešimties metų? Jis krūptelėjo.

Tuo tarpu Amelija Keimen, gyvenanti Švento Leonardo parko 17 name Padingtone, davė parodymus.

Velionis buvo jos vienintelis brolis, Aleksandras Pričardas. Paskutinįkart jį mačiusi tragedijos išvakarėse, kai jis sakėsi ketinąs pasivaikštinėti po Velso apylinkes. Velionis tik ką buvo grįžęs iš Rytų.

– Ar jis atrodė laimingas ir sveiko proto?

– O, tikrai taip. Aleksas buvo linksmo būdo.

– Taigi, jūsų žiniomis, jis nieko tokio negalvojo?

– Ak! Esu tikra, kad ne. Jis laukė nesulaukė savo pasivaikščiojimo.

– Jo gyvenime pastaruoju metu nepasitaikė finansinių ar kokių nors kitokių sunkumų?

– Na, apie tai aš iš tikro negaliu daug papasakoti, – tarė misis Keimen. – Suprantate, jis tik ką buvo grįžęs, ir dešimtį metų nebuvau jo mačiusi, o daug jis niekada nerašė. Tačiau jis keliskart nuvežė mane į teatrą Londone ir pietų, padovanojo porą niekučių, tad nemanau, kad jam galėjo trūkti pinigų, be to, jis buvo tokios geros nuotaikos, kad kažin ar jam kas galėjo sukti galvą.

– Misis Keimen, kuo jūsų brolis užsiėmė?

Ponia kiek sutriko.

– Na, aš nelabai žinau. Jis tai vadino žvalgymais. Anglijoje jis buvodavo labai retai.

– Jums nežinoma kokia nors priežastis, galėjusi jį paskatinti atimti sau gyvybę?

– Ne, ne, ir nepatikėsiu, kad jis galėjo taip pasielgti. Tai turėjo būti nelaimingas atsitikimas.

– Kaip jūs paaiškintumėte tai, jog jūsų brolis su savimi neturėjo jokio bagažo – net kuprinės?

– Jis nemėgo jos nešiotis. Jam labiau patikdavo bagažą prieš kiek laiko išsiųsti paštu. Dieną prieš išvykdamas jis išsiuntė savo pižamą ir porą kojinių, tik vietoj Denbigšyro užrašė Derbišyrą, tad siuntinys atėjo tik šiandien.

– Štai kaip! Tai kai ką paaiškina.

Misis Keimen dar papasakojo, kaip su ja buvo susisiekta per fotografus, kurių pavardė buvo ant nuotraukos, aptiktos jos brolio kišenėje. Ji su vyru atkakusi į Marčboltą ir iš karto pažinusi savo brolio kūną. Tardama paskutinius žodžius ji garsiai sušniurkščiojo ir pravirko.

Koroneris pabandė ją nuraminti ir leido sėstis į savo vietą.

Po to jis kreipėsi į kviestinius prisiekusiuosius. Pastarieji turėjo nuspręsti, kokia buvo vyriškio mirties priežastis. Laimei, byla buvo paprasta. Nemanytina, jog misteris Pričardas buvo susinervinęs ar itin nusiminęs, ar tokios proto būklės, kad ketintų pakelti prieš save ranką. Priešingai – jis buvo puikios sveikatos, geros nuotaikos ir laukė kelionės. Deja, pasitaikė laikas, kai nuo jūros kilo rūkas ir takelis palei skardį tapo pavojingas, tad taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, jog pats metas dėl to kažko imtis.

Prisiekusieji nuosprendį priėmė greitai.

„Mes nustatėme, jog velionis mirė dėl nelaimingo atsitikimo, bei norėtume papildomai paraginti miestelio tarybą takelio atkarpoje ties jūra, kur šis eina griovos pakraščiu, neatidėliojant užtverti tvorą arba įrengti turėklus."

Koroneris pritariamai linktelėjo.

Kvota buvo baigta.

5 SKYRIUS

Misteris ir misis Keimenai

Po pusvalandžio, grįžus klebonijon, Bobiui paaiškėjo, kad jo ryšys su Alekso Pričardo žūtimi anaiptol nenutrūko. Jam pranešė, kad misteris ir misis Keimenai jo ieško, o dabar kabinete jie kalbasi su jo tėvu. Bobis nužingsniavo tenai ir aptiko pastarąjį narsiai bandantį palaikyti pokalbį, bet akivaizdžiai savo vaidmeniu nesimėgaujantį.

– Va! – su palengvėjimu ištarė jis. – Štai ir Bobis.

Misteris Keimenas atsistojo ir ištiesęs ranką žengė jaunuolio link. Tai buvo stambus raudonskruostis vyras, prikišamai atlapaširdis, bet šaltas ir savotiškai suktas žvilgsnis šį netikrą įspūdį gadino. Tuo tarpu misis Keimen, nors ir galėjo būti laikoma vulgariai, prasčiokiškai patrauklia, mažai ką bendro beturėjo su ta sena savo fotografija, o liūdnai mąslus žvilgsnis negrįžtamai buvo dingęs. Tiesą sakant, Bobis pastebėjo, jei ji nebūtų atpažinusi savo nuotraukos, abejotina, ar kas nors kitas būtų sugebėjęs tai padaryti.

– Atvykau su žmona, – tarė misteris Keimenas, stipriai spustelėjęs Bobio ranką. – Turėjau palaikyti, Amelija gedi.

Misis Keimen sušnirpščiojo.

– Užsukome jūsų aplankyti, – toliau porino misteris Keimenas. – Suprantat, mano vargšės žmonos brolis mirė beveik ant jūsų rankų. Natūralu, kad ji norėtų išgirsti viską, ką tik jūs galėtumėt papasakoti apie paskutines jo minutes.

– Suprantama, – liūdnai pritarė Bobis. – Suprantama.

Jis nervingai šyptelėjo, ir iškart pasigirdo kankinantis tėvo atodūsis.

– Vargšelis Aleksas, – pratarė misis Keimen, nosinės kampučiu šluostydamasi akis. – Vargšelis, ak, vargšelis Aleksas.

– Suprantu, – tarė Bobis. – Užjaučiu jus.

Jis nesmagus pasimuistė.

– Suprantate, – tarė misis Keimen, viltingai žvelgdama į Bobį, – jei jis dar spėjo kažką pasakyti ar pranešti, natūralu, jog aš norėčiau žinoti.

– Taip, žinoma, – atsakė Bobis. – Bet, tiesą sakant, jis nieko nepasakė.

– Nė žodelio?

Misis Keimen atrodė nusivylusi. Bobis pasijuto lyg privalantis atsiprašyti.

– Ne... na... tiesą pasakius, nė žodelio.

– Taip geriausia, – rimtai pareiškė misteris Keimenas. – Palikti šį pasaulį nieko nejaučiant, be skausmo. Amelija, galvok apie tai kaip apie malonę.

– Manau, kad turėčiau, – tarė misis Keimen. – Juk jam neskaudėjo?

– Esu tikras, kad ne, – patikino Bobis.

Misis Keimen giliai atsiduso.

– Ką gi, ir už tai reikia būti dėkingai. Tikėjausi, kad jis spėjo ištarti paskutinį žodį, bet galiu tik sutikti, jog geriausia bus taip, kaip yra. Vargšas Aleksas. Toks prisiekęs keliautojas.

– Taip, iš tiesų, – pritarė Bobis. Jo atmintyje iškilo bronzinis veidas, ryškiai mėlynos akys. Tas Aleksas Pričardas net būdamas taip arti mirties atrodė esąs įdomi asmenybė. Keista, kad jis misis Keimen brolis ir misterio Keimeno svainis. Bobis pagalvojo, kad velionis buvo vertas geresnių giminių.

– Ką gi, esu tikra, kad liekame jums skolingi, – tarė misis Keimen.

– Ką jūs, nieko panašaus, – užtikrino Bobis. – Tai yra... na, aš niekuo nepadėjau... norėjau pasakyti...

Jis visai susipainiojo.

– Mes to nepamiršime, – patikino misteris Keimenas.

Bobis dar kartą iškentė skausmingą rankos paspaudimą. Spustelėjo glebią misis Keimen rankutę. Jo tėvas mandagiai atsisveikino. Bobis palydėjo Keimenus iki durų.

– O kuo jūs, jaunuoli, pats užsiimate? – pasiteiravo Keimenas. – Atostogaujat pas tėvelius?

– Ieškausi darbo, – atsakė Bobis. Patylėjęs papildė. – Tarnavau kariniame jūrų laivyne.

– Sunkūs laikai dabar, sunkūs laikai, – palingavo galvą misteris Keimenas. – Ką gi, linkiu sėkmės, esu tikras, kad pasiseks.

– Labai jums dėkoju, – mandagiai atsakė Bobis.

Jis stebėjo, kaip jie nuvažiuoja žolėmis apaugusiu keliuku.

Ten pat tebestovėdamas jis nugrimzdo į savas mintis. Jos chaotiškai skriejo... atsiminimų nuotrupos... nuotrauka... tos merginos didžiulėmis akimis ir papurusiais plaukais veidas... po keliolikos metų ji virtusi prisidažiusia misis Keimen išpešiotais antakiais, paskendusiomis tarp raukšlių kiaulės akutėmis, rėkiančia spalva chna dažytais plaukais. Visi gaivios jaunystės pėdsakai dingo kaip nebuvę. Gaila! Gal taip nutiko dėl vedybų su tokiu širdingu storžieviu kaip misteris Keimenas. Jei ji būtų ištekėjusi už ko nors kito, gal būtų pasenusi gražiai. Plaukuose baltuotų žilės prisilietimas, vis dar didelės akys žvelgtų iš lygaus pablyškusio veido. Bet gal vis tiek...

Bobis atsiduso ir papurtė galvą.

– Tai ir yra pats blogiausias dalykas santuokoje, – niūriai sumurmėjo jis.

– Ką tu sakei?

Negirdomis atėjusi Frenkė privertė Bobį pabusti iš apmąstymų.

– Labas, – pasisveikino jis.

– Sveikas. Kodėl santuokoje? Ir kieno?

– Svarsčiau apie santuoką apskritai, – atsakė Bobis.

– O jei tiksliau?

– Apie katastrofiškus vedybų padarinius.

– Kas į ją pateko?

Bobis paaiškino. Bet Frenkė visai jo neužjautė.

– Kvailystės. Ta moteriškė atrodo visai kaip nuotraukoje.

– Kada spėjai ją pamatyti? Buvai kvotoje?

– Savaime suprantama. O kaip tu manai? Juk čionai veikti tėra ne kažin kas. Ta kvota – tiesiog Dievo dovana. Niekad anksčiau nebuvau jokioj. Sėdėjau kaip ant adatų. Žinoma, būtų buvę įdomiau, jei tai būtų buvęs paslaptingas

nunuodijimas, su visokiais tyrimais ir panašiai. Bet jei tokių mažyčių malonumų išvis pasitaiko gyvenime, tai žmogus negali per daug iš jų norėti. Aš iki pat kvotos pabaigos tikėjausi, kad viskas pakryps prie žmogžudystės, bet viskas buvo taip apgailėtinai aišku.

– Frenke, na, tavo pomėgiai tiesiog kraugeriški.

– Žinau. Turbūt tai atavizmas – kaip tą žodį reikia tarti? Iki šiol nežinau. Nemanai taip? Esu tikra, kad esu atavistiška. Mokykloje mane pravardžiuodavo Beždžionsnuke.

– Negi beždžionės linkusios į žudynes? – pasiteiravo Bobis.

– Tu kalbi lyg žmogelis iš sekmadieninio laikraščio skaitytojų laiškų skilties, – pareiškė Frenkė. – O tokie populiarūs.

– Žinai ką, – tarė Bobis, grįždamas prie temos, – nesutinku su tavim dėl tos Keimen. Jos nuotrauka buvo labai graži.

– Paretušuota ir tiek, – nukirto Frenkė.

– Na, tai tada ji taip smarkiai retušuota, kad nepasakysi, jog tai tas pats žmogus.

– Tu apakai, – tarė Frenkė. – Fotografas padarė viską, ką tik gali fotografijos menas, bet vis tiek reikėjo dar gerokai padailinti.

– Aš visiškai su tavimi nesutinku, – šaltai atsakė Bobis. – Tiesa, kur tu ją pamatei?

– Vietiniuose „Vakaro aiduose“.

– Matyt, prastai atspausdinta.

– Man rodos, kad tai tavo protelis visai sugadintas tokios perdailintos sukriošusios bobšės – taip, aš pasakiau *bobšės*, – kaip Keimen, – įširdo Frenkė.

– Frenke, – ištarė Bobis, – tu mane stebini. Ir dar ant pastoriaus namų slenksčio. Šiaip ar taip, ant beveik šventos žemės.

– Tai nepaikiok taip baisiai.

Stojo nejauki tyla, bet Frenkės pyktis ilgai netruko.

– Kas *iš tiesų* paika, – pareiškė ji, – tai rietis dėl tos prakeiktos moteriškės. Šiaip aš atėjau pasiūlyti pažaisti golfą. Kaip tau tokia mintis?

– Pasirašau, bose! – mielai sutiko Bobis.

Jie draugiškai kartu rinkosi lazdas, o kalba sukosi vien apie suktus ir skersinius mostus bei aukštų smūgių nuo žolės patobulinimą.

Tik ką įvykusi tragedija nebeegzistavo iki Bobis, tolimu smūgiu bandydamas įvaryti kamuoliuką į vienuoliktąją duobutę, netikėtai šūktelėjo.

– Kas yra?

– Nieko. Tik prisiminiau.

– Ką?

– Na, tie žmonės – Keimenai – buvo atvažiavę ir klausė, ar tas vyrukas prieš mirdamas ką nors pasakė, ir aš atsakiau, kad nieko.

– Na, ir?

– Ir dabar prisiminiau, kad pasakė.

– Šiaip ar taip, ne pati geriausia tavo gyvenimo diena.

– Na, supranti, ne tai jie turėjo omenyje. Matyt, todėl net ir nepagalvojau.

– O ką jis pasakė? – pasmalsavo Frenkė.

– *„Kodėl jie nepaprašė Evans?"* – tik neaišku, ar norėjo pasakyti „Evans", ar „Evansas", tik nebespėjo.

– Juokinga. Ir nieko daugiau?

– Ne. Vargšelis tik atsimerkė ir ištarė tuos žodžius – visai netikėtai, – o tada mirė.

– Na, nieko tokio, – apsvarsčiusi tarė Frenkė. – Nemanau, kad tau vertėtų jaudintis. Tai nebuvo svarbu.

– Žinoma, ne. Bet vis tiek norėčiau, kad būčiau tai bent paminėjęs. Supranti, juk užtikrinau, kad jis nieko nepasakė.

– Na, tai vis tiek tas pats, – paguodė Frenkė. – Turiu galvoj, kad tai ne „pasakyk Gledis, kad visados ją mylėjau", ar „testamentas yra riešutmedžio sekretere" bei dar kokie nors prideramai romantiški Paskutiniai Žodžiai kaip knygose.

– Nemanai, kad vertėtų jiems parašyti?

– Aš nesivarginčiau. Tai tikrai nesvarbu.

– Viliuosi, tu teisi, – tarė Bobis ir su nauju įkarščiu žaidė toliau.

Tačiau tas sakinys nėjo jam iš galvos. Nelindo į akis, bet vis viena erzino. Jam tai šiek tiek kėlė nerimą. Jis buvo tikras,

kad Frenkės žodžiai ir teisingi, ir protingi. Ta frazė nieko nereiškia, pamiršk ją. Tačiau viena jį graužė lyg akmenukas bate. Jis pasakė, kad velionis neištarė nė žodžio. Tai buvo netiesa. Absurdiška ir kvaila, bet jis negalėjo nurimti.

Galų gale tą pat vakarą jis ūmai sėdo ir parašė misteriui Keimenui:

Gerbiamasis misteri Keimenai,

Tik ką prisiminiau, kad Jūsų svainis iš tiesų prieš mirtį ištarė keletą žodžių. Mano manymu, jis pasakė „Kodėl jie nepaprašė Evanso?" Apgailestauju, kad nepasakiau to šįryt, tačiau tuo momentu neskyriau šiems žodžiams jokios reikšmės ir todėl nepagalvojau, jog juos reikėjo paminėti.

Visada Jūsų
Robertas Džounsas

Po dviejų dienų jis gavo atsakymą:

Gerbiamasis misteri Džounsai,

Jūsų šio mėnesio 6 d. laišką gavau. Tūkstantis dėkui už tai, kad taip skrupulingai pakartojote mano velionio svainio žodžius, nepaisydamas jų nereikšmingumo. Mano žmona tikėjosi, kad brolis bus jai palikęs kokią paskutinę žinią. Vis dėlto ačiū, kad buvote toks sąžiningas.

Jūsų Leo Keimenas

Bobis pasijuto pažemintas.

6 SKYRIUS

IŠKYLOS PABAIGA

Dar kitą dieną Bobis gavo visiškai kitokį laišką:

Viskas sutvarkyta, bičiuli, – neįskaitomai buvo prikeverzota Badžerio, kas niekaip nepateisino brangios privačios mokyklos, kurioje jis mokėsi, geros reputacijos. – *Vakar varžytinėse gavau penkias mašinėles po penkiolika svarų už vieną – „Austin", du „Morris" ir porą „Rover". Dabar tai jos nevažiuoja, bet man rodos, kad nesunkiai jas pataisysim. Rupūs miltai, galų gale, mašina yra mašina. Jei tik ji pasiekia pirkėjo namus nesubyrėjusi, tai ir gerai. Turbūt atsidarom kitą pirmadienį, tad pasikliauju Tavim, juk neapvilsi manęs, drauguži? Pasakysiu, kad tetulė Kerė – tikra draugė. Kartą jos senam kaimynui, kuris pyko ant jos dėl kačių, iškūliau langą, ir ji to nepamiršo. Siųsdavo man penksvarį per kiekvienas Kalėdas, o dabar paliko ir šitai.*

Mes pasmerkti sėkmei. Viskas kaip reikiant. Turiu galvoj, juk mašina yra mašina. Gali gaut jų už dyką. Padažai, ir eiliniam mulkiui to užtenka. Tai bus tikra bomba. Tad nepamiršk. Kitą pirmadienį. Pasikliauju Tavim.

Tavo Badžeris

Bobis pasakė tėvui, jog kitą pirmadienį dėl darbo važiuos į miestą. Darbo pobūdis pastoriui nieko panašaus į entuziastingą palaikymą nesužadino. Tegalėjo paminėti, kad jau yra susidūręs su Badžeriu Bydonu. Jis tiesiog išklojo Bobiui ilgą paskaitą apie tai, kaip protinga niekam neįsipareigoti. Jo patarimas, visiškai netinkantis piniginiams ar verslo reikalams, buvo bendro pobūdžio, tačiau jo prasmė nekėlė jokių klausimų.

Tos pačios savaitės trečiadienį Bobis gavo dar vieną laišką. Adresas buvo užrašytas užsienietiška pasvirusia rašysena. Laiško turinys vaikiną nustebino.

Jis buvo iš „Henrikeso ir Dalo firmos“ Buenos Airėse ir, trumpai tariant, siūlė Bobiui darbą pas juos už tūkstančio per metus algą.

Iš pradžių pagalvojo sapnuojąs. Tūkstantis per metus. Dar kartą, tik atidžiau perskaitė laišką. Buvo paminėta, jog labiau pageidaujama tarnavusių jūrų laivyne. Užsiminta, kad Bobį kai kas pasiūlė (to asmens vardas nepaminėtas). Apsispręsti reikia tuojau pat, ir per savaitę Bobis privalėtų susiruošti kelionei į Buenos Aires.

– Velniai mane rautų! – pratarė Bobis, ne visai prideramu būdu išliedamas jausmus.

– Bobi!

– Atsiprašau, tėte. Pamiršau, kad tu čia.

Misteris Džounsas atsikrenkštė.

– Norėčiau atkreipti tavo dėmesį į tai, kad...

Bobis pajuto, kad šio proceso – paprastai gana ilgo – bet kokia kaina privalo išvengti. Tikslą jis pasiekė paprastu teiginiu:

– Kai kas man pasiūlė tūkstantį per metus.

Pastorius, nesugebėjęs akimoju nieko pasakyti, liko pravira burna.

„Jam tai kaip perkūnas iš giedro dangaus“, – patenkintas pamanė Bobis.

– Brangusis Bobi, ar aš teisingai išgirdau, kad kažkas tau pasiūlė tūkstantį per metus? *Tūkstantį*?

– Su visais trim nuliais, tėte, – atsakė Bobis.

– Tai neįmanoma, – pareiškė pastorius.

Dėl šio atviro netikėjimo Bobis neįsižeidė. Jo nuomonė apie savo piniginę vertę ne kažin kiek skyrėsi nuo tėvo.

– Jie turi būti visiški avigalviai, – nuoširdžiai pritarė jis.

– Kas... e... tie žmonės?

Bobis padavė jam laišką. Pastorius, susigraibaliojęs pensnė, įtariai į jį žvilgterėjo. Po to dukart numatavo akimis kiekvieną žodį.

– Tiesiog nuostabu, – galų gale pratarė jis. – Tiesiog nuostabu.

– Bepročiai, – sutiko Bobis.

– O, berniuk mano, – tarė pastorius. – Galiausiai būti anglu yra didis dalykas. Sąžiningumas. Štai ką mes simbolizuojame. Karinis jūrų laivynas šį idealą paskleidė visame pasaulyje. Anglo pasaulis! Šitoji Pietų Amerikos kompanija supranta jaunuolio, kurio principai bus nepalaužiami ir kurio ištikimybe darbdaviai bus užtikrinti, vertę. Visada gali pasitikėti anglo sąžine...

– Kuri skaidri kaip krištolas, – užbaigė Bobis.

Pastorius sunerimęs dirstelėjo į sūnų. Ši puiki frazė jau slydo nuo jo paties liežuvio galo, tačiau Bobio ištarta ji pasirodė lyg ir ne visai nuoširdi.

Kaip ten bebuvę, jaunuolis atrodė kalbąs visiškai rimtai.

– Bet vis vien, tėti, – tarė jis, – kodėl aš?

– Ką turi galvoje – kodėl tu?

– Anglijoje gyvena daug anglų, – paaiškino Bobis. – Puikių vaikinų, viską sugebančių. Kam rinktis mane?

– Galbūt tavo vadas tave rekomendavo.

– Taip, matyt, taip ir bus, – abejojo Bobis. – Bet kuriuo atveju, tai nesvarbu, kadangi negaliu imtis to darbo.

– Negali imtis? Berniuk mano mielas, ką nori tuo pasakyti?

– Na, supranti, aš jau įdarbintas. Pas Badžerį.

– Badžerį? Badžerį Bydoną. Kvailystės, mano mielas Bobi. O šitai rimta.

– Kebloka, pripažinsiu, – atsiduso Bobis.

– Šiuo atveju jokie vaikiški susitarimai su jaunuoju Bydonu negali būti vertinami rimtai.

– Man rimti.

– Jaunasis Bydonas yra absoliučiai neatsakingas. Kaip suprantu, jis savo tėvams jau yra bėdų ir išlaidų priežastimi.

– Jam nelabai sekėsi. Badžeris tiesiog nežmoniškai patiklus.

– Nesisekė, sakai. O aš pasakysiu, kad tas jaunuolis per savo gyvenimėlį nė piršto nėra pakrutinęs, kad užsidirbtų duonai.

– Nesąmonė, tėti. Jis gi keldavosi penktą ryto palesinti tų šlykščių viščiukų. Ne jo kaltė, kad jie visi apsirgo susna, pusna ar kuo ten.

– Šitam remonto verslui aš niekad nepritariau. Tiesiog kvailas kaprizas. Turi jį mesti.

– Negaliu, pone. Aš pažadėjau. Negaliu nuvilti Badžio. Jis manim kliaujasi.

Ginčas virė toliau. Pastoriaus nuomonė apie Badžerį buvo griežta, tad jokio tam jaunuoliui duoto pažado niekaip negalėjo laikyti tęsėtinu. Jis laikė Bobį kvailu užsispyrėliu, pasiryžusiu tuščiai švaistyti gyvenimą su pačiu blogiausiu kompanionu. O Bobis tiesiog nuobodžiai kartojo tą patį – kad jis „negali nuvilti Badžio“.

Galiausiai pastorius supykęs išėjo, o Bobis iškart sėdo rašyti „Henrikeso ir Dalo firmai“ atsisakąs jų pasiūlymo.

Baigęs laišką, jis atsiduso. Iš rankų išleidžia galimybę, kuri turbūt niekada nebepasitaikys. Bet kitos išeities jis nematė.

Vėlėliau golfo aikštelėje jis išdėstė savo bėdą Frenkei. Toji atidžiai išklausė.

– Būtum turėjęs keliauti į Pietų Ameriką?

– Taip.

– Ir tau tai būtų patikę?

– Taip, kodėl gi ne?

Frenkė atsiduso.

– Bet kuriuo atveju, – tarė ji ryžtingai, – manau, kad pasielgei visiškai teisingai.

– Turi galvoj dėl Badžerio?

– Aha.

– Aš juk negalėjau apgauti seno sėbro, ką?

– Taip, tik žiūrėk, kad tavo vadinamasis sėbras paties neapgautų.

– Na, aš jau būsiu atsargus. Viskas bus gerai. Neturiu ko prarasti.

– Viskas turėtų būti gana linksma, – pastebėjo Frenkė.

– Kodėl?

– Net nežinau. Viskas atrodo gana gražu, laisva ir neatsakinga. Pagalvojau, kad, matyt, ir aš nelabai turiu ką prarasti.

Na, tėvas duoda man smulkioms išlaidoms, turiu daugybę namų, kuriuose galiu gyventi, drabužių, tarnaičių, kažkiek pasibaisėtinų šeimos brangenybių, nemažai kreditinių sąskaitų parduotuvėse, bet visa tai iš tikrųjų yra šeimos. Ne *mano*.

– Bet vis tiek... – prabilo Bobis.

– O, tai visiškai kas kita, suprantu.

– Taip, – pritarė Bobis. – Tai visai kas kita.

Staiga jis pasijautė labai prislėgtas.

Tylėdami jiedu paėjo iki kitos duobutės.

– Ryt važiuosiu į miestą, – tarė Frenkė, kai Bobis numušė kamuoliuką.

– Rytoj? A... o aš norėjau tau pasiūlyti paiškylauti.

– Mielai. Bet viskas jau nutarta. Matai, tėvui vėl podagra.

– Turėtum pasilikti ir jam pagelbėti, – tarė Bobis.

– Jis nemėgsta būti gelbstimas. Tai jį tiesiog siaubingai erzina. Labiausiai jam patinka antrasis liokajus. Jis užjaučia ir nepyksta apsvaidomas kuo papuola ar apšaukiamas prakeiktu kvailiu.

Bobis sudavė lazda per kamuoliuko viršų ir įvarė jį į duobutę.

– Sunku bus, – tarė Frenkė ir dailiai numušė kamuoliuką taip, jog jis perskriejo tą duobelę.

– Tarp kitko, – pastebėjo ji, – Londone galėtume šį tą nuveikti kartu. Tu greit atvažiuosi?

– Pirmadienį. Bet... na... iš to juk nieko nebus, ką?

– Ką turi galvoj – nieko nebus?

– Na, taigi aš beveik visą laiką dirbsiu mechaniku. Ir turiu galvoj...

– Net jei ir taip, – pareiškė Frenkė, – manau, kad tu lygiai taip pat gali ateiti į kokteilių vakarėlį ir taip pat prisigerti kaip ir kiti mano draugai.

Bobis tik papurtė galvą.

– Surengsiu alaus ir dešrelių vakarėlį, jei tau toks labiau patiks, – padrąsinamai pasiūlė Frenkė.

– Na, paklausyk, Frenke, kam to reikia? Nemaišyk skirtingų kompanijų. Mūsiškės per daug viena nuo kitos skiriasi.

– Užtikrinu, – patikino Frenkė, – kad mano kompanija labai įvairi.

– Tu tik apsimeti, kad nesupranti.

– Jei nori, gali atsivesti Badžerį. Turėsi draugiją.

– Tu kažko nusistačiusi prieš Badžerį.

– Man rodos, kad dėl mikčiojimo. Mikčiai ir mane verčia mikčioti.

– Klausyk, Frenke, iš to nieko gero nebus ir tu pati tai žinai. Viskas gerai taip, kaip yra. Padaryti galima ne kažin ką, ir, matyt, aš ne visai niekas. Noriu pasakyti, tu visąlaik man baisiai gera ir taip toliau, ir aš už tai dėkingas. Bet vis tiek žinau, kad esu niekas... tai yra...

– Kai baigsi demonstruoti savo nevisavertiškumo kompleksą, – atšiauriai pastebėjo Frenkė, – gal pabandytum vietoj lazdos rankenos naudoti jos galvutę.

– Negi aš... O, velnias! – jis apsuko lazdą galvute į apačią. Frenkė piktdžiugiškai stebėjo, kaip jis penkiskart iš eilės nepataikė į kamuoliuką. Aplink juos kilo smėlio debesys.

– Tavo eilė, – tarė Bobis, pakeldamas kamuoliuką.

– Matau, – pritarė Frenkė. – Ir laimiu.

– Palauksi, kol prisivysiu?

– Ne, nelabai. Turiu daug ką nuveikti.

– Aišku. Manau, kad turi.

Tylėdami jiedu nužingsniavo prie namelio, kuriame žaidėjai paprastai palieka reikmenis.

– Ką gi, – tarė Frenkė, ištiesusi ranką. – Sudie, mano mielas. Buvo nepaprastai malonu tavimi pasinaudoti, kol čia buvojau. Gal dar pagalvosiu apie tave, kai neturėsiu ką geresnio nuveikti.

– Paklausyk, Frenke...

– Gal kada teiksiesi apsilankyti mano rengiamame gatvės prekeivių vakarėlyje. „Vulvorte“ turėtum rasti pakankamai pigių perlinių sąsagų.

– Frenke...

Jo žodžius užgožė Frenkės užvesto „Bentley“ variklio tarškėjimas. Ji pamojavo ranka ir nudūmė.

– Velnias! – nuoširdžiai nusikeikė Bobis.

Jam atrodė, kad Frenkė pasielgė tiesiog baisiai. Gal jis ir nelabai taktiškai viską susakė, bet, velniai rautų, jo žodžiai teisingi.

Vis dėlto gal jam ir nereikėjo visko pasakyti garsiai.

Kitos trys dienos atrodė nenusakomai ilgos.

Pastoriui skaudėjo gerklę, dėl ko jis galėjo tik kai ką sušnabždėti. Kalbėjo jis labai mažai, o ketvirtojo savo sūnaus buvimą akivaizdžiai kentė kaip tikro krikščionio kryžių. Porą kartų jis net pacitavo iš Šekspyro kažką apie žalčio klastą ir panašiai.

Šeštadienį Bobis pajuto – įtampos namuose daugiau neištversiąs. Jis paprašė misis Roberts, sykiu su vyru prižiūrinčios pastoriaus namus, paruošti jam krūvelę sumuštinių ir, kartu nusitvėręs butelį alaus, nusipirktą Marčbolte, išsiruošė į atsiskyrėlišką iškylą.

Bobis išsitiesė ant paparčiais apaugusio upės kranto ir ginčijosi pats su savimi, ar iš pradžių derėtų suvalgyti priešpiečius ir po to numigti, ar nusnūsti iš pradžių, o pavalgyti paskui.

Kol jis svarstė, nejučiom apėmęs miegas nusprendė už jį.

O kai pabudo, buvo jau pusė ketvirtos! Bobis susiraukė, pagalvojęs, kaip jo tėvas nepritartų tokiam dienos praleidimo būdui. Ilgas pasivaikščiojimas po apylinkes – dvidešimt kilometrų ar daugiau, – štai kuo jaunas sveikas žmogus turėtų užsiimti. Tai neišvengiamai vedė prie puikiai visiems žinomos frazės: „Manau, kad savo pietus dabar jau užsidirbau".

„Idiotiška, – pagalvojo Bobis. – Kam užsidirbinėti pietus daug vaikščiojant, ypač jei nenori vaikščioti? Koks iš to gerumas? Jei tau vaikštinėjimas patinka, tai nuolaidžiauji savo įgeidžiams, o jei nepatinka, tai vaikštinėdamas per prievartą save kvailini."

Po to išsitraukė neuždirbtuosius savo pietus ir pasigardžiuodamas juos suvalgė. Su pasitenkinimu atsisuko alaus butelį. Kažkoks neįprastai kartus, bet vis tiek nepaprastai gaivinantis...

Numetęs tuščią butelį į viržius, vėl išsitiesė.

Čia gulinėdamas jis jautėsi lyg dievas. Pasaulis buvo po jo kojomis. Posakis, ir geras. Jis galėjo padaryti bet ką – bet ką, ko tik imtųsi! Jo galvoje sukosi drąsūs iššūkiai ir pribloškiančios sėkmės istorijos.

Tada jis vėl apsiblausė. Jį perėmė mieguistumas.

Jis miegojo...

Sunkus, svaiginantis miegas...

7 SKYRIUS

IŠSIGELBĖJIMAS IŠ MIRTIES NAGŲ

Frenkė privairavo savo didžiulį žalią „Bentley" prie šaligatvio šalia milžiniško senamadiško namo, virš kurio durų buvo užrašas „Šv. Asafo ligoninė".

Iššoko iš mašinos ir grįžtelėjusi ištraukė kuplią lelijų puokštę. Tada paskambino varpeliu. Duris atidarė moteris su seselės uniforma.

– Ar galėčiau pamatyti misterį Džounsą? – pasiteiravo Frenkė.

Seselė susidomėjusi nužvelgė „Bentley", lelijas ir pačią Frenkę.

– Kaip turėčiau pranešti?

– Ledi Fransiska Dervent.

Seselė buvo sujaudinta, pacientas jos akyse įgavo gerokai aukštesnį statusą.

Ji palydėjo Frenkę į kambarį antrame aukšte.

– Jūs turite lankytoją, misteri Džounsai. Ir kaip manote, kas tai bus? Labai maloni staigmena.

Tai vadinama „gero ūpo" kalbėsena, taip būdinga ligoninėms.

– Negali būti! – prabilo pritrenktas Bobis. – Juk čia Frenkė!

– Sveikas, Bobi, atnešiau nuvalkiotų gėlių. Beveik atsiduoda laidotuvėmis, bet pasirinkimas buvo ribotas.

– O, ledi Fransiska, jos labai gražios, – paprieštaravo seselė. – Pamerksiu.

Ji išėjo iš kambario.

Frenkė prisėdo ant kėdės, skirtos lankytojams.

– Na, Bobi, – ištarė ji. – Tai kas čia vyksta?

– Klausk į sveikatą, – atsakė Bobis. – Aš čia absoliuti sensacija. Pusė gramo morfijaus, ne mažiau. Apie mane rašys „Lancete" ir „BMŽ".

– Kas tas „BMŽ“? – pertraukė Frenkė.

– „Britanijos medicinos žurnalas“.

– Gerai. Taip ir toliau. Atpilk dar keletą santrumpų.

– O ar žinai, mergyt mano, kad mirtina dozė yra vos 30 miligramų? Jau turėčiau kokius šešiolika kartų būti miręs. Tiesa, žinomas atvejis, kai atsigavo ir po vieno gramo morfijaus, bet pusė gramo vis tiek baisiai šaunu, kaip manai? Šioje įstaigoje aš didvyris. Jiems niekad nepasitaikė tokio atvejo kaip mano.

– Kaip jiems gerai.

– Argi ne? Turi apie ką papasakoti visiems kitiems pacientams.

Grįžo seselė, vazose nešdama lelijas.

– Juk tai tiesa, ar ne, sesele? – dėl viso pikto pasiteiravo Bobis. – Jūs niekad neturėjot tokio kaip mano atvejo?

– O! Jūsų čia išvis neturėtų būti, – atsakė seselė. – Kapinaitėse prie bažnyčios – va kur turėtumėt gulėti. Bet jaunam mirti yra tik geriau, taip žmonės šneka. – Ji sukikeno iš savo pačios sąmojo ir išėjo.

– Va, – tarė Bobis. – Pamatysi, būsiu įžymus visoje Anglijoje.

Jis šnekėjo toliau. Dingo visi aliai vieno nevisavertiškumo komplekso, kurį jis demonstravo per paskutinį susitikimą su Frenke, ženklai. Su visomis detalėmis nupasakodamas kiekvieną savo ligos smulkmeną jis jautė neapsakomą savimylišką malonumą.

– Užteks, – užčiaupė jį Frenkė. – Skrandžio zondai manęs tikrai nedomina. Tavęs paklausius, atrodo, kad niekas niekada anksčiau nebandė nieko nunuodyti.

– Vos keli buvo nuodyti su puse gramo morfijaus ir išsikapstė, – pabrėžė Bobis. – Kad tave kur, tau atrodo per mažai.

– Žmonėms, kurie tave norėjo nunuodyti, turėtų būti baisiai pikta, – pastebėjo Frenkė.

– Taigi. Tik pasiutusiai gero morfijaus švaistymas.

– Jis buvo aluje, ar ne?

– Taip. Supranti, kažkas mane rado miegantį kaip

užmuštą, bandė prižadinti ir negalėjo. Tada išsigando, nunešė pas šalimais buvusį ūkininką ir pasiuntė daktaro...

– Kas buvo toliau, aš jau žinau, – skubiai patikino Frenkė.

– Iš pradžių jie pagalvojo, kad aš tyčia jo išgėriau. O kai išgirdo mano versiją, nuėjo paieškoti to alaus butelio, ir rado jį ten pat, kur ir buvau numetęs, ir atidavė tirti – matyt, nuosėdų visiškai pakako.

– Neaišku, kaip tas morfijus pakliuvo į butelį.

– Iš tikro. Paklausė alinėje, kur pirkau, atidarė kitus butelius, bet nieko nerado.

– Tai kažkas turėjo įpilti jo į alų, kai miegojai?

– Būtent. Atsimenu, kad popierėlis ant kaklelio angos ne visai gerai laikėsi.

Frenkė susimąsčiusi linktelėjo.

– Ką gi, – tarė ji. – Tai tik parodo, kad mano žodžiai traukinyje buvo visiškai teisingi.

– O ką tu tada sakei?

– Kad tas žmogus – Pričardas – nuo skardžio buvo nustumtas.

– Tu tai sakei ne traukinyje. Stotyje, – bandė prieštarauti Bobis.

– Koks skirtumas.

– Bet kodėl...

– Brangusis mano, juk tai akivaizdu. Kodėl gi kas nors turėtų norėti pašalinti *tave*? Tu juk nei kokio palikimo paveldėtojas, nei ką.

– Galėčiau būti. Kokia nors šauni teta, apie kurią nesu girdėjęs, iš Naujosios Zelandijos ar dar kur galėtų man palikti visą savo turtą.

– Kvailystės. Tik tuo atveju, jei tave pažinotų. O jei nepažinotų, kodėl paliktų viską ketvirtajam sūnui? Šiais sunkiais laikais net dvasininkai gali ir neturėti ketvirto sūnaus! Ne, viskas aišku. Iš tavo mirties niekas nepasipelno, tad atmesta. Tada lieka kerštas. Kartais nesi suvedžiojęs vaistininko dukters?

– Bent jau neprisimenu, – garbingai atsakė Bobis.

– Supratau. Galima suvedžioti tiek daug, kad viena jau ir nebesiskaito. Bet iš karto pasakyčiau, kad tu apskritai nieko nesi suvedžiojęs.

– Tu verti mane raudonuoti, Frenke. Tiesa, o kodėl būtinai vaistininko dukterį?

– Laisvas priėjimas prie morfijaus. Jo įsigyti nelengva.

– Ką gi, vaistininko dukters aš nesuvedžiojau.

– O neturi kokių žinomų priešų?

Bobis papurtė galvą.

– Na va, štai ir viskas, – pergalingai tarė Frenkė. – Tai dėl to nustumtojo nuo skardžio. O ką mano policija?

– Jie galvoja, kad tai buvo pamišėlis.

– Nesąmonė. Pamišėliai nesišlaisto visur su pilnom kišenėm morfijaus, žvalgydamiesi paliktų butelių, į kuriuos galėtų jį supilti. Ne, Pričardą nuo skardžio kažkas nustūmė. Po poros minučių atėjai tu, ir jis mano, kad tu jį pamatei, tad nusprendė pašalinti tave iš kelio.

– Frenke, nemanau, kad tai įtikinama.

– Kodėl?

– Na, visų pirma, aš nieko nemačiau.

– Taip, bet jis to nežinojo.

– O jei būčiau ką nors matęs, būčiau viską papasakojęs per kvotą.

– Manau, būtum, – nenoriai sutiko Frenkė.

Kurį laiką ji mąstė.

– Gal jis pagalvojo, kad tu pamatei ką nors, ką nemanei esant svarbų, bet kas iš tiesų buvo itin reikšminga. Visai nusisvaičiojau, bet mintį pagavai?

Bobis linktelėjo.

– Taip, suprantu, ką turi galvoje, tik man tai vis tiek neatrodo labai įtikinama.

– Esu įsitikinusi, kad tas nutikimas prie skardžio su tavo atveju turi kažką bendro. Tu buvai vietoje – pats pirmasis...

– Tomasas irgi ten buvo, – priminė jai Bobis. – O jo nunuodyti niekas nebandė.

– Gal jie jau ruošiasi, – linksmai pasakė Frenkė. – Arba gal bandė ir nepavyko.

– Skamba perdėm dirbtinai.

– Manau, kad viskas logiška. Jei tokioje pelkėje kaip Marčboltas nutinka du neįprasti įvykiai... pala... yra trečias.

– Kas?

– Tas darbas, kurį tau pasiūlė. Aišku, smulkmena, bet pripažink – tai keista. Nesu niekad girdėjusi apie užsienio kompaniją, kuri užsiimtų niekuo neišsiskiriančių buvusių laivyno tarnautojų įdarbinimu.

– Tu pasakei „niekuo neišsiskiriančių"?

– Tada tu dar nebuvai patekęs į „BMŽ". Bet supranti, ką noriu pasakyti. Pamatei kažką, ko neturėjai matyti, ar bent jau jie (kas jie bebūtų) taip mano. Labai gerai. Pirmiausia jie pabando tavim atsikratyti pasiūlydami darbą užsienyje. Kai tai nepavyksta, jie vis tiek nori tave pašalinti sau iš kelio.

– Ar tai ne per daug drastiška? Be to, rizikinga?

– O! Bet juk žudikai visada baisiai ūmūs. Kuo daugiau jie nužudo, tuo labiau nori žudyti toliau.

– Kaip „Trečiojoje kraujo dėmėje", – prisiminė vieną savo mėgstamiausių romanų Bobis.

– Taip, tikram gyvenime irgi – Džordžas Smitas, pribaigęs tris savo žmonas, o kur dar baisusis žudikas Armstrongas.

– Gerai, Frenke, bet ką, po galais, aš galėjau pamatyti?

– Tai, žinoma, sunku pasakyti, – pripažino Frenkė. – Sutinku, kad ne patį nustūmimą, nes būtum viską papasakojęs. Tai bus kažkas, susiję su pačiu velioniu. Gal jis turėjo kokį apgamą, labai lanksčius pirštus ar dar kokį fizinį trūkumą.

– Kaip matau, tavo mintys linksta žymiojo daktaro Torndaiko link. Bet nieko panašaus negalėjo būti, nes kad ir ką būčiau pastebėjęs, policija tai būtų taip pat nesunkiai supratusi.

– Taip, pamatytų. Tai buvo idiotiškas pasiūlymas. Viskas taip keblu, ką?

– Tai širdį glostanti teorija, – tarė Bobis. – Ir ji priverčia mane jaustis svarbų, bet vis tiek netikiu, kad tai kas nors daugiau nei teorija.

– O aš tikra, kad esu teisi. – Frenkė atsistojo. – Jau turiu bėgti. Galėčiau ryt vėl tave aplankyti?

– O! Prašom. Tas seselių liežuvavimas gerokai įgrįsta. Tarp kitko, labai jau greitai tu grįžai iš Londono.

– Mielas mano, kai tik sužinojau, iškart dūmiau atgal. Juk turėti romantiškai apnuodytą draugą taip jaudina.

– Kažin, ar morfijus toks jau romantiškas, – prisiminęs savo išgyvenimus tarė Bobis.

– Ką gi, atvažiuosiu ryt. Man tave pabučiuoti ar geriau nereikia?

– Juk neužsikrėsi, – padrąsino Bobis.

– Tada sąžiningai atliksiu pareigą ligoniui.

Ji lengvai jį pakštelėjo.

– Iki rytojaus.

Jai išeinant pro duris, seselė atnešė Bobiui arbatos.

– Dažnai mačiau jos nuotraukas laikraščiuose. Bet gyva ji visai kitokia. Ir, žinoma, mačiau ją atvažiuojančią mašinoje, bet niekad nebuvau taip arti jos, taip sakant. Nė kiek neišpuikusi, ar ne?

– Taip, – užtikrino Bobis. – Niekad nepasakyčiau, kad ji išpuikusi.

– Aš ir sakau vyriausiajai seselei, kad ji labai paprasta. Nė kiek neriečia nosies. Taip ir sakiau vyriausiajai, sakau, ji tokia pat kaip jūs ar aš.

Širdyje būdamas priešingos nuomonės, Bobis nieko neatsakė. Seselė, nusivylusi jo nekalbumu, išėjo.

Bobis liko vienas su savo mintimis.

Išgėrė arbatą. Tada mintimis perbėgo fantastišką Frenkės teoriją ir apgailestaudamas nusprendė su ja nesutinkąs. Tada pasidairė kitokių pramogų.

Jo žvilgsnis užkliuvo už vazų su lelijomis. Labai miela, kad Frenkė atnešė tas gėles, ir, aišku, jos labai gražios, bet verčiau jai būtų toptelėję vietoj jų atnešti keletą detektyvinių romanų. Jis nužvelgė stalelį šalia lovos. Ant jo gulėjo populiarios rašytojos Vidos pseudonimu romanas, Dinos Malok „Džonas Halifaksas, džentelmenas“ ir praėjusios savaitės „Marčbolto savaitinis laikraštis“. Jis atsivertė „Džoną Halifaksą, džentelmeną“.

Po kelių minučių padėjo knygą atgal. Galvai, pramuštai „Trečiąja kraujo dėme“, „Erchercogo nužudymo byla“, „Keistu nutikimu su florentietišku durklu“ ir kitomis panašiomis istorijomis, „Džonas Halifaksas, džentelmenas“ stokojo intrigos.

Jis atsiduso ir paėmė į rankas praėjusios savaitės „Marčbolto savaitinį laikraštį“.

Po minutės jis su tokia jėga spaudė mygtuką šalia lovos, kad seselė bėgte atskubėjo į kambarį.

– Kas gi jums nutiko, misteri Džounsai? Jums pasidarė bloga?

– Paskambinkit į rūmus, – suriko Bobis. – Pasakykit ledi Fransiskai, kad tuoj pat čia atvažiuotų.

– Ak, misteri Džounsai. Negalit siųsti tokios žinutės.

– Ak negaliu? – siuto Bobis. – Jei tik man būtų leista atsikelti iš tos velnių neštos ir pamestos lovos, tuoj pamatytumėt, ką galiu ir ko negaliu. O kadangi atsikelti man neleidžiama, tai paskambinti turėsit jūs.

– Bet ji vargu ar grįš.

– Nepažįstat to „Bentley“.

– Ji dar nebus baigusi gerti arbatos.

– Paklausykit, mergyt mano miela, – tarė Bobis, – nestovėkit čia ir su manim nesiginčykit. Kaip ir sakiau, paskambinkit. Perduokit jai, kad tuojau pat atvažiuotų, nes turiu jai kai ką labai svarbaus pasakyti.

Nugalėta, tačiau vis vien koja už kojos seselė išėjo. Ji leido sau ne visai tiksliai perduoti Bobio žinutę.

Jei ledi Fransiskai tai nesukeltų didelių sunkumų, misteris Džounsas norėjo pasiteirauti, ar ji galėtų atvykti, kadangi jis norėtų jai kai ką pasakyti, bet, savaime suprantama, ledi Fransiska jokiu būdu neturėtų savęs apsunkinti.

Ledi Fransiska atrėžė, kad tuoj pat atvyks.

– Patikėkit manim, – pasakė seselė savo kolegėms, – jis bus jai kritęs į akį. Štai dėl ko.

Frenkė atvažiavo nesitverdama iš smalsumo.

– Ką reiškia tas skubus iškvietimas? – pareikalavo paaiškinimo ji.

Bobis sėdėjo lovoje, o ant jo skruostų iš susijaudinimo degė dvi raudonos dėmės. Jis pamosavo „Marčbolto savaitiniu laikraščiu".

– Tik pažiūrėk, Frenke.

Frenkė pažiūrėjo.

– Na, ir, – nesuprato ji.

– Tai apie šitą nuotrauką kalbėjai, kai sakei, kad ji paretušuota, bet visai kaip ta Keimen.

Bobis bakstelėjo pirštu į kiek neryškią fotografiją laikraštyje. Po ja buvo išspausdinta: „Nuotrauka, rasta prie velionio, pagal kurią jis atpažintas. Misis Amelija Keimen, velionio sesuo".

– Būtent taip aš sakiau, ir tai tiesa. Nematau joje nieko, dėl ko vertėtų eiti iš proto.

– Aš irgi.

– Bet sakei...

– Žinau, kad sakiau. Bet supranti, Frenke, – Bobio balsas suskambo itin reikšmingai, – *tai ne ta pati nuotrauka, kurią aš įkišau atgal į negyvėlio kišenę...*

Jiedu ilgokai stebeilijosi vienas į kitą.

– Tuo atveju... – lėtai prabilo Frenkė.

– Arba ten buvo dvi nuotraukos...

– Kas mažai tikėtina...

– Arba...

Jie nutilo.

– *Tas vyras* – kokia jo pavardė? – paklausė Frenkė.

– Basington Frenčas! – išpyškino Bobis.

– Aš *įsitikinusi*!

8 SKYRIUS

MĮSLINGASIS FOTOPORTRETAS

Žvelgdami vienas į kitą, jie bandė suvokti pasikeitusią padėtį.

– Tai negalėjo būti niekas kitas, – tarė Bobis. – Jis vienintelis teturėjo galimybę.

– Nebent, kaip sakėm, buvo dvi nuotraukos.

– Bet nutarėm, kad tai mažai tikėtina. Jei ten būtų buvusios dvi nuotraukos, jį būtų bandę atpažinti pagal abi, o ne vieną.

– Bet kuriuo atveju, tai nesunkiai išsiaiškinama, – pastebėjo Frenkė. – Galim paklausti policijos. Tarkim, kad buvo tik viena nuotrauka – toji, kurią tu matei ir įdėjai atgal į kišenę. Ji buvo ten, kai jį palikai, ir dingo, kai atėjo policija, taigi, vienintelis asmuo, kuris galėjo jas sukeisti, buvo tas Basington Frenčas. Koks jisai tau pasirodė, Bobi?

Bobis susiraukė, bandydamas prisiminti.

– Niekuo neišsiskiriantis vyrukas. Malonaus balso. Džentelmenas ir taip toliau. Neatkreipiau į jį ypatingo dėmesio. Jis sakė esąs atvykėlis... ir kažką apie tai, kad ieškąs namo.

– Na, tai galime patikrinti, – tarė Frenkė. – Vyleris ir Ovenas – vieninteliai nekilnojamojo turto agentai. – Staiga ji suvirpėjo. – Bobi, o tu pagalvojai? Jei Pričardą nustūmė... tai *Basington Frenčas turi būti tas, kuris tai padarė...*

– Liūdna, – tarė Bobis. – Jis atrodė toks malonus vyrukas. Bet, Frenke, žinai, negalim būti tikri, kad jį iš tiesų nustūmė.

– Tuo esu tikra.

– Visąlaik buvai įsitikinusi.

– Ne, tik norėjau, kad taip būtų, nes tada viskas atrodo kur kas įspūdingiau. Tačiau dabar tai kaip ir įrodyta. Jei tai žmogžudystė, viskas tinka. Tavo netikėtas atsiradimas supainiojo žudiko planus. Tai, kad tu pamatei nuotrauką, verčia jį tavęs atsikratyti.

– Matau vieną trūkumą, – pastebėjo Bobis.

– Na? Tik tu matei tą nuotrauką. Kai tik Basington Frenčas liko vienas su lavonu, jis pakeitė ją.

Bet Bobis tebepurtė galvą.

– Ne, taip nieko neišeis. Tarkim, kad ta nuotrauka tokia svarbi, jog mane reikia „pašalinti iš kelio“, kaip tu sakai. Skamba absurdiškai, bet manau, kad vis dėlto tai įmanoma. Taigi, tada kad ir kas turėjo būti padaryta, tai privalėjo būti atlikta iš karto. Tai, kad išvažiavau į Londoną ir nemačiau „Marčbolto savaitinio laikraščio“ ar kitų su išspausdinta nuotrauka, tebuvo grynas atsitiktinumas – niekas to nenumatytų. Labiau buvo tikėtina, kad aš iškart pasakyčiau: „Tai ne ta pati nuotrauka, kurią aš mačiau“. Kam laukti iki kvotos pabaigos, kai viskas taip dailiai išsisprendė?

– Tavo žodžiuose tiesos esama, – pripažino Frenkė.

– Ir dar kai kas. Aišku, negaliu būti visai tikras, bet beveik galėčiau prisiekti, kad kai kišau nuotrauką į mirusiojo kišenę, Basington Frenčo ten dar nebuvo. Jis pasirodė tik po kelių ar keliolikos minučių.

– Visą tą laiką jis galėjo tave stebėti, – ginčijosi Frenkė.

– Kažin, ar galėjo, – lėtai pratarė Bobis. – Iš tikrųjų tėra vienas taškas, iš kurio galima pamatyti būtent tą vietą, kur mes buvom. Kiek toliau yra toks iš apačios pagraužtas uolos kyšulys, per kurio kraštą gali žiūrėti žemyn. Tik ten, ir kai Basington Frenčas pasirodė, aš jį iškart išgirdau. Žingsniai ataidi žemyn. Jis galėjo būti netoliese, bet stebėti nestebėjo – prisiekčiau.

– Tai manai, kad jis nežino, jog tu matei tą nuotrauką?

– Neįsivaizduoju, kaip galėjo sužinoti.

– Ir jis negali bijoti, kad tu matei jį atliekant savo darbą – turiu galvoje žmogžudystę, – nes, kaip ir sakai, tai absurdiška. Tu niekad apie tai net neužsiminei. Rodos, tai vis dėlto bus kažkas kita.

– Tik visai nesugalvoju, kas tas kita.

– Kas nors, apie ką jie nežinojo iki pat kvotos. Net nežinau, kodėl sakau „jie“.

– O kodėl ne? Galų gale, ir Keimenai turėtų būti įsipainioję. Turbūt tai gauja. Man gaujos patinka.

– Prastas skonis, – išsiblaškiusi pasakė Frenkė. – Vieno žmogaus rankomis įvykdyta žmogžudystė – kur kas aukštesnė klasė. Bobi!

– Taip?

– Ką Pričardas pasakė – prieš pat mirtį? Atsimeni, sakei man anądien golfo aikštėje. Koks buvo tas juokingas klausimas?

– *„Kodėl jie nepaprašė Evanso?"*

– Aha. Manai, kad dėl to?

– Bet tai absurdiška.

– Taip atrodo, bet tikrai, tai gali būti svarbu. Bobi, esu *tikra*, kad dėl to. O, ne, kokia aš kvaiša – juk Keimenams tu nieko nesakei?

– Tiesą sakant, sakiau, – lėtai ištarė Bobis.

– *Sakei*?

– Taip. Aną vakarą parašiau jiems. Aišku, pridurdamas, kad tai greičiausiai yra visiškai nesvarbu.

– Ir kas nutiko?

– Keimenas atsakė, mandagiai pritarė, kad, žinoma, tai visai nereikšminga, bet padėkojo, kad varginausi jiems pranešti. Jaučiausi gerokai pažemintas.

– O po dviejų dienų gavai laišką iš tos keistos firmos, meldžiančios keliauti į Pietų Ameriką?

– Taip.

– Ką gi, – tarė Frenkė, – nežinau, ko tu dar nori. Iš pradžių jie pabando šitai, o kai atsisakai, jie ima tave sekti ir nutaikę tinkamą momentą į tavo alaus butelį pripila sočiai morfijaus.

– Tai išeina, kad Keimenai *įsipainioję*?

– Aišku, kad be Keimenų čia neapsieita!

– Taip, – mąsliai nutęsė Bobis. – Jei tavo versija teisinga, jie įklimpę. Pagal dabartinę mūsų teoriją, viskas buvo taip. Auka X buvo tyčia nustumta nuo skardžio – greičiausiai tai padarė, atleisk už santrumpą, BF. Svarbu, kad X nebūtų atpažintas, tad į kišenę įkišamas misis K portretas, o žavingos nepažįstamosios nuotrauka paimama. Kaži, kas ji?

– Nenukrypk nuo temos, – rūsčiai paliepė Frenkė.

– Misis K laukia, kol nuotrauką išspausdins, ir apsimeta sielvartaujančia seserim ir atpažįsta X kaip savo brolį iš svečių kraštų.

– Tu netiki, kad jis tikrai galėjo būti jos brolis?

– Nieku gyvu nepatikėčiau! Žinai, tai nuo pat pradžių mane trikdė. Keimenai visai ne iš to rato. Velionis buvo... na, tai skamba baisiai ir jaučiuosi kaip koks persenęs anglas, grįžęs iš Indijos, bet velionis buvo kaip karališkas perlas.

– O Keimenai neabejotinai tokie nebuvo?

– *Kategoriškai.*

– Ir tada, kai Keimenams viskas ėjo kaip iš pypkės – kūnas sėkmingai atpažintas, pripažinta mirtis dėl nelaimingo atsitikimo, tai yra sodelyje viskas švaru gražu – tada pasirodai tu ir viską sujauki, – garsiai mąstė Frenkė.

– „Kodėl jie nepaprašė Evanso?" – Bobis susimąstęs pakartojo klausimą. – Žinai, nesuprantu, kuo, po galais, ta frazė gali būti tokia svarbi, kad reikėtų kam nors užkurti pirtį.

– A, tai dėl to, kad tu nežinai. Tai tas pats, kaip sudarinėti kryžiažodžius. Parašai aprašymą ir galvoji, kad jis toks elementarus, kad visi vienu ypu atspės, ir baisiai nustembi, kai jie nė trupučio neįsivaizduoja, koks atsakymas. „Kodėl jie nepaprašė Evanso?" jiems turėtų būti baisiai svarbi frazė, ir jie niekaip nesuvokė, kad tau ji nereiškia nieko.

– Tuo jie kvailesni.

– Ak, absoliučiai. Tačiau įmanoma, kad jie pagalvojo, kad jei Pričardas pasakė tai, jis galėjo pasakyti ir dar ką nors, ką tu taip pat atsimintum tik po kurio laiko. Bet kuriuo atveju, jie neketino bandyti laimės. Saugiau, kad tu būtum pašalintas.

– Jie nepaprastai rizikavo. Kodėl jie nesurengė kito „nelaimingo atsitikimo"?

– Ne ne, tai būtų kvaila. Du nelaimingi atsitikimai paeiliui ir dar per tą pačią savaitę? Tai sukeltų įtarimą, kad jie susiję, ir žmonės pradėtų domėtis ir pirmuoju. Ne, manau, kad jų metodas – iš tiesų visai protingas – yra absoliučiai paprastas.

– Bet tu ką tik sakei, kad morfijaus įsigyti nėra lengva.

– Tik ne dabar. Pasirašai knygose ir tiek. A! Žinoma, tai ir yra atsakymas. Nusikaltėlis morfijaus gali gauti nesunkiai.

– Daktaras, ligoninės seselė... ar vaistininkas, – spėliojo Bobis.

– Na, aš būčiau linkusi galvoti apie nelegaliai įvežtus narkotikus.

– Nemaišyk per daug skirtingų nusikaltimų, – prilaikė Bobis.

– Supranti, esmė yra motyvo nebuvimas. Iš tavo mirties nepasipelno niekas. Tai ką policija pagalvos?

– Kad aš pamišėlis, – atsakė Bobis. – Taip jie ir galvoja.

– Matai? Tai išties siaubingai paprasta.

Bobis staiga pratrūko juokais.

– Kas tave taip pralinksmino?

– Pagalvojau, kaip jiems turi įskausti galvas! Tiek morfijaus – keliems žmonėms pribaigti užtektų, – o aš štai sau gyvas sveikas ir dar spardausi!

– Vienas iš Fortūnos juokelių, kurių nenumatysi, – pritarė Frenkė.

– O klausimas toks – ką darysim dabar? – surimtėjo Bobis.

– Oi, daug ką, – impulsyviai atsakė Frenkė.

– Pavyzdžiui?

– Na... išsiaiškinsim dėl tos nuotraukos – kad buvo tik viena, o ne dvi. Ir apie Basington Frenčo namo paieškas.

– O tai greičiausiai bus tvarkinga ir visiškai neįtartina.

– Kodėl taip sakai?

– Klausyk, Frenke, pamąstyk nors kiek. Basington Frenčas *turi* būti neįtariamas. *Turi* būti švarutėlis baltutėlis. Ne tik negali būti nieko, kas sietų jį su negyvėliu, bet turi būti ir derama priežastis jam ten buvoti. Jis galėjo sugalvoti tą namo ieškojimą nepasiruošęs, bet lažinuosi, kad kažką tokio jis iš tiesų darė. Negali būti nė minties apie „paslaptingą nepažįstamąjį, matytą šalia nelaimės vietos“. Man atrodo, kad Basington Frenčas yra tikra jo pavardė, ir jis iš tų, kurie jokiu būdu neturėtų būti įtariami.

– Taip, – mąsliai ištarė Frenkė. – Labai gera išvada. Basington Frenčo ir Alekso Pričardo visiškai niekas nesieja. O jei žinotumėm, kas iš tikrųjų buvo mirusysis...

– Tada viskas gali būti kiek kitaip.

– Todėl buvo labai svarbu, kad kūnas nebūtų atpažintas – štai kam tas Keimenų vaidinimas. Bet vis tiek rizika buvo didelė.

– Tu pamiršti, kad misis Keimen atpažino jį taip greitai, kaip tik buvo žmogui įmanoma. Po to, net jei laikraščiuose ir pilna nuotraukų, juk žinai, kokios jos neaiškios, žmonės tik pašnekėtų: „Keista, tas Pričardas, kuris nukrito nuo skardžio, tikrai be proto panašus į misterį X".

– Dar daugiau, – įžvalgiai pastebėjo Frenkė, – X turėjo būti toks žmogus, kurio pasigestų negreitai. Tai yra, jis negalėjo būti šeimos žmogus, kurio žmona ar kiti giminės iškart bėgtų į policiją pranešti apie jo dingimą.

– Šaunu, Frenke. Taip, jisai arba turėjo ruoštis važiuoti į užsienį, arba būti neseniai iš ten grįžęs – jis buvo giliai įdegęs, kaip koks medžiotojas, bent jau taip atrodė, – ir dar jis privalėjo neturėti jokių labai artimų giminaičių, kurie būtų žinoję apie kiekvieną jo žingsnį.

– Mudu tiesiog nuostabiai naudojam dedukcijos metodą, – konstatavo Frenkė. – Tik tikiuosi, kad nenusimąstysim į lankas.

– O tai visai įmanoma, – tarė Bobis. – Tačiau manau, kad mūsų išvados yra gana logiškos, nors ir nežmoniškai panašu, kad mes statome neapsakomas oro pilis.

Oro pilis Frenkė energingais mostais nuginė į šalį.

– Svarbiausia, ką darysim toliau, – tarė ji. – Man rodos, kad pulti galime trimis keliais.

– Pirmyn, Šerlokai.

– Pirmasis – tai *tu*. Jie jau kartą pasikėsino į tavo gyvybę. Tikėtina, kad jie bandys dar kartą. Tad dabar galime juos įvilioti į spąstus. Masalas, aišku, būsi tu.

– Ačiū, ne, Frenke, – jausmingai padėkojo Bobis. – Šįkart man beprotiškai pasisekė, bet kitąkart laimė nuo manęs gali ir nusisukti, ypač jei jie nuspręs griebtis šiurkštesnių priemonių. Ateityje aš ketinu savimi labai rūpintis. Masalo planas gali keliauti iš kur atėjęs.

– Bijojau, kad taip pasakysi, – atsiduso Frenkė. – Apmaudu, bet šiais laikais jaunuoliai yra neįsivaizduojamai

išlepę. Mano tėvas taip sako. Jiems jau nebepatinka nekomfortiškos sąlygos ir pavojingi bei nemalonūs darbai. O gaila.

– Net labai, – įsitikinęs pritarė Bobis. – Koks antras kampanijos planas?

– Imtis darbo su įkalčiu „Kodėl nepaprašė Evanso?“, – atsakė Frenkė. – Velionis greičiausiai čia atvyko pasimatyti su kažkokiu Evansu. O jeigu surastume tą Evansą...

– Kaip manai, – pertraukė Bobis, – kiek Evansų gyvena Marčbolte?

– Regis, septyni šimtai, – pripažino Frenkė.

– Mažiausiai! Šį tą galėtume nuveikti, tačiau sėkme aš abejoju.

– Galėtume susirašyti visus Evansus ir pas tinkamus apsilankyti.

– Ir ko jų paklaustume?

– Tai ir kebliausia, – pritarė Frenkė.

– Mums reikia daugiau informacijos, – pareiškė Bobis. – Tada ir tavoji idėja gali visai praversti. O koks planas numeris 3?

– Tas Basington Frenčas. Čia bent jau *turime* tvirtą pagrindą, nuo kurio galime atsispirti. Pavardė neįprasta. Paklausiu savo tėvo. Jis žino visas grafystės dvarininkų šeimas ir visokiausias jų atšakas.

– Taip, – sutiko Bobis. – Gal kas ir išeis.

– Tai mes vis tiek kažką darom?

– Žinoma, darom. Negi manai, kad gavęs pusę gramo morfijaus sėdėsiu kaip sėdėjęs?

– Va kur tikra kovinė dvasia, – pasigėrėjo Frenkė.

– Be to, – pridūrė Bobis, – patirti skrandžio plovimą yra tikras įžeidimas.

– Pakaks, – nutildė jį Frenkė. – Jei tavęs nesulaikysiu, tu vėl nuklysi į liguistas šlykštybes.

– Tu visai neturi tikros moteriškos užuojautos, – pasakė Bobis.

APIE MISTERĮ BASINGTON FRENČĄ

Planus regzti Frenkė laiko negaišo. Savo tėvą ji atakavo tą patį vakarą.

– Tėve, – paklausė ji, – ar pažįsti kokius nors Basington Frenčus?

Lordas Marčingtonas skaitė straipsnį apie politiką ir visai ne taip suprato klausimą.

– Vašingtonas kaip miestas čia niekuo dėtas, – paaiškino jis rimtai. – Tai patys amerikiečiai trenkti – visi tie paikiojimai ir posėdžiavimai tėra tautos laiko ir pinigų švaistymas...

Frenkė palaukė, kol lordas Marčingtonas, lyg traukinys riedėdamas įprastu maršrutu, stabtelėjo, kaip čia pasakius, stotelėje.

– Basington Frenčai, – pakartojo Frenkė.

– O ką apie juos? – paklausė lordas Marčingtonas.

Apie juos Frenkė nežinojo ničnieko. Puikiai žinodama, kad jos tėvas neatsispiria pagundai visada prieštarauti, ji tarė:

– Jie iš Jorkšyro, ar ne?

– Nesąmonė, iš Hempšyro. Dar, aišku, yra Šropšyro atšaka ir galybė airių. Kurie iš jų tavo draugai?

– Nelabai žinau, – atsakė Frenkė, leisdama jai primesti draugystę su keletu nepažįstamųjų.

– Kaip nežinai? Ką nori tuo pasakyti? Turi žinoti.

– Dabar žmonės tiek daug trankosi po pasaulį, – pasiteisino Frenkė.

– Trankosi po pasaulį – tik tiek jie ir tesugeba. Mano laikais mes susižinodavome. Tada pasidarydavo aišku, kas esi ir kokioj vietoj – vyrukas pasakė, kad jis iš Hempšyro šakos, tai ką gi, puiku, tavo senelė buvo ištekėjusi už mano antros eilės pusbrolio. Atsirasdavo ryšys.

– Kaip tai turėtų būti miela, – pasakė Frenkė. – Bet dabartiniais laikais tikrai nėra laiko genealoginiams ir geografiniams tyrinėjimams.

– Taip... jūs nebeturit laiko niekam, išskyrus tų nuodingų kokteilių sriūbčiojimams.

Staiga lordas Marčingtonas spygtelėjo iš skausmo, mat pakrutino podagros suimtą koją, kuriai geresnės savijautos nepridėjo net portveinas iš šeimos atsargų.

– Ar jie pasiturintys? – paklausė Frenkė.

– Tie Basington Frenčai? Nepasakyčiau. Šropšyriečiai smarkiai nukentėjo – man rodos, paveldėjimo mokesčiai, tai šis, tai tas. Vienas iš hempšyrėnų vedė turtingą paveldėtoją. Kažkokią amerikietę.

– Vienas iš jų neseniai čia lankėsi, – informavo Frenkė. – Lyg ir ieškojo namo.

– Juokinga. Kodėl kas nors norėtų apsigyventi šičia?

O čia tai klausimas, pagalvojo Frenkė.

Kitą dieną ji nužingsniavo į „Vylerio ir Oveno nekilnojamojo turto“ agentūrą.

Jos pasitikti šoko pats misteris Ovenas. Frenkė jam maloniai nusišypsojo ir šleptelėjo į krėslą.

– Ir kuo mes galėtumėm jus pradžiuginti, ledi Fransiska? Manau, rūmų parduoti nepageidausite, cha cha! – iš savo paties pokšto kvatojo misteris Ovenas.

– Būtų neblogai, – tarė Frenkė. – Ne, tiesą sakant, vienas mano draugas prieš keletą dienų čia lankėsi – toks misteris Basington Frenčas. Jis dairėsi namo.

– A, taip, iš tikrųjų. Puikiai atsimenu tą pavardę. Dviguba.

– Tikrai taip, – pritarė Frenkė.

– Jis teiravosi apie nedideles valdas, kurias būtų galima įsigyti. Kitą dieną jis privalėjo grįžti į miestą, tad negalėjo apžiūrėti daugelio namų, tačiau, kaip supratau, didelės skubos nėra. Po jo išvykimo rinkoje pasirodė pora tinkamų objektų, tad aš jam išsiunčiau aprašymus, bet atsakymo kol kas nesulaukiau.

– Jūs parašėte jam Londono ar... e... užmiesčio adresu? – pasiteiravo Frenkė.

– Tuoj sužinosim. – Jis šūktelėjo jaunesnįjį raštvedį. – Frenkai, misterio Basington Frenčo adresą.

– Rodžeris Basington Frenčas, eskvairas, „Merovei Kortas“, Staverlis, Hempšyras, – lyg iš natų išgiedojo klerkas.

– A! – tarė Frenkė. – Tai jis ne manasis misteris Basington Frenčas. Greičiausiai jo pusbrolis. Pamaniau, keista, kad apsilankė šiuose kraštuose, o su manimi nepasimatė.

– Tikrai taip, tikrai taip, – supratingai pritarė misteris Ovenas.

– Kiek žinau, jis jus turėjo aplankyti trečiadienį.

– Teisingai. Beveik pusę septynių. Pusę septynių mes užsidarome. Labai gerai atsimenu, nes tą pačią dieną įvyko toji tragiška nelaimė. Žmogus nukrito nuo skardžio. Tiesą sakant, misteris Basington Frenčas buvo prie velionio, kol atvyko policija. Baisi tragedija, ir pačiu laiku susigriebta ką nors daryti su tuo takeliu. Galiu jums, ledi Fransiska, pasakyti, kad miesto taryba susilaukė krūvos priekaištų. Tas takelis šaukte šaukėsi bėdos. Neįsivaizduoju, kaip anksčiau tokių nelaimių nepasitaikė.

– Tiesiog neįtikėtina, – pritarė Frenkė.

Iš biuro ji išėjo susimąsčiusi. Kaip Bobis ir išpranašavo, visi misterio Basington Frenčo veiksmai atrodė aiškūs ir neįtartini. Jis buvo vienas iš Hempšyro Basington Frenčų, davė savo tikrą adresą, pokalbyje su nekilnojamojo turto agentu net paminėjo savo vaidmenį tame nelaimingame atsitikime. Ar gali taip būti, kad misteris Basington Frenčas galų gale yra visiškai nekaltas, kaip ir atrodo?

Frenkė suabejojo. Bet tuoj pat metė dvejones į šalį.

„Ne, – tarė ji sau. – Žmogus, norintis nusipirkti namuką, arba atvažiuos anksčiau, arba pasiliks kitai dienai. Neitum pas turto agentus pusę septynių vakaro, o kitą rytą išdumtum į Londoną. O kam apskritai važiuoti? Kodėl nenusiuntus laiško?“

Ne, nusprendė ji, Basington Frenčas yra kaltas.

Kitas jos vizitas buvo į policijos nuovadą.

Inspektorius Viljamsas buvo senas pažįstamas, kitados sėkmingai išaiškinęs tarnaitę, turėjusią netikras rekomendacijas ir pasisavinusią keletą Frenkės papuošalų.

– Laba diena, inspektoriau.

– Laba diena, jūsų malonybe. Tikiuosi, nieko blogo neatsitiko.

– Kol kas ne, bet artimiausiu metu ketinu apšvarinti banką, mat su pinigėliais man labai striuka.

Parodydamas, jog suprato šį sąmojį, inspektorius griausmingai nusikvatojo.

– Tiesą sakant, atėjau paklausinėti vedama gryno smalsumo, – paaiškino Frenkė.

– Tikrai, ledi Fransiska?

– Sakykit, inspektoriau... tas vyras, nukritęs nuo skardžio – Pričardas ar kuo jis ten vardu...

– Pričardas, teisingai.

– Jo kišenėse buvo rasta tik *viena* nuotrauka, ar ne? Kažkas man sakė, kad jis turėjęs *tris*!

– Taip, viena, – patvirtino inspektorius. – Jo sesers nuotrauka. Ji atvyko ir jį atpažino.

– Kaip kvaila pasakoti, kad buvo trys!

– Tai nesunku, jūsų malonybe. Laikraščių reporteriams visai nesvarbu, kiek viską išpūsti, ir dažnokai jie viską aprašo klaidingai.

– Žinau, – sutiko Frenkė. – Girdėjau absurdiškiausių pasakojimų. – Ji akimirką nutilo, po to leido nevaržomai pasireikšti savo fantazijai. – Esu girdėjusi, kad jo kišenės buvo prigrūstos popierių, kurie liudijo, kad jis esąs bolševikų agentas, arba kad jo kišenėse buvo pilna narkotikų, ar kad jis turėjo krūvą padirbtų banknotų.

Inspektorius nuoširdžiai juokėsi.

– Paskutinioji visai nebloga.

– Manau, kad iš tiesų jis su savimi teturėjo keletą įprastų daiktų?

– Keletą. Nosinę, be monogramos. Šiek tiek smulkių kišenėje, pakelį cigarečių ir porą iždinių vekselių – palaidų, ne lagaminėlyje. Jokių laiškų. Jei ne ta nuotrauka, būtume turėję gražaus darbelio, kol būtume nustatę jo tapatybę. Sakytum, Apvaizda ją atsiuntė.

– Kažin, – tarstelėjo Frenkė.

Jos asmenine nuomone, žodį „apvaizda" derėtų pakeisti labai nešvankiu žodžiu. Ji pakeitė pokalbio temą.

– Vakar buvau aplankyti misterio Džounso, pastoriaus sūnaus. To, kurį bandė nunuodyti. Koks neįprastas nutikimas.

– Taip, neįprastas, kaip jūs pavadinote, – tarė inspektorius. – Niekad nesu apie ką nors panašaus girdėjęs. Puikus jaunas ponaitis, neturintis nė vieno priešo, kaip sakoma. Žinot, ledi Fransiska, čia įsivėlę kažkokie įtartini tipai. Bet nežinau nė vieno žmogžudžio maniako, kurio metodas būtų būtent toks.

– Ar bent kiek numanoma, kas tai padarė?

Frenkė buvo tiesiog smalsumo įsikūnijimas.

– Taip įdomu būtų viską sužinoti, – pridūrė ji.

Inspektorius net pasipūtė iš pasitenkinimo. Šis draugiškas pokalbis su grafaite jam patiko. Ledi Fransiska nei išpuikusi, nei pasipūtusi.

– Šiose apylinkėse buvo pastebėta mašina, – porino inspektorius. – Tamsiai mėlynas „Talbot", sedanas. Žmogus iš Loks Kornerio pranešė apie tamsiai mėlyną „Talbot", numeris GG 8282, važiuojantį Sent Botolfo kryptimi.

– Ir jūs manote, kad?..

– GG 8282 yra Sent Botolfo vyskupo automobilio numeris.

Frenkė akimirką įsivaizdavo vyskupą žudiką, kuris užsakinėja dvasininkų sūnų aukojimus, bet atsidususi šią viziją nuginė šalin.

– Vyskupo, matyt, neįtariate? – pastebėjo ji.

– Išsiaiškinome, kad jo mašina tą dieną apskritai neišvažiavo iš vyskupijos garažo.

– Taigi numeris netikras.

– Taip. Ir toliau aiškinsimės.

Visaip reikšdama susižavėjimą, Frenkė atsisveikino su inspektoriumi. Ji, stengdamasi nenuliūsti, pagalvojo: „Tamsiai mėlynų „Talbot" Anglijoje turėtų būti nemažai."

Grįžusi namo nuo rašomojo stalo bibliotekoje pasiėmė Marčbolto adresų knygą ir nusinešė į savo kambarį. Keletą valandų prie jos plūkėsi.

Rezultatas nebuvo džiaugsmingas.

Marčbolte gyveno keturi šimtai aštuoniasdešimt du Evansai.

– Velniai griebtų! – nusikeikė Frenkė.

Ir pradėjo regzti planus.

10 SKYRIUS

Pasiruošimas nelaimingam atsitikimui

Po savaitės Bobis prisijungė prie Badžerio Londone. Iš Frenkės jis gavo keletą mįslingų raštelių, daugiausia tokių neįskaitomų keverzonių, kad apie jų prasmę buvo galima tik spėlioti. Kaip ten bebūtų, bendriausia jų prasmė, rodos, buvo tokia, kad Frenkė turinti kažin kokį planą ir jis, Bobis, tegu nieko nesiimąs, kol negausiąs iš jos žinių. Šitai buvo gerai, mat Bobis ką nors dar daryti laiko visiškai neturėjo, kadangi nelaimingasis Badžeris jau buvo sugebėjęs visą verslą ir save patį sėkmingai įklampinti visokiausiais būdais, kokius tik buvo galima išgalvoti, ir Bobis buvo užimtas visos didžiulės kebeknės, kurioje jo draugas buvo paskendęs iki ausų, narpliojimu.

Kartu jis labai saugojosi. Pusė gramo morfijaus jį pavertė nepaprastai įtariu maisto bei gėrimų atžvilgiu, taip pat paskatino Londonan atsivežti tarnybinį revolverį – daiktą, kuris savininką labai vargino.

Jam jau atrodė, kad viskas buvo tik ekstravagantiškas košmaras, kai Frenkės „Bentley“ nuriaumojo Mjuzo gatve ir sustojo prie garažo. Bobis, tebevilkėdamas tepaluotu kombinezonu, išėjo pasitikti. Frenkė buvo prie vairo, o šalia jos sėdėjo niūrokos išvaizdos jaunuolis.

– Sveikas, Bobi, – tarė Frenkė. – Tai Džordžas Arbetnotas. Jis daktaras, ir mums jo reikės.

Kai Bobis ir Džordžas Arbetnotas vangiai parodė vienas kitą pastebėję, Bobis kiek susigūžė.

– Tu tikra, kad reikės daktaro? – paklausė jis. – Ar tu ne per daug pesimistiškai nusiteikusi?

– Neturėjau omeny, kad tokiu būdu, – atsakė Frenkė. – Man jo reikės planui, kurį sugalvojau. Klausyk, ar čia galima kur nors nueiti ir ramiai pasikalbėti?

Bobis apsidairė.

– Na, gal mano miegamasis, – nedrąsiai pasiūlė jis.

– Nuostabu, – tarė Frenkė.

Ji iššoko iš mašinos ir kartu su Džordžu Arbetnotu nusekė paskui Bobį keletu laiptelių prie namo sienos į mikroskopinį kambariuką.

– Kažin, – tarė Bobis, žvalgydamasis aplink, – ar čia bus kur atsisėsti.

Nebuvo. Vienutėlaitė kėdė apkrauta, matyt, visu Bobio garderobu.

– Tiks ir lova, – nusprendė Frenkė.

Ir šlumštelėjo ant jos. Džordžas Arbetnotas padarė tą patį, ir lova protestuodama sugirgždėjo.

– Aš viską suplanavau, – tarė Frenkė. – Iš pradžių mums reiks automobilio. Vienas iš jūsiškių tiks.

– Tu nori pasakyti, kad ketini pirkti vieną iš mūsų mašinų?

– Būtent.

– Tai tikrai labai gražu iš tavo pusės, – šiltai tarė Bobis. – Bet nereikia. Tikrai žinau draugiškumo ribas.

– Tu viską ne taip supratai, – atkirto Frenkė. – Viskas visai ne taip. Žinau, ką turėjai galvoj – maždaug kaip nežmoniškai klaikių rūbų ir skrybėlaičių pirkimas iš draugo, pradedančio savo verslą. Nemalonu, bet taip reiks ir pasielgti. Bet ne ta prasme. Man tikrai reikia mašinos.

– O kaip „Bentley"?

– „Bentley" netinka.

– Tu išprotėjai, – tarė Bobis.

– Ne, neišprotėjau. Jis visai netinka tam, ką ketinčiau su juo nuveikti.

– O ką ketintum?

– Sudaužyti.

Bobis sudejavo ir priglaudė prie kaktos delną.

– Rodos, šįryt jaučiuosi tikrai nekaip.

Čia pirmąkart prabilo Džordžas Arbetnotas. Jo balsas buvo žemas ir melancholiškas.

– Ji turi galvoje, – tarė jis, – kad ketina padaryti avariją.

– Ir iš kur ji tai žino? – įniršo Bobis.

Frenkė susierzinusi atsiduso.

– Kaip bežiūrėsi, – tarė ji, – mes ne nuo ten pradėjom. Dabar, Bobi, sėdėk tyliai ir klausykis, ir stenkis suprasti, ką aš tau pasakysiu. Žinau, kad tavo smegenėlės praktiškai neįžiūrimos, bet turėtum viską suprasti, jei tikrai susikaupsi.

Ji atsikvėpė ir kalbėjo toliau.

– Aš aptikau Basington Frenčo pėdsakus.

– Girdžiu, girdžiu.

– Basington Frenčas – mūsiškis Basington Frenčas – gyvena „Merovei Korte“ Staverlio kaime Hempšyre. „Merovei Kortas“ priklauso Basington Frenčo broliui, ir mūsiškis Basington Frenčas gyvena ten su broliu ir žmona.

– Kieno žmona?

– Brolio, aišku. Bet ne tas svarbiausia. Reikia tau arba man, ar mums abiem įsiskverbti į šeimynykščių tarpą. Aš jau buvau ten nuvažiavusi ir viską išžvalgiau. Staverlis yra gūdus užkampis. Apsistoję atvykėliai šviestų ne prasčiau už švyturius. Tenai taip tiesiog nesielgiama. Taigi aš sumaniau planą. Štai kaip viskas bus: ledi Fransiska Dervent, nutrūktgalviškiausiai vairuodama, atsitrenkia į mūrinę tvorą netoli „Merovei Korto“ vartų. Visiškai sumaitota mašina, kiek mažiau sumaitota ledi Fransiska, pastaroji, ištikta smegenų sukrėtimo ir šoko, nunešama į namą ir jokiais būdais negali būti judinama.

– O kas taip sako?

– Džordžas. Dabar supranti, kur jis pasirodo. Negalim rizikuoti, kad svetimas gydytojas pasakytų, jog man nieko nenutiko. Arba koks grysla surinks tai, kas iš manęs bus likę, ir nuveš į kokią vietos ligoninę. Ne, viskas bus taip – Džordžas taip pat su mašina, tarp kitko, gal parduok mums dar vieną, važiuoja pro šalį, pamato avariją, iššoka laukan ir imasi iniciatyvos. „Aš gydytojas. Visi atsitraukit“ – jei yra kam atsitraukti. „Turim nunešti ją į namą... tai – „Merovei Kortas“? Tiks. Turiu atidžiai ją apžiūrėti“. Mane nuneša į patį geriausią laisvą kambarį, Basington Frenčai arba užjaučia, arba pyksta ir prieštarauja, bet Džordžas juos vis tiek perkalba. Džordžas atlieka apžiūrą ir paskelbia nuosprendį. Laimei, ne taip blogai,

kaip jis manęs. Kaulai nelūžę, bet gali būti sukrėstos smegenys. Manęs dvi tris dienas jokiu būdu negalima judinti. Vėliau aš galėsiu grįžti į Londoną. Džordžas išvažiuoja, ir man telieka įgyti šeimynos palankumą.

– O kada pasirodau aš?

– Nepasirodai.

– Klausyk, gi...

– Vaikeli mano mielas, atsimink, kad Basington Frenčas tave pažįsta. O aš jam esu kaip ožiui nauji vartai. Be to, mano pozicijos labai tvirtos, nes turiu titulą. Matai, koks jis naudingas. Aš ne šiaip kokia jauna paklydėlė, dėl neaiškių priežasčių norinti įsigauti į namą. Aš grafo duktė, todėl didžiai gerbtina. O Džordžas yra tikras daktaras, tad viskas absoliučiai švaru.

– Oho! Man rodos, kad viskas kaip reikiant, – nelaimingas pripažino Bobis.

– Manau, kad tai nepaprastai puikiai suregztas planas, – didžiuodamasi savimi tarė Frenkė.

– O aš nedarau visai visai nieko? – paklausė Bobis.

Jis vis dar jautėsi įžeistas – kaip šuo, iš kurio netikėtai atėmė kaulą. Šis nusikaltimas, jo manymu, buvo jo, bet jo neįtraukė į žaidėjų sąrašą.

– Žinoma, darysi, mieliausias. Tu auginsiesi ūsus.

– Mat kaip! Auginsiuosi ūsus?

– Taip. Kiek tai užtruktų?

– Viliuosi, kokias dvi tris savaites.

– Viešpatėliau švenčiausias! Nė nenumaniau, kad tai toks lėtas procesas. O tu negali jo pagreitinti?

– Ne. Kodėl negalėčiau prisiklijuoti netikrų?

– Nes jie visąlaik atrodo tokie dirbtiniai ir raitosi arba atlimpa, ar dvokia spiritiniais klijais. Bet pala, man rodos, kad yra tokių, kuriuos gali priklijuoti po vieną plaukelį, taip sakant, visiškai neaptinkamų. Tikiuosi, kad teatro perukininkas galės tau tokius padaryti.

– Greičiausiai jis pamanys, kad slapstausi nuo teisingumo.

– Nesvarbu, ką jis pagalvos.

– O kai turėsiu ūsus, ką darysiu?

– Apsivilksi vairuotojo uniformą ir nuvairuosi „Bentley“ į Staverlį.

– A, supratau.

Bobis nušvito.

– Supranti, mintis tokia, – paaiškino Frenkė. – Į vairuotoją kaip į *žmogų* niekas nežiūri. Bet kuriuo atveju, Basington Frenčas tave matė vos porą minučių ir vargu ar įdėmiai spoksojo, nes turėjo būti per daug susinervinęs, galvodamas, ar spės pakeisti nuotrauką. Tu jam buvai tik golfą žaidžiantis asiliukas. Tai ne Keimenai, kurie sėdėjo su tavim akis į akį ir šnekėjosi, ir aiškiai bandė tave perkąsti. Iš bet ko lažinčiausi, kad su vairuotojo uniforma Basington Frenčas tavęs neatpažintų net ir be ūsų. Jis nebent pagalvotų, kad tavo veidas jam kažką primena – ne daugiau. O su ūsais viskas turėtų būti supersaugu. Tai sakyk, kaip tau planas?

Bobis mintyse jį peržvelgė.

– Tu teisi, Frenke, – kilniaširdiškai tarė jis, – manau, kad jis tiesiog šaunus.

– Tokiu atveju, – gyvai tarė Frenkė, – eikim pirkti mašinėlių. Tiesa, man rodos, Džordžas sulaužė tavo lovą.

– Nesvarbu, – svetingai tarė Bobis. – Ta lova niekada nebuvo iš geriausių.

Jie nusileido į garažą, kur juos neaiškiai sumurmentu „Chm, chm, chm!“ pasitiko nervingai atrodantis jaunuolis keistai nusklembtu smakru ir užkrečiančia šypsena. Jo išvaizdą nežymiai gadino akys, niekaip nenorinčios žiūrėti viena kryptimi.

– Sveiks, Badžeri, – tarė Bobis. – Prisimeni Frenkę, ar ne?

Badžeris aiškiai neprisiminė, bet vėl draugiškai pratarė: „Chm, chm, chm!“

– Paskutinįkart kai tave mačiau, – priminė Frenkė, – tu žemyn galva styrojai purve ir mudu turėjom tave ištraukti už kojų.

– Ką, tikrai? – tarė Bažderis. – Tada tai b-b-buvo V-v-velse.

– Visiškai teisingai, – užtikrino Frenkė. – Ten pat.

– J-j-jojikas iš manęs visada b-b-buvo p-p-prastas, – pasakė Badžeris. – Toks ir t-t-tebesu, – pridūrė gedulingu tonu.

– Frenkė nori pirkti mašiną, – pasakė Bobis.

– Dvi mašinas, – pataisė Frenkė. – Džordžui irgi vienos reikia. Savąją jis neseniai supylė.

– Galim jam kokią išnuomoti, – pasiūlė Bobis.

– Ką gi, tai ateikit ir p-p-pažiūrėkit, ką t-t-turim, – antrino Badžeris.

– Jos atrodo pasakiškai, – ištarė Frenkė, pakerėta vaiskių obuolio žalumo ir ryškios raudonos atspalvių.

– Jos gerai tik atrodo, – niūriai pažymėjo Bobis.

– Tai nep-p-p-paprastai gera kaina už p-p-p-padėvėtą „Chrysler", – pastebėjo Badžeris.

– Ne, šita netiks, – tarė Bobis. – Jai reikia mašinos, kuri nuspaustų bent šimtą kilometrų.

Badžeris į savo partnerį metė priekaištingą žvilgsnį.

– „Standard" visai leisgyvis, – balsiai mintijo Bobis. – Bet manau, kad bent iki ten nuvežtų. „Essex" tam kiek per geras. Prieš subyrėdamas į dalis jis trauks dar mažiausiai šešis šimtus kilometrų.

– Gerai, – tarė Frenkė. – Paimsiu „Standard".

Badžeris pasivedė savo kolegą nuošaliau.

– Ką manai apie k-k-k-kainą? – tyliai paklausė jis. – Nenoriu tavo dr-r-r-raugės per daug nug-g-g-gręžti. D-d-dešimt svarų?

– Sutarta, – tarė Frenkė, prisijungdama prie diskusijos. – Sumokėsiu dabar pat.

– Kas ji iš tikrųjų? – garsiai sušnabždėjo Badžeris.

Bobis šnipštelėjo atsakymą.

– P-p-p-pirmąkart matau ką nors su t-t-t-titulu, mokantį g-g-g-grynais, – su pagarba ištarė Badžeris.

Bobis nusekė paskui kitus du laukan prie „Bentley".

– Kada visas reikaliukas žada įvykti? – reikliai pasiteiravo jis.

– Kuo greičiau, tuo geriau, – atsakė Frenkė. – Galvojam apie ryt po pietų.

– Klausyk, o aš negaliu irgi ten dalyvauti? Jei non, prisiklijuosiu barzdą.

– Kategoriškai ne, – nukirto Frenkė. – Tikėtina, kad barzda viską sugadins, atlipdama pačiu netinkamiausiu momentu. Bet tu gali būti motociklininku – ant akių užsitempęs kepurę ir milžiniškais apsauginiais akiniais. Kaip manai, Džordžai?

Džordžas Arbetnotas antrąkart pravėrė burną.

– Gerai, – pasakė jis, – kuo daugiau, tuo linksmiau.

Jo balsas skambėjo net liūdniau nei paprastai.

AVARIJA ĮVYKSTA

Didžiajam avarijos dalyvių vakarėliui buvo parinktas taškas maždaug už mylios nuo Staverlio kaimelio, kur kelias į pastarąjį atsišakojo nuo pagrindinio kelio, vedančio į Endoverį.

Visi trys tenai atvyko sėkmingai, nors Frenkės „Standard" ties kiekviena kalvele rodė neabejotinus perkaršimo ženklus.

Sutartas laikas – pirma valanda popiet.

– Nereikia, kad bešnipinėdamas prie mūsų kas prisijungtų, – pasakė Frenkė. – Nors iš šiaip vargu ar kas tuo keliu važiuoja, bet per pietus turėtumėm būti visiškai saugūs.

Jie pavažiavo dar kilometrą šalutiniu keliuku, ir tada Frenkė parodė pasirinktą vietą.

– Mano nuomone, geriau kažin ar gali būti, – tarė ji. – Žemyn nuo šios kalvos, ir ten, kaip matot, kelias labai staigiai pasuka aplinkui tą tvoros iškyšą. Ta siena, tiesą sakant, yra „Merovei Korto" tvora. Jei užvesim mašiną ir paleisim riedėti pakalniui, ji tėkšis tiesiai į tą tvorą ir jai būtinai atsitiks kas nors klaikiai neatitaisomo.

– Pritarčiau, – sutiko Bobis. – Bet reikėtų iš už kampo stebėti, ar kas neatvažiuoja tuo vingiu iš priešingos pusės.

– Visiškai teisingai, – tarė Frenkė. – Visai nereikia dar ko nors įvelti į visą košę ir priedo visam gyvenimui suluošinti. Džordžas gali pavažiuoti tenai ir apsisukti, lyg atvažiuodamas kita kryptimi. Kai jis pamojuos nosinaite, tai bus ženklas, kad viskas gerai.

– Tu atrodai labai išblyškusi, – susirūpino Bobis. – Tu tikra, kad gerai jautiesi?

– Aš pasiblyškinau, – paaiškino Frenkė. – Pasiruošiau smegenų sukrėtimui. Juk nenori, kad būčiau nunešta į tą namą, spindėdama sveikata.

– Kokios nuostabios tos moterys, – su pasigėrėjimu ištarė Bobis. – Tu atrodai visai kaip susirgusi išdykėlė beždžionėlė.

– Manau, kad tu tikras storžievis, – atšovė Frenkė. – Tai aš einu ir pasižvalgysiu pro „Merovei Korto“ vartus. Jie prie pat tos iškyšos. Laimė, nėra vartininko namelio. Kai Džordžas pamojuos savo nosinaite, o aš savąja, tu paleisi mašiną.

– Gerai, – tarė Bobis. – Pasėdėsiu, iki įsiriedės, ir iššoksiu lauk.

– Tik nesusižeisk, – paliepė Frenkė.

– Labai saugosiuos, kad likčiau sveikas. Tikra avarija toj pačioj vietoj kaip ir suvaidinta sukomplikuotų visą reikalą.

– Ką gi, važiuok, Džordžai, – tarė Frenkė.

Džordžas linktelėjo, įšoko į antrąjį automobilį ir lėtai nuriedėjo žemyn kalva. Bobis su Frenke stovėjo ir žiūrėjo jam pavymui.

– Tu.. tu juk pasisaugosi, Frenke, ką? – staiga pakimusiu balsu ištarė Bobis. – Turiu galvoj... nekrėsi kvailysčių.

– Viskas man bus gerai. Būsiu beprotiškai atsargi. Tarp kitko, nemanau, kad vertėtų rašyti tau tiesiogiai. Parašysiu Džordžui ar savo tarnaitei, ar dar kam nors, kad tau perduotų.

– Abejoju, ar Džordžo karjera bus sėkminga.

– Kodėl gi?

– Na, jis atrodo dar neišmokęs maloniai taukšti su ligoniu.

– Tikiuosi, kad dar išmoks, – tarė Frenkė. – Geriau jau eisiu. Kai norėsiu, kad atvažiuotum „Bentley“, duosiu žinią.

– O aš užsiimsiu ūsais. Iki, Frenke.

Akimirką jie dar pažvelgė vienas į kitą, o tada Frenkė linktelėjo ir nužingsniavo kalva žemyn.

Džordžas apsisuko ir privažiavo atgal prie iškyšos.

Frenkė trumpam dingo ir, vėl pasirodžiusi kelyje, pamojavo nosinėle. Antroji nosinaitė suplevėsavo ties posūkiu.

Bobis perjungė trečią pavarą, tada, stovėdamas ant pakojos, atleido stabdį. Automobilis, stabdomas įjungtos sankabos, nenoromis pajudėjo pirmyn. Tiesa, nuokalnė buvo pakankamai stati. Variklis užsivedė. Mašina pradėjo važiuoti greičiau. Bobis įtvirtino vairą. Ir paskutiniu momentu nušoko šalin.

Automobilis nuriedėjo pakalniui ir su didele jėga suguro į sieną. Viskas gerai – avarija sėkmingai įvyko.

Bobis matė, kaip Frenkė greitai įbėgo į nusikaltimo vietą ir plestelėjo į nuolaužas. Džordžas su savo mašina apvažiavo iškyšą ir sustojo.

Atsidusęs Bobis užvedė savo motociklą ir nubirzgė tolyn Londono kryptimi.

Veiksmo vietoje virte virė darbas.

– Gal man kiek pasivolioti ant kelio, – paklausė Frenkė, – kad sudulkėčiau?

– Gali, gali, – pritarė Džordžas. – Va, duok savo skrybėlaitę.

Paėmęs jis smarkiai ją įlenkė. Frenkė sielvartingai sudejavo.

– Tai sutrenkimas, – paaiškino Džordžas. – O dabar tūnok kaip pelė po šluota ten, kur esi. Man rodos, girdėjau dviračio skambutį.

Ir iš tiesų – tą akimirką iš už kampo švilpaudamas pasirodė maždaug septyniolikos metų vaikinukas. Jis iškart sustojo, pakerėtas prieš pat jo akis vykstančio nuostabaus spektaklio.

– Ojei! – sušuko jis. – Čia buvo avarija?

– Ne, – sarkastiškai atkirto Džordžas. – Jaunoji dama į sieną trenkėsi savo noru.

Kaip ir tikėtasi, supratęs šią pastabą kaip ironiją, o ne paprasčiausią tiesą, berniukas pasiskonėdamas pasakė:

– Prastai atrodo, ką? Ji mirė?

– Kol kas dar ne, – atšovė Džordžas. – Ją reikia tuoj pat kur nors nugabenti. Aš gydytojas. Koks čia namas?

– „Merovei Kortas“. Priklauso misteriui Basington Frenčui. Jis taikos teisėjas, va.

– Ją reikia tuojau tenai nunešti, – įsakmiai pasakė Džordžas. – Mesk savo dviratį į šoną ir padėk man.

Berniukas net per daug entuziastingai atrėmė dviratį į tvorą ir atbėgo padėti. Sudėję rankas, Džordžas su vaikinuku nunešė Frenkę keliuku į maloniai senamadiškos išvaizdos dvarą.

Jų atėjimas buvo pastebėtas, pasitikti išėjo pagyvenęs liokajus.

– Įvyko avarija, – trumpai pasakė Džordžas. – Ar čia yra koks kambarys, kuriame galėčiau paguldyti šią damą? Ją reikia nedelsiant apžiūrėti.

Sutrikęs liokajus grįžo atgal į holą. Džordžas su berniuku sekė jam įkandin, vis dar ant rankų laikydami suglebusį Frenkės kūną. Liokajus pradingo už durų kairėje, pro kurias netrukus išėjo moteris. Ji buvo aukšta, raudonplaukė, maždaug trisdešimties metų. Jos akys buvo skaisčiai skaisčiai žydros.

Ji iškart ėmėsi iniciatyvos.

– Pirmame aukšte yra laisvas miegamasis, – pasakė ji. – Nunešit ją tenai? Ar turėčiau paskambinti daktarui?

– Aš daktaras, – paaiškino Džordžas. – Važiavau pro šalį ir pamačiau avariją.

– Kokia laimė. Prašom čia.

Ji parodė jiems kelią į jaukų miegamąjį, kurio langai žvelgė į sodą.

– Ar ji sunkiai sužeista? – pasiteiravo ji.

– Dar negaliu pasakyti.

Misis Basington Frenč suprato užuominą ir pasišalino. Vaikinukas, eidamas kartu, prapliupo pasakoti apie avariją tartum būtų buvęs tiesioginis liudytojas.

– Tiesiai į tvorą ji pylė. Mašina išlakstė į šipulius. Ir ten ant žemės gulėjo ji su įlenkta skrybėle. Ponas važiavo pro šalį...

Jis tauškė nesustodamas, iki kol juo buvo atsikratyta, davus kelis šilingus.

Tuo tarpu Frenkė ir Džordžas pusbalsiu šnibždėjosi.

– Džordžai, mielasis, juk tai nesugriaus tau karjeros, ar ne? Juk tavęs neištrenks iš sąrašų ar ką jie ten daro, ką?

– Greičiausiai, – niauriai atsakė Džordžas. – Tai yra, jei tai apskritai kada nors išaiškės.

– Neišaiškės, – užtikrino Frenkė. – Nesijaudink, Džordžai. Aš tavęs neapvilsiu. – Ir mąsliai pridūrė. – Tu viską atlikai puikiai. Niekad negirdėjau tavęs tiek daug kalbančio.

Džordžas atsiduso. Jis dirstelėjo į savo laikrodį.

– Skirsiu medicininei apžiūrai dar tris minutes, – tarė jis.

– O kaip mašina?

– Susitarsiu su kokiu garažu, kad viską sutvarkytų.

– Gerai.

Džordžas tęsė rankinio laikrodžio apžiūrą. Galop su aiškiu palengvėjimu ištarė:

– Laikas.

– Džordžai, – tarė Frenkė, – tu buvai tikras angelas. Neįsivaizduoju, kodėl sutikai.

– Aš irgi nelabai, – atsakė Džordžas. – Itin kvailas dalykas.

Jis linktelėjo jai.

– Iki. Pasilinksmink.

– Kažin ar teks, – ištarė Frenkė.

Ji pagalvojo apie tą šaltą bejausmį balsą su nežymiu amerikietišku akcentu.

Džordžas išėjo ieškoti savininkės, ją rado belaukiančią svetainėje.

– Na, – išdrožė jis. – Džiaugiuosi, kad jai ne taip blogai, kaip baiminausi. Sutrenkimas labai lengvas ir jau praeina. Bet jai reiktų kokią dieną pagulėti ten, kur yra dabar. – Jis patylėjo. – Ji, regis, bus ledi Fransiska Dervent.

– Ak, įsivaizduojat! – ištarė misis Basington Frenč. – Tada aš gan gerai pažįstu kai kuriuos jos pusbrolius – Dreikotus.

– Nežinau, ar jums bus patogu, jei ji čia pasiliktų, – tarė Džordžas. – Bet ji turėtų pagulėti nejudinama dieną ar porą... – Jis padarė reikšmingą pauzę.

– Ak, na žinoma, bus gerai, daktare?..

– Arbetnotas. Tarp kitko, dėl mašinos viską sutvarkysiu. Važiuosiu pro garažą.

– Labai jums dėkoju, daktare Arbetnotai. Kokia laimė, kad jūs važiavote pro šalį. Mano nuomone, ryt ją turėtų apžiūrėti gydytojas, kad įsitikintų, jog ji sveiksta.

– Nemanau, kad tai reikalinga, – tarė Džordžas. – Viskas, ko jai reikia – ramybė.

– Bet man būtų ramiau. Ir jos artimieji turėtų žinoti.

– Tuo pasirūpinsiu, – pasakė Džordžas. – O dėl daktarų, tai ji, atrodo, esanti scientistė, besigydanti maldomis, ir medikų nieku gyvu neprisileis. Pamačiusi, kad ją apžiūriu, neapsidžiaugė.

– O, varge! – ištarė misis Basington Frenč.

– Bet ji netrukus pasveiks, – užtikrino Džordžas. – Patikėkit mano žodžiu.

– Jei tikrai taip manot, daktare Arbetnotai, – akivaizdžiai abejodama tarė misis Basington Frenč.

– Manau, – atsakė Džordžas. – Sudie. Vaje. Palikau savo instrumentą kambaryje.

Jis nuskubėjo į miegamąjį prie lovos.

– Frenke, – šnipštelėjo jis. – Tu scientistė. Nepamiršk.

– Bet kodėl?

– Turėjau taip pasakyti. Jokios kitos išeities.

– Na, gerai, – atsakė Frenkė. – Nepamiršiu.

12 SKYRIUS

PRIEŠO STOVYKLOJE

„Na va, štai ir viskas, – pagalvojo Frenkė. – Saugi priešo stovykloje. Dabar viskas priklausys nuo manęs."

Pasigirdo beldimas į duris ir pasirodė misis Basington Frenč.

Frenkė kiek pasikėlė ant pagalvių.

– Labai labai atsiprašau, – pratarė ji silpnu balsu. – Sukėliau tiek rūpesčių.

– Niekai, – atsakė misis Basington Frenč. Frenkė vėl išgirdo tą abejingą malonaus tembro balsą su vos juntamu amerikietišku akcentu, ir atsiminė, kad lordas Marčingtonas sakė, jog vienas iš Hempšyro Basington Frenčų yra vedęs turtingą įpėdinę iš Amerikos. – Daktaras Arbetnotas sakė, kad jei ramiai pagulėsite, po dienelės kitos visiškai pasveiksite.

Frenkei pasirodė, kad šioje vietoje ji turėtų pasakyti ką nors panašaus į „paikystės" ar „kvailiai mokslinčiai", bet pabijojo suklysti.

– Jis atrodo mielas žmogus, – tarė ji. – Jis buvo labai malonus.

– Jis turbūt nepaprastai gabus jaunuolis, – pasakė misis Basington Frenč. – Tikrai pasisekė, kad važiavo pro šalį.

– Taip, iš tiesų. Žinoma, ne dėl to, kad man jo iš tikrųjų reikėjo.

– Bet jums geriau nekalbėti, – tęsė jos šeimininkė. – Atsiųsiu tarnaitę su keletu smulkmenų ir ji galės pakloti jums lovą.

– Jūs labai maloni.

– Niekis.

Moteriai išeinant, Frenkei akimirką pasidarė bloga.

„Labai maloni ponia, – tarė ji sau. – Ir tiesiog nuostabiai nieko neįtaria."

Pirmąkart ji pajuto, kad savo šeimininkę šlykščiai apgaudinėja. Jos mintis taip buvo užvaldžiusi kraugeriškojo

Basington Frenčo, nustumiančio nieko neįtariančią auką nuo skardžio krašto, vizija, kad kiti dramos veikėjai jos vaizduotėje neegzistavo.

„Na, ką gi, – pagalvojo Frenkė, – turėsiu su tuo susitvarkyti. Bet norėčiau, kad ji nebūtų tokia miela.“

Gulėdama pritemdytame kambaryje ji praleido visą ilgą nuobodžią dieną ir vakarą. Misis Basington Frenč buvo porą kartų užsukusi pažiūrėti, kaip Frenkė laikosi, bet ilgėliau nepasiliko.

Tačiau kitą dieną Frenkė jau toleravo šviesą ir panoro kompanijos, tad jos šeimininkė kiek laiko pasėdėjo su ja. Jos aptiko beturinčios daugybę bendrų draugų bei pažįstamų, ir vakarop Frenkė su šleikštuliu suprato, kad juodvi susidraugavo.

Misis Basington Frenč keletą kartų minėjo savo vyrą ir sūnelį Tomį. Ji atrodė paprasta moteris, nepaprastai prisirišusi prie namų, tačiau Frenkė kažin kodėl pagalvodavo, kad pastaroji nebuvo visiškai laiminga. Jos akyse kartais pasirodydavo nerimas, nederantis su ramia išore.

Trečią dieną Frenkė atsikėlė ir buvo pristatyta namų šeimininkui.

Jis buvo stambus vyriškis, masyviu smakru, malonaus būdo, nors kiek išsiblaškęs. Didžiumą laiko jis praleisdavo užsidaręs savo kabinete. Vis dėlto Frenkė nusprendė, kad žmoną jis labai myli, nors ir labai menkai domisi jos rūpesčiais.

Mažylis Tomis buvo septynerių sveikas, išdykęs vaikas. Silvija Basington Frenč akivaizdžiai jį dievino.

– Čia taip gražu, – atsiduso Frenkė.

Ji gulėjo išsitiesusi šezlonge sode.

– Nežinau, ar dėl to galvos sutrenkimo, ar dar dėl ko nors, bet jaučiu, kad visai nenoriu judėti. Gulėčiau čia per dienų dienas.

– Na, tai ir gulėkite, – savo ramiu, bejausmiu balsu tarė Silvija Basington Frenč. – Tikrai, aš taip ir manau. Neskubėkit atgal į miestą. Suprantat, – tęsė ji, – jūsų buvimas čia man yra grynas malonumas. Jūs tokia gyva ir linksma. Labai mane pradžiuginat.

„Tai jai trūksta džiaugsmo", – šmėstelėjo Frenkei.

Tuo pat metu jai pačiai dėl savęs buvo gėda.

– Jaučiu, kad mudvi tikrai tapome draugėmis, – tęsė moteris.

Frenkė dar labiau susigėdo.

Tai, ką ji darė, buvo žema-žema-žema... Ji viską baigs! Grįš į miestą...

– Čionai nebus per daug nuobodu. Rytoj grįžta mano svainis. Esu tikra, jis jums patiks. Rodžeris visiems patinka.

– Jis gyvena su jumis?

– Kartais. Jis tikras nenuorama. Jis save vadina šeimos gėda, ir galbūt tam tikra prasme jis teisus. Jis niekad neišbūna vienam darbe ilgesnį laiką... tiesą sakant, abejoju, ar jis apskritai kada nors turėjo tikrą darbą. Bet kai kurie žmonės tiesiog tokie yra – ypač senose giminėse. Ir paprastai jie yra nepaprastai žavingo būdo. Rodžeris tiesiog nuostabiai užjaučiantis. Nežinau, ką būčiau be jo dariusi pavasarį, kai Tomis sirgo.

– O kas buvo nutikę Tomiui?

– Jis nukrito nuo sūpynių. Šaka, ant kurios jos buvo pririštos, turbūt buvo papuvusi ir nulūžo. Rodžeris labai jaudinosi, nes tada kaip tik jis sūpavo vaiką – žinia, aukštai, kaip vaikai mėgsta. Iš pradžių mes galvojome, kad sužalotas Tomio stuburas, bet pasirodė, kad sužeidimas menkutis ir dabar jis vėl sveikut sveikutėlis.

– Jis tikrai toks atrodo, – nusišypsojo Frenkė, nugirdusi iš tolėliau atsklindančius šūksnius ir rėkaliojimus.

– Žinau. Jis atrodo puikiai. Tai toks džiaugsmas. Jam sekasi su nelaimingais atsitikimais. Praėjusią žiemą jis vos nenuskendo.

– Iš tiesų? – susimąsčiusi pratarė Frenkė.

Ji daugiau nebegalvojo apie grįžimą į miestą. Kaltės jausmas prislopo.

Nelaimingi atsitikimai!

Jai pasidarė įdomu – gal Rodžeris Basington Frenčas specializavosi nelaimingų atsitikimų srityje?

Ji tarė:

– Jei tikrai taip manote, labai norėčiau pasilikti ilgesniam laikui. Bet ar jūsų vyras neprieštaraus tokiam mano įsibrovimui?

– Henris? – Misis Basington Frenč savotiškai šyptelėjo. – Ne, Henris neprieštaraus. Henris niekam neprieštarauja... pastaruoju metu.

Frenkė smalsiai į ją žvilgtelėjo.

„Jeigu ji geriau mane pažinotų, pasipasakotų, – pagalvojo Frenkė. – Numanau, kad šioje šeimoje dedasi daugybė keistų dalykų."

Henris Basington Frenčas prisijungė prie arbatėlės ir Frenkė atidžiai jį nužiūrėjo. Šis vyras iš tikrųjų kažkoks keistas. Tipas aiškus – draugiškas, sportiškas, paprastas kaimo džentelmenas. Tačiau toks neturėtų sėdėti nervingai trūkčiodamas visu kūnu, beveik be savitvardos, o dabar nugrimzdęs į savo mintis, ir niekaip nereaguojantis į kitus, į bet kokius žodžius, skirtus jam, atsakinėdamas piktomis, sarkastiškomis replikomis. Ne dėl to, kad jis visąlaik toks būna. Tą patį vakarą, tik kiek vėliau, per vakarienę, jis iškilo tarsi naujoje šviesoje. Jis juokavo, kvatojo, pasakojo visokiausias istorijas ir buvo tiesiog nuostabus. Frenkei pasirodė, kad net per daug. Jo linksmumas buvo kažkoks nenatūralus ir prie jo paties nederantis.

„Jo akys tokios keistos, – pagalvojo ji. – Jos mane gąsdina."

Bet ji vis tiek, aišku, *Henrio* Basington Frenčo niekuo neįtarė? Juk tai jo brolis, o ne jis buvo Marčbolte lemtingąją dieną.

Frenkė nekantriai laukė susitikimo su jo broliu. Jos ir Bobio nuomone, tas vyras – žudikas. Ji ruošiasi akis į akį susitikti su žmogžudžiu.

Ūmai ji pabūgo.

Bet, galų gale, kaip jis galėtų atspėti?

Kaip bet kuriuo atveju jis galėtų susieti ją su sėkmingai įvykdytu nusikaltimu?

„Iš adatos vežimą nori priskaldyti", – subarė ji save.

Rodžeris Basington Frenčas atvyko kitą popietę, prieš pat geriant arbatą.

Frenkė iki pat arbatėlės jo nesusitiko. Po pietų jai vis dar derėjo „ilsėtis".

Kai ji pasirodė pievelėje prie namo, kur buvo patiekta arbata, Silvija šypsodamasi pristatė:

– Štai ir mūsų ligonė. Mano dieveris, ledi Fransiska Dervent.

Frenkė išvydo aukštą, liekną vyriškį, kiek vyresnį nei trisdešimties ir nepaprastai mielų akių. Nors ji ir suprato, ką Bobis norėjo pasakyti, teigdamas, kad jis turėtų būti su monokliu ir ūsų šepetėliu panosėje, bet ji pati buvo labiau linkusi pastebėti neįtikėtiną jo akių mėlynumą. Jie paspaudė vienas kitam ranką.

Jis prabilo:

– Kaip tik klausiausi, kaip jūs bandėte pralaužti sodo tvorą.

– Pripažinsiu, – tarė Frenkė, – kad esu pati blogiausia vairuotoja pasaulyje. Vairavau tiesiog klaikiai persenusį kledarą. Mano pačios mašina atiduota remontuoti, tad nusipirkau pigią iš padėvėtų.

– Ją iš nuolaužų ištraukė itin išvaizdus jaunas gydytojas, – pažymėjo Silvija.

– Jis buvo ganėtinai mielas, – sutiko Frenkė.

Tuo momentu pasirodė Tomis ir metėsi ant dėdės, klykdamas iš džiaugsmo.

– Ar atvežei man traukinuką? Sakei, kad atveši. Sakei, kad atveši.

– Na, Tomi! Negražu prašinėti daiktų, – subarė Silvija.

– Viskas gerai, Silvija. Aš pažadėjau. Tavo traukinukas gyvas sveikas, drauguži. – Jis žvilgtelėjo į savo mošą. – Henris arbatos negers?

– Nemanau, – jos balse buvo juntama įtampa. – Matyt, jis šiandien ne per geriausiai jaučiasi.

Tada ji impulsyviai ištarė:

– Ak, Rodžeri, džiaugiuosi, kad grįžai.

Jis minutėlę palaikė uždėjęs savo delną jai ant rankos.

– Viskas gerai, Silvija, mieloji mano.

Išgėrę arbatą, Rodžeris su savo sūnėnu žaidė su traukinukais.

Frenkė juos stebėjo, o jos galvoje buvo visiška sumaištis.

Šis vyras tikrai ne iš tų, kurie nustūminėja žmones nuo skardžių! Šis žavus vaikinas negali būti šaltakraujis žudikas!

Bet tada... ji su Bobiu dėl visko klydo. Bent jau dėl šito punkto.

Dabar ji buvo įsitikinusi, kad Pričardą nustūmė ne Basington Frenčas.

Tada kas?

Ji vis dar buvo tikra, kad jis buvo nustumtas. Kas tai padarė? Ir kas į Bobio alų įpylė morfijaus?

Su mintimi apie morfijų staiga iškilo Henrio Basington Frenčo keistų akių – su lėliukėmis it smeigtukų galvutės – paaiškinimas.

Henris Basington Frenčas yra *narkomanas*?

13 SKYRIUS

ALENAS KARSTERSAS

Labai keista, bet jau kitą dieną jos teoriją patvirtino Rodžeris.

Jie dviese pažaidė tenisą ir baigę partiją sėdėjo siurbčiodami gaivinamuosius gėrimus.

Jie kalbėjosi apie visokius nereikšmingus dalykus, ir Frenkė vis labiau ir labiau pasidavė visą pasaulį išmaišiusio žmogaus žavesiui. Ji niekaip negalėjo nustoti galvojusi, kad šeimos nevykėlis kur kas labiau pranoko savo liūdną ir rimtą brolį.

Šioms mintims bėgiojant Frenkės galvoje, trumpam buvo stojusi tyla. Ją nutraukė Rodžeris – šįkart prabilęs visiškai kitokia intonacija.

– Ledi Fransiska, ketinu padaryti kiek keistą dalyką. Pažįstu jus mažiau nei parą, bet instinktyviai jaučiu, kad jūs esate vienintelis žmogus, kurio galiu paprašyti patarimo.

– Patarimo? – nustebo Frenkė.

– Taip. Niekaip negaliu pasirinkti tarp dviejų veikimo būdų.

Jis nutilo. Tarp kelių siūbuodamas raketę, palinko į priekį, jo kakta kiek susiraukė. Jis atrodė sunerimęs ir nuliūdęs.

– Tai dėl mano brolio, ledi Fransiska.

– Klausau?

– Jis vartoja narkotikus. Esu tuo tikras.

– Kas verčia jus taip galvoti? – paklausė Frenkė.

– Viskas. Jo išvaizda. Staigūs nuotaikų svyravimai. Ir jūs pastebėjot jo akis? Lėliukės – kaip smeigtukų galvutės.

– Pastebėjau, – pripažino Frenkė. – Jūsų manymu, ką jis vartoja?

– Morfijų ar kokiu nors būdu opijų.

– Jau seniai?

– Mano nuomone, šeši mėnesiai. Atsimenu, kad jis labai skundėsi nemiga. Kaip jis pirmąkart pabandė, nežinau, bet manau, kad viskas prasidėjo netrukus po to.

– O iš kur jis jo gauna? – praktiškai pasiteiravo Frenkė.

– Manau, ateina paštu. Pastebėjote, kad kai kada, gerdamas arbatą, jis būna nepaprastai piktas ir irzlus?

– Taip.

– Įtariu, kad taip būna tada, kai jis pabaigia vieną dėžutę ir laukia kitos. Tada, kai ateina šeštos valandos paštas, jis nueina į savo kabinetą ir per vakarienę būna visiškai kitokios nuotaikos.

Frenkė linktelėjo. Ji atsiminė tą nenatūralų linksmumą.

– Bet iš kur ateina tos dėžutės? – paklausė ji.

– To aš nežinau. Joks garbingas daktaras jam jo neduotų. Manau, kad Londone esama įvairių taškų, kur už nemažą kainą galima nusipirkti.

Frenkė susimąsčiusi palingavo galva.

Ji prisiminė, kaip sakė Bobiui kažką apie narkotikų prekeivių gaują ir jis pastebėjo, kad nereiktų į vieną košę maišyti per daug nusikaltimų. Keista, bet vos pradėję tyrimą jie aptiko tokios veiklos pėdsakus.

Dar keisčiau, kad į tai jos dėmesį atkreipė pagrindinis įtariamasis. Tai dar labiau skatino ją išteisinti Rodžerį Basington Frenčą dėl kaltinimo žmogžudyste.

Bet pakeistos fotografijos reikalas vis dar nepaaiškintas. Ji sau priminė, kad įkalčiai prieš jį tebėra tokie pat, kokie ir buvo. Kitoje pusėje buvo tik jo paties asmenybė. Ir visi sako, kad žudikai yra nepaprastai žavingi žmonės!

Ji paliko apmąstymus vėlesniam laikui ir susitelkė prie pašnekovo.

– Kodėl būtent man jūs visai tai papasakojote? – atvirai paklausė ji.

– Nes nežinau, ką daryti su Silvija, – paprastai atsakė jis.

– Manote, kad ji nežino?

– Aišku, nežino. Turėčiau jai pasakyti?

– Tai labai sudėtinga...

– *Būtent*. Todėl ir pagalvojau, kad jūs galėtumėt man padėti. Jūs Silvijai labai patinkate. Jai svetimi žmonės nelabai rūpi, bet jūs jai iš karto patikote, ji taip man sakė. Kaip man pasielgti, ledi Fransiska? Viską papasakodamas užkraučiau jai ant pečių didelę naštą.

– Jei žinotų, galėtų kaip nors jį paveikti, – pastebėjo Frenkė.

– Abejoju. Kai susiduriama su narkotikų vartojimo problema, niekas, net patys artimiausi ir brangiausi žmonės, neturi jokios įtakos.

– Tad išeities kaip ir nematyti, tiesa?

– Taigi. Žinoma, esama galimybių. Jei tik Henris sutiktų gydytis... tiesą sakant, tokia įstaiga yra kaimynystėje. Vadovaujama daktaro Nikolsono.

– Bet jis niekada nesutiktų, ar ne?

– Galėtų. Morfijaus vartotojus kartais galima pagauti egzaltuotos savigraužos momentais, kai jie padarytų bet ką, kad pasveiktų. Esu linkęs manyti, kad Henris lengviau pasuktų šiuo keliu, jei manytų, kad Silvija nieko nežino – jei visko papasakojimas jai būtų jam kaip virš galvos kybanti grėsmė. Jei gydymas būtų sėkmingas, aišku, tai būtų pavadinta „nervais“, jai niekada ir nereiktų žinoti.

– Ar dėl gydymosi jam reiktų išvykti iš namų?

– Įstaiga, apie kurią kalbu, yra už penkių kilometrų, kitame kaimo gale. Jai vadovauja kanadietis – daktaras Nikolsonas. Mano manymu, nepaprastai protingas žmogus. Ir Henriui, laimei, jis patinka. Ša – ateina Silvija.

Misis Basington Frenč prisėdo prie jų ir pastebėjo:

– Išliejote daug energijos?

– Trys setai, – atsakė Frenkė. – Ir visus prapyliau.

– Jūs labai gerai žaidžiate, – patikino Rodžeris.

– Tenisu užsiimti aš nežmoniškai tingiu, – prisipažino Silvija. – Kurią dieną būtinai pasikviesime Nikolsonus. Jiems šis žaidimas itin patinka. Ką... kas yra? – ji pastebėjo, kad jiedu susižvalgė.

– Nieko... tik kaip tik pasakojau ledi Fransiskai apie Nikolsonus.

– Geriau vadink ją Frenke, kaip ir aš, – pasiūlė Silvija. – Argi ne keista, kad kai vienas apie ką nors kalba, netrukus apie tą patį prabyla ir kitas?

– Jie iš Kanados, ar ne? – pasiteiravo Frenkė.

– Jis tai tikrai. Ji, man atrodo, esanti anglė, bet nesu tikra. Ji nepaprastai žavinga – tiesiog kerinti, o akys nepaprastai mielos ir taip liūdnai žvelgia. Man kažkodėl atrodo, kad ji ne per labiausiai laiminga. Gyvenimas ten turėtų labai slėgti.

– Jis vadovauja kažkokiai sanatorijai, tiesa?

– Taip, psichikos ligonių ir narkomanų. Kiek žinau, jam nepaprastai gerai sekasi. Jis gana įspūdingas žmogus.

– Jis jums patinka?

– Ne, – šiurkščiai atrėžė Silvija, – nepatinka. – Po akimirkos gana jausmingai papildė: – Visiškai nepatinka.

Kiek vėliau ji Frenkei parodė ant pianino stovinčią gražuolės didžiulėmis akimis fotografiją.

– Tai Moira Nikolson. Simpatiško veidelio, tiesa? Vienas vyriškis, kurį atsivedė prieš kiek laiko mūsų draugai, buvo tiesiog pakerėtas. Kiek pamenu, jis norėjo su ja susipažinti.

Ir ji nusijuokė.

– Pakviesiu juos vakarienės ryt vakare. Norėčiau sužinoti, ką apie jį manote.

– Jį?

– Taip. Kaip jau sakiau, man jis nepatinka, bet, nepaisant to, jis yra patrauklus vyriškis.

Frenkė, jos balse kažką pajutusi, tuoj pat į ją dirstelėjo, bet Silvija Basington Frenč buvo nusisukusi ir rinko iš vazos nuvytusias gėles.

„Turiu susisteminti mintis“, – tą vakarą galvojo Frenkė, jau persirengusi vakarienei ir šukomis braukdama per vešlius ir tamsius plaukus. „Be to, – nusprendė ji, – pats laikas atlikti keletą eksperimentų.“

Buvo ar ne Rodžeris Basington Frenčas toks niekšas, kokiu jiedu su Bobiu jį laikė?

Ji su Bobiu sutiko, kad tam, kuris pastarąjį bandė pašalinti iš kelio, morfijus turi būti lengvai prieinamas. Tai Rodžeriui Basington Frenčui tinka. Jei jo brolis morfijaus siuntas

gaudavo paštu, Rodžeriui turėjo būti gana nesunku pasisavinti paketėlį ir panaudoti jį savo reikmėms.

„Nepamiršti, – rašė Frenkė ant popieriaus lapelio: – 1. Sužinoti, kur Rodžeris buvo 16 dieną, kai Bobį bandė nunuodyti."

Ji puikiai įsivaizdavo, kaip tai atliks.

„2, – toliau rašė ji: – Parodyti žuvusiojo nuotrauką ir stebėti reakcijas. Atkreipti dėmesį, jei R.B.F. prisipažins tą dieną buvęs Marčbolte."

Dėl antrojo punkto ji kiek nervinosi. Tai reiškė ėjimą į atvirą kovą. Kita vertus, nelaimė atsitiko tose vietose, kur ji gyvena, tad atsitiktinai apie ją užsiminti būtų pats natūraliausias dalykas pasaulyje.

Ji suglamžė lapelį ir sudegino jį.

Pirmąjį ketinimą jai gana natūraliai pavyko įvykdyti vakarieniaujant.

– Žinote, – paprastai kreipėsi ji į Rodžerį, – Negaliu atsikratyti jausmo, kad mes kažkur jau matėmės anksčiau. Ir tai buvo neseniai. Gal taip galėjo nutikti tame ledi Šeinos vakarėlyje „Kleridžo" viešbutyje? Jis buvo 16 dieną.

– Tą dieną susitikti jūs negalėjote, – greitai atsakė Silvija. – Tada Rodžeris buvo čia. Atsimenu todėl, kad tądien pas mus buvo vaikų šventė ir tiesiog neįsivaizduoju, ką būčiau dariusi be jo.

Ji dėkingai pažvelgė į savo dieverį, o jis nusišypsojo jai.

– Man neatrodo, kad mes būtume anksčiau susitikę, – mąsliai tarė jis Frenkei. – Esu tikras, kad jei būtume, aš prisiminčiau.

Jis tai pasakė gana maloniai.

„Vienas punktas išbrauktas, – pagalvojo Frenkė. – Tą dieną, kai Bobį bandė nunuodyti, Rodžerio Basington Frenčo Velse nebuvo."

Antroji užduotis buvo lengvutėliai atlikta kiek vėliau. Frenkė užvedė kalbą apie kaimo vietoves, kaip tenai nuobodu ir kokį susidomėjimą sukelia bet koks vietinis įvykis.

– Praėjusį mėnesį pas mus nuo skardžio nukrito žmogus, – pažymėjo ji. – Mus visus iki širdies gelmių sukrėtė.

Į kvotą nuėjau virpėdama iš susijaudinimo, bet joje buvo nuobodoka, iš tikrųjų.

– Ar ta vietovė ne Marčboltas? – netikėtai paklausė Silvija.

Frenkė linktelėjo.

– Derventų rūmai yra vos už vienuolikos kilometrų nuo Marčbolto, – paaiškino ji.

– Rodžeri, tai tikrai buvo tas tavo vyras, – sušuko Silvija.

Frenkė klausiamai į jį žvilgtelėjo.

– Tiesą sakant, mirties momentu buvau šalia jo, – tarė Rodžeris. – Pasilikau prie žuvusiojo iki atvyko policija.

– O aš maniau, kad su juo buvo kažkuris iš pastoriaus sūnų, – ištarė Frenkė.

– Jam reikėjo groti vargonais ar panašiai... tad aš perėmiau jo pareigas.

– Kokių nepaprastų sutapimų pasitaiko šiame pasaulyje, – nusistebėjo Frenkė. – Girdėjau, kad dar kažkas tenai buvo, bet nežinojau kas. Tai ten buvot *jūs*?

Pasijuto, lyg visi būtų apimti „Kaip įdomu. Koks mažas pasaulis!" dvasios. Frenkė žinojo, kad elgiasi tinkamai.

– Gal ten – Marčbolte – jūs mane ir pamatėte? – pasiūlė Rodžeris.

– Tiesą sakant, nelaimės metu aš ten nebuvau, – prisipažino Frenkė. – Grįžau iš Londono pora dienų vėliau. Jūs buvote kvotoje?

– Ne. Kitą rytą grįžau į Londoną.

– Jam į galvą buvo šovusi keista mintis įsigyti namą tose apylinkėse, – įsiterpė Silvija.

– Visiškas absurdas, – tarstelėjo Henris Basington Frenčas.

– Absoliučiai ne, – linksmai paprieštaravo Rodžeris.

– Rodžeri, juk puikiai žinai, kad vos tik nusipirktum, tave tuojau pat apimtų kelionių aistra ir tu vėl išvažiuotum į užsienį.

– Oi, Silvija, vieną gražią dieną aš susitupėsiu.

– Kai ta diena ateis, geriau apsigyvenk kur nors netoli mūsų, – paprašė Silvija. – Neišvažiuok į Velsą.

Rodžeris nusijuokė. Tada atsigręžė į Frenkę.

– Dėl to nutikimo nieko naujo? Nepasirodė, kad tai vis dėlto savižudybė ar panašiai?

– Na, ne, viskas buvo krištolo skaidrumo ir dar pasirodė kažkokie gryslos giminės ir jį atpažino. Rodos, jis buvo pasivaikščioti. Jei iš tikrųjų, tai labai gaila, nes jis buvo itin simpatingas. Matėte jo nuotrauką laikraščiuose?

– Manau, taip, – pratarė Silvija. – Bet neatsimenu.

– Viršuje turiu iškarpą iš vietinio laikraščio.

Frenkė degė iš nekantrumo. Ji užbėgo laiptais ir tuoj pat grįžo su iškarpa rankoje. Padavė ją Silvijai. Rodžeris priėjo ir pažiūrėjo per Silvijos petį.

– Argi jis ne gražus? – paklausė ji it mokinukė.

– Taip, ganėtinai, – sutiko Silvija. – Jis atrodo labai panašus į tą vyrą, Aleną Karstersą, nemanai taip, Rodžeri? Rodos, taip sakiau ir tada.

– Šitoje nuotraukoje jis gana panašus, – pritarė Rodžeris. – Bet, žinai, akivaizdaus panašumo nėra.

– Iš laikraščio nuotraukų nieko nenuspręsi, ar ne tiesa? – tarė Silvija, grąžindama iškarpą.

Frenkė pritarė.

Pokalbis nukrypo į kitas temas.

Frenkę apėmė dvejonės. Rodės, visi reagavo taip natūraliai. Rodžerio triukas su namo ieškojimu nebuvo jokia paslaptis.

Vienintelis dalykas, kurį jai pasisekė sužinoti, buvo vardas. Aleno Karsterso vardas.

DAKTARAS NIKOLSONAS

Frenkė atakavo Silviją kitą rytą.

Ji pradėjo nerūpestingai tardama:

– Koks to vyro, kurį vakar minėjote, vardas? Alenas Karstersas? Esu tikra, kad šį vardą esu jau anksčiau girdėjusi.

– Manau, tikrai girdėjot. Kiek žinau, jis savotiška garsenybė. Jis kanadietis – gamtininkas, medžiotojas ir tyrinėtojas. Tiesą pasakius, nesu su juo pažįstama. Vieni iš mūsų draugų – Rivingtonai – kažkada buvo jį atsivežę priešpiečių. Labai patrauklus vyras – aukštas, rudai įdegęs ir gražiomis mėlynomis akimis.

– Tikrai esu apie jį girdėjusi.

– Mano žiniomis, jis mūsų šalyje niekad anksčiau nebuvęs. Praėjusiais metais keliavo po Afriką su milijonieriumi Džonu Sevidžu – tuo, kuris galvojo, kad serga vėžiu, ir pakėlė prieš save ranką. Karstersas išmaišė visą pasaulį. Rytų Afrika, Pietų Amerika... pabuvojo tiesiog visur.

– Atrodo, jis tikras keliauninkas, – pastebėjo Frenkė.

– O, taip. Nepaprastai patrauklus.

– Keista, kad jis toks panašus į tą vyrą, kuris nukrito nuo skardžio Marčbolte, – ištarė Frenkė.

– Įdomu, gal kiekvienas turi savo antrininką.

Jos aptarė įvairius atvejus, detaliai išnagrinėjusios Adolfo Beko, kuris, klaidingai nustačius tapatybę, buvo neteisingai apkaltintas vagystėmis, bylą, paminėjo ir nutikimą su pašto karieta, važiavusia į Lioną, kai tėvas savo sūnų palaikė plėšiku. Frenkė pasistengė nė žodeliu nebeužsiminti apie Aleną Karstersą. Rodyti per didelį susidomėjimą juo būtų pražūtinga.

Tačiau pati ji galvojo, kad jau yra teisingame kelyje. Ji buvo visiškai įsitikinusi, kad Alenas Karstersas ir buvo tas

nelaimingasis Marčbolte. Jis atitiko visas sąlygas. Šioje šalyje neturėjo jokių artimų bičiulių ar giminaičių, o į jo dingimą kurį laiką niekas neatkreiptų dėmesio. Juk nepanašu, kad kas iškart pasigestų žmogaus, kuris lakstо tai į Rytų Afriką, tai į Pietų Ameriką. Dar daugiau, Frenkė atkreipė dėmesį, kad nors Silvija Basington Frenč ir pasidalijo pastebėjimais apie panašumą laikraščio fotografijoje, jai nė netoptelėjo galvon, kad tai ir *yra* tas pats žmogus.

„Visai įdomus psichologinis momentas“, – pamanė sau Frenkė.

Retai suprantame, kad tie žmonės, kurių nuotraukos puikuojasi garsenybių skiltyse, gali būti mūsų kur nors paprasčiausiai sutikti.

Ką gi, puiku. Velionis – Alenas Karstersas. Kitas žingsnis – daugiau apie jį sužinoti. Ryšys su Basington Frenčais buvo visiškai silpnas. Jį atsitiktinai atsivežė draugai. Kokia jų pavardė? Rivingtonai. Frenkė ją įsiminė, jei kartais kada vėliau prisireiktų.

Tyrimas ta linkme gali nesunkiai pasukti. Bet geriau veikti lėtai. Paklausinėti apie Aleną Karstersą reikia itin delikačiai.

„Visai nenoriu būti nuodijama ar gauti į galvą, – vyptelėjo Frenkė. – Jie buvo pasiruošę užplumpinti Bobį praktiškai dėl nieko...“

Jos mintys netikėtai nukrypo prie tos vylingos frazės, kuri ir užvirė visą košę.

Evans! Kas buvo Evans ar Evansas? Ir koks vaidmuo?

„Kvaišalų prekeiviai“, – nusprendė Frenkė. Gal koks Karsterso giminaitis buvo papuolęs ant to kabliuko ir jisai norėjo viską užraukti. Gal dėl to jis atvyko į Angliją. Evansas galėjo būti vienas iš tos gaujos buvusių narių, persikėlęs gyventi į Velsą. Karstersas papirko Evansą, kad išduotų kitus, tas sutiko, ir Karstersas atvyko su juo pasimatyti, o kažkas jį pasekė ir nužudė.

Ar tas „kažkas“ buvo Rodžeris Basington Frenčas? Nelabai tikėtina. Narkotikų prekeivių gaujos vaidmenį Frenkė labiau buvo linkusi priskirti Keimenams.

Ir dar ta fotografija. Jei tik ją būtų galima kaip nors paaiškinti.

Tą vakarą buvo laukiama daktaro Nikolsono su žmona. Frenkė jau buvo spėjusi persirengti vakarienei, kai išgirdo jų mašiną atvažiuojant prie paradinių durų. Jos kambario langai buvo į kiemą, tad ji pasižiūrėjo pro juos.

Iš tamsiai mėlyno „Talbot“ lipo aukštas vyriškis.

Frenkė susimąsčiusi atsitraukė nuo lango.

Karstersas – kanadietis. Daktaras Nikolsonas – taip pat. Ir daktaras Nikolsonas turi tamsiai mėlyną „Talbot“.

Žinoma, būtų absurdiška daryti iš to kokias nors išvadas, bet juk tai šioks toks sutapimas, tiesa?

Daktaras Nikolsonas pasirodė esąs stambus vyriškis, kurio manierose buvo juntama užslėpta asmenybės galia. Kalbėjo lėtai, iš viso pasakė nedaug, bet kažkaip sugebėjo kiekvienam žodžiui suteikti ypatingą reikšmę. Jis nešiojo stiprius akinius ir per stiklus mąsliai dirsčiojo blyškiai melsvomis akimis.

Jo žmona buvo lieknutė, maždaug dvidešimt septynerių, graži, tiesą pasakius, tikra gražuolė. Frenkei pasirodė, kad ji kiek nervinasi ir nuolat tarška, lyg norėdama ką nuslėpti.

– Kaip girdėjau, buvote papuolusi į avariją, ledi Fransiska, – sėsdamasis greta jos prie stalo tarė daktaras Nikolsonas.

Frenkė nupasakojo nelaimės aplinkybes. Ji stebėjosi, kodėl taip nervinasi. Daktaras buvo tiesiog susidomėjęs. Ir kodėl ji jaučiasi lyg repetuotų gynybą dėl nusikaltimo, kuriuo jos niekas neapkaltino? Ar gali būti bent menkiausia priežastis, dėl kurios daktaras nepatikėtų jos nelaime?

– Labai negerai, – pasakė jis, kai ji baigė pasakoti, galbūt net per daug leidusis į detales nei buvo būtina. – Bet atrodo, kad puikiai atsigavote.

– Niekaip nepripažinsim, kad ji jau pasveiko. Palaikysime ją dar čia, – tarė Silvija.

Daktaras pažvelgė į Silviją. Jo lūpose akimirką šmėstelėjo vos pastebima šypsena.

– Laikyčiau ją čia tiek, kiek įmanoma, – rimtai pasakė jis.

Frenkė sėdėjo tarp namų šeimininko ir daktaro. Henris Basington Frenčas šįvakar buvo aiškiai be nuotaikos. Jo rankos trūkčiojo, jis beveik nieko nevalgė ir visai nedalyvavo pokalbyje.

Iš kito jo šono sėdinčiai misis Nikolson sunkiai sekėsi su juo bendrauti, tad ji su akivaizdžiu palengvėjimu pasisuko Rodžerio link. Ji padrikai kalbėjosi su juo, tačiau Frenkė pastebėjo, kad jos žvilgsnis vis grįždavo prie vyro veido.

Daktaras Nikolsonas kalbėjo apie gyvenimą kaime.

– Ledi Fransiska, ar žinote, kas yra kultūra?

– Turite omenyje mokymąsi iš knygų? – sutrikusi paklausė Frenkė.

– Ne, ne. Turėjau galvoje bakterijas. Jos vystosi, žinote, specialiame serume. Kaimas, ledi Fransiska, šiek tiek į tai panašus. Yra laiko, erdvės ir jokios veiklos – kaip matote, idealios sąlygos vystytis.

– Kalbate apie ką negero? – sumišo Frenkė.

– O tai, ledi Fransiska, priklauso nuo auginamų bakterijų rūšies.

Idiotiškas pokalbis, pamanė Frenkė, ir kodėl turėtų bauginti, bet vis dėlto baugina!

Ji nerūpestingai pasakė:

– Manau, kad aš skatinu visokiausias blogybes.

Jis nužvelgė ją ir ramiai tarė:

– Aš taip negalvoju, ledi Fransiska. Mano manymu, jūs visada būsite įstatymo pusėje.

Ar žodis „įstatymo“ nebuvo lyg pabrėžtas?

Staiga iš kitos stalo pusės atsiliepė misis Nikolson:

– Mano vyro pasididžiavimas – sugebėjimas apibūdinti žmonių charakterius.

Daktaras Nikolsonas nežymiai linktelėjo galva.

– Tikrai taip, Moira. Smulkmenos man įdomios. – Jis vėl atsigręžė į Frenkę. – Žinote, jau esu girdėjęs apie jūsų avariją. Viena detalė mane itin sudomino.

– Kokia? – tarė Frenkė, jos širdis suspurdėjo.

– Tas gydytojas, važiavęs pro šalį – tas, kuris jus čia atnešė.

– Taip?

– Jis keistuolis – prieš važiuodamas jūsų gelbėti, apgręžė mašiną.

– Nesupratau.

– Žinoma, ne. Jūs buvote be sąmonės. Bet berniukas, Rivsų jaunėlis, važiavo dviračiu iš Staverlio ir kelyje nesutiko jokios mašinos, bet apvažiavęs tvoros kampą aptinka tik ką įvykusią avariją, o gydytojo mašina pastatyta Londono kryptimi – ta pačia, kuria važiavo ir jis. Dabar suprantate? Gydytojas važiavo ne iš Staverlio pusės, tad turėjo atvažiuoti iš kitur, nuokalne. Bet tuo atveju jo mašina stovėtų Staverlio kryptimi. Bet nestovėjo. Tad jis turėjo apsigręžti.

– Nebent jis atvyko iš Staverlio kiek anksčiau, – pastebėjo Frenkė.

– Tada jo mašina jau būtų stovėjusi, kai kalva žemyn riedėjote jūs. Ar stovėjo?

Pro storus akinių stiklus į ją nepaprastai įdėmiai žvelgė melzganos akys.

– Neatsimenu, – tarė Frenkė. – Nemanau.

– Tu kalbi kaip detektyvas, Džasperai, – pasakė misis Nikolson. – Ir visai dėl nieko.

– Smulkmenos man įdomios, – pakartojo Nikolsonas.

Jis atsigręžė į šeimininkę, ir Frenkė lengviau atsikvėpė.

Kodėl jis ją taip tardė? Ir kaip viską sužinojo apie avariją? „Smulkmenos mane domina“, – sakė jis. Ar priežastis ir tėra tik tokia?

Frenkė prisiminė tamsiai mėlyną sedaną „Talbot“, ir tai, kad Karstersas buvo kanadietis. Jai dingojosi, kad daktaras Nikolsonas buvo bloga lemiantis žmogus.

Pavakarieniavusi ji stengėsi nesimaišyti jam po akimis, laikydamasi arčiau švelnios ir trapios misis Nikolson. Ji pastebėjo, kad misis Nikolson akys visąlaik buvo nukreiptos į sutuoktinį. Frenkei pasidarė įdomu, ar tai meilė, ar baimė?

Nikolsonas bendravo tik su Silvija, bet, pusę vienuolikos sugavęs žmonos žvilgsnį, susiruošė išeiti.

– Ką gi, – jiems išėjus tarė Rodžeris, – ką manote apie mūsų daktarą Nikolsoną? Itin valinga asmenybė, tiesa?

– Aš kaip Silvija, – pasakė Frenkė. – Nemanau, kad man jis labai patinka. Ji man simpatiškesnė.

– Gražutė, bet kiek kvailoka, – pareiškė Rodžeris. – Arba ji jį garbina, arba mirtinai bijo... ir nežinau, kuris variantas tinka.

– Kaip tik apie tai ir aš pagalvojau, – prisipažino Frenkė.

– Man jis nepatinka, – tarė Silvija, – bet negaliu nesutikti, kad jis turi daug... daug *jėgos*. Kiek žinau, jis stebuklingai išgydo narkomanus. Žmones, kurių giminės jau nieko nebesitiki. Jie nuvyksta pas jį kaip pas paskutinę viltį ir išvyksta visiškai pagiję.

– Taip! – staiga sušuko Henris Basington Frenčas. – Ir ar žinai, kas ten dedasi? Žinai, kokias baisias kūno ir sielos kančias jie patiria? Žmogus pripratęs prie narkotikų, o jie juos atima... nebeduoda... iki jis pradeda klejoti dėl to, kad jų nebegauna, ir daužo galva sienas. Štai ką jis daro – tavo „stiprusis" daktaras kankina žmones... kankina juos... pasiunčia juos į pragaro liepsnas... išveda iš proto...

Jis visas drebėjo. Staiga nusigręžė ir išėjo.

Silvija Basington Frenč sunerimo.

– Kas Henriui? – nusistebėjo ji. – Jis atrodo labai nusiminęs.

Frenkė ir Rodžeris stengėsi nežiūrėti vienas į kitą.

– Jis visą vakarą nekaip atrodo, – surizikavo ji.

– Taip. Pastebėjau. Paskutiniu metu jis labai prastos nuotaikos. Geriau jau toliau jodinėtų. A, tarp kitko, daktaras Nikolsonas pakvietė Tomį rytoj pas jį pasisvečiuoti, bet labai nenoriu, kad jis ten eitų – tik ne su tais psichiniais ligoniais ir narkomanais.

– Nemanau, kad daktaras leistų jam su jais susitikti, – pastebėjo Rodžeris. – Atrodo, vaikus jis labai myli.

– Taip, gaila, kad jis neturi savų. Gal ir dėl jos. Ji visada tokia liūdna... ir tokia gležnutė.

– Ji it liūdna Madona iš senų paveikslų, – tarė Frenkė.

– Taip, šis apibūdinimas jai puikiai tinka.

– Jei daktaras Nikolsonas taip myli vaikus, manau, jis dalyvavo jūsų vaikų šventėje? – lyg tarp kitko paklausė Frenkė.

– Deja, tada jis porai dienų buvo išvykęs. Regis, jis dalyvavo kažkokioje konferencijoje Londone.

– Aišku.

Jie nuėjo miegoti. Prieš guldama į lovą, Frenkė parašė Bobiui.

15 SKYRIUS

Atradimas

Bobiui buvo sunkus metas. Jo priverstinis neveiklumas buvo nepaprastai varginantis. Jis siuto, ramiai tupėdamas Londone ir nieko neveikdamas.

Jam skambino Džordžas Arbetnotas, kuris keletu žodžiu pasakė, kad viskas pasisekė gerai. Po poros dienų laišką iš Frenkės pristatė jos tarnaitė, slapčia gavusi jį lordo Marčingtono rezidencijoje mieste.

Nuo tada jokių žinių jis negavo.

– Tau laiškas, – šūktelėjo Badžeris.

Bobis vos ne griūdamas atbėgo, bet adresas ant voko buvo užrašytas jo tėvo ranka ir antspauduotas Marčbolte.

Bet tuo momentu jis pastebėjo jų dirbtuvės link artėjančią tvarkingą juodai apsirengusią Frenkės tarnaitės figūrėlę. Po kelių minučių jis jau skaitė Frenkės antrąjį laišką.

Brangusis Bobi, – rašė Frenkė, – *manau, kad pats laikas Tau pasirodyti. Pasakiau namie, kad Tau duotų „Bentley“, kai tik paprašysi. Gauk vairuotojo uniformą – mūsiškės yra tamsiai žalios. Tegu „Herodso“ drabužių skyriaus siuvėjai ją Tau pritaiko. Geriau apgalvoti kiekvieną smulkmeną. Labai pasistenk gerai prilipinti ūsus. Jie baisiai pakeičia veidą.*

Atvažiuok čia ir paprašyk pakviesti mane. Gali atsivežti suklastotą raštelį nuo Tėvo. Pranešk man, kad mašina sutaisyta. Garaže telpa tik dvi mašinos, tai yra šeimos „Daimler“ ir Rodžerio Basington Frenčo dvivietis, tad Tau reikės važiuoti į Staverlį ir apsistoti ten.

Tenai paklausinėk vietinius, ypač apie daktarą Nikolsoną, kuris turi narkomanų kliniką. Su juo susiję keletas įtartinų dalykų: jis turi tamsiai mėlyną sedaną „Talbot“, 16 dieną, kai Tavo alus buvo „pagerintas“, jis buvo išvykęs, ir dar jis itin smulkmeniškai domisi mano avarijos aplinkybėmis.

Manau, kad sužinojau, kieno tas lavonas!!!
Iki pasimatymo, sėbre pėdseky.

Bučiuoju
Tavo sėkmingai pritrenkta Frenkė
P.S. Šį laišką gausi asmeniškai.

Bobis kone šokinėjo iš džiaugsmo.

Nusimetęs darbinius drabužius ir pranešęs naujieną apie savo neatidėliotiną išvykimą Badžeriui, jis jau ketino išeiti, kai atsiminė, kad dar neatplėšė savo tėvo laiško. Jis skaitė jį ne taip entuziastingai, nes pastorius laiškus rašė greičiau vedamas pareigos nei noro, ir jie buvo persunkti itin slegiančia krikščioniško pakantumo dvasia.

Pastorius sąžiningai surašė visas Marčbolto naujienas – pasiguodė bėdomis dėl vargonininko, pakomentavo vieno iš bažnyčios seniūnų nekrikščionišką dvasią. Taip pat užsiminė apie giesmynų perrišimą iš naujo. Pastorius tikėjosi, kad Bobis vyriškai atiduoda visas jėgas darbui, ir pasirašė kaip visada mylintis tėvas.

Buvo ir prierašas:

Tarp kitko, buvo užsukęs kažkoks vyriškis, norėjęs sužinoti Tavo adresą Londone. Tuo metu buvau išėjęs, be to, jis nepasisakė savo pavardės. Misis Roberts sakė, kad tai aukštas, pakumpęs ponas su pensnė. Tavęs neradęs, jis labai nusiminė ir labai troško su Tavimi kada nors vėl susitikti.

Aukštas vyriškis su pensnė ir kuprele. Bobis perbėgo mintimis visus pažįstamus, bet neatsiminė nė vieno panašaus.

Staiga jam kilo įtarimas. Ar tai tik nebuvo naujas pasikėsinimas į jo gyvybę? Negi tie paslaptingi priešai ar priešas mėgino aptikti jo pėdsakus?

Jis nejudėdamas sėdėjo ir rimtai mąstė. Kad ir kas tie žmonės, jie tik dabar suprato, kad jis išvyko iš gimtųjų vietų. Misis Roberts nieko neįtardama davė jiems jo naują adresą.

Tad tie nepažįstamieji jau gali stebėti jo namus čia. Išėjęs jis gali būti sekamas... ir visko palikti taip, kaip yra dabar, niekaip negalima.

– Badžeri, – pašaukė Bobis.

– Taip, bičiuli.

– Ateik čia.

Kitas keletą minučių virte virė darbas. Po dešimties minučių Badžeris galėjo atmintinai išpyškinti visus nurodymus.

Kai jis nebesuklydo nė vieno žodžio, Bobis įlipo į dvivietį 1902-ųjų gamybos „Fiat" ir nurūko Mjuzo gatve. Pastatė mašiną Švento Jono aikštėje ir nudrožė į savo klubą. Ten jis keliskart paskambino telefonu ir po poros valandų jam jau pristatė reikiamus paketus. Galų gale, maždaug pusę keturių popiet, tamsiai žalia uniforma vilkintis vairuotojas nuėjo į Švento Jono aikštę ir skubriai nužingsniavo prie didžiulio „Bentley", prieš pusvalandį ten palikto. Automobilių aikštelės prižiūrėtojas jam linktelėjo – ponas, palikęs mašiną, nežymiai mikčiodamas pasakė, kad vairuotojas netrukus ją paims.

Bobis užvedė mašiną ir ramiai išvairavo iš aikštelės. Paliktasis „Fiat" kukliai tebelaukė šeimininko. Nepaisydamas nuolatinio kutenimo panosėje, Bobis pradėjo linksmintis. Jis nuvažiavo į šiaurę, o ne į pietus, ir greitu laiku galingas variklis jau veržėsi į priekį Didžiuoju Šiauriniu keliu.

Bet tai buvo tik papildoma atsargumo priemonė. Jis buvo tikras, kad nebuvo sekamas. Pasuko į kairę ir aplinkkeliais nuvažiavo į Hempšyrą.

„Bentley" su prie vairo sėdinčiu pasitempusiu dalykišku vairuotoju prie „Merovei Korto" suburzgė vos baigus gerti arbatą.

– Va tai tau, – linksmai tarė Frenkė. – Mašina čia.

Ji nužingsniavo prie paradinių durų. Silvija ir Rodžeris ėjo kartu.

– Ar jau viskas sutvarkyta, Hokinsai?

Vairuotojas delnu prilietė uniforminę kepurę.

– Taip, miledi. Ją nuodugniai patikrino.

– Tai puiku.

Vairuotojas padavė raštelį.

– Nuo jo šviesybės, miledi.

Frenkė jį paėmė.

– Apsistokite... kaip jis ten... „Žvejų herbe“ Staverlyje, Hokinsai. Jei man reikės automobilio, iš ryto paskambinsiu.

– Gerai, jūsų šviesybe.

Bobis apsigręžė, apsisuko ir greitu žingsniu nuėjo kelio link.

– Man gaila, kad čia neturim laisvo kambario, – tarė Silvija. – Simpatiška mašina.

– Su ja neblogai galima palėkti, – pritarė Rodžeris.

– Palekiu, – prisipažino Frenkė.

Ji buvo patenkinta, kad Rodžeris neparodė nė menkiausio ženklo, kad atpažino. Jei būtų atsitikę kitaip, ji nustebtų. Ji pati nepažintų Bobio, jei kur nors šiaip sutiktų. Maži ūsiukai atrodė visiškai natūraliai, ir šitai kartu su sustingusia laikysena, taip nebūdinga tikrajam Bobiui, bei vairuotojo uniforma užbaigė naująjį įvaizdį. Balsas taip pat idealus, ir visiškai nepanašus į tą, kokiu paprastai šneka Bobis. Frenkė pradėjo galvoti, kad Bobis besąs kur kas talentingesnis, nei ji manė.

Bobis sėkmingai užsisakė kambarį „Žvejų herbe“.

Ledi Fransiskos Dervent vairuotojo Edvardo Hokinso vaidmenį kurti buvo patikėta jam pačiam.

Kaip elgiasi vairuotojai asmeniniame gyvenime, Bobis nuvokė itin menkai, bet jam atrodė, kad šiek tiek iškilumo nepakenks. Jis bandė jaustis aukštesnės rūšies žmogumi ir stengėsi atitinkamai elgtis. Moterų, dirbančių „Žvejų herbe“, akivaizdus susižavėjimas jį itin padrąsino, ir netrukus jis jau žinojo, kad Frenkės avarija nuo įvykio dienos tapo svarbiausia pokalbių tema Staverlyje. Bobis artimiau susipažino su viešbučio šeimininku, geraširdišku storuliu, vardu Tomas Eskju, ir leido visoms žinioms apie nutikimą išgaruoti iš galvos.

– Rivsų jaunėlis ten buvo ir matė, kaip viskas atsitiko, – paskelbė misteris Eskju.

Bobis padėkojo Apvaizdai už nesąmoningą berniuko melą. Žymioji avarija dabar buvo patvirtinta ir tiesioginio liudytojo.

– Jam jau atrodė, kad atėjo paskutinioji, – porino toliau misteris Eskju. – Tiesiai į jį nuo kalvos važiavo... tik pasuko į tvorą. Stebuklas, kad jaunoji ledi neužsimušė.

– Jos malonybė mėgsta pažvelgti mirčiai į akis, – pasakė Bobis.

– Daug avarijų padarė, ką?

– Jai sekasi, – pasakė Bobis. – Bet galiu patikinti jus, misteri Eskju, kad kai jos malonybė kartais pati sėda už vairo... tai aš visada esu tikras, kad tuoj išleisiu dvasią.

Keletas žmonių, girdėjusių jų pokalbį, išmintingai palingavo galvomis ir pasakė, kad tuo nesistebi, be to, ir patys pagalvotų taip pat.

– Nepaprastai mielą viešbutuką turite, misteri Eskju, – maloniai, kiek globėjiškai tarė Bobis. – Gražu ir jauku.

Misteris Eskju išreiškė savo dėkingumą.

– „Merovei Kortas“ šiose apylinkėse vienintelis didesnis dvaras?

– Na, dar yra „Vienkiemis“, misteri Hokinsai. Bet nepavadintum jo dvaru. Jokia šeima ten negyveno. Taip, ilgus metus jis stovėjo tuščias, iki atsikraustė tas amerikietis daktaras.

– Daktaras iš Amerikos?

– Taip, taip – pavarde Nikolsonas. Ir jei manęs apie tai paklaustumėte, tai pasakyčiau, kad tenai dedasi labai keisti dalykai.

Šioje vietoje įsiterpė ir barmenė, pareiškusi, kad daktaras Nikolsonas jai kelia drebulį.

– Keisti dalykai, misteri Eskju? – tarė Bobis. – Ką jūs turite omenyje?

Misteris Eskju niūriai palingavo galva.

– Ten gyvena tie, kurie nenori ten gyventi. Juos ten įgrūdo giminaičiai. Noriu jus patikinti, misteri Hokinsai, kad net neįsivaizduojat, kokie iš ten sklinda riksmai, dejonės ir aimanos.

– Kodėl neįsikiša policija?

– Na, matot, viskas lyg ir gerai. Nervų ligoniai ir panašiai. Ne visai išprotėję pamišėliai. Ponas yra daktaras, tad, taip sakant, viskas tvarkingai... – Šeimininkas užsivertė alaus

bokalą, o netrukus vėl pasirodžiusiame veide matėsi akivaizdi abejonė.

– A! – niūriai ir reikšmingai ištarė Bobis. – Jei tik sužinotume viską, kas tokiose vietose vyksta...

Ir jis taip pat įsikniaubė į alavinį bokalą.

Barmenė noriai įsiterpė į pokalbį.

– Taip ir aš sakau, misteri Hokinsai. Kas ten dedasi? Va, vieną vakarą pabėgo viena vargšė, visai jaunutė, tai daktaras su pora seselių leidosi jos ieškoti. „Ne! Neleiskite jiems manęs vėl ten uždaryti!“ – štai ką ji šaukė. Buvo graudu. Ir tai, kad ji iš tikrųjų buvo turtinga, ir jos giminės norėjo ja atsikratyti. Bet jie vėl ją uždarė, taip, uždarė, ir tas daktaras pasakė, kad ji serga persekiojimo manija – bent jau tai taip vadinama. Kažkas panašaus į galvojimą, kad visi jai linki tik blogo. Bet man neretai buvo keista... taip, keista. Dažnai norėjau sužinoti...

– Ai, – nukirto misteris Eskju. – Šnekėti lengva...

Kažkuris iš lankytojų sakė, kad niekas nežino, kas tokiose įstaigose dedasi. Ir dar kažkas jam pritarė.

Galų gale vakarojimas artėjo prie pabaigos ir Bobis pasakė visiems, kad prieš guldamasis ketina truputį pasivaikščioti.

Kaip jis žinojo, „Vienkiemis“ buvo priešingame kaimo gale nei „Merovei Kortas“, tad jis nupėdino į tą pusę. Tai, ką šį vakarą jis išgirdo, jam atrodė verta dėmesio. Dauguma šnekų, žinoma, nelaikytinos už gryną pinigą. Kaimuose atsikraustėliai dažniausiai nemėgstami, tuo labiau, jei naujas žmogus yra dar ir kitos tautybės. Jei Nikolsonas valdo narkomanų ligoninę, visiškai normalu, kad iš jos sklinda visokie garsai – riksmai ir aimanos gali aidėti ir ne dėl piktos valios, tačiau pabėgusios merginos istorija Bobį nuliūdino.

Gal „Vienkiemyje“ žmonės laikomi prieš jų pačių valią? Keletas tikrų ligonių gali būti laikomi kaip priedanga.

Jo apmąstymus pertraukė pasirodžiusi aukšta mūrinė tvora ir kaltos geležies vartai. Jis stumtelėjo vieną jų pusę. Užrakinta. Na, galų gale, kodėl neturėtų būti?

Nepaisant to, užrakinti vartai pasirodė jam kažkokie grėsmingi. Panašu į kalėjimą.

Paėjėjo keliu, apžiūrinėdamas tvorą. Gal įmanoma per ją perlipti? Tvora buvo lygi, aukšta ir be jokių tinkamų plyšių. Jis papurtė galvą. Netikėtai aptiko mažus vartelius. Be didesnės vilties pabandė atidaryti. Jo nuostabai, pajudėjo. Neužsklęsta.

„Truputį neapsižiūrėjo", – mintyse nusišaipė Bobis.

Įslydo vidun ir tylutėliai uždarė vartelius.

Jis buvo ant takelio, vedančio per krūmus. Takelis vingiavo ir priminė Bobiui aprašytąjį knygoje „Alisa Veidrodžio karalystėje".

Netikėtai takas pasuko į šoną ir atsivėrė atvira pieva prie pat namo. Naktis buvo mėnesėta, tad atvirose vietose matyti buvo galima puikiai. Nespėjęs susivokti Bobis išniro į šviesą.

Tą akimirką iš už namo kampo pasirodė moters figūrėlė. Ji ėjo itin minkštai, vis dairydamasi į šalis lyg – bent taip pasirodė ją stebinčiam Bobiui – medžiojamas žvėrelis. Staiga ji sustojo it įbesta, tik svyravo vietoje, lyg tuoj parkristų ant žemės.

Bobis puolė į priekį ir ją sugriebė. Jos lūpos buvo bekraujės, ir jam pasirodė, kad dar jokios žmogiškos būtybės veide nebuvo regėjęs tokios klaikios baimės.

– Viskas gerai, – užtikrintu balsu pašnibždom ramino jis. – Viskas bus gerai.

Mergina, greičiau dar mergaitė nei moteris, beveik užsimerkusi vos girdimai sudejavo.

– Aš taip bijau, – sušnabždėjo ji. – Aš taip nežmoniškai bijau.

– Ko? – paklausė Bobis.

Mergina tik papurtė galvą ir vos girdimai pakartojo:

– Taip bijau. Klaikiai bijau.

Staiga pasirodė, lyg ji kažką išgirdo. Ji atšoko nuo Bobio. Per petį pasižiūrėjo į jį.

– Eik iš čia, – paliepė ji. – Tuojau pat eik iš čia.

– Aš noriu tau padėti, – tarė Bobis.

– Sakai? – Ji kurį laiką žiūrėjo į akis keistu tiriančiu ir klaidžiojančiu žvilgsniu. Lyg būtų tyrusi jo sielą.

Tada papurtė galvą.

– Man niekas negali padėti.

– Aš galiu, – tikino Bobis. – Bet ką padaryčiau. Pasakyk, kas tave taip gąsdina.

Ji dar kartą papurtė galvą.

– Ne dabar. Ak, greičiau – jie jau ateina! Man padėsi tik tada, jei dabar išeisi. Tuojau pat... tuoj pat...

Bobis nusileido jos prašymui.

Sušnabždėjęs „Būsiu „Žvejų herbe“, jis bėgte leidosi takeliu atgal. Tik spėjo pamatyti, kad ji dar mostelėjo jam paskubėti.

Staiga priešais jis išgirdo žingsnius. Kažkas įėjo pro vartelius ir artėjo taku. Bobis paskubom metėsi į krūmus.

Jam nepasivaideno. Takeliu ėjo žmogus. Jis praėjo pro pat Bobį, bet buvo per tamsu, kad būtų galima įžiūrėti atėjūno veidą.

Jam nutolus Bobis tęsė kelionę vartelių link. Jis suvokė, kad šiąnakt nieko daugiau nenuveiks.

Nepaisant to, jo galvoje buvo visiška sumaištis.

Nes jis atpažino merginą – apsirikti buvo neįmanoma.

Toje paslaptingai pradingusioje nuotraukoje buvo nufotografuota ji.

16 SKYRIUS

BOBIS TAMPA PATIKĖTINIU

– Misteri Hokinsai?

– Taip, – atsiliepė Bobis pilna burna kiaušinienės su kumpiu.

– Jus kviečia prie telefono.

Bobis skubiai gurkštelėjo kavos, nusišluostė lūpas ir atsistojo. Telefonas buvo tamsiame koridoriuke. Jis paėmė ragelį.

– Alio, – tarė Frenkės balsas.

– Labas, Frenke, – neatsargiai atsakė Bobis.

– Kalba ledi Fransiska Dervent, – tęsė šaltas balsas. – Tai Hokinsas?

– Taip, miledi.

– 10 valandą pageidausiu mašinos, važiuosim į Londoną.

– Gerai, jūsų šviesybe.

Bobis pakabino ragelį.

„Kažin kada sakoma „miledi", o kada „jūsų šviesybe"? – susimąstė jis. – Turėčiau žinoti, bet nežinau. Va per tokias smulkmenas tikras vairuotojas ar liokajus mane prigriebtų."

Kitame laido gale Frenkė taip pat padėjo į vietą ragelį ir atsigręžo į Rodžerį Basington Frenčą.

– Gryna kvailystė šiandien važiuoti į Londoną, – nerūpestingai pasakė ji. – Viskas dėl to, kad tėvelis taip jaudinasi.

– Bet, – paklausė Rodžeris, – vakare jūs grįšite?

– Aišku!

– Galvojau paprašyti jūsų pamėtėti mane iki miesto, – lyg tarp kitko tarė Rodžeris.

Frenkė prieš ryžtingai atsakydama beveik neuždelsė.

– Žinoma, – atsakė ji.

– Bet geriau pagalvojęs nemanau, kad važiuosiu šiandien, – pratęsė mintį Rodžeris. – Henris atrodo dar keistesnis nei paprastai. Kažkodėl man nelabai norisi palikti Silviją su juo vieną.

– Suprantu, – ištarė Frenkė.

– Vairuosite pati? – paprastai paklausė Rodžeris, jiems einant šalin nuo telefono.

– Taip, bet pasiimsiu ir Hokinsą. Man reikia kai ką nusipirkti, tad vairuoti pačiai būtų nesąmonė – juk negalėsiu palikti mašinos bet kur.

– Taip, savaime suprantama.

Daugiau jis nieko nesakė, bet kai pasirodė automobilis su išsitempusiu manieringu Bobiu už vairo, jis išėjo ant slenksčio jos išlydėti.

– Sudie, – tarė Frenkė.

Tokiomis aplinkybėmis ji neketino paspausti rankos, bet Rodžeris pats paėmė jos.

– Jūs sugrįšite? – su keistu įkarščiu paklausė jis.

Frenkė nusijuokė.

– Žinoma. Atsisveikinu tik iki šio vakaro.

– Nepakliūkite į dar kokią avariją.

– Jei taip norite, vairuoti leisiu Hokinsui.

Ji įšoko į priekinę sėdynę šalia Bobio, kuris delno kraštu pagarbiai palietė kepurę. Mašinai važiuojant iš kiemo Rodžeris vis dar stovėjo ant slenksčio ir lydėjo ją akimis.

– Bobi, – paklausė Frenkė, – kaip manai, ar įmanoma, kad galėjau kristi Rodžeriui į akį?

– Kritai jam į akį? – pasidomėjo Bobis.

– Na, man tik pasidarė įdomu.

– Manau, kad to simptomus tu puikiai žinai, – pasakė Bobis.

Bet jo mintys skraidė kažkur kitur. Frenkė atidžiai jį nužvelgė.

– Ar kas... atsitiko? – paklausė ji.

– Taip. Frenke, aš radau merginą iš nuotraukos!

– Kalbi apie... *tą*... tą, apie kurią tiek šnekėjai... tą, kuri buvo lavono kišenėje?

– Taip.

– *Bobi*! Ir aš turiu ką papasakoti, bet ne tokio svarbaus. Kur tu ją aptikai?

Bobis galva parodė sau už nugaros.

– Daktaro Nikolsono klinikoje.

– Pasakok.

Bobis detaliai nupasakojo praėjusio vakaro įvykius. Frenkė klausėsi net sulaikiusi kvapą.

– Tai mes einame *teisingais* pėdsakais, – pasakė ji. – O daktaras Nikolsonas *įsipainiojęs*! Aš jo bijau.

– Koks jis?

– O! Stambus ir stiprus... ir tave tyrinėja. Per akinius taip atidžiai nužiūri. Ir jauti, kad jis viską apie tave žino.

– Kada sutikai jį?

– Jis čia vakarieniavo.

Ji papasakojo jam, kaip vyko vakarienė ir kad daktaras Nikolsonas primygtinai domėjosi jos „avarijos" detalėmis.

– Jaučiau, kad jis kažką įtaria, – užbaigė pasakojimą ji.

– Tai, kad jis taip viskuo domėjosi, neabejotinai yra neįprasta, – tarė Bobis. – Kaip manai, Frenke, kas slepiasi po visu šiuo reikalu?

– Na, pradedu galvoti, kad tavo pasiūlyta narkotikų prekeivių idėja, kurią anąsyk aš taip paniekinau, galiausiai pasirodė esanti visai neprastas spėjimas.

– Su daktaru Nikolsonu kaip gaujos vadu?

– Aha. Tokiai veiklai slaugos namai būtų itin gera priedanga. Jis gali visiškai teisėtai laikyti tam tikrą narkotikų kiekį. Apsimesdamas, kad gydo nuo narkomanijos, iš tikrųjų jis gali platinti tuos kvaišalus.

– Tai atrodo labai tikėtina, – sutiko Bobis.

– Aš dar nepapasakojau tau apie Henrį Basington Frenčą.

Bobis įdėmiai išklausė namų šeimininko elgesio apibūdinimą.

– Jo žmona nieko neįtaria?

– Esu tikra, kad ne.

– O kokia ji? Išmintinga?

– Niekad nepagalvojau apie tai. Ne, nemanau, kad labai pagaulaus proto. Bet retsykiais ji būna gana gudri. Nuoširdi, miela moteris.

– O mūsiškis Basington Frenčas?

– Va dėl jo aš kiek pasimetusi, – nutęsė Frenkė. – Kaip manai, Bobi, ar gali būti taip, kad mudu dėl jo būtume visiškai klydę?

– Nesąmonė, – nukirto Bobis. – Mes gi išsiaiškinome, kad jis yra blogasis pjesės veikėjas.

– Dėl nuotraukos?

– Būtent. Niekas kitas *negalėjo* jos sukeisti.

– Žinau, – pritarė Frenkė. – Bet prieš jį liudija tik tai.

– To pakanka.

– Na, taip. Bet vis viena...

– Kas?

– Negaliu tvirtinti, kad iš tikrųjų, bet kažkaip jaučiu, jog jis nekaltas – kad su šiuo reikalu jis visai nesusijęs.

Bobis šaltai pažvelgė į ją.

– Tu sakei, kad jis galėjo tave įsižiūrėti ar kad jis krito į akį tau? – mandagiai pasiteiravo jis.

Frenkė nuraudo.

– Nešnekėk niekų, Bobi. Tik pagalvojau, kad galima išsiaiškinti, kad jis nekaltas, ir viskas.

– Nesuprantu kaip. Tuo labiau dabar, kai tą merginą radom visai kaimynystėje. Tai užbaigia visą paveikslą. Jei tik bent numanytume, kas buvo žuvusysis...

– Bet juk žinom. Rašiau tau. Esu bemaž įsitikinusi, kad nužudytasis buvo kažkoks Alenas Karstersas.

Ji vėl leidosi pasakoti.

– Žinai, – pareiškė Bobis, – mes tikrai stumiamės į priekį. Dabar pabandykim, kiek išeina atkurti nusikaltimą. Susumuokim turimus faktus ir pažiūrėkim, ką galėsim iš jų išspausti.

Jis nutilo, o automobilis lyg pritardamas pradėjo riedėti lėčiau. Bet Bobis vėl nuspaudė akceleratorių ir prašneko.

– Pirma, tarkim, kad tu teisi dėl Aleno Karsterso. Jis iš tiesų atitinka visas sąlygas. Žmogus reikiamo tipo, visą

gyvenimą kur nors klajojo, Anglijoje turėjo vos keletą draugų bei pažįstamų, o dingimo atveju niekas jo nepasigestų ir neieškotų.

Kol kas tinka. Alenas Karstersas atvyksta į Staverlį su tais... kokia, sakei, jų pavardė?

– Rivingtonais. Tai irgi galimas žinių šaltinis. Tiesą sakant, man atrodo, kad praverstų juo pasinaudoti.

– Pasinaudosim. Ką gi, Karstersas su Rivingtonais atvyksta į Staverlį. Ar tai reikšminga?

– Turi galvoj, kad jis privertė juos būtinai atsivežti jį su savimi?

– Būtent. O gal tai tik atsitiktinumas? Ar jis buvo čia atvykęs su jais ir ar jis atsitiktinai susitiko tą merginą, kaip aš? Linkčiau tarti, kad jis pažinojo ją iš anksčiau, nes kitu atveju jis nebūtų nešiojęsis jos nuotraukos.

– Kitas galimas variantas, – balsiai galvojo Frenkė, – kad jis jau buvo aptikęs Nikolsono ir jo gaujos pėdsakus.

– Ir pasinaudojo Rivingtonais kaip priemone, leidžiančia natūraliai atvykti čionai?

– Visiškai įtikėtina teorija, – pritarė Frenkė. – Jis galėjo jau būti prisikasęs iki gaujos.

– Arba iki merginos.

– Merginos?

– Taip. Ji galėjo būti pagrobta. O jis galėjo atvykti į Angliją tam, kad ją surastų.

– Gerai, bet jei jis aptiko ją Staverlyje, kam jam reikėjo važiuoti į Velsą?

– Mes akivaizdžiai dar daug ko nežinome, – reziumavo Bobis.

– Evansas, – susimąstė Frenkė. – Neturim jokių užuominų apie Evansą. Jis turi sietis su Velsu.

Kurį laiką abu tylomis mąstė. Tada Frenkė tartum atsibudo, pažinusi gimtąsias apylinkes.

– Vaje, mes jau ties Putni Hilu. O atrodo, kad praėjo vos kelios minutės. Tai kur važiuojame ir ką ruošiamės veikti?

– Tai sprendi tu. Aš juk net nežinau, kodėl mes apskritai važiavom į Londoną.

– Tai buvo tik priežastis mūsų pokalbiui. Negalėjau rizikuoti būti pastebėta bevaikštinėjanti Staverlio keliukais ir įsijautusi besikalbanti su savo vairuotoju. Kaip priežastį išvykti panaudojau netikrą laišką nuo tėvo, kad galėtume pasikalbėti pakeliui, bet visko vos nesugadino Basington Frenčas, norėjęs važiuoti kartu.

– Tai būtų sukėlę nemažų problemų.

– Ne taip baisiai. Būtume paleidę jį ten, kur jam reikia, ir nuvažiavę į Bruko gatvę bei tenai pasikalbėję. Bet kuriuo atveju, gal geriau taip ir padarom. Tavo garažas gali būti stebimas.

Bobis pritarė ir papasakojo, kad apie jį buvo klausinėjama Marčbolte.

– Braukiam į Derventų rezidenciją mieste, – nutarė Frenkė. – Ten nė gyvos dvasios, išskyrus mano tarnaitę ir porą namo prižiūrėtojų.

Jie nuriedėjo į Bruko gatvę. Frenkė paskambino varpeliu, ją įleido, o Bobis pasiliko lauke. Bet Frenkė tuoj pat pravėrė duris ir pakvietė jį vidun. Jie palipo į erdvią svetainę antrame aukšte ir patraukė viršun keletą pakeliamų užuolaidų, nuo vienos iš sofų nutraukė uždangalą, saugojusį nuo dulkių.

– Aš pamiršau tau dar kai ką pasakyti, – tarė Frenkė. – 16 dieną, kai tave bandė nunuodyti, Basington Frenčas buvo Staverlyje, bet Nikolsonas buvo išvykęs – teoriškai į konferenciją Londone. O mašina jo – tamsiai mėlynas „Talbot“.

– Ir jis turi priėjimą prie morfijaus, – papildė Bobis.

Jie reikšmingai pasižiūrėjo vienas į kitą.

– Kaip suprantu, tai ne visai įkaltis, – tarė Bobis, – bet viskas sutampa.

Frenkė nuėjo prie stalelio, stovinčio prie sienos, ir grįžo su telefono numerių žinynu.

– Ką ruošiesi su juo darysi?

– Paieškoti Rivingtonų.

Ji paskubomis vieną po kito vertė lapus.

– „A. Rivingtonas ir sūnūs“, statybos, B.A.C. Rivingtonas, chirurgas odontologas. D. Rivingotnas, Šuters Hilas – manau, ne. Mis Floransa Rivington. Pulkininkas

H. Rivingtonas, Ordino už nuopelnus tarnyboje kavalierius – jau panašiau... Taito gatvė, Čelsis Londone.

Ji tęsė paieškas.

– Štai M.R. Rivingtonas, Onslou aikštė. Galimas variantas. O va kažkoks Viljamas Rinvingtonas iš Hampstedo. Manau, kad Onslou aikštė ir Taito gatvė labiausiai tikėtina. Bobi, Rivingtonus reikia nedelsiant aplankyti.

– Tu teisi. Bet ką mudu pasakysim? Sugalvok keletą gerų pasakėlių, Frenke. Aš tam nelabai tinkamas.

Frenkė porą minučių pagalvojo.

– Mano galva, – tarė ji, – eisi tu. Kaip manai, ar galėtum pabūti patikėtinių firmos jaunesniuoju partneriu?

– Šis vaidmuo labai garbingas, – atsakė Bobis. – Bijojau, kad sumanysi ką nors žymiai blogesnio. Nepaisant to, jis nelabai tinka, ar ne?

– Ką turi omenyje?

– Na, patikėtiniai juk nedaro asmeninių vizitų? Jie neabejotinai visada rašo laiškus ar gal greičiau paprašo, kad klientas atvyktų į biurą.

– Tačiau būtent ši patikėtinių firma taisyklių nesilaiko, – atšovė Frenkė. – Luktelk.

Ji trumpam išėjo ir grįžo su vizitine kortele.

– „Misteris Frederikas Spregas“, – pranešė ji, paduodama ją Bobiui. – Tu esi šviežutėlis „Sprego, Sprego, Dženkinsono ir Sprego“ firmos Blumsberio aikštėje jaunesnysis partneris.

– Tą firmą tu sugalvojai, Frenke?

– Žinoma, ne. Jie yra mano tėvo patikėtiniai.

– Ir paduos teisman dėl apsimetimo kitu asmeniu?

– Viskas gerai. Jauno Sprego pas juos nėra. Vienintelis Spregas yra maždaug šimtametis, be to, jis vis tiek po mano padu. Jei reikalai pakryptų į blogąją pusę, susitarsiu su juo. Jis nežmoniškas snobas – jam baisiai patinka lordai ir hercogai, nors iš jų jis mažai teuždirba.

– O kaip drabužiai? Skambtelėti Badžeriui, kad atvežtų?

Frenkei ši idėja ne itin patiko.

– Aš nenoriu nieko blogo pasakyti apie tavo drabužius, Bobi, – tarė ji. – Arba prikišti tavo skurdo ar panašiai. Bet ar jie atrodys įtikinamai? Mano asmenine nuomone, geriau pasikniskim po mano tėvo garderobą. Jo drabužiai ant tavęs turėtų atrodyti dar visai pusėtinai.

Po penkiolikos minučių Bobis, aprėdytas dieninio frako švarku bei išilgai dryžuotomis puikaus kirpimo ir pakenčiamai tinkančiomis kelnėmis, apžiūrinėjo save didžiuliame lordo Marčingtono veidrodyje.

– Tavo tėvas gerai pasirenka drabužius, – dėkingai pastebėjo jis. – Su Sevilio gatvės geriausiais siuvėjais užnugaryje jaučiu užplūstantį pasitikėjimą savimi.

– Mano galva, po to tau reikės persiklijuoti ūsus, – pasiūlė Frenkė.

– Jie kol kas laikosi, – paprieštaravo Bobis. – Tai yra meno kūrinys, ir jo paskubomis iš naujo nepadarysi.

– Tada geriau pasilik juos. Nors į teisininką panašesnis būtum švariai nusiskutęs.

– Vis geriau nei barzda, – atitarė Bobis. – Na, Frenke, kaip manai, gal tavo tėvas galėtų paskolinti man kokią skrybėlę?

17 SKYRIUS

PASAKOJA MISIS RIVINGTON

– Tikiuosi, – tarpduryje stabtelėjo Bobis, – kad tas misteris M.R. Rivingtonas iš Onslou aikštės pats nebus patikėtinis? Tai būtų tikras likimo smūgis.

– Gal geriau iš pradžių pamėgink pas Taito gatvės pulkininką, – pasiūlė Frenkė. – Jis apie patikėtinius nežinos absoliučiai nieko.

Tad Bobis su taksi nuvažiavo į Taito gatvę. Pulkininkas Rivingtonas buvo išėjęs. Tačiau namuose buvo misis Rivington. Bobis per dailią kambarinę perdavė savo vizitinę kortelę, ant kurios brūkštelėjo: „Nuo „Sprego, Sprego, Dženkinsono ir Sprego“. Labai skubu.“

Kortelė ir lordo Marčingtono drabužiai kambarinei padarė tinkamą įspūdį. Jai nieku gyvu nešovė į galvą, kad Bobis atėjo pardavinėti miniatiūrų ar draudimo polisų. Jis buvo palydėtas į gražiai bei ištaigingai apstatytą svetainę, kurioje pasirodė ir dailiai, prabangiai apsirengusi bei pasidažiusi misis Rivington.

– Meldžiu atleisti už sutrukdymą, misis Rivington, – atsiprašė Bobis. – Tačiau reikalas buvo gana skubus ir mums nesinorėjo visko vilkinti susirašinėjant.

Kad koks nors patikėtinis norėtų paskubinti įvykius, Bobiui atrodė taip prikišamai neįtikėtina, tad jis pagalvojo, ar misis Rivington iškart neužuos apgaulės.

Tačiau misis Rivington aiškiai buvo iš moterėlių, turinčių daugiau grožio nei proto ir viską priimančių už gryną pinigą.

– Ak, prašom sėstis! – suskato ji. – Man ką tik telefonu iš biuro pranešė, kad jūs jau pakeliui.

Bobis mintyse paplojo Frenkei už šią puikią paskutinės minutės idėją.

Jis prisėdo ir pasistengė atrodyti lyg kalbąs įstatymo vardu.

– Užsukau pas jus dėl vieno mūsų kliento, Aleno Karstерso, – paaiškino jis.
– Taip?
– Jis galbūt buvo jums užsiminęs, jog mes tvarkome jo reikalus?
– Nejaugi? Gal ir sakė, – išplėtė dideles mėlynas akis misis Rivington. Ką nors jai įteigti buvo lengviau nei lengva. – Bet juk iš tiesų, žinoma, esu apie jus girdėjusi. Juk tai jūs gynėte Doli Maltrevers, kuri nušovė tą baisią siuvėją? Juk žinote visas tos bylos detales, ar ne?
Ji degė iš smalsumo. Bobis pagalvojo, kad sutvarkys tą misis Rivington kaip šiltą vilną.
– Mums žinoma daugybė dalykų, niekada nepasiekiančių teismo, – šyptelėjo jis.
– Esu tuo tikra, esu tuo tikra, – misis Rivington žvelgė su atviru pavydu. – Sakykit, ar ji tikrai... na, buvo taip apsirengusi, kaip pasakojo ta moteris?
– Ši informacija teisme buvo paneigta, – iškilmingai pasakė Bobis. Jis pamerkė jai akį.
– O, suprantu, – sužavėta iškvėpė misis Rivington.
– Grįžtant prie misterio Karsterso, – pajutęs, jog draugiški santykiai jau užmegzti ir galima griebtis darbo, susizgribo Bobis. – Turbūt žinote, kad jis labai netikėtai išvyko iš Anglijos?
Misis Rivington papurtė galvą.
– Iš Anglijos? Nežinojau. Mes senokai su juo nesimatėme.
– Ar jis sakė jums, kiek laiko ketina čia pabūti?
– Pasakė, kad porai savaičių, o gal pusei metų ar net metams.
– Kur jis buvo apsistojęs?
– „Savojoje“.
– O kada buvote su juo susitikę paskutinį kartą?
– Na, prieš keletą savaičių ar mėnesį. Nepamenu.
– Vieną dieną buvote nusivežę jį į Staverlį?
– Tikrai! Manau, kad būtent tada ir matėme jį paskutinį sykį. Jis skambtelėjo paklausti, kada galėtume susitikti. Jis

buvo tik ką atvykęs į Londoną, o Hubertas buvo labai piktas, nes kitą dieną ketinome važiuoti į Škotiją. Tądien buvome pakviesti pietų bei vakarienės pas vienus baisuoklius, kurių niekaip negalėjome nusikratyti, be to, jie labai norėjo su Karstersu pasimatyti, mat nepaprastai jį mėgsta, tad aš pasiūliau: „Brangusis, tai važiuokim visi kartu pas Basington Frenčus. Jie neprieštaraus." Taip ir padarėme. Ir, žinoma, jie nesupyko.

Ji stabtelėjo atsikvėpti.

– Ar jis minėjo, kodėl atvyko į Angliją? – paklausė jos Bobis.

– Ne. O, jis turėjo kažkokių planų. Ak taip, žinau. Mes pagalvojome, kad tai susiję su tuo milijonieriumi, jo draugu, taip tragiškai žuvusiu. Vienas daktaras pasakė, kad jam vėžys, ir jis nusižudė. Labai neprotingai tas daktaras pasielgė, tiesa? Ir neretai jie baisiai apsirinka. Mūsiškis kažkada nustatė, kad mano jaunėlė susirgo tymais, o, pasirodo, tai tebuvo išbėrimas nuo saulės. Pasakiau Hubertui, kad reikėtų pakeisti daktarą.

Nekreipdamas dėmesio į misis Rivington įprotį gydytojus prilyginti knygoms iš bibliotekos, Bobis neleido pokalbiui nukrypti nuo esmės.

– Ar misteris Karstersas pažinojo Basington Frenčus?

– Ne, anaiptol. Bet manau, kad jie jam patiko. Nors grįždamas į Londoną jis buvo kažkoks visai be nuotaikos ir keistas. Turbūt kas nors jam pasakė ką nemalonaus. Žinot, jis kilęs iš Kanados, ir aš neretai vis pagalvoju, kad tie kanadiečiai per daug jautrūs.

– Nenumanote, kas jį taip nuliūdino?

– Neturiu nė menkiausio supratimo. Bet kartais užtenka kokios nors smulkmenos, ar ne?

– Ar jis vaikštinėjo po kaimą, apylinkes? – paklausė Bobis.

– Ne, tikrai ne. Koks keistas klausimas! – nustebo ji.

Bobis pamėgino dar kartą.

– Ar buvo vakarėlis? Atėjo kaimynų?

– Ne, buvom tik mes trys ir jie. Keista, kad klausiate, nes...

– Klausau jūsų įdėmiai, – jai nutilus paragino Bobis.

– Nes jis beprotiškai daug klausinėjo apie vienus žmones, gyvenusius netoliese.

– Jūs atsimenate jų pavardę?

– Ne. Ne kokie išskirtiniai – daktaras ar panašiai.

– Daktaras Nikolsonas?

– Manyčiau, tas pats. Karstersas norėjo apie jį ir jo žmoną sužinoti viską – kada jie čia atsikraustė, ir taip toliau, ir panašiai. Keistoka, nes jų nepažinojo, be to, apskritai nebuvo smalsus žmogus. Aišku, gal jis tiktai norėjo palaikyti pokalbį ir nesugalvojo, ką kita galėtų pasakyti. Kartais tenka taip elgtis.

Bobis pritarė ir pasiteiravo, kokiu būdu tąvakar kalba pasisuko apie Nikolsonus, bet misis Rivington negalėjo to pasakyti. Tuo metu ji išėjusi pasivaikščioti su Henriu Basington Frenču, o grįžusi jau rado visus bešnekančius apie Nikolsonus.

Iki šios akimirkos pokalbis sekėsi lengvai, Bobis kamantinėjo ponią išsijuosęs, nesislapstydamas, bet dabar ji parodė ir kruopelytę smalsumo.

– Tačiau ką būtent apie misterį Karstersą jūs norite sužinoti? – paklausė ji.

– Tiesą sakant, man reikėjo jo adreso, – paaiškino Bobis. – Kaip jau žinote, mes jam atstovaujame, o kaip tik neseniai gavome ganėtinai svarbią telegramą iš Niujorko – suprantat, pastaruoju metu dolerio kursas labai rimtai svyruoja...

Misis Rivington linktelėjo, iš paskutiniųjų stengdamasi pasirodyti suprantanti.

– Taigi, – nedelsdamas pridūrė Bobis, – norėjome su juo susisiekti – gauti nurodymus... o adreso jis nepaliko... kadangi jis kartą sakė, jog jis jūsų draugas, pagalvojau, kad galėjote gauti iš jo kokią žinutę.

– A, suprantu, – liko patenkinta misis Rivington. – Kaip apmaudu. Bet, mano nuomone, jis visąlaik buvo per daug išsiblaškęs žmogus.

– Iš tiesų, iš tiesų, – pritarė Bobis. – Ką gi, – atsistojo jis, – labai atsiprašau, kad taip jus sugaišinau.

– Anaiptol, – mandagiai paprieštaravo misis Rivington. – Be to, taip įdomu sužinoti, kad Doli Maltrevers tikrai – kaip jūs sakėte.

– Aš absoliučiai nieko jums nepasakiau, – paprieštaravo Bobis.

– Taip, bet teisininkai juk tokie diskretiški, ar ne? – sukikeno misis Rivington.

„Tad viskas praėjo puikiai, – pagalvojo Bobis, nueidamas Taito gatve. – Regis, visai sugadinau Doli Kaipjiten reputaciją, bet manau, kad ji to ir nusipelnė, o ta žavinga kvaišelė niekad nepagalvos, kodėl, jei jau taip norėjau Karsterso adreso, tiesiog nepaskambinau telefonu ir nepaklausiau!"

Bruko gatvėje jiedu su Frenke viską išnarstė po kaulelį.

– Rodos, grynas atsitiktinumas, kad jis pakliuvo pas Basington Frenčus, – mąsliai ištarė Frenkė.

– Pritariu. Bet akivaizdu tai, kad ten besisvečiuojant kažkas atkreipė jo dėmesį į Nikolsonus.

– Tai išeina, kad iš tikrųjų viskas sukasi aplink Nikolsoną, o ne Basington Frenčus?

Bobis dirstelėjo į ją.

– Nesiliauji bandžiusi reabilituoti savo didvyrio? – lediniu balsu pasiteiravo jis.

– Mielas mano, aš tik sakau, kaip atrodo. Būtent Nikolsono ir jo klinikos paminėjimas užkabino Karstersą. Pas Basington Frenčus jis pateko atsitiktinai. Turi tai pripažinti.

– Lyg ir taip.

– Kodėl „lyg ir"?

– Na, yra dar viena galimybė. Karstersas kažkaip sužinojo, kad Rivingtonai ketina pietauti pas Basington Frenčus. Tai jis galėjo nugirsti kokiam nors restorane – gal „Savojoje". Tad jis paskambina, labai nori susitikti, ir viskas atsitinka taip, kaip jis ir manė. Jie pakliūva ant kabliuko ir pasiūlo važiuoti kartu – draugai neprieštaraus, o ir jie patys nori pasimatyti su juo. Tai visiškai įmanoma, Frenke.

– *Įmanoma*, sutinku. Bet tai tas pats, kaip važiuoti tiesiai per aplinkui.

– Ne ką mažiau aplinkinė buvo ir tavoji avarija, – pastebėjo Bobis.

– Mano avarija buvo visiškai aiškus veiksmas, – nukirto Frenkė.

Bobis nusivilko lordo Marčingtono drabužius ir grąžino juos į vietą. Po to vėlei įsmuko į vairuotojo uniformą ir netrukus jie jau rūko atgal į Staverlį.

– Jei kritau Rodžeriui į akį, – santūriai tarstelėjo Frenkė, – jam bus malonu, kad taip greitai grįžau. Jis pamanys, kad negaliu būti atskirai nuo jo bent kiek ilgesnį laiką.

– Aš irgi manau, kad negali, – pasakė Bobis. – Juk visi kalba, kad patys pavojingiausi nusikaltėliai yra nepaprastai patrauklūs.

– Kažkodėl netikiu, kad jis nusikaltėlis.

– Jau sakei.

– Na, man tiesiog taip atrodo.

– Nuotraukos kitaip nepaaiškinsi.

– Velniop tą nuotrauką! – pyktelėjo Frenkė.

Keliuku iki namo Bobis privažiavo nebekalbėdamas. Frenkė stryktelėjo iš mašinos ir net neatsisukusi nuėjo. Bobis išvažiavo iš kiemo.

Name buvo nelauktai tylu. Frenkė žvilgtelėjo į laikrodį. Pusė trijų.

„Jie manęs dar keletą valandų nelaukia, – pagalvojo ji. – Kažin kur visi dingo?“

Ji atidarė bibliotekos duris ir kaip įbesta sustojo tarpduryje.

Ant sofos sėdėjo daktaras Nikolsonas ir laikė savosiose Silvijos Basington Frenč rankas.

Silvija tuoj pat atsistojo ir nuskubėjo prie Frenkės.

– Jis man pasakė, – pratarė ji.

Jos balsas buvo prikimęs. Ji abiem rankom užsidengė veidą.

– Tai tiesiog siaubinga, – sukūkčiojo ji ir, prasibrovusi pro Frenkę, išbėgo.

Daktaras Nikolsonas taip pat atsistojo. Frenkė paliko tarpdurį. Jo kaip visada įdėmus žvilgsnis susitiko su josios.

– Gaila ponios, – lipšniai tarė jis. – Jai ši žinia – didelis sukrėtimas.

Jo lūpų kamputis trūkčiojo. Akimirką Frenkei pasirodė, kad jis juokiasi. Bet tuoj pat suprato, kad jį apėmęs kardinaliai priešingas jausmas.

Vyriškis buvo įsiutęs. Jis tvardėsi, visą pyktį uždengęs meilaus lipšnumo kauke, tačiau vis viena matėsi.

Stojo tyla.

– Misis Basington Frenč geriau žinoti tiesą, – ištarė gydytojas. – Norėjau, kad ji įtikintų savo vyrą atsiduoti į mano rankas.

– Bijausi, – mandagiai tarė Frenkė, – kad sutrukdžiau jums. – Po akimirkos vėl prabilo. – Grįžau anksčiau nei buvau planavusi.

MERGINA IŠ NUOTRAUKOS

Grįžęs į užeigą, Bobis buvo pasitiktas su žinia, kad kai kas nori su juo susitikti.

– Tai dama. Ji laukia mažojoje misterio Eskju svetainėje.

Kiek sutrikęs Bobis nuėjo jos link. Jam galva neišnešė, kaip Frenkė galėjo atsidurti „Žvejų herbe“ anksčiau už jį patį – nebent įsitaisė sparnus, o tai, kad su juo pasimatyti norėjo kokia nors kita dama, jam net netoptelėjo.

Jis atvėrė kambarėlio – asmeninės misterio Eskju svetainės – duris. Tiesutėle nugara kėdėje sėdėjo liekna dama juodais drabužiais – mergina iš nuotraukos.

Bobis taip apstulbo, kad akimirkai prarado žadą. Tada atkreipė dėmesį, kad mergina baisiai jaudinasi. Jos smulkios rankos virpėjo ir gniaužėsi, gulėdamos ant kėdės ranktūrių. Ji atrodė per daug įsijausminusi net prakalbėti, tačiau didžiulėse išsigandusiose akyse matėsi nebylus prašymas.

– Čia jūs? – galų gale pralemeno Bobis. Jis uždarė duris ir nuėjo prie stalelio.

Mergina vis dar nepratarė nė žodžio, tik žiūrėjo milžiniškomis įgąsdintomis akimis į jį. Pasigirdo prislopintas šnabždesys:

– Sakėt... jūs sakėt – padėsit man. Gal nereikėjo man čia ateiti...

Bobis pertraukė ją, suradęs tinkamus žodžius ir tinkamą intonaciją.

– Nereikėjo ateiti? Nesąmonė. Pasielgėt visiškai teisingai. Aišku, kad reikėjo ateiti. Aš padarysiu viską, viską pasaulyje, kad jums padėčiau. Nebebijokit. Dabar jūs absoliučiai saugi.

Jaunosios moters veiduose pasirodė raudonis. Ji atžariai tarė:

– Kas jūs toks? Jūs ne... ne vairuotojas. Tai yra, galite būti, bet iš tikrųjų nesate.

Nepaisant painiai nusakytos minties, esmę Bobis suprato.

– Šiais laikais dirbi kas pasitaiko, – pasakė jis. – Tarnavau kariniam laivyne. Tikrai, aš ne vairuotojas... bet šiuo momentu tai nesvarbu. Tačiau noriu patikinti, kad vis tiek galite manim pasitikėti ir... ir viską papasakoti.

Jos skruostų raudonis paryškėjo.

– Jūs galvojat, kad išprotėjau, – pratarė ji. – Galvojat, kad pakvaišau.

– Visai ne, visai ne.

– Taip – atėjau čia nepranešusi. Bet taip bijau... gyvenu tokioje klaikioje baimėje... – Jos balsas visai nuslopo. Akys išsiplėtė, tarytum mintyse išvydusios kažką siaubingo.

Bobis tvirtai suėmė jos plaštaką.

– Paklausykit, – tarė jis, – viskas gerai. Viskas bus gerai. Dabar jūs saugi – šalia... šalia draugo. Jums nieko nebenutiks.

Jis pajuto atsakomąjį spustelėjimą.

– Kai aną naktį išnirot mėnesienoje, – pasipylė tylūs žodžiai, – tai buvo... lyg svaja... išsilaisvinimo svaja. Nežinojau, kas jūs ir iš kur atsiradot, bet tai pažadino manyje viltį ir aš pasiryžau jus surasti... ir... pasakyti.

– Teisingai, – padrąsino Bobis. – Klokite. Papasakokit viską.

Staiga ji ištraukė savo ranką iš jo delnų.

– Jei papasakosiu, tai pagalvosit, kad esu beprotė – kad susipykau su sveiku protu nuo buvimo sykiu su tais.

– Nepagalvosiu. Tikrai.

– Pagalvosit. Viskas *skamba* kaip svaičiojimai.

– Žinosiu, kad taip nėra. Pasakykit. Prašau pasakoti.

Ji pasislinko kiek toliau nuo jo, vis dar išsitempusi kaip styga, o akys nejudėdamos žvelgė tiesiai.

– Tik tiek, – ištarė ji. – Bijau, kad mane nužudys.

Jos balsas buvo šiurkštus, prikimęs. Ji akivaizdžiai valdėsi, bet rankos virpėjo.

– Nužudys?

– Taip, atrodo kvailai, tiesa? Lyg... kaip ją vadina... persekiojimo manija.

– Ne, – patikino Bobis. – Anaiptol ne kvailai – tiesiog įsibaiminusiai. Sakykit, kas ir kodėl nori jus nužudyti?

Kurį laiką ji tylomis laužė rankas. Tada tyliai ištarė:

– Mano vyras.

– Jūsų vyras? – Mintys Bobio galvoje sukosi kaip pašėlusios. – Kas jūs? – tiesmukai paklausė jis.

Dabar ji nustebo.

– Nežinot?

– Nė menkiausio supratimo neturiu.

Ji pasakė:

– Aš esu Moira Nikolson. Mano vyras – daktaras Nikolsonas.

– Tai jūs ne pacientė?

– Pacientė? Tikrai ne! – Jos veidelis staiga papilko. – Jūs pamanėt, kad kalbu taip, lyg būčiau viena iš jų.

– Ne, ne, priešingai, – kaip įmanydamas stengėsi ją užtikrinti. – Nuo širdies sakau, tikrai neturėjau to galvoje. Mane tik nustebino žinia, kad jūs ištekėjusi... ir... visa kita. Bet tęskim toliau – apie tai, kad jūsų vyras nori jus nužudyti.

– Žinau, atrodo idiotiškai. Bet taip nėra – taip nėra! Išskaitau tai jo žvilgsnyje, kai jis žiūri į mane. Be to, yra nutikę keistų dalykų – nelaimių.

– Nelaimių? – ūmai susidomėjo Bobis.

– Taip. Ach! Suprantu, gryna istorija ir lyg mano pačios sugalvota...

– Priešingai, – patikino Bobis. – Atrodo pagrįsta. Tęskite. Apie tas nelaimes.

– Tiesiog nelaimingi atsitikimai. Nepastebėjęs, kad stoviu už mašinos, jis pavažiavo atgal – tik tik spėjau atšokti į šalį... ir kažkas buvo ne tame buteliuke... visiškos paikystės... ir taip toliau, ką būtų galima laikyti atsitiktinumais, bet jie ne tokie – jie buvo *suplanuoti*. Žinau tai. Ir vis saugotis... stengtis išvengti naujų pasikėsinimų... gelbėti savo gyvybę – tai mane gniuždo.

Ji konvulsyviai nurijo seiles.

– Kodėl vyras nori jumis atsikratyti? – paklausė Bobis.

Vargu ar jis galėjo tikėtis tikslaus atsakymo, tačiau jo sulaukė:

– Nes nori susituokti su Silvija Basington Frenč.
– Ką? Bet ji jau ištekėjusi.
– Žinau. Jis tai sutvarkys.
– Kaip tai?
– Tiksliau negaliu pasakyti. Bet jis bando į „Vienkiemį" paguldyti misterį Basington Frenčą.
– Ir?
– Nenutuokiu, bet manau, kad kas nors nutiks.
Ji visu kūnu sudrebėjo.
– Jis kažkaip valdo misterį Basington Frenčą. Nežinau kaip.
– Basington Frenčas vartoja morfijų, – pasakė Bobis.
– Tikrai? Greičiausiai Džasperas jam duoda.
– Ateina paštu.
– Gal Džasperas ir ne tiesiogiai perduoda – jis labai atsargus. Misteris Basington Frenčas gali net nežinoti, kad tai nuo Džaspero... bet esu tikra, kad nuo jo. Po to Džasperas atsivežtų jį į „Vienkiemį" ir apsimestų bandąs išgydyti... o vos tik jis ten papultų...
Ji neužbaigė minties ir vėl suvirpėjo.
– „Vienkiemyje" daug kas nutinka, – pasakė ji. – Keisti dalykai. Žmonės atvažiuoja, kad pasveiktų... bet nepagyja – tik dar labiau suserga.
Klausydamasis jos pasakojimo, Bobis susidarė apibendrintą tos neįprastos, blogiu persisunkusios aplinkos vaizdą. Jis pajuto dalelę to siaubo, taip ilgai lydinčio Moiros Nikolson gyvenimą.
Jis be mandagybių pasitikslino:
– Tai sakot, kad jūsų vyras nori vesti misis Basington Frenč?
Moira linktelėjo.
– Jis kraustosi dėl jos iš proto.
– O ji?
– Nežinau, – nutęsė Moira. – Nesu įsitikinusi. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad ji labai myli savo vyrą ir sūnelį, yra viskuo patenkinta ir rami. Ji, rodos, labai naivi moteris. Bet kartais man dingteli, kad ji ne tokia kvaila, kokia ją galima palaikyti. Net susimąstau, kad iš tiesų ji visai kitokia, nei mes

galvojame... jei tik ji nedalyvauja spektaklyje – nuostabiai vaidindama... Jei rimčiau, tai manau, kad tai niekai – tik paiki mano svaičiojimai... Gyvenant tokioje vietoje kaip „Vienkiemis", protas susisuka ir norom nenorom pradedi ką nors įsivaizduoti.

– O kaip brolis Rodžeris? – pasidomėjo Bobis.

– Ne ką apie jį težinau. Mano galva, jis mielas, bet iš tų, kuriuos nesunku apgauti. Jam Džaspero nuomonė svarbi. Džasperas stengiasi palenkti jį į savo pusę – kad misteris Basington Frenčas atvyktų į „Vienkiemį". Manau, kad jis tikras, kad tai jo paties mintis. – Staiga ji sugriebė Bobį už rankovės. – Neleiskit, kad jis atvažiuotų į „Vienkiemį", – meldė ji. – Jei atvažiuos, atsitiks kas nors baisaus. Žinau, kad atsitiks.

Bobis kurį laiką patylėjo, pergalvodamas šį stulbinantį pasakojimą iš naujo ir iš naujo.

– Kiek laiko jūs susituokusi su Nikolsonu? – galiausiai paklausė jis.

– Vos daugiau nei metai... – sudrebėjo ji.

– Negi niekad nepagalvojot jo palikti?

– Kaip galėčiau? Neturiu kur eiti. Neturiu pinigų. Jei kas mane priimtų, kokią istoriją galėčiau papasakoti? Neįtikėtiną pasaką, kad sutuoktinis ketina mane nužudyti? Ir kas manim patikėtų?

– Na, aš tikiu, – atsakė Bobis.

Lyg nepasispręsdamas, ką daryti, jis patylėjo. Tada vėl prabilo:

– Klausykit, – tiesmukai išrėžė jis. – Noriu užduoti vieną klausimą. Ar pažįstat žmogų, vardu Alenas Karstersas?

Jis stebėjo, kaip jos skruostus užplūsta raudonis.

– Kodėl klausiat?

– Nes man reikia žinoti. Manau, kad Aleną Karstersą jūs pažinojot, be to, kažkada esate jam padovanojusi savo nuotrauką.

Keletą akimirkų ji sėdėjo tylomis, nudūrusi akis žemyn. Po to pakėlė galvą ir pažvelgė į jį.

– Tai tiesa, – pratarė ji.

– Pažinojote jį dar iki santuokos?

– Taip.
– Ar po jūsų vedybų jis buvo čia atvažiavęs su jumis pasimatyti?
Kiek padelsusi ji atsakė:
– Taip, kartą.
– Gal maždaug prieš mėnesį?
– Taip. Manau, kad prieš tiek laiko.
– Jis žinojo, kad gyvenate čia?
– Neįsivaizduoju, kaip jam pavyko sužinoti – pati jam nesakiau. Po vestuvių net nerašiau jam.
– Bet jis sužinojo ir atvyko su jumis susitikti. Ar jūsų vyras tai žinojo?
– Ne.
– Jūs taip manote. Tačiau galėjo žinoti?
– Turbūt taip, bet niekad neprasitarė.
– Ar su Karstersu kalbėjotės apie savo vyrą? Ar papasakojote apie savo baimę dėl jūsų saugumo?
Ji papurtė galvą.
– Tada dar neįtariau.
– Bet buvote nelaiminga?
– Taip.
– Ir pasakėte jam?
– Ne. Kaip įmanydama stengiausi neparodyti, kad mano santuoka nėra sėkminga.
– Tačiau jis galėjo suprasti kas ir kaip, – švelniai pasakė Bobis.
– Matyt, taip, – tyliai pripažino ji.
– Ar manote... kaip čia pasakius... ar manote, kad jis ką nors žinojo apie jūsų vyrą – ar, pavyzdžiui, įtarė, kad toji klinika gali būti ne visai klinika?
Iš susimąstymo ji suraukė antakius.
– Gali būti, – galų gale pritarė ji. – Keletas jo klausimų buvo keistoki... tačiau... ne. Nemanau, kad jis išties ką nors apie tai žinojo.
Bobis ir vėl kurį laiką patylėjo. Po to pasiteiravo:
– Ar savo vyrą pavadintumėte pavydžiu žmogumi?
Jo nuostabai, ji atsakė teigiamai:
– Taip. Nepaprastai pavydžiu.

– Pavyduliaujančiu, pavyzdžiui, jūsų.

– Tai yra, net jei jam visai nerūpiu? Taip, žinoma, jis vis tiek pavyduliautų. Suprantat, aš jo nuosavybė. Jis savotiškas žmogus – itin savotiškas.

Ji krūptelėjo.

Po to netikėtai paklausė:

– Jūs juk niekaip nesusijęs su policija, ar ne?

– Aš? Tikrai ne!

– Pagalvojau, kad...

Bobis nužvelgė saviškę vairuotojo uniformą.

– Tai ilga istorija, – pasakė jis.

– Jūs ledi Fransiskos Dervent vairuotojas, tiesa? Taip sakė viešbučio šeimininkas. Vieną vakarą susitikau su ja per vakarienę.

– Žinau. – Jis patylėjo. – Turim su ja susisiekti, – tarė jis. – O man tai padaryti kebloka. Kaip manot, gal galėtumėt paskambinti, paprašyti pakviesti ją prie telefono ir tada su ja susitarti kur nors susitikti?

– Manau, galėčiau... – lėtai ištarė Moira.

– Suprantu, kad jums viskas atrodo itin neįprasta. Bet nebeatrodys, kai paaiškinsiu. Su Frenke susisiekti turim kuo greičiau. Tai nežmoniškai svarbu.

Moira atsistojo.

– Gerai, – pasakė ji.

Jau uždėjusi ranką ant durų rankenos, ji stabtelėjo.

– Alenas, – tarė ji, – Alenas Karstersas. Sakėt, buvot su juo susitikęs?

– Mačiau jį, – nutęsė Bobis. – Bet senokai.

Ir jį sukrėtė stuktelėjusi mintis: „Akivaizdu – ji nežino, kad jis jau miręs..."

Garsiai jis pasakė:

– Paskambinkit ledi Fransiskai. Tada viską papasakosiu.

19 SKYRIUS

PASITARIMAS TRISE

Moira grįžo po kelių minučių.

– Kalbėjau su ja, – pranešė ji. – Paprašiau susitikti mažoje pavėsinėje prie upės. Turbūt ji pagalvojo, kad tai keistoka, bet pažadėjo ateiti.

– Gerai, – tarė Bobis. – O kur ta pavėsinė tiksliai yra?

Moira detaliai nupasakojo, kaip ji atrodo ir kaip iki jos nusigauti.

– Puiku, – pasakė Bobis. – Jūs einat pirma. Aš seksiu iš paskos.

Suderinus planą, Bobis pasiliko, kad persimestų vienu kitu žodžiu su misteriu Eskju.

– Keista, – atsainiai mestelėjo jis, – ta ponia buvo misis Nikolson – seniau dirbau pas jos dėdę. Džentelmenas, kanadietis.

Jis juto, kad Moiros vizitas galėjo duoti peno apkalboms, o tokio pobūdžio paskalų jis norėjo mažiausiai bei dar mažiau, kad jos pasiektų daktaro Nikolsono ausis.

– Štai kaip? – tarė misteris Eskju. – Panašiai ir pagalvojau.

– Taigi, – porino toliau Bobis. – Ji mane atpažino ir atėjo pasidomėti, kuo dabar užsiimu. Maloni, gražiai kalbanti ponia.

– Išties, švelnaus balso. Tame „Vienkiemyje" nekoks jai gyvenimėlis.

– Vietelė tikrai ne mano skonio, – pritarė Bobis.

Pajutęs, kad savo tikslą jau pasiekė, jis išėjo į kaimą ir lyg tarp kitko pasuko Moiros nupasakota kryptimi.

Pasimatymo vietą jis pasiekė sėkmingai ir rado ją jau belaukiančią. Frenkė pasirodžiusi dar nebuvo.

Moiros akyse buvo aiškiai matomi klausimai, ir Bobis nusiteikė keblokam pasiaiškinimui.

– Turiu jums be proto daug ką papasakoti, – pradėjo jis ir nei šiokioj, nei tokioj vietoj nutilo.

– Taip?

– Iš pradžių, – leidosi pasakoti Bobis, – iš tikro nesu vairuotojas, nors dirbu garaže Londone. Ir pavarde esu ne Hokinsas, o Džounsas – Bobis Džounsas. Atvažiavau iš Marčbolto Velse.

Moira dėmesingai klausėsi, bet Marčbolto pavadinimas neabejotinai nieko jai nereiškė. Bobis sukando dantis ir narsiai išklojo svarbiausia.

– Matot, bijau, kad man teks pranešti jums baisią naujieną. Jūsų draugas – Alenas Karstersas – na, jis... turite žinoti... jis mirė.

Jis pamatė, kaip ji krūptelėjo, ir taktiškai nusuko žvilgsnį. Ar jai tai išties svarbu? Ar ji... velniai griebtų... puoselėjo kokius jausmus tam vyrukui?

Ji patylėjo ir tyliai, susimąsčiusi pratarė:

– Štai kodėl jis negrįžo. Aš vis pagalvodavau.

Bobis atsargiai dirstelėjo į ją. Jo viltys atsigavo. Ji nuliūdo ir susimąstė – bet tik tiek.

– Papasakokit kaip, – paprašė ji.

Bobis pasidavė.

– Jis nukrito nuo skardžio Marčbolte – vietovėje, kurioje gyvenu. Man ir vienam daktarui pasitaikė jį surasti. – Po akimirkos jis tęsė toliau: – Kišenėje jis turėjo jūsų nuotrauką.

– Tikrai? – ji gražiai, liūdnokai šyptelėjo. – Mielasis Alenas, jis buvo... nepaprastai ištikimas.

Kurį laiką nė vienas nekalbėjo, tada ji paklausė:

– Kada tai nutiko?

– Maždaug prieš mėnesį. Jei tiksliau, spalio trečią.

– Tad iškart po jo pasirodymo čia.

– Taigi. Ar jis minėjo ketinąs vykti į Velsą?

Ji papurtė galvą.

– Nepažįstat nieko, pavarde Evansas? – pasidomėjo Bobis.

– Evansas? – Moira suraukė kaktą. – Ne, nemanau. Žinoma, tai nepaprastai dažna pavardė, bet neatsimenu nė vieno, kurį pažinočiau. Kas jis toks?

– Būtent to mes ir nežinome. O, štai ir Frenkė.

Frenkė skubėjo jų link takeliu. Greta sėdinčių ir besišnekučiuojančių Bobio ir misis Nikolson vaizdas sukėlė visą gamą jos veide atsispindinčių prieštaringiausių jausmų.

– Labas, Frenke, – pasisveikino Bobis. – Džiausiuosi, kad atėjai. Nusimato tikras siurprizų vakarėlis. Pradėsim nuo misis Nikolson, kurios ir yra *ta* nuotrauka.

– O! – abejingai mestelėjo Frenkė.

Ji žvilgtelėjo į Moirą ir pratrūko juokais.

– Mielas mano, – tarė ji Bobiui, – dabar suprantu, kodėl misis Keimen išvaizda kvotoje tave taip sukrėtė!

– Tiksliai, – sutiko Bobis.

Koks jis mulkis. Ir kaip galėjo jam į galvą šauti, kad laikas apskritai gebėtų Moirą Nikolson paversti Amelija Keimen.

– Viešpatie, na ir kvailys aš buvau! – sušuko jis.

Moira atrodė išmušta iš vėžių.

– Pasakoti yra krūvų krūvos, – tarė Bobis, – ir nelabai žinau, kaip čia viską susakyti.

Jis viską išklojo apie Keimenus bei tai, kaip jie atpažino kūną.

– Nieko nesuprantu, – susipainiojo Moira. – Tai kieno kūnas ten buvo iš tikrųjų – jos brolio ar Aleno Karsterso?

– Va čia ir pasidarbuota nešvariomis rankelėmis, – paaiškino Bobis.

– O vėliau, – pratęsė Frenkė, – Bobį bandė nunuodyti.

– Pusė gramo morfijaus, – svajingai pratarė Bobis.

– Tik nepradėk, – nukirto Frenkė. – Sugebi valandų valandas apie tai taukšti, o kitiems tai nežmoniškai neįdomu. Geriau aš.

Ji giliai įkvėpė.

– Suprantat, – tarė ji, – tie Keimenai po kvotos atvažiavo pas Bobį ir paklausė, gal vadinamasis brolis prieš mirtį ką nors pasakė, ir Bobis atsakė, kad nieko. Bet vėliau jis atsiminė, kad anas prataręs keletą žodžių apie kažin kokį Evansą, tad taip jiems ir parašė laiške, ir po kelių dienų jis gavo pasiūlymą laišku vykti dirbti į Peru ar panašiai, o kai to darbo jis atsisakė, netrukus kažkas sočiai pripylė morfijaus...

– Pusę gramo, – patikslino Bobis.

– ... į jo alų. Tik, matyt, Bobis kažkoks ypatingas ar ką, kad nuo to nenusibaigė. Tada mes supratome, kad Pričardas, kitaip – Karstersas, nuo skardžio turėjo būti nustumtas.

– O kam? – paklausė Moira.

– Negi nesuprantat? Mes iškart suvokėm kur šuo pakastas. Matyt, nelabai aiškiai pasakojau. Apskritai, tai nusprendėm, kad jį nustūmė, ir Rodžeris Basington Frenčas greičiausiai buvo tas, kuris tai padarė.

– Rodžeris Basington Frenčas? – Moirai tai pasirodė nepaprastai juokinga.

– Taip išeina. Mat tuo laiku jis buvo tenai, dingo jūsų nuotrauka, o jis atrodo esąs vienintelis žmogus, kuris galėjo ją paimti.

– Suprantu, – mąsliai ištarė Moira.

– Kiek vėliau, – pasakojo toliau Frenkė, – man pasitaikė padaryti avariją kaip tik čia. Koks nuostabus sutapimas, tiesa? – Ji griežtu žvilgsniu perspėjo Bobį. – Tad paskambinau Bobiui ir pasiūliau apsimetus mano vairuotoju atvažiuoti čionai ir pasižiūrėti į visą reikalą iš arčiau.

– Tad dabar žinote, kaip viskas buvo, – užbaigė Bobis, palaikydamas Frenkės sugalvotą nežymų nukrypimą nuo tiesos. – O visko viršūnė buvo tai, kad vakar vakare bevaikštinėdamas po „Vienkiemį" kaktomuša susidūriau su jumis – paslaptingosios nuotraukos originalu.

– Jūs itin greitai mane atpažinote, – vos regimai šyptelėjo Moira.

– Taip, – patvirtino Bobis. – Merginą iš tos nuotraukos būčiau bet kur pažinęs.

Moira be jokios akivaizdžios priežasties paraudo.

Po to lyg kokia mintis atėjo jai į galvą, tad ji griežtai į abu likusius dirstelėjo.

– Ar sakote tiesą? – paklausė ji. – Judu tikrai čia atsidūrėte... atsitiktinai? Ar atvažiavote todėl, kad... kad... – vietoj jos kūno suvirpėjo balsas, – įtarėte mano vyrą?

Bobis su Frenke susižvalgė. Bobis tarė:

– Duodu garbės žodį, kad iki čia atvykdami nebuvome net girdėję apie jūsų vyrą.

– Supratau. – Ji atsigrįžo į Frenkę. – Ledi Fransiska, meldžiu atleisti, bet, suprantat, atsiminiau aną vakarienę. Džasperas neatstojo nuo jūsų – vis klausinėjo apie avariją. Neišnešė galva dėl ko. Dabar manau, kad jis galėjo įtarti, jog ji buvo netikra.

– Na, jei jau norit žinoti, tai taip ir yra, – atsakė Frenkė. – Och! Dabar man žymiai lengviau. Viskas buvo kruopščiai užmaskuota. Tačiau su jūsų vyru tai niekaip nesusiję. Suruošėme šį spektaklį, nes norėjome... kaip čia pasakius... iššniukštinėti šį bei tą apie Rodžerį Basington Frenčą.

– Rodžerį? – Moira susiraukė ir sutrikusi šyptelėjo.

– Tai absurdas, – atvirai išrėžė ji.

– Bet faktai lieka faktais, – paprieštaravo Bobis.

– Rodžeris? Ne, tikrai ne. – Ji purtė galvą. – Jis gali pasiduoti silpnumui – arba įsiūčiui. Gali įklimpti į skolas, įsivelti į kokį skandalą... bet nustumti žmogų nuo skardžio – ne, to net įsivaizduoti nesugebu.

– Žinot, – paantrino Frenkė, – aš irgi.

– Bet nuotrauką turėjo paimti jis, – užsispyrė Bobis. – Paklausykit, misis Nikolson, aš jums suminėsiu pagrindinius faktus.

Lėtai, rūpestingai jis juos išvardijo. Jam baigus, jinai supratingai linktelėjo galvą.

– Suprantu, ką turite galvoje. Atrodo išties keistai. – Ji patylėjo ir uždavė netikėtą klausimą: – Kodėl jo paties nepaklausus?

PASITARIMAS DVIESE

Klausimo paprastumas akimirkai atėmė visiems žadą. Frenkė su Bobiu prabilo abu kartu.

– Tai neįmanoma... – pradėjo Bobis, Frenkei tuo pat metu sakant „Iš to nieko neišeis“.

Tada abu nutilo, išsėmę visas temos galimybes.

– Esmė ta, – karštai tarė Moira, – kad suprantu, ką turite omenyje. Išties rodos, kad Rodžeris *paėmė* tą nuotrauką, bet nieku gyvu nepatikėsiu, jog jis nužudė Aleną. Kodėl turėtų? Juk net nepažinojo jo. Jie buvo tik kartą susitikę – per pietus čia. Niekad anksčiau nebuvo susidūrę. Nėra motyvo.

– Tai kas jį *nustūmė*? – be užuolankų paklausė jos Frenkė.

Moiros veidu nuslinko šešėlis.

– Aš nežinau, – išdrožė ji.

– Klausykit, – tarė Bobis. – Neprieštarausit, jei papasakosiu Frenkei tai, ką man sakėte? Apie jūsų baimę.

Moira nusigręžė.

– Jei norit. Bet skamba taip melodramatiškai ir isteriškai. Šiuo momentu net pati tuo netikiu.

Ir išties – nepagražintas pasakojimas, abejingu balsu porinamas taikaus Anglijos kaimo fone, atrodė juokingai nutolęs nuo realybės.

Moira staiga atsistojo.

– Esu tikra, kad buvau neleistinai kvaila, – pasakė ji drebančiomis lūpomis. – Misteri Džounsai, prašau nekreipti dėmesio į mano šnekas. Tai buvo tiesiog... nervai. Ir apskritai jau turiu eiti. Sudie.

Ji nuskubėjo šalin. Bobis pašoko ant kojų, ketindamas leistis jai iš paskos, bet Frenkė tvirtai pasodino jį atgal.

– Pasilik čia, stuobry, aš sutvarkysiu.

Ji nubėgo įkandin Moiros. Po keleto minučių grįžo.

– Na? – susirūpinęs paklausė Bobis.

– Viskas gerai. Nuraminau ją. Jai buvo sunku išverti, kai jos asmeniškos baimės jos akivaizdoje buvo išpasakotos pašaliniam asmeniui. Pažadėjau, kad netrukus vėl visi trys susitiksime. O dabar, kai ji nebetrukdo, klok visas smulkmenas.

Bobis taip ir padarė. Frenkė klausėsi įdėmiai. Po to pareiškė:

– Tai sutampa su dviem dalykais. Visų pirma, grįžusi aptikau Nikolsoną belaikantį Silvijos Basington Frenč rankutes – o, kaip baisiai jis į mane pasižiūrėjo! Jei tik būtų įmanoma žudyti žvilgsniu, esu tikra, kad tada iš manęs tebūtų likusi šlapia bala.

– Koks antrasis dalykas? – pasidomėjo Bobis.

– Tiesiog nutikimas. Silvija papasakojo, kad vienam jos svečiui Moiros fotografija palikusi gilų įspūdį. Iš to išeina, kad tai buvo Karstersas. Jis atpažino ją, misis Basington Frenč jam paaiškina, jog tai misis Nikolson portretas, ir taip tampa aišku, iš kur jis sužinojo jos gyvenamąją vietą. Tik, Bobi, žinai, niekaip nesugalvoju, kuo čia dėtas Nikolsonas. Kam jam geisti atsikratyti Aleno Karsterso?

– Manai, tai jis, o ne Basington Frenčas? Būtų didelis sutapimas, jei jis ir Basington Frenčas tą pačią dieną atsidurtų Marčbolte.

– Na, sutapimų esti. Tačiau, net jei ir Nikolsonas, vis viena neįžiūriu motyvo. Karstersas susekė, kad Nikolsonas – narkotikų prekeivių gaujos galva? O gal tavoji nauja draugė tapo žmogžudystės priežastimi?

– Įmanomi abu variantai, – pareiškė Bobis. – Jis galėjo sužinoti, kad Karstersas kalbėjosi su jo žmona, ir galėjo pamanyti, jog žmona ketina jį palikti.

– Visko gali būti, – sutiko Frenkė. – Bet pirmiausia reikia išsiaiškinti su Rodžeriu Basington Frenču. Vienintelis įkaltis prieš jį tėra ta nuotrauka. Jei jis sugebės įtikinamai pasiaiškinti...

– Tu ketini tiesiai šviesiai jo paklausti? Frenke, manai, tai išmintinga? Jei jis yra didysis piktadarys, kaip mudu ir manome, tai reikš, jog atverčiame jam savo kortas.

– Ne visai... bent ne taip aš paklausiu. Galų gale, visais kitais atvejais jis buvo absoliučiai atviras ir nieko neslėpė. Mudu tai laikome ypatinga klasta – bet gal jis tiesiog nekaltas? *Jeigu* jis pasiaiškins dėl nuotraukos – o jam pasakojant aš atidžiai jį stebėsiu, – ir jei pamatysiu bent menkiausią dvejonių ar kaltės jausmo užuominą... kaip sakiau, *jeigu* jis galės kaip nors pasiteisinti dėl nuotraukos... tai jis gali būti nepaprastai vertingas sąjungininkas.

– Kokiu būdu, Frenke?

– Mielas mano, tavo mažoji bičiulė gali būti iš tų emocionalių būtybių, mėgstančių kelti audrą stiklinėje, bet jei tarsim, kad ji ne tokia – kad ji kalba gryną tiesą – tai jos vyras nori ja atsikratyti ir vesti Silviją. Negi nesupranti, kad tokiu atveju Henriui Basington Frenčui taip pat gresia mirtis. Nieku gyvu negalime leisti, kad jį nugabentų į „Vienkiemį". O Rodžeris Basington Frenčas šiuo metu yra Nikolsono pusėje.

– Puiku, Frenke, – santūriai sutiko Bobis. – Įgyvendink savo planą.

Frenkė jau atsistojo eiti, bet dar trumpam uždelsė.

– Ar ne keista? – tarė ji. – Mudu, rodos, atsidūrėme knygoje be pradžios ir pabaigos. Esame kažkieno pasakojimo viduryje. Tai nežmoniškai nemalonus jausmas.

– Suprantu, ką nori pasakyti, – pritarė Bobis. – Čia esama kažko kraupaus. Ir greičiau pavadinčiau tai ne knyga, o pjese. Lyg mudu išeitume ant scenos per patį antro veiksmo vidurį, vaidmenų pjesėje apskritai neturėtume, o baisiausia tai, kad mudu neturime jokio supratimo, kas vyko pirmajame veiksme.

Frenkė pritardama entuziastingai linktelėjo galva.

– Net sakyčiau, kad tai ne antras veiksmas – greičiau trečiasis. Bobi, manau, kad mums reikės atkapstyti seniai praėjusius įvykius... Ir kapstytis privalėsime sparčiai, mat man rodosi, jog uždanga nusileis jau visai netrukus.

– Be to, visur bus primėtyta lavonų, – papildė Bobis. – O į spektaklį įsijungėme dėl paprasčiausios replikos – keturių žodžių... kiek mums žinoma, neturinčių jokios reikšmės.

– „Kodėl jie nepaprašė Evanso?“ Argi ne keista, Bobi – nors mes išsiaiškinome nemažai veikėjų, prie paslaptingojo Evanso taip ir nepriartėjome nė per kruopelytę?

– Dėl Evanso turiu idėją. Manęs neapleidžia jausmas, kad Evansas apskritai nesvarbus – nors nuo jo viskas ir prasidėjo, pats savaime jis greičiausiai neesminis. Kaip toje Herberto Velso pasakoje, kur princas apie mylimosios kapą pastatė įstabaus grožio rūmus ar šventyklą. Juos baigus, viena detalė niekaip nenorėjo derėti. Tad jis paliepė: „Nugriaukit“. Pašalintas buvo pats kapas.

– Kartais, – pareiškė Frenkė, – aš išvis netikiu, kad tas Evansas egzistuoja.

Tai pasakiusi, ji linktelėjo Bobiui atsisveikindama ir tuo pačiu keliu kaip atėjusi grįžo į namus.

RODŽERIS ATSAKO Į KLAUSIMĄ

Sėkmė jai šypsojosi, mat Rodžerį ji aptiko netoli namo.

– Sveika, – tarė jis. – Greitai grįžai iš Londono.

– Nebuvau nusiteikusi ilgai po jį bastytis, – atšovė Frenkė.

– Jau buvai viduje? – paklausė jis. Jo veidas paniuro. – Kaip supratau, Nikolsonas pasakė Silvijai tiesą apie nelaimingąjį Henrį. Ji sunkiai tai pakėlė, vargšelė. Rodos, ji visai neįtarė.

– Žinau, – pasakė Frenkė. – Kai įėjau, jie abu buvo bibliotekoje. Ji labai... nusiminė.

– Žinai, Frenke, – prabilo Rodžeris, – Henrį būtina išgydyti. Juk jis dar ne taip prijunkęs. Ne taip seniai vartoja. Be to, jis turi galybę priežasčių stengtis pasveikti – Silvija, Tomis, namai. Jam privalu aiškiai nušviesti situaciją. Nikolsonas puikiai su tuo susitvarkys. Neseniai kalbėjau su juo. Keletą kartų jam stebuklingai pasisekė – net su tais, kurie ilgus metus vergavo velnio nuodams. Jei tik Henris sutiktų vykti į „Vienkiemį"...

Frenkė jį pertraukė.

– Paklausyk manęs, – tarė ji. – Noriu kai ko tavęs paklausti. Vieno klausimo. Tikiuosi, nepalaikysi manęs įžūlia akiplėša.

– Klausk, – susidomėjo Rodžeris.

– Gal galėtum pasakyti, ar tai tu paėmei nuotrauką iš to žmogaus kišenės – to, kuris nukrito nuo skardžio Marčbolte?

Ji atidžiai žiūrėjo į jį, atkreipdama dėmesį į menkiausią išraišką, pasirodančią jo veide. Tai, ką pamatė, jai patiko.

Vos pastebimas susierzinimas, sumišimo pėdsakas, bet nė šešėlio kaltės ar nerimo.

– Po galais, kaip tu atspėjai? – pratarė jis. – Moira pasakė... bet ji juk nežinojo?

– Tai paėmei?

– Manau, turiu prisipažinti, kad taip.

– Kodėl?

Jis vėl sutriko.

– Na, pažiūrėk į viską mano akimis. Štai stoviu kaip įbestas ir saugau svetimo žmogaus lavoną. Kažkas kyšo jam iš kišenės. Žvilgteliu kas. Neįtikėtinas sutapimas – tai mano pažįstamos moters fotografija – beje, ištekėjusios... ir, kaip man atrodo, ištekėjusios ne itin laimingai. Kas toliau? Kvota. Viešumas. Galbūt vargšės merginos pavardė visuose laikraščiuose. Veikiau negalvodamas. Ištraukiau fotografiją ir suplėšiau į skutelius. Pripažinsiu, pasielgiau negerai, bet Moira Nikolson yra itin mielas sutvėrimas, ir nenorėjau įvelti jos į bėdą.

Frenkė giliai atsiduso.

– Štai kaip, – tarė ji. – Jei tik žinotum...

– Ką žinočiau? – suglumo Rodžeris.

– Nemanau, kad galiu dabar tau papasakoti, – atsakė Frenkė. – Gal vėliau. Tai gana keblu. Visai suprantu, kodėl paėmei nuotrauką, bet ar tas vyras tau nepasirodė pažįstamas? Gal derėjo pasakyti policijai, kas jis toks?

– Pažįstamas? – pratarė Rodžeris. Jis atrodė visai išmuštas iš vėžių. – Kodėl turėčiau jį pažinoti? Niekad nebuvau jo matęs.

– Bet juk buvai su juo susitikęs – vos prieš savaitę iki nelaimės.

– Mergaite mano miela, negi visai pakvaišai?

– Alenas Karstersas – juk pažįsti Aleną Karstersą?

– A, taip! Vyriškis, atvažiavęs su Rivingtonais. Bet velionis buvo ne Alenas Karstersas.

– Bet ten buvo *jis*!

Jie gręžė vienas kitą žvilgsniu, ir Frenkės įtarimai atsinaujino:

– Tikrai turėjai jį atpažinti.

– Nemačiau jo veido, – atsakė Rodžeris.

– Ką?

– Taip. Jis buvo uždengtas nosine.

Frenkė neatitraukė žvilgsnio. Ūmai ji prisiminė, kad duodamas pirmuosius parodymus Bobis paminėjo mirusiojo veidą pridengęs nosine.

– Netoptelėjo pasižiūrėti? – neatlyžo Frenkė.

– Ne. Kam?

„Aišku, – pagalvojo Frenkė, – jei aš būčiau radusi pažįstamo žmogaus nuotrauką negyvėlio kišenėje, neabejotinai būčiau žvilgtelėjusi į jo veidą. Vyrai tiesiog neįtikėtinai nesmalsūs!“

– Vargšelė, – ištarė ji. – Man jos neapsakomai gaila.

– Ką turi galvoje – Moirą Nikolson? Kodėl taip jos gailiesi?

– Nes ji bijo, – lėtai atsakė Frenkė.

– Ji visada atrodo mirtinai įgąsdinta. Ko ji taip baiminasi?

– Savo vyro.

– Kažin ar pats atsilaikyčiau prieš Džasperą Nikolsoną, – pripažino Rodžeris.

– Ji įsitikinusi, jog jis ketina ją nužudyti, – išpylė Frenkė.

– Viešpatėliau! – jis netikėdamas pasižiūrėjo į ją.

– Prisėsk, – pasakė Frenkė. – Ketinu papasakoti daugybę dalykų. Rengiuosi įrodyti tau, kad daktaras Nikolsonas yra pavojingas nusikaltėlis.

– Nusikaltėlis?

Rodžerio balse girdėjosi atviras nepasitikėjimas.

– Palauk, kol išgirsi visą istoriją.

Ji glaustai ir aiškiai nupasakojo įvykius, nutikusius nuo tos dienos, kai Bobis ir daktaras Tomasas surado kūną. Ji tik nutylėjo, jog jos avarija buvo suvaidinta, bet užsiminė, jog „Merovei Korte“ užtruko dėl to, jog nenusakomai troško prisikasti iki paslapties šaknų.

Klausytojo dėmesiu skųstis ji negalėjo. Rodžeris atrodė visiškai pakerėtas pasakojimo.

– Tai tiesa? – prispyrė jis. – Apie tai, kad tą vaikiną, Džounsą, norėjo nunuodyti ir taip toliau?

– Kaip Dievą myliu, mielas mano.

– Meldžiu atleisti už nepatiklumą – bet faktai kiek pritrenkiantys, ar ne?

Kurį laiką jis tylėdamas raukėsi.

– Klausyk, – galiausiai pratarė jis. – Nors viskas skamba neįtikėtinai, manau, kad pirmoji tavo išvada teisinga. Tas vyriškis – Aleksas Pritčardas ar Alenas Karstersas – mirė ne sava mirtimi. Jei būtų ne nužudytas, pasikėsinimai į Džounso gyvybę netenka jokios prasmės. Nepaisant to, ar tai lėmė frazė „Kodėl jie nepaprašė Evanso?“, ar ne, ji man atrodo nesvarbi, nes judu iki šiol nieko nežinote apie tą Evansą ar apie tai, ko jo reikėjo paklausti. Padarykim prielaidą, jog žudikas ar žudikai manė, kad Džounsas kažką žinojo, nesvarbu, jis pats taip galvojo ar negalvojo, kas galėjo kelti jiems grėsmę. Tad atitinkamai jie bandė pašalinti jį iš kelio, ir greičiausiai pabandytų dar kartą, jei tik aptiktų jo pėdsakus. Iki šios vietos viskas atrodo pagrįsta, tačiau nesuprantu, kas leidžia tau manyti, jog Nikolsonas yra nusikaltėlis.

– Jis dvelkia blogiu, turi tamsiai mėlyną „Talbot“ ir buvo išvykęs tą dieną, kai bandyta nunuodyti Bobį.

– Visiškai nepakankamas įkaltis.

– Tai pridėsiu visa tai, ką misis Nikolson pasakojo Bobiui.

Ji pakartojo pasakojimą, ir ramaus Anglijos peizažo fone jis vėl nuskambėjo lėkštai ir fantastiškai.

Rodžeris gūžtelėjo pečiais.

– Ji galvoja, kad jis tiekia Henriui narkotikus – bet tai tik spėjimas, ji neturi nė menkiausio tai patvirtinančio įrodymo. Ji mano, kad jis nori paguldyti Henrį į „Vienkiemio“ kliniką – ką gi, tai visiškai normalus gydytojo pageidavimas. Daktarai nori turėti kaip galima daugiau pacientų. Jai rodosi, jog jis įsimylėjęs Silviją. Na, šito, aišku, aš negaliu patvirtinti ar paneigti.

– Jei ji taip mano, greičiausiai bus teisi, – įsiterpė Frenkė. – Moteris savo vyrą turėtų pažinoti.

– Gerai, tarkim, kad taip ir yra, bet tai nebūtinai turi reikšti, jog vyras yra baisus nusikaltėlis. Nemažai garbių piliečių pamilsta svetimas žmonas.

– Lieka jos įsitikinimas, kad jis ketina ją nužudyti, – nenurimo Frenkė.

Rodžeris ironiškai į ją dirstelėjo.

– Rimtai tai vertini?

– Kaip ten bebūtų, ji tuo tiki.

Rodžeris linktelėjo ir prisidegė cigaretę.

– Klausimas tik toks – kiek skirti dėmesio tam jos tikėjimui, – pasakė jis. – „Vienkiemis" išties kelia šiurpą, ten pilna savotiškų tipų. Gyvenimas jame neabejotinai turėtų vesti moterį iš pusiausvyros, ypač jei ji baikštaus ir nervingo būdo.

– Tad nemanai, kad tai tiesa?

– Aš taip nesakau. Greičiausiai ji visai nuoširdžiai tiki, kad jis nori ją nužudyti – bet ar esama bent kokio rimtesnio pagrindo tokiems įtarimams? Neatrodo.

Frenkė netikėtai aiškiai prisiminė Moirą sakant: „Tai tik nervai". Tačiau vien tai, jog ji taip pasakė, Frenkei rodė, kad iš tikrųjų viskuo dėta ne fantazija, bet ji niekaip nesugalvojo, kaip tai paaiškinti Rodžeriui.

Tuo tarpu pastarasis kalbėjo toliau:

– Atkreipk dėmesį, kad jei galėtum įrodyti, jog tą pačią dieną, kai įvyko nelaimė pajūryje, Nikolsonas buvo Marčbolte, arba jei aptiktume aiškią giją, siejančią jį su Karstersu, tai būtų kas kita, tačiau man dingojasi, jog tu atmeti tikrus įtariamuosius.

– Kokius įtariamuosius?

– Tuos... kokia, sakei, jų pavardė – Heimenai?

– Keimenai.

– Šituos. Jie neabejotinai įklimpę į šį reikalą iki pat ausų galiukų. Visų pirma, klaidinga velionio identifikacija. Be to, įtartinas jų įsikabinimas į tai, ar prieš mirtį vargšelis dar spėjo ką nors pasakyti. Manau, iš to galima daryti logišką prielaidą, jog pasiūlymą dirbti Buenos Airėse arba atsiuntė jie patys, arba jie tai sugalvojo.

– Tokia masė veiksmų, – tarė Frenkė, – skirtų tave nugalabyti vien dėl to, jog kažką žinai – pačiam net nenutuokiant ką, – kartais truputėlį erzina. Į kokią kebeknę gali įvelti keletas paprasčiausių žodelių, kad juos kur.

– Taip, – nelinksmai pritarė Rodžeris, – tai buvo jų klaida. Ir ji atsieis nuolatinį išsisukinėjimą nuo teisingumo gniaužtų.

– Vaje! – šūktelėjo Frenkė. – Man ką tik šovė viena mintis. Supranti, iki šiol maniau, kad Moiros Nikolson nuotrauka buvo pakeista į Amelijos Keimen portretą.

– Norėčiau patikinti, – niūriai pasakė Rodžeris, – kad giliai širdyje niekad nedegiau noru pamatyti misis Keimen nuotrauką. Ji, rodosi, esanti ypač atstumianti moteris.

– Na, tam tikra prasme ji gana patraukli, – pataisė Frenkė. – Jei tik kam patinka grubios, vulgarios pasileidėlės. Bet esmė ne ta – iš tikro Karstersas nešiojosi ir jos, ir misis Nikolson nuotraukas.

Rodžeris pritardamas linktelėjo.

– Ir tu manai, kad... – paragino plėtoti mintį jis.

– Mano galva, viena buvo skirta širdžiai, o antroji – galvai! Keimen portretą Karstersas nešiojosi neatsitiktinai. Gal jis norėjo, kad kas nors ją atpažintų. Pažiūrėkim, kas iš to išeina? Gi kažkas, gal Keimenas, jį seka, ir, nutaikęs tinkamą progą, rūke prisėlina ir stumteli nuo uolos. Karstersas krenta nuo skardžio ir spėja tik išgąstingai šūktelėti. Keimenas greitutėliai dingsta, mat nežino, kas gali vaikštinėti aplinkui. Tarkim, jis nežino, jog Alenas Karstersas turi tą nuotrauką. Ir kas toliau? Nuotrauką išspausdina laikraščiuose...

– Ir Keimenų šeimyną apima siaubas, – padėjo Rodžeris.

– Būtent. Tad kas lieka daryti? Paprasčiausias dalykas – griebti jautį už ragų. Kas pažįsta Karstersą kaip Karstersą? Šioje šalyje vargiai atsiras vienas kitas toks. Misis Keimen atvyksta, gausiai lieja krokodilo ašaras ir sumaniai atpažįsta velionį kaip savo brolį. Tam, kad paremtų pasivaikščiojimo pasakėlę, pašte jiedu taipgi atlieka nedidelį triuką su paketais.

– Na, Frenke, tu ir šaunuolė. Puikiai išmąstei, – susižavėjęs pagyrė Rodžeris.

– Aš ir pati galvoju, kad neprastai, – nepasikuklino Frenkė. – Be to, tu teisus. Reikėtų užsiimti tais Keimenais. Neįsivaizduoju, kodėl anksčiau to nepadarėme.

Tai nebuvo visiška tiesa, nes priežastį Frenkė žinojo – jie buvo užsiėmę Rodžeriu. Bet jai pasirodė, jog šiuo momentu apie tai užsiminti būtų netaktiška.

– Ką darysim su misis Nikolson? – griežtai paklausė ji.

– Ką turi omenyje – su ja darysim?

– Na, vargšiukė gi mirtinai įsibaiminusi. Manau, kad tu jos atžvilgiu žiaurokas.

– Anaiptol, tik žmonės, kurie patys negali savimi pasirūpinti, mane nervina.

– Ak, būk objektyvus. Ką ji gali padaryti? Neturi nei pinigų, nei kur eiti.

Rodžerio atsakymas buvo netikėtas:

– Jei tu, Frenke, būtumei jos vietoje, ką nors sugalvotum.

– Oho! – apstulbo Frenkė.

– Taip, sugalvotum. Jei būtum tikra, kad kas nors ketina tave nužudyti, nesėdėtum ir paklusniai nelauktum, kol taip ir atsitiks. Tu pabėgtum ir kaip nors pragyventum, ar pati ką nors numarintum! *Ko nors* tikrai imtumeisi.

Frenkė pabandė save įsivaizduoti panašioje situacijoje.

– Neabejotinai ko nors prigalvočiau, – mąsliai ištarė ji.

– Tiesa ta, jog tu turi narsos, o ji ne, – pareiškė Rodžeris.

Frenkė pasijautė pagirta. Moira Nikolson tikrai nebuvo iš jos mėgstamų moterų tipo, ir ji kiek širdo matydama tokį Bobio susižavėjimą pastarąja. „Bobiui, – pamanė ji sau, – patinka bejėgės.“ Atmintyje iškilo neįprastas Bobio susidomėjimas ta nuotrauka nuo pat pradžių.

„Na, ką gi, – pagalvojo Frenkė, – bet kuriuo atveju, Rodžeris kitoks.“

Buvo akivaizdu, kad bejėgės būtybėlės Rodžeriui simpatijos nekėlė. Antra vertus, Moira niekad ir nekreipė didesnio dėmesio į Rodžerį. Ji pavadino jį silpnu bei nemanė, jog jis galėtų turėti užtektinai drąsos ką nors nužudyti. Gal jis ir nebuvo itin tvirto būdo, bet neabejotinai buvo patrauklus. Ji tai pastebėjo nuo pat pirmosios atvykimo į „Merovei Kortą“ minutės.

Rodžeris tyliai ištarė:

– Tu, Frenke, iš vyro galėtum padaryti ką tik panorėjusi...

Frenkę ūmai apėmė jaudulys ir ji susidrovėjo. Ji paskubomis pakeitė pokalbio temą.

– Tavo brolis, – tarė ji. – Ar manai, kad jis vis viena turėtų gydytis „Vienkiemyje“?

22 SKYRIUS

ANTROJI AUKA

– Ne, – atsakė Rodžeris. – Nemanau. Galų gale, yra aibė kitų klinikų, kuriose jis gali gydytis. Svarbiausia, kad jis sutiktų būti gydomas.

– Sakai, bus nelengva? – paklausė Frenkė.

– Bijau, taip. Girdėjai, kaip jis užvakar kalbėjo. Iš kitos pusės, jei užtiktume jį atgailavimo fazėje, būtų kas kita. O – ateina Silvija.

Misis Basington Frenč išėjo iš namo, apsidairė ir, pamačiusi Rodžerį su Frenke, pievele nužingsniavo jų link.

Buvo akivaizdu, jog ji nepaprastai susijaudinusi ir įsitempusi.

– Rodžeri, – kreipėsi ji, – visur tavęs ieškojau. – Pastebėjusi, kad Frenkė ruošiasi pasišalinti, sulaikė ją: – Ne, mieloji, neik. Kam apsimetinėti? Ir taip manau, kad žinai viską, kas žinotina. Jau kurį laiką įtarei, tiesa?

Frenkė linktelėjo galva.

– O aš buvau akla... kaip višta... – karčiai ištarė Silvija. – Judu abu žinojot tai, ko aš net neįtariau. Tik pagalvodavau, kodėl Henris taip pasikeitė. Buvo skaudu, tačiau apie tikrąją priežastį niekad nepagalvojau.

Ji nutilo ir vėl prakalbo, tik vos pakitusiu balsu.

– Kai tik daktaras Nikolsonas pasakė man teisybę, iškart nuėjau pas Henrį. Ką tik baigiau su juo kalbėtis, – ji stengėsi užgniaužti verksmą.

– Rodžeri... viskas bus gerai. Jis sutiko. Jau rytoj nuvyks į „Vienkiemį“ ir atsiduos daktaro Nikolsono globai.

– Ne!.. – vienu kartu sušuko Rodžeris su Frenke. Silvija nustebusi pažvelgė į juos.

Rodžeriui sklandžiai kalbėti nesisekė:

– Žinai, Silvija, aš vis galvojau, ir nemanau, kad „Vienkiemis“ apskritai tinkama vieta.

– Tavo nuomone, jis gali atsitiesti pats? – paabejojo Silvija.

– Ne. Bet yra ir kitų klinikų... ligoninių, kurios... na... ne taip arti. Esu tikras, kad pasilikti šiose apylinkėse būtų klaida.

– Pritariu, – atėjo į pagalbą Frenkė.

– Na, aš nesutinku, – atsakė Silvija. – Nepakelčiau, jei jis išvažiuotų kur nors toli. Be to, daktaras Nikolsonas toks malonus ir supratingas. Būčiau laiminga, jei Henriu pasirūpintų jis.

– Maniau, Silvija, kad Nikolsono tu nemėgsti, – ištarė Rodžeris.

– Apsigalvojau, – ji kalbėjo atvirai. – Šiandien jis buvo mielas ir geras kaip niekas kitas. Mano kvailas nusistatymas prieš jį dingo kaip nebuvęs.

Akimirką stojo visiška tyla. Situacija buvo kebli. Nei Rodžeris, nei Silvija neišmanė, ką sakyti toliau.

– Vargšas Henris, – tarė Silvija. – Jis palūžęs. Supratęs, kad žinau, puolė į sielvartą. Jis pritarė, kad turi kovoti su tuo baisiu įpročiu dėl manęs ir dėl Tomio, tik pridūrė, jog aš neturiu nė menkiausio supratimo, ką tai reiškia. Manau, kad iš tikro nenutuokiu, nors daktaras Nikolsonas išsamiai aiškino. Jis sakė, kad tai virsta lyg kokiu apsėdimu – žmonės nebeatsako už savo veiksmus. Ak, Rodžeri, tiesiog klaiku. Bet daktaras Nikolsonas buvo tikrai malonus. Aš juo pasitikiu.

– Vis viena geriau būtų... – pradėjo Rodžeris.

Silvija sudirgo.

– Nesuprantu tavęs, Rodžeri. Kodėl persigalvojai? Prieš pusvalandį tu buvai už tai, kad Henris vyktų į „Vienkiemį“.

– Na, aš... aš turėjau šiek tiek laiko viską apmąstyti dar kartą ir...

Silvija vėl jį nutraukė.

– Kaip ten bebūtų, aš apsisprendžiau. Henris gydysis „Vienkiemyje“ ir niekur kitur.

Jie savo prieštaravimą išreiškė tylėdami, tik Rodžeris tarstelėjo:

– Žinai, aš gal paskambinsiu Nikolsonui. Dabar jis turėtų būti namie. Norėčiau... tiesiog pasikalbėti apie reikalus.

Nelaukdamas jos atsakymo, nuskubėjo į namą. Abi moterys stovėjo ir žiūrėjo jam pavymui.

– Nesuprantu to Rodžerio, – širstelėjo Silvija. – Vos prieš penkiolika minučių jis mygė mane, kad tik Henris važiuotų į „Vienkiemį“.

– Bet aš jam pritariu, – tarė Frenkė. – Kažkur tikrai esu skaičiusi, kad geriau važiuoti gydytis kur nors toli nuo namų.

– Mano galva, tai tiesiog nesąmonė, – pareiškė Silvija.

Frenkė pasijautė stovinti tarp dviejų ugnių. Netikėtas Silvijos užsispyrimas viską apsunkino, be to, dabar ji taip pat karštai palaikė Nikolsoną, kaip anksčiau jo nemėgo. Tinkamus argumentus pasirinkti kebloka. Frenkė pagalvojo Silvijai papasakoti viską – bet ar ji patikėtų? Net Rodžeriui daktaro Nikolsono apkalta didesnio įspūdžio nepadarė. Silvija, vos daktarą priėmusi kaip patikimą šalininką, greičiausiai būtų dar nepatiklesnė. Ji net gali nueiti ir viską jam išpasakoti. Situacija išties sunki.

Besileidžiančiose sutemose bemaž pažeme praskriejo lėktuvas. Silvija su Frenke užvertusios galvas žiūrėjo į jį, apsidžiaugusios atokvėpio minute, nes nė viena nesugalvojo, ką sakyti toliau. Frenkė galėjo surikiuoti savo mintis, tuo tarpu Silvija spėjo atsigauti nuo ūmaus pykčio priepuolio.

Kai lėktuvas pasislėpė už medžių viršūnių, tolumoje ištirpo ir variklių gausmas. Silvija staiga atsigręžė į Frenkę.

– Buvo taip siaubinga... – trūkčiojančiu balsu ištarė ji. – O jūs visi tartum norit išsiųsti Henrį kuo toliau nuo manęs.

– Ne, ne, – stengėsi nuraminti Frenkė. – Visai ne.

Ji kurį laiką rinko žodžius.

– Viskas tik dėl to, kad pamaniau, jog jis turėtų gauti patį geriausią gydymą. Mat Nikolsonas, mano tvirtu įsitikinimu, yra... šarlatanas.

– Netikiu, – tarė Silvija. – Mano nuomone, jis yra nepaprastai protingas žmogus ir Henriui reikia kaip tik tokio.

Ji žvilgsniu išreiškė savo nuostatą. Frenkė nenorom nusistebėjo įtaka, kurią per tokį trumpą laiką jai padarė Nikolsonas. Ankstesnis jos nepasitikėjimas daktaru rodėsi išnykęs be pėdsako.

Nežinodama, ko griebtis, Frenkė tylėjo. Tą akimirką iš namo pasirodė Rodžeris. Jis buvo kiek uždusęs.

– Nikolsono dar nėra, – pranešė jis. – Palikau žinutę.

– Nesuprantu, kodėl taip nori susitikti su daktaru Nikolsonu, – pastebėjo Silvija. – Šį planą pasiūlei tu, viskas suderinta, Henris sutiko.

– Manau, kad kai ką spręsti teisę turiu ir aš, – švelniai paprieštaravo Rodžeris. – Galų gale, juk esu Henrio brolis.

– Pats pasiūlei, – užsispyrė Silvija.

– Taip, bet nuo to laiko apie Nikolsoną šį tą sužinojau.

– Ir ką tokio? Oi, netikiu tavim!

Ji prikando lūpą ir nubėgo į namą.

Rodžeris pažvelgė į Frenkę.

– Sunkoka, – tarė jis.

– Tikrai.

– Jei Silvija ką nusprendžia, tai užsispiria kaip mulas.

– Tai ką darysim?

Jie vėl prisėdo ant suolelio sode ir nuodugniai viską apsvarstė. Rodžeris pritarė, kad papasakoti tiesą Silvijai būtų klaida. Jo galva, geriausia būtų imtis paties daktaro.

– Ką būtent ketini jam pasakyti?

– Nedaug, bet pamėtysiu nemažai užuominų. Ir sutinku su tavimi, kad Henriui į „Vienkiemį" vykti nevalia. Net jei prireiktų viską atskleisti, tam nereikia leisti nutikti.

– Jei atskleisim, tai vaidinimas nueis šuniui ant uodegos, – priminė jam Frenkė.

– Žinau. Todėl pirmiausia reikia išbandyti kitus būdus. Kad ją kur, tą Silviją – ir kodėl ji turėjo užsispirti būtent dabar?

– To vyro galia akivaizdi, – tarė Frenkė.

– Taip. Žinai, tai verčia mane tikėti, jog, nepaisant įkalčių buvimo ar nebuvimo, galiausiai tu dėl jo neklydai... kas ten buvo?

Jie abu pašoko ant kojų.

– Panašu į šūvį, – atsiliepė Frenkė. – Name.

Jiedu susižvalgė ir pasileido bėgte. Pro stiklines duris svetainėje nuskubėjo į holą. Ten mirtinai išblyškusi stovėjo Silvija Basington Frenč.

– Girdėjot? – ištarė ji. – Šovė... Henrio kabinete.

Ji susvyravo, Rodžeris puolė ją prilaikyti. Frenkė pabandė atidaryti kabineto duris.

– Užrakinta, – pranešė ji.

– Pro langą, – išdaužė Rodžeris.

Beveik alpstančią Silviją jis pasodino ant artimiausios sofutės ir per svetainę metėsi laukan, Frenkė neatsiliko. Aplink namą jie nubėgo prie kabineto lango. Jis buvo uždarytas, tad jie prisiglaudė prie stiklo ir pabandė pasižiūrėti vidun. Saulė jau leidosi, tad buvo ne itin šviesu, bet matyti buvo galima gana aiškiai.

Henris Basington Frenčas išskėstomis rankomis gulėjo ant rašomojo stalo. Smilkinyje raudonavo kulkos palikta žaizda, ant grindų matėsi iš rankos iškritęs revolveris.

– Jis nusišovė, – prabilo Frenkė. – Siaubinga!..

– Pasitrauk truputį, – tarė Rodžeris. – Išdaušiu langą.

Jis apsivyniojo ranką apsiaustu ir stipriu smūgiu išmušė stiklą. Atsargiai aprinko šukes, tada abu įlipo vidun. Tuo metu terasa atskubėjo misis Basington Frenč ir Nikolsonas.

– Štai ir daktaras, – pasakė Silvija. – Ką tik atėjo. Ar... ar Henriui kas nors atsitiko?

Tada ji pamatė sudribusį kūną ir suriko.

Rodžeris akimirksniu išlipo laukan ir daktaras Nikolsonas stumtelėjo Silviją į jo glėbį.

– Vesk ją šalin, – išrėžė jis. – Pasirūpink ja. Jei sutiks, sugirdyk brendžio. Tegu ji mato kuo mažiau.

Pats peržengė palangę ir prisijungė prie Frenkės.

Jis neskubriai palingavo galva.

– Tragiška, – tarė jis. – Vargšelis. Pajuto, kad neatsilaikys. Gaila, gaila.

Jis pasilenkė virš kūno, bet tuoj pat vėl atsitiesė.

– Nieko nepadarysi. Mirtis ištiko akimirksniu. Gal paliko kokį raštelį. Paprastai taip būna.

Frenkė prisiartino prie jų. Šalia vienos Basington Frenčo rankos gulėjo popieriaus lapelis su keletu akivaizdžiai prieš akimirką pakeverzotų žodžių. Turinys buvo paprastas.

Jaučiu, kad taip bus geriausia, – rašė Henris Basington Frenčas. – *Su šiuo mirtinu polinkiu kovoti man per sunku. Noriu, kad Silvijai – Silvijai ir Tomiui – būtų kuo geriau. Telaimina judu Dievas, mielieji. Atleiskit man...*

Frenkė gerklėje pajuto gumulą.

– Turim nieko neliesti, – paliepė daktaras Nikolsonas. – Aišku, bus kvota. Reikia pranešti policijai.

Paklusdama jo mostui, Frenkė nuėjo durų link. Sustojo.

– Rakto nėra spynoje, – ištarė ji.

– Tikrai? Gal kišenėje bus.

Jis priklaupė ir atsargiai patikrino. Iš velionio švarko kišenės ištraukė raktą.

Pabandė atrakinti ir jam pavyko. Abu nuėjo į holą. Daktaras Nikolsonas tuoj pat griebė telefono ragelį.

Frenkei drebėjo keliai ir ūmai pasidarė bloga.

23 SKYRIUS

DINGSTA MOIRA

Maždaug po valandos Frenkė paskambino Bobiui.

– Tai Hokinsas? Labas, Bobi... girdėjai, kas įvyko? Girdėjai. Turim nedelsiant kur nors susitikti. Geriausia rytoj, anksti ryte. Išeisiu dar prieš pusryčius. Tarkim, aštuntą... toje pat vietoje, kaip šiandien.

Ji pakabino ragelį po to, kai išklausė trečiąją Bobio „Taip, jūsų malonybe", skirtą apgauti smalsuolių ausims.

Susitikimo vietoje Bobis pasirodė pirmasis, bet Frenkės ilgai laukti neprireikė. Ji buvo išblyškusi ir liūdna.

– Sveikas, Bobi, argi ne siaubinga? Visą naktį nesudėjau bluosto.

– Smulkmenų nežinau, – pasakė Bobis. – Tik kad misteris Basington Frenčas nusišovė. Manai, tai tiesa?

– Taip. Silvija pasikalbėjo su juo – įtikinėjo, kad reikia gydytis, ir jis sutiko. Po to, matyt, jis neteko drąsos. Nuėjo į savo kabinetą, užsirakino, ant popierėlio brūkštelėjo keletą žodžių... ir... nusišovė. Bobi, tai per daug klaiku. Tiesiog... tiesiog žiauru.

– Žinau, – raminamai ištarė Bobis.

Kurį laiką abu tylėjo.

– Žinoma, šiandien man teks išvykti, – netrukus prabilo Frenkė.

– Taip, turbūt. Kaip ji laikosi? Turiu galvoje misis Basington Frenč.

– Vargšelė, ji visai palaužta. Nemačiau jos nuo tada, kai... radome kūną. Jai tikrai buvo didelis smūgis.

Bobis pritardamas linktelėjo.

– Gal atvaryk mašiną apie vienuoliktą, – pridūrė Frenkė.

Bobis neatsakė. Frenkė suirzusi dirstelėjo į jį.

– Kas su tavim, Bobi? Lyg už tūkstančio mylių būtum.

– Dovanok. Tiesą sakant...

– Na?
– Tik pagalvojau. Tai yra... ji tikra?
– Ką turi omenyje – tikra?
– Noriu pasakyti, ar jis tikrai *nusižudė*?
– A! – galiausiai suprato Frenkė. – Aišku. – Ji pamąstė. – Taip, – tarė ji, – tai buvo savižudybė.
– Tu įsitikinusi? Supranti, Frenke, juk Moira sakė, jog Nikolsonas ketina pašalinti iš kelio du žmones. Ką gi, *vieno štai ir nėr*.
Frenkė vėl pagalvojo, bet tik darsyk papurtė galvą.
– Tai savižudybė, – tarė ji. – Kai pasigirdo šūvis, su Rodžeriu buvau sode. Abu tuoj pat per svetainę nubėgome į holą. Kabinetas buvo užrakintas iš vidaus. Nuskubėjom laukan prie lango. Jis irgi buvo uždarytas, tad Rodžeris turėjo jį išdaužti. Nikolsonas pasirodė tik po to.
Bobis apsvarstė gautas žinias.
– Viskas lyg ir gerai, – sutiko jis. – Bet Nikolsonas kažkaip labai jau greitai atsirado vietoje.
– Tą popietę jis buvo palikęs savo lazdą ir grįžo jos pasiimti.
Bobis susiraukęs mąstė.
– Klausyk, Frenke. Tarkim, kad Nikolsonas išties nušovė Basington Frenčą...
– Iš pradžių privertęs parašyti atsisveikinimo laiškelį?
– Mano galva, tokį padirbti paprasta kaip dukart du. Bet kokie rašysenos pakitimai būtų priskirti susijaudinimui.
– Teisybė. Klok toliau.
– Nikolsonas nušauna Basington Frenčą, palieka atsisveikinimo laiškelį, užrakinęs duris išsmunka lauk – tam, kad po keletos minučių pasirodytų lyg ką tik atvykęs.
Frenkė apgailestaudama papurtė galvą.
– Idėja nebloga, bet netinka. Visų pirma, raktas buvo Henrio Basington Frenčo kišenėje...
– Kas jį ten rado?
– Tiesą sakant, Nikolsonas.
– Va, prašom. Visai nesunku apsimesti jį radus.
– Nepamiršk, aš stebėjau jį. Esu tikra, kad raktas buvo kišenėje.

– Visi taip sako, kai žiūri į fokusininką. *Regi*, kaip triušis patupdomas į skrybėlę! Jei Nikolsonas išties yra rimtas nusikaltėlis, jis nesutrikdamas pasinaudos rankų miklumu.

– Na, gal tu ir teisus, bet jei atvirai, Bobi, tai neįmanoma. Kai iššovė, Silvija Basington Frenč buvo name. Tik išgirdusi, ji išpuolė į holą. Jei Nikolsonas būtų šovęs ir išėjęs pro kabineto duris, ji būtinai būtų jį pamačiusi. Tarp kitko, ji sakė, kad jis atėjo keliuku priekinių durų link. Ji pamatė jį ir tuo metu, kai mes bėgome aplink namą, pasitiko ir atsivedė kartu prie kabineto lango. Ne, Bobi, nors nemalonu man tai sakyti, tačiau tas žmogus turi alibi.

– Iš principo nepasitikiu turinčiaisiais alibi, – pareiškė Bobis.

– Aš taip pat. Bet neišmanau, kaip paneigti šį.

– Taip. Silvijos Basington Frenč liudijimas laikytinas reikšmingu.

– Tikrai.

– Ką gi, – atsiduso Bobis. – Turbūt gausim manyti, kad tai savižudybė. Vargšelis. Koks kitas mūsų taikinys, Frenke?

– Keimenai, – atsakė ji. – Galva neišneša, kad mes juos pražiūrėjom. Tu tebeturi adresą, kurį tau laiške nurodė Keimenas?

– Žinoma. Tą patį jie pasakė kvotoje. Švento Leonardo parkas 17, Padingtonas, Londonas.

– Nemanai, kad mudu apsižioplinom neatkreipę į juos dėmesio?

– Tikrai taip. Bet, Frenke, man galvoje sukasi įkyri mintis, kad paukšteliai jau bus pakėlę sparnus. Keimenai greičiausiai ne vakar gimę.

– Net jei jie jau dingo, aš galėčiau ką nors apie juos sužinoti.

– Kodėl *tu*?

– Nes ir vėl manau, kad tau geriau nepasirodyti. Tas pats, kai čia atvažiavom, galvodami, kad piktadarys yra Rodžeris. Jie tave pažįsta, o manęs – ne.

– Ir kaip rengiesi su jais susipažinti? – pasmalsavo Bobis.

– Būsiu kokia nors politikė, – sugalvojo Frenkė. – Agituosiu už konservatorius. Pasiimsiu šūsnį reklaminių lapelių.

– Neblogai, – įvertino Bobis. – Bet pasikartosiu, kad paukšteliai greičiausiai bus išskridę. Tarp kitko, liko pagalvoti dar apie kai ką – apie Moirą.

– Viešpatėliau, – ištarė Frenkė, – visai ją pamiršau.

– Pastebėjau, – šaltokai tarstelėjo Bobis.

– Tavo tiesa, – susimąstė Frenkė. – Su ja reikia ką nors daryti.

Bobis linktelėjo. Prieš jo akis vėl iškilo vaiduokliškas veidelis. Jis buvo kažkuo tragiškas. Nuo pat tos akimirkos, kai jis paėmė nuotrauką iš Aleno Karsterso kišenės, jam taip atrodė.

– Jei tik būtum matęs ją tąnakt, kai pirmą kartą buvau „Vienkiemyje"! – tarė jis. – Ji buvo pakvaišusi iš baimės, ir, Frenke, pasakysiu tau, kad *ji teisi*. Tai nei nervai, ne vaizduotė ar panašiai. Jei Nikolsonas nori vesti Silviją Basington Frenč, iš kelio reikia pašalinti dvi kliūtis. Vienos jau nebėra. Jauste jaučiu, kad Moiros gyvybė kabo ant plauko ir delsimas gali būti lemtingas.

Frenkei šių žodžių rimtumas buvo lyg kibiras šalto vandens.

– Mielasai, tikrai, – sutiko ji. – Veikti turim greitai. Ką darom?

– Turim įtikinti ją išvažiuoti iš „Vienkiemio" – tuoj pat.

Frenkė pritarė linktelėjimu.

– Štai ką pasakysiu, – prabilo ji. – Jai geriau vykti į Velsą – į mūsų rūmus. Dievas mato, ten ji turėtų būti saugi.

– Frenke, jei tik galėtum tai sutvarkyti, geriau nė nereiktų.

– Na, tai visai nesunku. Tėvas niekad nekreipia dėmesio į ateinančius ar išeinančius. Moira jam patiks – kiekvienam patiktų, – ji tokia moteriška. Neįtikėtina, kaip vyrams patinka bejėgės moterys.

– Nemanau, kad Moira tokia jau bejėgė, – paprieštaravo Bobis.

– Niekai. Ji kaip paukščiukas, ramutėliai tupintis ir laukiantis, kol gyvatė jį praris.

– Ir ką ji gali padaryti?

– Daug ką, – entuziastingai atsakė Frenkė.

– Na, man taip neatrodo. Ji neturi nei lėšų pragyventi, nei draugų...

– Mielasis, tik nepradėk zirzti, lyg siūlytum kandidatę dievobaimingai „Mergelių kvakerių draugijai“.

– Atleisk, – atsiprašė Bobis.

Minutėlę abu įsižeidę tylėjo.

– Ką gi, – atgavo gerą nuotaiką Frenkė, – tebūnie. Geriau iškart griebkimės darbo.

– Aš už, – pritarė Bobis. – Tikrai, Frenke, tu nežmoniškai gera...

– Viskas gerai, – pertraukė jį Frenkė. – Sutinku su ja draugauti, jei tik tu nepliaukši visokių paikysčių, lyg ji neturėtų nei rankelių, nei kojelių, būtų visiška nebylė ir dar be galvos.

– Nesuprantu, apie ką kalbi, – pareiškė Bobis.

– Gal nepradėkim, – nukirto Frenkė. – Mano galva, kad ir ką bedarytume, imkimės to kuo greičiau. Tai lyg ir citata?

– Tik pasakyta savais žodžiais. Tęskite, ledi Makbet.

– Žinai, visada laikiausi nuomonės, – nelauktai nukrypo nuo temos Frenkė, – kad ledi Makbet sukurstė Makbetą žudyti tik dėl to, kad gyvenimas – ir pats Makbetas – jai buvo nežmoniškai pabodę. Jis neabejotinai buvo iš tų romių, taikių vyrelių, varančių savo žmonas į pasiutimą iš nuobodulio. Tačiau įvykdęs pirmąją žmogžudystę savo gyvenime jis pasijautė nepaprastai šauniu vyruku ir toliau leido keroti savo egoizmui kaip anksčiau jį valdžiusio nevisavertiškumo komplekso priešpriešai.

– Turėtum šia tema parašyti knygą, Frenke.

– Kad nemoku teisingai parašyti reikiamų žodžių. Tiesa, kuo mes baigėme? Taip, Moiros gelbėjimu. Geriau atvažiuok dešimtą trisdešimt. Nuvažiuosiu į „Vienkiemį“, pasiteirausiu Moiros ir, jei kartu bus Nikolsonas, priminsiu jai jos pažadą apsilankyti pas mane bei išvešiu ją iš ten.

– Neprilygstamai sugalvota, Frenke. Džiaugiuosi, kad nešvaistom laiko veltui. Bijausi net pagalvoti apie kitą nelaimingą atsitikimą.

– Tai iki pusės vienuolikos, – atsisveikino Frenkė.

Kol grįžo į „Merovei Kortą“, buvo jau pusė devynių. Pusryčius ką tik patiekė, Rodžeris pylėsi puodelį kavos. Jis atrodė išvargęs.

– Gero ryto, – pasilabino Frenkė. – Miegojau klaikiai. Galiausiai apie septynias atsikėliau ir išėjau pasivaikščioti.

– Nepaprastai apgailestauju, kad tau teko patirti šias baisybes, – atsiprašė Rodžeris.

– Kaip laikosi Silvija?

– Vakar jai sugirdė migdomųjų. Veikiausiai ji dar miega. Vargšė, man jos neapsakomai gaila. Ji buvo tiesiog pasišventusi Henriui.

– Žinau.

Frenkė kiek patylėjo ir pranešė savo išvykimo planus.

– Turbūt turi išvažiuoti, – apmaudžiai pratarė Rodžeris. – Kvota penktadienį. Pranešiu, jei tavęs reikės. Tai priklausys nuo koronerio.

Jis beveik nekramtydamas prarijo skrebutį, užsigėrė kava, ir nuėjo tvarkyti gausybės jį užgriuvusių reikalų. Frenkei jo pagailo. Ji puikiai įsivaizdavo, kokias paskalas ir smalsumą sukels savižudybė šeimoje. Iš kažin kur išdygo Tomis ir ji ėmėsi visaip jį linksminti.

Maždaug pusvalandis po dešimtos Bobis atvarė automobilį. Frenkės daiktai jau buvo nunešti žemyn. Ji atsisveikino su Tomiu ir paliko laiškelį Silvijai. „Bentley“ išriedėjo iš kiemo.

Iki „Vienkiemio“ jie nukako itin greitai. Frenkė anksčiau ten nesilankė, tad masyvūs kaltos geležies vartai ir peraugę krūmynai ją prislėgė.

– Ši vietelė kelia šiurpą, – pastebėjo ji. – Nenuostabu, kad Moirą apėmęs siaubas.

Jie privažiavo prie paradinių durų, Bobis išlipo ir patraukė skambutį. Gana ilgai niekas nepasirodė. Galiausiai duris atidarė moteris gailestingosios seselės uniforma.

– Gal būtų galima misis Nikolson? – pasiteiravo Bobis.

Moteris pastovėjo, tada žengė atgal į holą ir pravėrė duris plačiau. Frenkė stryktelėjo iš mašinos ir įėjo į namą. Durys paskui ją užsivėrė. Nuaidėjo grėsmingas rankenos barkštelėjimas. Frenkė pastebėjo, kad durys buvo grotuotos ir su storomis velkėmis. Nejučiom ją apėmė baimė – lyg šiuose nelemtuose namuose ji būtų kalinė.

„Paikystės, – tarė ji sau. – Bobis laukia mašinoje. Visi žino, kad aš čia. Nieko man nenutiks." Ir virpėdama nuo nepaaiškinamo jausmo ji nusekė paskui seselę laiptais aukštyn, koridoriumi. Seselė atidarė vienas duris ir Frenkė atsidūrė nedidukėje svetainėje, apstatytoje stilingais šviesiu kartūnu apmuštais baldais, vazose buvo pamerkta gėlių. Ji kiek pralinksmėjo. Sesutė kažką murmtelėjo ir dingo.

Po keleto minučių tarpduryje pasirodė daktaras Nikolsonas.

Frenkė neįstengė susilaikyti nekrūptelėjusi, bet užglaistė tai malonia šypsena ir rankos paspaudimu.

– Labas rytas, – pasisveikino ji.

– Labas rytas, ledi Fransiska. Tikiuosi, neatnešėte blogų žinių apie misis Basington Frenč?

– Kai aš išvykau, ji dar miegojo, – atsakė Frenkė.

– Vargšė ponia. Žinoma, jos gydytojas ja pasirūpins.

– Taip, žinoma. – Ji patylėjo. – Esu tikra, kad jūs itin užsiėmęs. Negaišinsiu jūsų, daktare Nikolsonai. Tiesą sakant, norėjau pasimatyti su jūsų žmona.

– Su Moira? Kaip miela iš jūsų pusės.

Gal jai tik pasivaideno, bet jo melsvos akys už storų stiklų blykstelėjo lediniu šalčiu.

– Taip, – pakartojo jis. – Tai labai miela.

– Jei ji dar neatsikėlusi, – maloniai nusišypsojo Frenkė, – aš pasėdėsiu ir palauksiu.

– O, ji jau pabudusi, – patikino daktaras Nikolsonas.

– Puiku, – pareiškė Frenkė. – Norėčiau, kad ji pas mane apsilankytų. Ji kaip ir pažadėjo. – Frenkė vėl nusišypsojo.

– Na, ledi Fransiska, jūs išties nepaprastai maloni, tiesiog neapsakomai. Esu tikras, kad Moira būtų su džiaugsmu priėmusi šį pasiūlymą.

– Būtų priėmusi? – pasitikslino Frenkė.

Daktaras Nikolsonas šyptelėjo, parodydamas lygius baltus dantis.

– Deja, mano žmona šįryt išvyko.

– Išvyko? – sutriko Frenkė. – Kur?

– Tiesiog trumpam pakeisti aplinką. Ledi Fransiska, juk žinote, kokios tos moterys. Jaunai merginai čia per daug niūru. Retkarčiais Moira užsimano truputėlį pasilinksminti ir išvažiuoja.

– Gal žinote, kur ji buvoja? – paklausė Frenkė.

– Greičiausiai Londone. Parduotuvės, teatrai. Žinot, apie ką aš.

Frenkė pagalvojo, kad jo šypsnys yra vienas iš pačių šlykščiausių dalykų, su kuriais jai kada nors yra tekę susidurti.

– Kaip tik šiandien būsiu Londone, – nerūpestingai pareiškė ji. – Gal galėtumėte duoti jos adresą?

– Paprastai ji apsistoja „Savojos“ viešbutyje, – atsakė Nikolsonas. – Bet kuriuo atveju ryt poryt turėčiau gauti iš jos kokią žinelę. Deja, laiškų rašyti ji nemėgsta, o aš laikausi principo, kad sutuoktiniai yra laisvi elgtis kaip jiems patinka. Mano manymu, labiausiai tikėtina, kad rasite ją „Savojoje“.

Jis atidarė duris, ir Frenkė atsisveikindama pajuto bespaudžianti jam ranką, paskui buvo nulydėta išėjimo link. Ten jos jau laukė seselė. Paskutinis jos ausis pasiekė lipšnus, gal per kruopelytę ironiškas daktaro Nikolsono balsas:

– Kokia jūs maloni, ledi Fransiska, kad pakvietėte mano žmoną pas jus pasisvečiuoti.

KEIMENŲ PĖDSAKAIS

Kai Frenkė išėjo viena, Bobiui prireikė nemažų pastangų, kad išlaikytų abejingą vairuotojui priderančią veido išraišką. Dėl seselės ji paliepė:

– Atgal į Staverlį, Hokinsai.

Automobilis nurūko keliuku ir išnėrė pro vartus. Kai jie pasiekė atvirą kelią, Bobis sustojo ir reikliai pažvelgė į Frenkę.

– Kas atsitiko? – paklausė jis.

Frenkė pablyško:

– Bobi, man tai nepatinka. Matyt, ji išvažiavo.

– *Išvažiavo*? Šįryt?

– Arba vakar vakarą.

– Nieko mums nepranešusi?

– Bobi, pati tuo netikiu. Esu tikra, kad jis melavo.

Bobis išbalo kaip drobė. Jis vos girdimai pratarė:

– Per vėlu! Paskutiniai idiotai! Nereikėjo leisti jai vakar grįžti.

– Juk nemanai, kad ji... mirusi, ar ne? – drebančiu balsu tyliai paklausė Frenkė.

– Ne, – ryžtingai atsakė Bobis, tarytum norėdamas pats save tuo įtikinti.

Kurį laiką abu neištarė nė žodžio, o tada Bobis jau ramiau išdėstė savo mintis.

– Ji turi būti gyva, nes reiktų atsikratyti kūno ir taip toliau. Jos mirtis turėtų atrodyti natūrali, nelaimingo atsitikimo pasekmė. Taip, arba ją skubiai kur nors prievarta išvežė, arba – ir tai man atrodo labiausiai tikėtina, – ji tebėra čia.

– „Vienkiemyje“?

– Būtent.

– Ką gi, – tarė Frenkė, – tai ką darom?

Bobis pagalvojo.

– Nemanau, kad tu gali kuo padėti, – nusprendė jis. – Geriau grįžk į Londoną. Siūleisi paieškoti Keimenų. Taip ir padaryk.

– Bobi!

– Mieloji mano, čia tu nieko negali nuveikti. Tave visi pažįsta – net per gerai. Tu pasakei, kad išvažiuoji, tad ką darysi? „Merovei Korte“ pasilikti negali. „Žvejų herbe“ apsistoti taip pat. Visi palaidi liežuviai nutrūktų nuo pasaitėlių bepliaukšdami. Ne, privalai išvykti. Nikolsonas gal ką ir įtars, bet nebus tikras, kad ką nors žinai. Grįžk į miestą, o aš liksiu čia.

– „Žvejų herbe“?

– Ne, mano galva, vairuotojas turi išnykti. Užsisakysiu kambarį Embldeveryje – jis už dešimties mylių – ir, jei tik Moira tebėra šiame prakeiktame pastate, aš ją surasiu.

Frenkei tai ne per labiausiai patiko.

– Bobi, pažadi saugotis?

– Būsiu gudrus kaip pats nelabasis.

Neramia širdimi Frenkė nusileido. Bobio šnekos buvo vertos dėmesio. Čionai jai nėra kas veikti. Bobis nuvežė ją į miestą, ir Frenkė, įeidama į savo namus Bruko gatvėje, ūmai pasijuto vieniša.

Tačiau ji nesiruošė laukti, kol kas nors už ją imsis darbo. Tą pačią dieną, trečią popiet, buvo galima pastebėti Švento Leonardo parko link žingsniuojančią madingai, tačiau santūriai apsirengusią merginą su pensnė ant nosies bei uolia veido išraiška, besinešančią didžiulį pluoštą agitacinių lankstinukų ir laikraštėlių.

Švento Leonardo parke Padingtone buvo surikiuota nepaprastai niūrių namų, kurių dauguma jau gerokai nutriušę, virtinė. Kvartale tvyrojo seniai ir negrįžtamai prabėgusių geresnių dienų dvasia.

Frenkė nuėjo gatve, žvilgčiodama į namų numerius. Staiga ji apmaudžiai sustojo it įbesta.

Prie 17 numerio stovėjo skelbimas, kuriame buvo parašyta, jog namas parduodamas arba išnuomojamas be baldų.

Frenkė nedelsdama metė šalin pensnė sykiu su uolia mina.

Regis, politinės agitatorės nebeprireiks.

Skelbime buvo nurodytos keleto nekilnojamojo turto agentų pavardės. Frenkė nusirašė dvi. Tada, ir toliau pasiryžusi iki galo įvykdyti sumanytą kampaniją, ėmėsi atitinkamų veiksmų.

Pirmasis buvo „Gordono ir Porterio“ biuras Prido gatvėje.

– Labas rytas, – pasisveikino Frenkė. – Gal netyčia turėtumėte misterio Keimeno adresą? Iki šiol jis gyveno Švento Leonardo parke 17.

– Teisingai, – atsakė jaunuolis, kuriam Frenkė prisistatė. – Tik neseniai, ar ne? Suprantat, mes veikiam savininkų vardu. Misteris Keimenas išsinuomojo pastatą trims mėnesiams, mat netrukus turėjo išvykti į užsienį. Manau, kad jis taip ir padarė.

– Tad jo adreso jūs neturite?

– Deja, ne. Jis su mumis atsiskaitė ir viskas.

– Tačiau išsinuomodamas jis turėjo nurodyti kokį nors adresą?

– Viešbutį – kiek pamenu, „Vakarų geležinkelio kompanijos“ Padingtono stotyje.

– O kaip su rekomendacijomis, – griebėsi šiaudo Frenkė.

– Jis tiesiog iš anksto sumokėjo nuomos mokestį už ketvirtį bei užstatą išlaidoms už elektrą ir dujas padengti.

– Ak! – prarado paskutinę viltį Frenkė.

Ji atkreipė dėmesį, jog jaunuolis smalsiai į ją žiūri. Nekilnojamojo turto agentai vienu ypu nustato kliento „klasę“. Akivaizdu, kad Frenkės susidomėjimas Keimenais jam buvo netikėtas.

– Jis man skolingas apvalią sumelę, – sumelavo Frenkė.

Jaunuolio veide akimirksniu atsispindėjo gilus sukrėtimas.

Iš pagrindų besirūpindamas puolusia į neviltį gražuole jis peržvelgė krūvas laiškų ir stengėsi kaip įmanydamas, tačiau jokių nei dabartinės, nei buvusios misterio Keimeno buveinės pėdsakų aptikti nepavyko.

Frenkė padėkojo jam ir išėjo. Į kitą nekilnojamo turto agentūrą ji nuvažiavo taksi. Laikytis tos pačios taktikos būtų buvęs tik laiko švaistymas. Anie išnuomojo Keimenams namą. Šitie, veikdami savininko vardu, mielai vėl jį išnuomotų. Frenkė paprašė leidimo apžiūrėti namą.

Šįkart, siekdama numaldyti tarnautojo nuostabą, ji paaiškino ieškanti nebrangaus namo, kuriame įkursianti mergaičių bendrabutį. Netikėtumo išraiška pranyko ir Frenkė išėjo iš biuro nešina raktais nuo Leonardo parko 17 ir dar poros „nekilnojamųjų vertybių" (pastarųjų ji visai netroško pamatyti) bei leidimu apžiūrėti dar vieną namą.

Frenkė pagalvojo, kad jai pasisekė, jog tarnautojas nepageidavo eiti kartu su ja, bet gal jie taip elgiasi tik kai išnuomojama su baldais, kas juos žino.

Vos Frenkė spėjo atrakinti ir stumtelėti 17 numerio duris, jos nosį užplūdo pridvisęs apleisto namo kvapas.

Namas buvo bjaurus, apdaila pigi, dažai jau išmesti pūslėmis, apmusiję. Frenkė metodiškai išvaikščiojo jį visą – nuo palėpės iki pat rūsio. Išvykdami niekas nesitvarkė. Aplink mėtėsi virvagaliai, seni laikraščiai, kažin kokios vinys ir įrankiai. Tačiau iš pageidautinų radinių Frenkei nepasisekė aptikti net vienutėlaičio suplėšyto laiško skutelio.

Galimai vertas dėmesio jai pasirodė tik ant sofos prie lango atverstas abėcėlinis traukinių stočių bei maršrutų žinynas. Vargu ar kuris iš pavadinimų tame puslapyje buvo bent kiek svarbus, tačiau didžiumą jų Frenkė vis dėlto persirašė į užrašų knygelę kaip menkutę kompensaciją vietoj norėtos aptikti informacijos.

Taigi, apie Keimenus jai pavyko sužinoti absoliutų nulį.

Ją paguodė tik tai, kad to ir derėjo tikėtis. Jei Keimenai išties veikė ne pagal įstatymus, jie tikrai pasirūpino tuo, jog jų niekas nesusektų. Tad esama bent netiesiogiai kaltę patvirtinančių įrodymų.

Tačiau Frenkė vis vien jautėsi nusivylusi, kai grąžino raktus agentūrai ir dėjosi po keleto dienų su jais susitiksianti.

Nusiminusi ji nupėdino šalimais esančio parko link, galvodama, ką, po galais, ji darys toliau. Šiuos bevaisius svars-

tymus nutraukė staiga užklupusi smarki audra. Nesimatė nė vieno taksi, tad Frenkė, siekdama išsaugoti mėgstamiausią savo skrybėlaitę, skubiai nubėgo į greta buvusią metro stotelę. Kioskelyje nusipirko bilietą iki Pikadilio aikštės bei porą laikraščių.

Įlipusi į metro, kuris šiuo dienos metu buvo beveik tuščias, ji ryžtingai nustūmė bėdas į šalį ir pasistengė visą dėmesį sutelkti į atsiversto laikraščio turinį.

Ji permetė akimis tai vieną, tai kitą straipsnį.

Keletas nelaimių keliuose. Paslaptingai dingo mokinė. Ledi Piterhempton vakarėlis prabangiajame „Kleridžo" viešbutyje. Sero Džono Milkingtono stebuklingas išgijimas po nelaimės buriuojant... „Astradora" – žymioji jachta, prieš tai priklausiusi milijonieriui misteriui Džonui Sevidžui. Gal ji nešė tik nelaimes? Ją sukūręs žmogus tragiškai žuvo... misteris Sevidžas nusižudė... seras Džonas Milkingtonas mirties išvengė per plauką...

Frenkė nuleido rankas su laikraščiu ir suraukė kaktą, stengdamasi prisiminti.

Misterio Džono Sevidžo vardas jau buvo dukart paminėtas – Silvijos Basington Frenč, kai ji kalbėjo apie Aleną Karstersą, ir Bobio, perpasakojusio pokalbį su misis Rivington.

Alenas Karstersas buvo Džono Sevidžo draugas. Misis Rivinton kažką kalbėjo, jog Karsterso atvykimas į Angliją buvo susijęs su Sevidžo mirtimi. Sevidžas... kaip ten buvo?.. nusižudė, nes galvojo sergąs vėžiu.

Jei tartume... tarkim, Alenas Karstersas nebuvo patenkintas draugo mirties tyrimu. Gal jis atvyko to ištirti? Sakykim, būtent Sevidžo žūties aplinkybės yra pirmasis dramos, kurioje jai su Bobiu tenka vaidinti, veiksmas.

„Tai įmanoma, – pagalvojo Frenkė. – Taip, taip gali būti."

Ji įnirtingai iš visų pusių gvildeno naująją mintį. Ir visiškai nenumanė, kas buvo Džono Sevidžo draugai ar artimieji.

Tada jai į galvą šovė mintis – testamentas. Jei jo mirtį supa kokios nors paslaptys, testamente greičiausiai bus galima aptikti užuominą.

Frenkė žinojo, kad kažkur Londone, sumokėjus vieno šilingo mokestį, buvo galima skaityti testamentus. Bet ji niekaip negalėjo prisiminti, kur tiksliai.

Metro stabtelėjo stotelėje ir Frenkė pamatė esanti ties Britų muziejumi. Dviem stotelėmis per toli – Oksfordo aikštė, kurioje jinai ketino persėsti, liko už nugaros.

Ji skubriai iššoko iš traukinio. Išlindus į gatvę jai toptelėjo idėja. Keletas minučių pėstute ir ji jau buvo „Sprego, Sprego, Dženkinsono ir Sprego" biure.

Frenkė buvo priimta pagarbiai ir iškart palydėta į asmeninę misterio Sprego, vyresniojo firmos partnerio, tvirtovę.

Misteris Spregas buvo itin malonus senukas. Jo sodrus, įtikinantis balsas stebuklingai nuramindavo kilmingus klientus, kurie geisdavo išsivaduoti iš kokios baisiai painios bėdos. Už akių buvo kalbama, esą misteris Spregas kompromituojančių paslapčių apie aristokratus žinojo daugiau nei kas kitas Londone.

– Man nepaprastai malonu, ledi Fransiska, – pasisveikino misteris Spregas. – Prašom sėstis. Ar kėdė patogi? Taip, taip. Oras tiesiog nuostabus, tiesa? Tikra bobų vasara. Kaip laikosi lordas Marčingtonas? Tikiuosi, puikiai?

Į panašių klausimų laviną Frenkė atsakinėjo prideramu tonu.

Tada misteris Spregas nusiėmė pensnė ir tapo labiau panašus į vadovą bei patarėją teisiniais klausimais.

– Na, ledi Fransiska, – paragino jis. – Tai kas privertė suteikti man šiandienos malonumą pamatyti jus mano... hm... nykiame kabinete?

„Šantažas? – sukrutėjo jo antakiai. – Kompromituojantys laiškai? Santykiai su nepageidautinu jaunuoliu? Siuvėja pareikalavo užmokėti už darbą?"

Antakiai klausinėjo nepaprastai delikačiai, kaip ir pridėrėjo patikėtiniui, turinčiam misterio Sprego patirtį bei pajamas.

– Norėčiau paskaityti vieną testamentą, – prisipažino Frenkė. – Tik nežinau, kur ir kaip tai galima padaryti. Lyg ir galima kažkur, tik reikia sumokėti šilingą?

– Somerseto rūmuose, kur saugomi Anglijos bei Velso žemių gyventojų gimimo, santuokos ir mirties liudijimai, – atsakė misteris Spregas. – Tačiau kieno testamentas jus domina? Manau, galėčiau jums papasakoti visas smulkmenas apie jūsų giminės... e... paskutiniąsias valias. Kiek man žinoma, mūsų firma turėjo garbę sudarinėti jas jau daugelį metų.

– Tai ne giminaičio testamentas, – pasakė Frenkė.

– Iš tiesų? – pasitikslino misteris Spregas.

Jo beveik hipnotizuojantis sugebėjimas traukte ištraukti išpažintis iš savo klientų buvo toks paveikus, jog Frenkė, nors visai nesirengė, pasidavė jam ir pasakė tiesą:

– Norėčiau perskaityti misterio Sevidžo – Džono Sevidžo – testamentą.

– Nejaugi? – misterio Sprego balse pasijuto aiški nuostaba. To jis nesitikėjo. – Na, tai labai neįprasta... iš tikro neįprasta.

Jo balsas buvo toks keistas, kad Frenkė net nusistebėjo.

– Teisybė, – ištarė misteris Spregas. – Gryna tiesa, nežinau, ką daryti. Ledi Fransiska, gal galėtumėte pateikti man kokią nors priežastį, dėl kurios pageidaujate susipažinti su šiuo testamentu?

– Ne, – nutęsė Frenkė. – Bijau, kad negalėsiu.

Misterio Sprego elgesys, toks nepanašus į simpatiško visažinio, kokiu jis visada būdavo, Frenkę apstulbino. Jis atrodė giliai sunerimęs.

– Tikrai manau, – pratarė misteris Spregas, – jog turėčiau jus perspėti.

– Perspėti? – perklausė Frenkė.

– Būtent. Požymiai yra visiškai šalutiniai, netiesioginiai... tačiau neabejotinai kažkas vyksta. Nieku gyvu nepageidaučiau, jog jūs įsiveltumėte į kokius nors abejotinus reikalus.

Frenkė galėjo prisipažinti, kad ji jau iki pat ausų paskendusi reikaluose, kurie jam neabejotinai nepatiktų. Bet ji tik klausiamai į jį pažvelgė.

– Tai tiesiog neįtikėtinas sutapimas, – samprotavo misteris Spregas. – Neabejotinai kažkas vyksta – neabejotinai. Deja, nesu įgaliotas to nusakyti.

Frenkės akys ir toliau klausinėjo.

– Teko sužinoti informacijos nuotrupėlę, – tęsė misteris Spregas. Jo krūtinė išsipūtė iš pasipiktinimo. – Ledi Fransiska, vienas žmogus apsimetė manimi. Neabejotinai tyčia. Ir kaip jūs tai pakomentuotumėte?

Tačiau šią akimirką panikos ištikta Frenkė negalėjo ištarti nė žodelio.

MISTERIS SPREGAS PASAKOJA

Galiausiai ji išmikčiojo:

– Kaip jūs sužinojote?

Iš tikrųjų ji ketino pasakyti visai ne tai. Ji būtų įmaniusi nusikąsti savo kvailą liežuvį, tačiau ištartų žodžių nebesugrąžinsi, o misteris Spregas būtų niekam tikęs teisininkas, jei nesuvoktų, kad jie reiškia prisipažinimą.

– Tad jūs, ledi Fransiska, šį tą apie tai žinote?

– Taip, – prisipažino Frenkė.

Ji giliai įkvėpė ir pasakė:

– Tiesą sakant, misteri Spregai, tai mano darbas.

– Aš priblokštas, – tarė misteris Spregas.

Jo balse buvo juntama kova tarp įsižeidusio teisininko ir tėviškai nusiteikusio šeimos patikėtinio.

– Kaip tai įvyko? – pasiteiravo jis.

– Norėjome tik pajuokauti, – netvirtai pratarė Frenkė. – Mes... mes tiesiog norėjome kažką iškrėsti.

– Ir kas, – pasidomėjo misteris Spregas, – sugalvojo apsimesti Manim?

Frenkė į jį dirstelėjo, jos protas dirbo it padūkęs ir staiga iškilo atsakymas.

– Tai buvo jaunasis hercogas iš No... – ji nukando žodžio galą. – Negaliu minėti vardų. Tai būtų neteisinga.

Bet ji suprato, kad sėkmė jau jos pusėje. Kažin, ar misteris Spregas galėtų atleisti tokią įžūlybę paprasčiausiam pastoriaus sūnui, bet silpnybė kilmingoms pavardėms leido pro pirštus žiūrėti į nederamą hercogo elgesį. Jis vėl pralinksmėjo.

– Et jūs, auksinis jaunimėli, – pagrūmojo jis pirštu. – Į kokias tik bėdas neįklimpstate. Nustebtumėt, ledi Fransiska, kiek teisinių komplikacijų gali kilti iš tokio nepikto, bet neapgalvoto pokšto. Nekaltas pasilinksminimas – tačiau kartais teismo išvengti nepaprastai sunku.

– Manau, jūs tiesiog neįtikėtinas, – nuoširdžiai pasakė Frenkė. – Iš tikrųjų. Niekas nebūtų taip gerai supratęs, kaip jūs. Man tiesiog nežmoniškai gėda.

– Nieko tokio, ledi Fransiska, – tėviškai patikino misteris Spregas.

– Bet tikrai. Greičiausiai Rivingtono žmona... ką tiksliai ji jums pasakė?

– Rodos, turiu čia jos laišką. Perskaičiau vos prieš pusvalandį.

Misteris Spregas padavė Frenkei laišką su tokia mina, lyg tartų: „Štai, pažiūrėkit, prie ko privedė jūsų kvailumas."

Gerbiamasis misteri Spregai,

Jaučiuosi kvailai, bet tik dabar prisiminiau kai ką, kas būtų Jums pravertę, kai pas mane lankėtės. Alenas Karstersas minėjo, kad ketina važiuoti į Čiping Somertono vietovę. Nežinau, ar tai bus Jums naudinga.

Mane nepaprastai sudomino Jūsų pasakojimas apie Maltrevers bylą.

Su nuoširdžiausiais linkėjimais

Edita Rivington

– Dabar suprantat, kad viskas galėjo baigtis labai liūdnai, – švelniai subarė misteris Spregas. – Man pasirodė, kad vyksta kažkas nepaprastai rimto. Nesvarbu, ar susiję su Maltrevers byla, ar su mano klientu, misteriu Karstersu...

Frenkė pertraukė jį.

– Alenas Karstersas buvo jūsų klientas? – susijaudinusi paklausė ji.

– Taip. Jis konsultavosi su manimi, kai paskutinįkart prieš mėnesį buvo Anglijoje. Jūs pažįstate misterį Karstersą, ledi Fransiska?

– Manau, kad galima taip pasakyti, – patvirtino Frenkė.

– Nepaprastai įdomi asmenybė, – pareiškė misteris Spregas. – Į mano kabinetą jis įnešė... e... didelį gurkšnį gaivaus platumų oro.

– Jis atėjo pasikonsultuoti dėl misterio Sevidžo testamento, ar ne? – susidomėjo Frenkė.

– A! – ištarė misteris Spregas. – Tai jūs patarėte jam pas mane ateiti? Jis niekaip neatsiminė, kas būtent. Apgailestauju, kad negalėjau jam padėti.

– O ko patarėte jam imtis? – smalsavo Frenkė. – Ar gal būtų neprofesionalu man pasakyti?

– Tik ne šiuo atveju, – nusišypsojo misteris Spregas. – Mano verdiktas buvo toks, kad padaryti negalima nieko, tai yra nieko, jei tik misterio Sevidžo giminaičiai būtų pasiruošę pakloti nemažą sumą už bylinėjimąsi, tačiau, mano žiniomis, to daryti jie nebuvo linkę ar net neišgalėjo. Į teismą siūlau kreiptis tik tada, kai pralaimėti neįmanoma. Teismo procesas, ledi Fransiska, yra nepastovaus būdo padaras. Jo metu pasitaiko tokių posūkių, kurie neišmanančius teisės stulbina. Visada buvau už tai, kad geriau susitarti be teismo.

– Labai įdomu, – mąsliai ištarė Frenkė.

Jai rodėsi, kad ji kone eina basomis kojomis per vinių prismaigstytas grindis. Bet kurią akimirką ji gali ant kurios nors užlipti – ir žaidimas būtų baigtas.

– Panašios bylos ne tokios retos, kaip galėtumėte pagalvoti, – pasakė misteris Spregas.

– Savižudybių? – pasitikslino Frenkė.

– Ne ne, turėjau omenyje perdėtos įtaigos atvejus. Misteris Sevidžas buvo praktiško proto verslininkas, tačiau tos moters rankose virsdavo šiltu vašku. Neabejoju, kad savo darbą ji išmanė puikiai.

– Norėčiau, kad papasakotumėte man viską išsamiau, – įsidrąsino Frenkė. – Misteris Karstersas buvo... tarkim, taip įpykęs, jog nesugebėjau susigaudyti kas ir kaip.

– Byla buvo paprastutė, – paaiškino misteris Spregas. – Galiu paminėti svarbiausius faktus – jie laisvai prieinami, tad nieko nederamo nepasakysiu.

– Tai suminėkit, – paragino Frenkė.

– Praėjusių metų lapkritį misteris Sevidžas iš Jungtinių Valstijų grįžo į Angliją. Kaip žinote, jis buvo nepaprastas turtuolis be artimų giminaičių. Kelionės metu jis užmezgė

pažintį su viena dama – tokia... e... misis Templton. Apie ją žinoma tik tiek, kad ji buvo ypač graži moteris, kurios vyras dėl dėkingai susiklosčiusių aplinkybių kažkur buvojo.

„Keimenai", – pagalvojo Frenkė.

– Kelionės laivu per vandenyną pavojingos, – šypsodamas pakraipė galvą misteris Spregas. – Misteris Sevidžas neapsakomai susižavėjo. Jis priėmė damos pasiūlymą atvykti pasisvečiuoti jos vasarnamyje Čiping Somertone. Jo apsilankymų dažnumo man išsiaiškinti nepavyko, tačiau dėl to, jog jis vis labiau ir labiau pasidavė tos misis Templton įtaigai, abejonių nekyla.

Tada viskas pasisuko tragiškai. Jau kurį laiką misteris Sevidžas nerimavo dėl savo sveikatos. Jis baiminosi susirgęs tam tikra liga...

– Vėžiu? – įsiterpė Frenkė.

– Na, tiesą pasakius, vėžiu. Tai jį tartum apsėdo. Tuo laiku jis svečiavosi pas Templtonus. Jie paragino jį vykti į Londoną ir pasikonsultuoti su specialistu. Jis taip ir padarė. Dabar, ledi Fransiska, aš būsiu visiškai atviras. Tas specialistas – nepaprastai gerbiamas žmogus, jau daugelį metų laikomas vienu geriausių savo profesijos atstovų – per kvotą prisiekė, jog misteris Sevidžas vėžiu nesirgo, taip jam ir pasakęs, bet misteris Sevidžas buvo taip persiėmęs savo paties versija, kad net išgirdęs tiesą ja nepatikėjo. Tačiau, ledi Fransiska, be jokio išankstinio nusistatymo bei žinodamas medikų būdą, pasakysiu jums, jog viskas buvo ne visai taip.

Jei misterio Sevidžo ligos simptomai gydytojui sukėlė nerimą, jis greičiausiai kalbėjo rimtu tonu, ištįsusiu veidu, minėjo nemažas gydymo išlaidas ir, nepaisant to, jog patikino, kad tai ne vėžys, vis viena sudarė įspūdį, kad kažkas iš tikro negerai. Misteris Sevidžas, ne kartą iš kitų girdėjęs, esą daktarai dažnai nuslepia nuo pacientų, kad pastarieji *serga* kokia nors liga, reikalą suprato pagal save. Gydytojo raminantys žodžiai buvo *melagingi* – jis *išties* serga.

Tad į Čiping Somertoną misteris Sevidžas grįžo paskendęs dvasinėse kančiose. Jis numatė mirtį būsiant ilgą ir skausmingą. Kiek man žinoma, keletas jo šeimos narių mirė

nuo vėžio ir jis pasiryžo nepatirti tos pat agonijos. Jis susitarė su patikėtiniu – didžiai gerbiamos firmos ypač geros reputacijos partneriu – ir tasai atvykęs sudarė testamentą, kurį misteris Sevidžas pasirašė ir perdavė patikėtiniui saugoti. Tą patį vakarą misteris Sevidžas išgėrė pernelyg didelę dozę stiprių migdomųjų, paliktame laiške paaiškinęs, jog geriau renkasi greitą beskausmę mirtį vietoj sekinančios kančios.

Savo testamente misteris Sevidžas paskyrė septynis šimtus tūkstančių svarų, neapmokestinamų paveldėjimo mokesčiu, misis Templton, o likusius pinigus – tam tikroms labdaringoms įstaigoms.

Misteris Spregas patogiai atsilošė kėdėje. Jis nuoširdžiai linksminosi.

– Prisiekusieji priėmė teigiamą – savižudybės pasimaišius protui – nuosprendį, bet nemanau, kad būtų galima ginčytis, jog nepakaltinamas jis buvo jau sudarydamas testamentą. Kažin, ar kokia nors prisiekusiųjų taryba su tuo sutiktų. Testamentas buvo sudarytas patikėtinio akivaizdoje, kurio nuomone, velionis buvo visiškai sveiko proto ir atsakingas už savo veiksmus. Taip pat nemanau, jog galėtume įrodyti buvus pasidavimą įtaigai. Misteris Sevidžas neatėmė palikimo iš kokio nors jam artimo ar brangaus žmogaus – vieninteliai giminaičiai tebuvo menkai pažįstami kažkelintos kartos pusbroliai. Gyvenantys lyg ir Australijoje.

Misteris Spregas akimirkai nutilo.

– Misteris Karstersas rėmėsi argumentu, jog toks testamentas misteriui Sevidžui absoliučiai netipiškas. Misteriui Sevidžui labdaros organizacijos niekad nekėlė susižavėjimo, be to, jis visad ryžtingai pasisakė už turto paveldėjimą pagal kraujo ryšius. Deja, savo teiginių misteris Karstersas negalėjo paremti jokiais dokumentais, beigi, kaip atkreipiau jo dėmesį, vyrai kartais pakeičia nuomonę. Norint užginčyti testamentą, reiktų bylinėtis su labdariais ir misis Templton. Kaip ten bebūtų, testamentas buvo oficialiai patvirtintas.

– Nekilo jokio triukšmo? – pasidomėjo Frenkė.

– Kaip minėjau, misterio Sevidžo giminaičiai gyveno užsienyje ir menkai tenutuokė apie reikalą. To ėmėsi misteris

Karstersas. Grįžęs iš kelionės po centrinę Afriką jis pamažu susižinojo visas smulkmenas ir atvyko į Angliją sužinoti, ar galima ką nors pakeisti. Buvau priverstas pasakyti jam, kad praktiškai nieko. Misis Templton paveldėjo turtą visiškai teisėtai. Be to, ji išvyko iš šalies ir apsigyveno, rodos, pietų Prancūzijoje. Ji atsisakė teikti bet kokią informaciją. Pasiūliau pasitarti su advokatais, tačiau misteris Karstersas nusprendė, jog to neprireiks ir sutiko su mano nuomone, kad nieko nuveikti neįmanoma, ar greičiau su tuo, kad dabar nieko nebepadarysi, nes jau gerokai per vėlu.

– Suprantu, – ištarė Frenkė. – O apie tą misis Templton niekas nieko nežino?

Misteris Spregas suspaudęs lūpas tik papurtė galvą.

– Tokie vyrai kaip misteris Sevidžas, puikiai pažįstantys gyvenimą, neturėtų duotis taip lengvai apsukami aplink pirštą, bet... – misteris Spregas, lyg išvydęs nesuskaičiuojamas klientų, kurie turėjo būti protingesni, minias, plūstančias pas jį su viltimi išvengti teismo, liūdnai palingavo galva.

Frenkė atsistojo.

– Vyrai yra neįtikėtini sutvėrimai, – konstatavo ji.

Ji ištiesė atsisveikindama ranką.

– Viso geriausio, misteri Spregai, – tarė ji. – Jūs nuostabus – tiesiog nuostabus. Neturiu kur dėtis iš gėdos.

– Jūs, auksinis jaunimėli, geriau būkit atsargesni, – galva linktelėjo į jos pusę misteris Spregas.

– Jūs tikras angelas, – pareiškė Frenkė.

Ji širdingai paspaudė jam ranką ir išėjo.

Misteris Spregas vėlei atsisėdo už savo darbo stalo.

Jis mąstė.

„Jaunasis hercogas..."

Toks apibūdinimas tiko vos dviem šio luomo atstovams.

Tai kuriam iš jų?

Jis atsivertė „Aristokratijos žinyną".

26 SKYRIUS

NAKTINIS ŽYGIS

Nepaaiškinamas Moiros dingimas jaudino Bobį kur kas labiau, nei jis pats buvo linkęs pripažinti. Jis vis kartojo sau, kad išvadas daryti dar per anksti, be to, kvaila manyti, jog Moiros atsikratė name, kimšte prikimštame liudytojų, jog greičiausiai viskas pasirodys esą labai paprasta ir blogiausia gali būti tik tai, kad ji uždaryta kur nors „Vienkiemyje".

Bobis nė nemanė patikėti, kad iš Staverlio ji išvyko laisva valia. Jis tvirtai tikėjo, jog ji niekada taip neišvažiuotų, prieš tai nepalikusi jam nors žinutės. Be to, ji pabrėžė neturinti kur eiti.

Ne, čia nagus prikišęs piktavalis daktaras Nikolsonas. Jis kažin kaip sužinojęs apie Moiros veiksmus ir ėmėsi atsakomųjų. Kažkur tarp grėsmingų „Vienkiemio" sienų be galimybės susisiekti su išoriniu pasauliu yra įkalinta Moira.

Bet uždaryta ji gali likti neilgai. Bobis besąlygiškai tikėjo kiekvienu Moiros žodžiu. Jos baimės buvo ne pernelyg lakios vaizduotės ar nervingumo išdava. Tai tiesiog rūsti tiesa.

Nikolsonas pasiryžęs nusikratyti žmona. Jau keletą kartų nepasisekė. Dabar, kai apie sutuoktinės nuogąstavimus žino ir kiti, jis turi veikti. Arba dabar, arba niekada. Ar jam pakaks drąsos?

Bobis buvo tikras, kad nepritrūks. Bet jis turėjo suprasti, jog nepaisant to, kad žmonos jausmai žinomi svetimiems žmonėms, pastarieji neturi jokių įkalčių. Be to, tokiu svetimuoju jis palaikys nebent Frenkę. Galimas daiktas, jis nuo pat pradžių ją įtarė – primygtinis domėjimasis jos „avarijos" aplinkybėmis leidžia taip manyti, bet pats Bobis, kaip ledi Fransiskos vairuotojas, tikrai neturėtų būti laikomas apsimetėliu.

Taip, Nikolsonas nesėdės rankų sudėjęs. Moiros kūnas greičiausiai bus aptiktas kur nors toli nuo Staverlio. Gal jį išplaus jūra. Ar gulės stačios uolos papėdėje. Bobis buvo

įsitikinęs, kad viskas atrodys kaip „nelaimingas atsitikimas". Atsitiktinės nelaimės buvo Nikolsono arkliukas.

Tačiau Bobis numanė, jog tam suplanuoti bei įvykdyti reikės laiko – nedaug, bet reikės. Nikolsonui dega padai, tad jis turi veikti greičiau nei buvo numatęs. Tikėtina, kad įgyvendinti kokiam nors planui prireiks bent paros.

Per tą laiką Bobis buvo pasiryžęs surasti Moirą, jei tik jinai tebėra „Vienkiemyje".

Paleidęs Frenkę Bruko gatvėje Bobis griebėsi savųjų planų. Jis nusprendė, kad bus išmintingiau iš tolo aplenkti garažą Mjuze. Pastarasis gali būti stebimas. Kaip Hokinsas jis turėtų būti vis dar nesusektas. Tad dabar eilė dingti jam.

Tą patį vakarą į gyvai šurmuliuojantį Embldeverio miestelį atvyko nebrangiu tamsmėlyniu kostiumu apsivilkęs jaunuolis su ūsiukais. Prie stoties esančiame viešbutyje jis užsiregistravo kaip Džordžas Parkeris. Palikęs ten savo lagaminą, leidosi ieškoti išnuomojamo motociklo.

Dešimtą valandą kepurėtas motociklininkas, užsidėjęs apsauginius akinius, pervažiavo Staverlio kaimą ir sustojo tuščiame kelyje netoli „Vienkiemio".

Paskubomis nustūmęs motociklą už artimiausių krūmų Bobis apsižvalgė aplink. Kelyje nesimatė nė gyvos dvasios.

Tada palei mūrinę tvorą jis nusėlino prie vartelių. Kaip ir anksčiau, jie buvo neužrakinti. Dar kartą apsidairęs aplink, Bobis tylutėliai slystelėjo vidun. Jis įkišo ranką į apsiausto kišenę, kur pūpsojo jo tarnybinis revolveris. Jo buvimas veikė raminamai.

„Vienkiemio" teritorijoje atrodė tylu.

Bobis pasišaipė iš savęs, prisiminęs kraują stingdančius romanus, kurių piktadariai laiko gepardus ar dar kokius pasiutusius plėšrūnus kaip priemonę atgrasyti įsibrovėliams.

Daktaras Nikolsonas atrodė pasitikįs paprasčiausiomis grotomis ir sklendėmis, bet gal kaip tik čia jis šiek tiek neapsižiūrėjo. Bobis buvo tikras, kad tų vartelių nerakinti nederėjo. Kaip pagrindinis neigiamas veikėjas daktaras Nikolsonas atrodė apgailėtinai nerūpestingas.

„Jokių prijaukintų pitonų, – mąstė sau Bobis. – Nei

gepardų, nei laidų, per kuriuos tekėtų elektra... tas vyrukas begėdiškai atsilikęs."

Šiais pasvarstymais jis tiesiog norėjo kiek pakelti sau nuotaiką. Vos pagalvojus apie Moirą, jam keistai suspausdavo širdį.

Prieš akis iškilo jos veidas: virpančios lūpos... didžiulės, išsigandusios akys. Kaip tik čia jis pirmąkart ją regėjo. Prisiminus, kaip apkabino ją, norėdamas nuraminti, jo kūnu nubėgo malonus šiurpuliukas...

Moira... kur ji dabar? Ką tas piktavalis daktaras jai padarė? Jei tik ji dar gyva...

– Privalo būti, – sukando dantis Bobis. – Jokių kitų minčių.

Jis atidžiai išžvalgė plotus aplink namą. Šviesos degė keliuose antro aukšto languose bei viename pirmojo.

Pastarojo link Bobis ir nutykino. Nors užuolaidos užtrauktos, tarp jų buvo likęs nedidelis tarpelis. Bobis užkėlė vieną kelį ant palangės ir be triukšmo prisitraukė. Jis dirstelėjo pro plyšį.

Išvydo vyro ranką, judančią lyg rašant. Žmogus kaip tik pakeitė padėtį ir pasimatė jo profilis. Tai buvo daktaras Nikolsonas.

Situacija buvo kiek juokinga. Net nenumanydamas, jog yra stebimas, daktaras toliau ramiai rašė. Bobis pasijuto lyg apkerėtas. Vyriškis sėdėjo taip arti, kad, jei ne lango stiklas, ištiesus ranką būtų galima jį paliesti.

Bobiui dingtelėjo, kad tik dabar jis pamatė tikrąjį daktarą. Valingas profilis, masyvi, išraiškinga nosis, ryžtinga švariai nuskusto atsikišusio smakro linija. Bobis atkreipė dėmesį į ausis – jos buvo nedidelės, priplotos, o speneliai be jokio išlinkimo jungėsi su galva. Jis lyg prisiminė nuogirdą, esą tokios ausys kažką reiškiančios.

Daktaras ramiai, neskubėdamas rašė toliau. Akimirką stabtelėdavo, lyg ieškodamas tinkamo žodžio, ir vėl tęsdavo darbą. Parkeris judėjo lygiai ir monotoniškai. Nusiėmė pensnė, pavalė ir vėlei patupdė ant nosies.

Galiausiai Bobis atsiduso ir atsargiai nusileido atgal

ant žemės. Atrodo, Nikolsonas dar kurį laiką rašys. Dabar geriausia proga papulti į namą.

Jei Bobis įstengtų pro antro aukšto langą patekti vidun, kol daktaras dirba savo kabinete, tai naktį galėtų niekieno netrukdomas visur iššniukštinėti.

Jis vėl apsuko ratą aplink pastatą ir pasirinko vieną langą viršutiniame aukšte. Jis buvo pakeltas, bet kambaryje šviesa nedegė, tad greičiausiai ten nieko nebus. Be to, prie pat augantis medis atrodė būsiąs itin parankus.

Po akimirkos Bobis jau ropštėsi kamienu aukštyn. Viskas vyko pagal planą ir jis jau tiesė ranką lango atbrailos link, kai sutrešusi šaka, ant kurios jis stovėjo, perspėjamai trakštelėjo ir nulūžo, švystelėdama jį tiesiai į apačioje augusių hortenzijų guotą, sėkmingai sušvelninusį kritį.

Nikolsono kabineto langai buvo toje pačioje sienoje, tik tolėliau. Bobis išgirdo jį šūktelint ir atlapojant langą. Iš šoko atsigavęs Bobis skubiai išsivadavo iš krūmų ir per šešėlių dengiamas vietas nulėkė tako, vedančio prie vartelių, link. Žengė kelis žingsnius juo ir šmurkštelėjo į krūmokšnius.

Šalia sumaitotų hortenzijų pamatė šmėkščiojant lempas, pasigirdo žmonių balsai. Bobis sustingo vietoje ir sulaikė kvapą. Jie gali ateiti takeliu. Pamatę pravirus vartelius, greičiausiai pamanytų, jog jei kas ir buvo įsmukęs, tai jau seniausiai pabėgo, ir paieškos nebetęstų.

Bet minutės slinko, o niekas nesirodė. Bobis nugirdo Nikolsoną kažko klausiant. Žodžių nesuprato, bet šiurkščiu, prasčiokišku balsu ištartas atsakymas buvo aiškesnis:

– Visur tvarka, pone. Apžiūrėjau.

Balsai pamažėle nutyko, šviesos užgeso. Atrodė, visi grįžo atgal į pastatą.

Bobis kuo atsargiausiai išlindo iš slėptuvės. Ant takelio stabtelėjo pasiklausyti. Visur ramu. Jis atsargiai tipeno namo pusėn.

Tada kažkas smogė jam į sprandą. Jis paniro į juodą tamsą...

„MANO BROLIS BUVO NUŽUDYTAS“

Penktadienį ryte prie stoties viešbutėlio Embldeveryje sustojo žalias „Bentley“.

Frenkė telegrafavo Bobiui kaip Džordžui Parkeriui, jog jai reikės duoti parodymus kvotoje dėl Henrio Basington Frenčo mirties ir pakeliui iš Londono ji užvažiuosianti į Embldeverį.

Ji tikėjosi atsakomosios telegramos su nurodyta susitikimo vieta ar panašiai, tačiau nesulaukė absoliučiai nieko, tad gavo užsukti į viešbutį.

– Misterio Parkerio, mis? – pratarė patarnautojas. – Nemanau, kad čia yra apsistojęs koks nors ponas tokia pavarde, bet pažiūrėsiu.

Netrukus jis sugrįžo.

– Atvyko trečiadienio vakarą. Paliko daiktus ir pasakė grįšiąs vėlai. Bet bagažo niekas taip ir nepasiėmė.

Frenkei ūmai pasidarė silpna. Ji sugriebė stalo kraštą. Vyriškis su užuojauta į ją žvilgtelėjo.

– Prastai pasijutote, panele? – pasiteiravo jis.

Frenkė papurtė galvą.

– Viskas gerai, – šiaip ne taip ištarė ji. – Jis nepaliko jokios žinutės?

Tarnautojas vėl dingo ir po poros minučių grįžo, neigiamai purtydamas galvą.

– Jam atėjo telegrama, – pasakė jis. – Ir viskas.

Jis smalsiai dirstelėjo į Frenkę.

– Gal galiu kuo padėti, mis? – paklausė.

Ji papurtė galvą.

Šiuo momentu jai norėjosi tik dingti iš čia. Reikia pagalvoti, ką daryti toliau.

– Viskas gerai, – patikino ji, išėjusi įsėdo į „Bentley“ ir nuvažiavo šalin.

Vyriškis, žiūrėdamas jai pavymui, supratingai palingavo galva.

„Paraitė kulnus, – nusprendė jis. – Apgavo ją. Pametė. O ji graži paukštytė. Kaži, kaip jis atrodė?“

Jis užklausė merginos registratūroje, bet toji neprisiminė.

– Turtingų tėvų vaikučiai, – parodė išmintį patarnautojas. – Ketino tyliai ramiai susituokti, bet jis išnešė muilą.

Tuo tarpu Frenkė riedėjo Staverlio kryptimi, o jos galvoje pynėsi prieštaringos mintys.

Kodėl Bobis negrįžo į viešbutį? Tegalimos dvi priežastys: arba jis aptiko pėdsakus, kurių negalėjo palikti, arba nutiko kas nors negero. Staiga „Bentley“ pavojingai kryptelėjo į šoną. Frenkė pačiu laiku spėjo atsitokėti.

Ji visiška kvaiša, įsivaizduoja nebūtus dalykus. Be abejonės, Bobiui nieko nenutiko. Jis sekė pėdsakais, tik tiek – sekė pėdsakais.

Bet kitas balsas pasidomėjo, o kodėl jis jai nė žodelio neparašė?

Šitai paaiškinti buvo sunkiau, bet įmanoma. Keblios aplinkybės, neištaikė nei laiko, nei progos – Bobis žino, kad Frenkė dėl niekų nesijaudins. Viskas gerai, privalo būti gerai.

Kvota praslinko lyg sapnas. Buvo Rodžeris su Silvija – našlės rūbai jai nepaprastai tiko. Ji atrodė įspūdingai, jaudinančiai. Frenkė pasijuto besigrožinti ja nelyginant spektakliu teatro scenoje.

Tyrimas vyko itin taktiškai. Basington Frenčus pažinojo visi, tad buvo stengiamasi jokiu būdu nedraskyti našlės ir mirusiojo brolio jausmų.

Parodymus davė Frenkė, Rodžeris, daktaras Nikolsonas... buvo pateiktas velionio priešmirtinis laiškas. Procesas, rodos, baigėsi lyg mirktelėjus ir buvo paskelbtas nuosprendis: „Savižudybė pasimaišius protui.“

„Teigiamas“ nuosprendis, kaip pasakytų misteris Spregas.

Abu įvykiai Frenkės galvoje stojo greta.

Dvi savižudybės dėl pamišimo. Ar jos tarpusavyje galėtų būti... susijusios?

Kad pastaroji buvo tikra, ji žinojo, nes buvo šalia. Bobio iškelta žmogžudystės versija atmesta kaip nepagrįsta. Daktaro Nikolsono alibi buvo tvirtas it plienas – paliudytas pačios našlės.

Kitiems išėjus, Frenkė su daktaru Nikolsonu dar pasiliko, koroneris spustelėjo Silvijai ranką ir ištarė keletą užuojautos frazių.

– Frenke, mieloji, tau atėjo keletas laiškų, – tarė Silvija. – Tikiuosi, neprieštarausi, jei paliksiu jus ir prigulsiu. Visa tai tiesiog košmaras.

Krūptelėjusi ji išėjo. Nikolsonas nusekė iš paskos, kažką kalbėdamas apie raminamuosius.

Frenkė pasisuko į Rodžerį.

– Rodžeri, Bobis pradingo.

– Dingo?

– Taip!

– Kur ir kaip?

Frenkė keliais žodžiais paaiškino.

– Nuo tada niekas jo nematė? – paklausė Rodžeris.

– Ne. Ką manai apie visa tai?

– Man nepatinka, – lėtai pratarė Rodžeris.

Frenkės širdis suspurdėjo.

– Juk negalvoji, kad?..

– Ne, viskas gali būti gerai, bet ša, ateina Nikolsonas.

Daktaras kaip įprastai be garso įžengė į salę. Jis šypsodamas trynė rankas.

– Praėjo puikiai, – pareiškė jis. – Tiesiog nuostabiai. Daktaras Deividsonas buvo itin švelnus ir taktiškas. Mes tikri laimės kūdikiai, kad būtent jis yra vietos koroneris.

– Greičiausiai, – negalvodama atsakė Frenkė.

– Tai nepaprastai svarbu, ledi Fransiska. Kvotos procesas priklauso tik nuo koronerio. Jo įgaliojimai platūs. Jis gali viską pasunkinti arba priešingai – kaip tik užsimano. Šįkart viskas praėjo kuo geriausiai.

– Išties, neprilygstamas vaidinimas, – išrėžė Frenkė.

Nikolsonas nustebęs pažvelgė į ją.

– Suprantu ledi Fransiskos jausmus, – atėjo į pagalbą Rodžeris. – Pats jaučiuosi lygiai taip pat. Daktare Nikolsonai, mano brolis buvo nužudytas.

Jis stovėjo gydytojui už nugaros ir negalėjo kaip Frenkė pamatyti pastarojo akyse šmėkštelėjusio išgąsčio.

– Atsakau už savo žodžius, – užbėgo už akių besirengiančiam atsakyti Nikolsonui Rodžeris. – Pagal įstatymą gal taip ir nėra, bet tai buvo žmogžudystė. Gyvuliai, pripratinę mano brolį prie narkotikų, jais nužudė jį lygiai taip pat kaip smogę jam į galvą.

Jis žengė žingsnį ir jo piktas žvilgsnis dabar įsmigo tiesiai į melzganas daktaro Nikolsono akis.

– Aš su jais atsiskaitysiu, – jo žodžiai nuskambėjo lyg grasinimas.

Daktaras Nikolsonas žvilgsnio neatlaikė. Jis tik liūdnai palingavo galva.

– Negalėčiau pasakyti, kad nesutinku su jumis, – tarė jis. – Apie narkotikų vartojimą žinau kur kas daugiau nei jūs, misteri Basington Frenčai. Pripratinti žmogų prie kvaišalų išties yra pats baisiausias nusikaltimas.

Frenkės galvoje mintys skriejo ratu; tiesą pasakius, tik viena mintis.

„Negali būti, – mąstė ji. – Tai būtų per daug žvėriška. Bet vis vien... alibi paremtas tik jos žodžiu. Tačiau tokiu atveju..."

Ji atsitokėjo, supratusi, kad Nikolsonas kreipiasi į ją.

– Atvažiavote mašina, ledi Fransiska? Šįkart be avarijų?

Frenkė pagalvojo, kad tiesiog neapkenčia tos šypsenos.

– Be, – atsakė ji. – Manau, per daug nelaimingų atsitikimų į gerą neišeina, juk taip?

Jai pasirodė, kad jis tankiai sumirksėjo.

– Gal jus atvežė vairuotojas?

– Mano vairuotojas, – ištarė Frenkė, – dingo.

Ji žiūrėjo tiesiai Nikolsonui į akis.

– Nejaugi?

– Paskutinįkart jį matė važiuojantį „Vienkiemio“ link, – pridūrė Frenkė.

Nikolsonas kilstelėjo antakius.

– Iš tikrųjų? Negi turiu kokią gražuolę virėją? – jo balsas skambėjo linksmai. – Sunku tuo patikėti.

– Kaip ten bebūtų, ten jį matė, – atrėmė Frenkė.

– Jūs kalbate perdėm dramatiškai, – tarė Nikolsonas. – Gal kiek per daug dėmesio kreipiate į vietines paskalas. Apkalbos – labai nepatikimas dalykas. Pats esu girdėjęs pasakiškiausių istorijų. – Jis nutilo. Vėl prabilus, jo intonacija buvo kiek kitokia: – Mano ausis net pasiekė gandas, esą mano žmoną ir jūsų vairuotoją matė paupy besišnekučiuojančius. – Vėl pauzelė. – Turbūt jis ypatingas jaunuolis, ledi Fransiska.

„Negi tikrai? – pagalvojo Frenkė. – Jis ketina apsimesti, kad jo žmona pabėgo su mano vairuotoju? Toks jo sumanymas?“

Balsu ji pasakė:

– Hokinsas anaiptol ne paprastas vairuotojas.

– Taip ir atrodo, – pritarė Nikolsonas.

Jis kreipėsi į Rodžerį.

– Jau turiu eiti. Mano nuoširdžiausia užuojauta jums ir misis Basington Frenč.

Rodžeris sykiu su juo išėjo į holą. Frenkė nusekė paskui juos. Ant stalelio gulėjo pora jai adresuotų laiškų. Pirmajame buvo sąskaita. Antrasis...

Jos širdis suspurdėjo krūtinėje.

Antrasis buvo parašytas Bobio ranka.

Nikolsonas su Rodžeriu stovėjo tarpduryje.

Ji atplėšė laišką.

Mieloji Frenke, – rašė Bobis, – *galiausiai aptikau pėdsakus. Kaip galėdama greičiau irgi važiuok į Čiping Somertoną. Geriau traukiniu, o ne mašina. „Bentley" per daug pastebimas. Traukiniai ne per geriausi, bet nusigauti turėtum nesunkiai. Nueik į namą, vadinamą „Tiudorų vasarnamiu". Paaiškinsiu, kaip jį rasti. Kelio neklausinėk.* (Toliau keletas detalių maršrutų.) *Tikiuosi, viskas aišku? Neprasitark niekam,* – šis sakinys buvo storai pabrauktas, – *nė gyvai dvasiai.*

Visada Tavo
Bobis

Frenkė susijaudinusi suglamžė laišką rankoje.

Tad viskas gerai.

Bobiui nieko blogo nenutiko.

Jis sekė pėdsakais – atsitiktinai tais pačiais kaip ir ji. Somerseto rūmuose ji perskaitė Džono Sevidžo testamentą. Roza Emilija Templton, Edgaro Templtono žmona, gyvenanti „Tiudorų vasarnamyje" Čiping Somertone. O tai siejosi su atverstu geležinkelių žinynu Švento Leonardo parke. Atverstame puslapyje viena iš stočių buvo Čiping Somertonas. Keimenai išvyko ten.

Viskas stojo į savo vietas. Medžioklė artėjo prie pabaigos.

Rodžeris Basington Frenčas grįžtelėjo ir priėjo prie jos.

– Laiške kas nors įdomaus? – paprastai paklausė jis. Frenkė patylėjo. Juk Bobis neturėjo galvoje Rodžerio, kai liepė niekam neprasitarti?

Ji prisiminė ryškiai pabrauktą eilutę... atmintyje iškilo ir jos pačios siaubinga teorija. Jei *ji* teisinga, Rodžeris pats to nenorėdamas gali juos išduoti. Apie savuosius įtarimus geriau bus neužsiminti...

Tad ji apsisprendė.

– Ne, – atsakė ji. – Visai nieko.

Bet dar nepasibaigus dienai savo sprendimo ji skaudžiai pasigailėjo.

Per artimiausias keletą valandų ji keikė Bobio paliepimą nevažiuoti automobiliu. Čiping Somertonas buvo beveik

ranka pasiekiamas, bet prireikė net tris kartus persėsti, kiekvienoje kaimo stotelėje ilgai ir nuobodžiai laukiant, o toks lėtas veikimo būdas nerimstančiam vienoje vietoje Frenkės charakteriui dvasios tvirtybės nepridėjo.

Bet jai teko pripažinti, kad Bobio žodžiuose tiesos esama. „Bentley“ *tikrai* pastebimas.

Jos pasiaiškinimai, kodėl ji paliekanti mašiną „Merovei Korte“, buvo baltais siūlais siūti, tačiau nieko geresnio tuo momentu ji sugalvoti nepajėgė.

Kai Frenkės traukinys – ypač atsargus ir linkęs ties kiekvienu kampu pamąstyti – įriedėjo į mažulytę Čiping Somertono stotelę, jau buvo pradėję temti. Frenkei rodėsi, kad jau bemaž vidurnaktis. Jos galva, traukinys lingavo valandų valandas.

Negana to, pradėjo dar ir lyti.

Frenkė aklinai susisagstė paltuką, stotelės žibinto šviesoje paskutinį kartą užmetė akį į Bobio laišką, įsidėmėjo nurodymus ir nužingsniavo.

Pastaraisiais sekti buvo nesunku. Priešais save Frenkė pamatė kaimelio šviesas ir pasuko kairėn keliuku, vedančiu per stačią kalvą. Kryžkelėje ji pasirinko dešinę ir tuoj pat kalvos papėdėje pamatė būrelį kaimelio namų, o tiesiai driekėsi pušynėlis. Po to priėjo grakščius medinius vartelius ir, brūkštelėjusi degtuką, perskaitė pavadinimą: „Tiudorų vasarnamis“.

Aplink nesimatė nė vieno žmogaus. Frenkė pakėlė skląstį ir įėjo vidun. Už pušų matėsi namo kontūrai. Ji pasislėpė tarp medžių taip, kad aiškiai jį matytų. Tada kiek greičiau plakančia širdimi kaip įmanydama įtikinamiau suūkė it pelėda. Praslinko keletas minučių, tačiau nieko neatsitiko. Ji ūktelėjo dar kartą.

Namelio durys prasivėrė ir ji pamatė atsargiai apsidairantį aplink žmogų, apsivilkusį vairuotojo uniforma. Bobis! Jis mostu pakvietė į vidų ir dingo, palikdamas atdaras duris.

Frenkė išlindo iš už medžių ir nuėjo prie durų. Žiburys nešvietė nė viename lange. Aplink viešpatavo juodos sutemos ir tyla.

Frenkė nedrąsiai įžengė į tamsų prieškambarį. Ji stabtelėjo ir apsidairė aplink.

– Bobi? – pašnibždomis pašaukė ji.

Ją perspėjo uoslė. Iš kur jai pažįstamas tas kvapas – toks sodrus, salsvas?

Kai ji susiprotėjo – chloroformas, iš už nugaros ją sugriebė stiprios rankos. Ji prasižiojo rėkti, bet tuoj pat burną uždengė šlapias skuduras. Plaučius užpildė šleikščiai saldus aromatas.

Ji desperatiškai priešinosi – spurdėjo, sukinėjosi, spardėsi. Bet be naudos. Ji pajuto, kad pasiduoda. Ausyse skambėjo, krūtinėje dusino. Po to ji nebeatsiminė nieko...

28 SKYRIUS

PASKUTINĘ AKIMIRKĄ

Kai Frenkė atsipeikėjo, pasijuto prastokai. Chloroformo šalutinis poveikis anaiptol ne romantiškas. Ji gulėjo ant nežmoniškai kietų lentinių grindų, rankos ir kojos buvo surištos. Ji šiaip ne taip pasivertė ant šono ir vos nestuktelėjo galva į aplamdytą anglių kibirą. Vėliau nutiko keletas pribloškiančių dalykų.

Po keleto minučių Frenkei atsisėsti nepavyko, tačiau ji bent galėjo apsižvalgyti aplink.

Šalimais kažkas silpnai sudejavo. Ji apsidairė. Kiek buvo galima suprasti, tai buvo palėpė. Vienintelis šviesos šaltinis buvo stoglangis, šiuo paros metu ne per labiausiai naudingas. Tuoj visai sutems. Palei sieną buvo sustatyti keletas sulaužytų paveikslų, nušiurusi geležinė lova, kėdžių lūženos ir minėtasis anglių kibiras.

Dejonė sklido iš kampo.

Frenkės pančiai nebuvo itin stipriai surišti. Buvo įmanoma judėti kaip kokiam krabui. Ji nušliaužė per dulkėtas grindis.

– Bobi! – išsprūdo jai.

Tai buvo jis, taipgi surištomis rankomis ir kojomis. Be to, medžiagos skiaute aprišta buvo ir burna.

Ją jam bemaž pavyko atlaisvinti. Frenkė puolė į pagalbą. Nors ir surištos, jos rankos vis dar galėjo šį tą nuveikti, o stipriai sukandus medžiagą dantimis ir patraukus, darbas buvo atliktas.

Bobis net gana garsiai sušuko:

– Frenke!

– Džiaugiuosi, kad mudu kartu, – atsiliepė Frenkė. – Bet mudu, rodos, esam mulkiai, kokių reta.

– Turbūt, – niūriai pritarė Bobis, – taip vaikučiai žaisdami sako: „Pasiduodu“.

– Kaip jie tave pagavo? – prispyrė Frenkė. – Po to, kai išsiuntei man tą laišką?

– Kokį laišką? Aš tau nerašiau.

– A, viskas aišku, – išplėtė akis Frenkė. – Visiška idiotė! Ir dar tos nesąmonės – kad niekam neprasitarčiau.

– Klausyk, Frenke, aš paporinsiu, kas nutiko man, o po to tu išklosi viską, kas atsitiko tau.

Jis papasakojo savo nuotykius „Vienkiemyje" ir nelemtas jų pasekmes.

– Atvažiavau į šitą prakeiktą laužą, – užbaigė jis. – Ant padėklo buvo truputis maisto ir vandens. Buvau žvėriškai alkanas, tad šiek tiek užkandau. Turbūt ten buvo ko nors primaišyta, nes tuoj pat užmigau. Kokia šiandien diena?

– Penktadienis.

– O mane pritrenkė trečiadienį vakare. Po galais, visą tą laiką pragulėjau be sąmonės. Tad klausau tavo nuotykių.

Frenkė pradėjo pasakoti nuo pokalbio su misteriu Spregu ir užbaigė panašaus į Bobį vyriškio pasirodymu tarpduryje.

– Po to mane apsvaigino chloroformu, – pridėjo paskutinį štrichą ji. – Ir žinai, Bobi, man ką tik teko nusivemti į anglių kibirą!

– Man rodos, tu tiesiog šaunuolė, Frenke, – palaikė ją Bobis. – Surištomis rankomis ir taip toliau? Bet klausimas toks – ką darom? Ilgą laiką veikėm kaip norėjom, bet dabar likimas pasisuko prieš mus.

– Jei būčiau pasakiusi Rodžeriui apie tavo laišką, – bėdojo Frenkė. – Galvojau apie tai, svyravau, bet paskui nusprendžiau tiksliai vykdyti tavo nurodymus ir neprasitarti nė gyvai dvasiai.

– To rezultatas – kad niekas net nenumano, kur esam, – niauriai pratarė Bobis. – Frenke, mieloji, bijau, kad įvėliau tave į bėdą.

– Mudu kiek per daug pasitikėjom savo jėgomis, – liūdnai pritarė Frenkė.

– Vieno nesuprantu – kodėl jie iškart nekaukštelėjo mums per galvas, – garsiai mintijo Bobis. – Nemanau, kad Nikolsoną toks mažmožis sulaikytų.

– Jis kažką sumanė, – sudrebėjo Frenkė.

– Na, geriau jau ir mudu ką nors sugalvokim. Turim ištrūkti iš čia, Frenke. Tik kaip?

– Galim šaukti, – pasiūlė Frenkė.

– Aha, – atsakė Bobis. – Kas nors gali eiti pro šalį ir išgirsti. Bet iš fakto, kad Nikolsonas tau neužkimšo burnos, galime daryti išvadą, jog šansai ką nors prisišaukti menki. Tavo rankos laisviau surištos nei manosios. Pažiūrėkim, gal galėsiu dantimis atpančioti.

Kitas keletą minučių virė kova, daranti garbę Bobio dantistui.

– Neįtikėtina, kaip nesunku tai atrodo knygose, – sušvokštė Bobis. – Kažin ar bent kiek padėjau.

– Padėjai, – patikino Frenkė. – Jau laisviau. Atsargiai! Kažkas ateina.

Ji nusirideno nuo jo šalin. Girdėjosi sunkių, dramblotų žingsnių lipimas. Pro durų apačią pasimatė liepsnos mirgėjimas. Tada spynoje garsiai pasisuko raktas. Durys lėtai atsivėrė.

– Kaip besilaiko mano meilučiai paukšteliai? – pasidomėjo daktaro Nikolsono balsas.

Rankoje jis laikė žvakę ir, nors ant akių buvo užsitraukęs skrybėlę, o veidą slėpė pastatyta storo lietpalčio apykaklė, jo balsas bet kur būtų jį išdavęs. Už storų akinių stiklų blyškiai blyksėjo akys.

Jis žaismingai pakraipė galvą.

– Panele mano miela, – tarė jis, – ėjimas tiesiai į spąstus jums garbės nedaro.

Nei Bobis, nei Frenkė nieko neatsakė. Visi koziriai buvo Nikolsono rankose, tad sunku buvo ką ir sumanyti.

Nikolsonas pastatė žvakę ant kėdės.

– Bet vis viena, – tarė jis, – pažiūrėkim, ar jums patogu.

Jis apžiūrėjo Bobio raiščius, pritariamai linktelėjo ir pasuko Frenkės link. Ir papurtė galvą.

– Kaip mėgdavo sakyti mano jaunystės laikais, – pastebėjo jis, – pirštai buvo išrasti anksčiau už šakutes... o dantys panaudoti dar iki pirštų. Kaip matau, jaunojo jūsų draugo

dantys aktyviai pasidarbavo.

Kambario kampe stovėjo masyvi ąžuolinė kėdė su nulūžusia atkalte.

Nikolsonas pakėlė Frenkę, pasodino ant kėdės ir tvirtai pririšo.

– Viliuosi, ne per labiausiai nepatogu? – pasiteiravo jis. – Na, vis tiek neilgam.

Frenkė atgavo žadą.

– Ką mums darysite? – paklausė ji.

Nikolsonas nuėjo durų link ir pasiėmė žvakę.

– Ledi Fransiska, jūs pasišaipėte, esą aš per daug mėgstu nelaimingus atsitikimus. Galbūt ir taip. Tačiau surizikuosiu ir padarysiu dar vieną.

– Ką turite omenyje? – prabilo Bobis.

– Pasakyti? Na, gerai. Ledi Fransiska Dervent su vairuotoju važiuoja savo automobiliu ir sumaišo posūkį – nusuka į nenaudojamą kelią, vedantį į apleistą karjerą. Mašina nukrinta ir sudūžta. Ledi Fransiska ir jos vairuotojas žūva.

Po trumpos pauzės Bobis pratarė:

– Bet galim ir nežūti. Planai kartais žlunga. Pavyzdžiui, vienas toks Velse.

– Jūsų atsparumas morfijui išties neįtikėtinas, mūsų požiūriu – apmaudus, – tarė Nikolsonas. – Tačiau dabar jums jaudintis neverta. Kai kūnus ras, jūs ir ledi Fransiska būsite tikrai mirę.

Bobį nukrėtė nevalingas šiurpas. Nikolsono balse girdėjosi savotiškos gaidelės – lyg menininko, planuojančio būsimą šedevrą.

„Jis mėgaujasi tuo, – pagalvojo Bobis. – Džiūgauja."

Jis nesiruošė leisti Nikolsonui ir toliau linksmintis. Jis nerūpestingu balsu pareiškė:

– Jūs suklydote – ypač dėl ledi Fransiskos.

– Taip, – paantrino Frenkė. – Savo suktame laiške jūs liepėte niekam neprasitarti. Na, aš padariau išimtį. Pasakiau Rodžeriui Basington Frenčui. Jis viską apie jus žino. Jei mudviem kas nors nutiks, jis žinos, kieno tai darbas. Geriau leiskit mums išeiti ir nedelsdamas dinkit iš šalies.

Nikolsonas akimirką patylėjo. Tada pasakė:

– Geras blefas, bet tik blefas.

Jis žengė prie durų.

– O kaip tavo žmona, kiaulėne? – suriko Bobis. – Ir ją užmušei?

– Moira gyva, – atsakė Nikolsonas. – Kiek laiko ji gyvens, nelabai žinau. Priklausys nuo aplinkybių.

Jis pašaipiai nusilenkė.

– *Au revoir*, – atsisveikino. – Paruošiamiesiems darbams užbaigti man prireiks poros valandų. Galite linksmai pasišnekučiuoti. Neužkimšiu jums burnų, nebent būčiau priverstas. Supratote? Tik išgirsiu šaukiantis pagalbos ir tuoj pat užbaigsiu darbą.

Jis išėjo ir užrakino duris.

– Tai netiesa, – suaimanavo Bobis. – Negali būti tiesa. Tokių dalykų nebūna.

Bet jis niekaip negalėjo atsikratyti jausmo, kad taip bus – su juo ir Frenke.

– Knygose visi paprastai paskutinę akimirką išsigelbsti, – pabandė nuteikti viltingai Frenkė.

Tačiau pati ji vilčių nebeturėjo. Tiesą sakant, drąsa ją visiškai apleido.

– Viskas tiesiog nerealu, – pasakė Bobis, lyg su kuo nors ginčytųsi. – Taip fantastiška. Pats Nikolsonas buvo toks netikras. Norėčiau, kad paskutinę akimirką išsigelbėtume, bet neįsivaizduoju, kas galėtų būti tas didvyris.

– Jei tik būčiau pasakiusi Rodžeriui, – sudejavo Frenkė.

– Gal Nikolsonas vis dėlto tiki, kad pasakei, – vylėsi Bobis.

– Ne, – paprieštaravo Frenkė. – Tai jam nepadarė jokio įspūdžio. Tas prakeiktasis per daug protingas.

– Jis mus pergudravo, – liūdnai pripažino Bobis. – Frenke, žinai, kas mane labiausiai erzina?

– Ne. Kas?

– Kad net dabar, kai jau esam viena koja anam pasauly, mudu vis dar nežinome, kas tas Evansas.

– Tai paklauskim, – pasiūlė Frenkė. – Na, juk žinai – paskutinis mirtininko noras. Jis negalės atsisakyti. Sutinku su tavimi, kad nesiruošiu mirti nepatenkinusi savo smalsumo.

Abu patylėjo, tada Bobis tarė:

– Kaip manai, gal reikėtų šūktelėti pagalbos, kad išnaudotume paskutinę galimybę? Juk vieną teturim.

– Dar ne dabar, – atsakė Frenkė. – Pirmiausia, abejoju, ar kas išgirs – antraip jis nerizikuotų, o antra, jaučiu, kad laukti, kol mane pribaigs, ir negalėti kalbėti ar klausytis, kai kalba kas nors kitas, man būtų nepakeliama. Paliekam riksmus pabaigai. Kalbėjimasis... kalbėjimasis su tavim taip ramina, – tariant paskutinius žodžius jos balsas suvirpėjo.

– Frenke, įveliau tave į tikrą maišalienę.

– Nieko tokio. Nebūtum manęs sulaikęs. Pati norėjau. Bobi, kaip manai, jis taip viską ir užrauks? Tai yra mudu.

– Baisiai bijau, jog taip. Jis velniškai gabus.

– Bobi, o dabar tiki, kad tai jis nužudė Henrį Basington Frenčą?

– Jei tai būtų įmanoma...

– Jei tai įmanoma, *tai Silvija Basington Frenč garantuotai prie to prisidėjo.*

– Frenke!

– Suprantu. Aš irgi pasibaisėjau, kai ta mintis atėjo man į galvą. Bet visi galai sueina. Kodėl ji buvo kaip akla dėl to morfijaus, kodėl taip užsispyrė, kai siūlėm gydyti jos vyrą bet kur, tik ne „Vienkiemyje"? Be to, kai pasigirdo šūvis, ji buvo name...

– Ji galėjo ir pati iššauti.

– Oi, aišku, ne.

– Ne, galėjo. Po to atidavė kabineto raktą Nikolsonui, kad tas įdėtų į Henrio kišenę.

– Beprotybė, – beviltiškai ištarė Frenkė. – Lyg žiūrėtum į kreivą veidrodį. Visi, kurie atrodė geri, pasirodo esą kiaurai sugedę – o tokie malonūs, paprasti žmonės. Nusikaltėliams derėtų kaip nors išsiskirti iš minios – antakiais, ausimis ar dar kuo.

– Dieve mano! – suriko Bobis.

– Kas?

– Frenke, čia ką tik buvo ne Nikolsonas.

– Iš proto išsikraustei? Tai kas tada?

– Nežinau... bet tikrai ne Nikolsonas. Visąlaik jaučiau, kad kažkas ne taip, bet nesupratau, kas būtent, o tavo paminėtos ausys užvedė ant teisingo kelio. Kai aną vakarą pro langą žiūrėjau į Nikolsoną, įsidėmėjau jo ausis – jų lezgeliai priaugę tiesiai prie galvos. O šito vyro ausys kitokios.

– Ir ką tai reiškia? – nieko nebesitikėjo Frenkė.

– Kad šis nuostabus aktorius apsimetė Nikolsonu.

– Bet kodėl... ir kas jis galėtų būti?

– Basington Frenčas, – vienu atsikvėpimu išpylė Bobis. – *Rodžeris Basington Frenčas!* Nuo pat pradžių aptikome reikiamą žmogų, bet lyg idiotai pasileidome paskui klaidinančius barškučius.

– Basington Frenčas, – sušnabždėjo Frenkė. – Tu teisus, Bobi. Tai jis. Jis vienintelis girdėjo, kaip šaipiausi iš Nikolsono dėl avarijų.

– Tad viskas baigta, – ištarė Bobis. – Slapčia vis dar vyliausi, kad per stebuklą Rodžeris Basington Frenčas gal atseks mūsų pėdsakais, bet dabar dingo ir toji paskutinė viltis. Moira kažkur įkalinta, mudviem surištos rankos ir kojos. Niekas neturi nė menkiausio supratimo, kur mes esame. Mūsų dainelė sudainuota, Frenke.

Po šios frazės jiems virš galvų kažkas sukrebždėjo. Kitą akimirką su baisiu džeržgesiu pro stoglangį šlumštelėjo nerangus kūnas.

Ką nors įžiūrėti buvo per tamsu.

– Koks nelabasis... – nebaigė Bobis.

Iš šukių krūvos pasigirdo balsas.

– B-b-bobi, – ištarė jis.

– Velniai rautų! – sušuko Bobis. – Čia juk Badžeris!

29 SKYRIUS

BADŽERIO PASAKOJIMAS

Nebuvo galima gaišti nė akimirkos. Ir taip triukšmą jau galėjo išgirsti apačioje.

– Greičiau, Badžeri, kvaily tu! – paliepė Bobis. – Numauk man vieną batą! Nesiginčyk ir neklausinėk! Nutrauk kaip nors. Mesk jį čia ir mauk po lova! *Greičiau*, sakau tau!

Laiptais artėjo žingsniai. Grįžtelėjo raktas.

Tarpduryje su žvake rankoje stovėjo Nikolsonas – pseudo-Nikolsonas.

Jis pamatė Frenkę su Bobiu toje pačioje padėtyje, kaip ir paliko, tik vidury kambario buvo krūva stiklo duženų, o ant jų tysojo batas!

Nikolsonas apstulbęs vedžiojo akimis nuo bato prie Bobio. Kairioji Bobio koja buvo basa.

– Labai išradinga, drauguži, – sausai pastebėjo jis. – Aukščiausio lygio akrobatika.

Jis nuėjo prie Bobio, patikrino pančius ir surišo porą papildomų mazgų. Smalsiai jį nužvelgė.

– Norėčiau sužinoti, kaip sugebėjai numesti tą batą iki stoglangio. Tai praktiškai neįmanoma. Drauge mano, turi didžiojo mago Hudinio sugebėjimų.

Jis nužvelgė abu belaisvius, dirstelėjo aukštyn į išdaužtą stoglangį ir gūžtelėjęs pečiais išėjo.

– Greičiau, Badžeri.

Badžeris išsirangė iš palovio. Su kišeniniu peiliuku jis netrukus abu išlaisvino.

– Taip daug geriau, – išsitiesė kiek galėdamas Bobis. – Vaje! Na ir sustirau! Na, Frenke, kaip tau mūsų mielasis Nikolsonas?

– Tu teisus, – sutiko Frenkė. – Tai Rodžeris Basington Frenčas. Dabar, kai *žinau*, kad jis vaidina Nikolsoną, *suprantu*. Bet vaidmuo vis viena puikus.

– Ypač balsas ir pensnė, – pritarė Bobis.

– Mokiausi Oksforde su B-b-basington Frenču, – įsiterpė Badžeris. – N-n-neprilygstamas aktorius. Bet p-p-piktos širdies. P-p-padirbo g-g-gimdytojo parašą ant č-č-čekio. Senis viską už-už-užglaistė.

Ir Bobiui, ir Frenkei stuktelėjo ta pati mintis. Badžeris, kurio jiedu nusprendė verčiau neįtrauksią į savo planus, galėjo būti nepaprastai naudingas!

– Klastojimas, – mąsliai ištarė Frenkė. – Bobi, tas laiškas nuo tavęs padirbtas tiesiog nuostabiai. Kažin, iš kur jis gavo tavo rašysenos pavyzdį?

– Jei jis su Keimenais, tai greičiausiai matė mano laišką dėl Evanso.

Badžerio balsas nuskambėjo graudžiai.

– Ką t-t-toliau darom? – paklausė jis.

– Užsiimsim patogias pozicijas abipus durų, – pasiūlė Bobis. – Kai mūsų bičiulis grįš, o to, kaip numanau, labai greit nebus, mudu šoksim ant jo ir padarysim jam nepamirštamą siurprizą. Kaip, Badžeri? Sutinki?

– Aišku.

– O tu, Frenke, išgirdusi jį ateinant geriau vėl atsisėsk ant savo kėdės. Vos pravėręs duris jis tave pamatys ir nieko neįtardamas įeis vidun.

– Gerai, – sutiko Frenkė. – Ir kai tik judu su Badžeriu jį pargriausit ant žemės, aš prisijungsiu ir įkąsiu jam į koją ar dar kur nors.

– Štai kur tikra moteriška dvasia, – palaikė ją Bobis. – Na, o dabar susėskim ant grindų ir viską išsiaiškinkim. Noriu sužinoti, koks stebuklas atnešė Badžerį per tą stoglangį.

– S-s-supranti, – tarė Badžeris, – kai išvažiavai, aš p-p-papuoliau į nedidelę b-b-bėdą.

Jis nutilo. Galų gale po gabalėlį pavyko išpešti visą istoriją: pasakaitę apie skolas, kreditorius ir antstolius – tipiška Badžerio katastrofa. Bobis išvažiavo nepalikęs jokio adreso, tik pasakęs, kad nuvairuos „Bentley“ į Staverlį. Tad Badžeris nuvyko tenai.

– P-p-pagalvojau, kad g-g-gal turėsi atliekamą p-p-penkinę, – paaiškino jis.

Bobis būtų įmanęs pats save užmušti. Jis atkako į Londoną pagelbėti Badžeriui ir netrukus išrūko pėdsekiauti su Frenke. O iš ištikimojo Badžerio jis net dabar neišgirdo nė vieno priekaišto.

Badžeris visai netroško kelti dar didesnės grėsmės ir taip įsivėlusiam į pavojingus reikalus Bobiui, tik laikėsi nuomonės, jog tokio dydžio vietelėje kaip Staverlis tokį automobilį kaip „Bentley" surasti sunku nebus.

Tiesą sakant, mašiną jis aptiko vos atsidūręs Staverlyje – ji tuštutėlė stovėjo prie užeigos.

– Tad p-p-pamaniau sau, – pasakojo toliau Badžeris, – p-p-padarysiu tau staigmeną. Ant galinės sėdynės b-b-buvo užtiesalų ir dar kažko, o aplink nė g-g-gyvos d-d-dvasios. Tai įlipau ir apsiklojau. G-g-galvojau, tai nustebsi.

Bet iš tikro iš užeigos išėjo vairuotojas su tamsiai žalia uniforma, ir Badžeris buvo pritrenktas, iš savo slėptuvės pamatęs, jog tai ne Bobis. Veidas jam pasirodė kažkur matytas. Nepažįstamasis įsėdo į mašiną ir nuvažiavo.

Bažderio padėtis buvo kebli. Jis neįsivaizdavo, ką daryti. Kokių nors pasiaiškinimų ir atsiprašymų sugalvoti sunkoka, be to, šiaip ar taip kažką aiškintis lekiant bemaž šimto kilometrų per valandą greičiu gana sudėtinga. Badžeris nusprendė tyliai pagulėti, o kai mašina sustos, slapčiomis pasprukti.

Galiausiai buvo pasiektas tikslas – „Tiudorų vasarnamis". Vairuotojas įvarė automobilį į garažą, bet išeidamas užrakino duris. Badžeris liko įkalintas. Vienoje sienoje buvo mažytis langelis, pro kurį maždaug po pusvalandžio Badžeris pamatė ateinančią Frenkę – ji sušvilpė ir įėjo į namą.

Badžeris didžiai pasimetė. Jam ėmė aiškėti, kad kažkas negerai. Jis nusprendė apsižvalgyti ir išsiaiškinti kas ir kaip.

Su aptiktais garaže įrankiais jam pavyko išlaužti spyną ir leistis šniukštinėti. Visos pirmojo aukšto langinės buvo uždarytos, tad jis pamanė, kad gal užlipęs ant stogo galės žvilgtelėti bent į kai kuriuos antro aukšto langus. Stogas sunkumų nesukėlė. Išilgai garažo sienos buvo pritvirtintas tinkamas vamzdis, o nuo pastarojo stogo perlipti ant namo

buvo juokų darbas. Bešliaužda mas Badžeris aptiko stoglangį. Toliau suveikė širdis ir Badžerio svoris.

Kai pasakojimas baigėsi, Bobis giliai atsikvėpė.

– Bet vis tiek, – pagarbiai ištarė jis, – tu stebuklas – pats nuostabiausias stebuklas! Badžeri, jei ne tu, tai maždaug po valandos mudu su Frenke būtume tapę lavonėliais.

Jis glaustai nupasakojo Badžeriui jųdviejų su Frenke užsiėmimus. Pabaigos jis nepasiekė.

– Kažkas ateina. Frenke, į vietą. Mūsų pamaiva Basington Frenčas tuoj patirs didžiausią savo gyvenimo staigmeną.

Frenkė, nutaisiusi sielvartingą išraišką, įsitaisė ant sulūžusios kėdės. Badžeris su Bobiu įsitempę laukė prie durų.

Žingsniai ant laiptų girdėjosi vis garsiau, pro durų apačią pasimatė šviesėlė. Spynoje atsirado ir buvo pasuktas raktas, plačiai atsivėrė durys. Žvakės liepsna apšvietė liūdnai rymančią ant kėdės Frenkę. Kalinių prižiūrėtojas žengė pro duris.

Staiga ant jo energingai puolė Badžeris su Bobiu.

Tolimesni veiksmai buvo greiti ir ryžtingi. Užkluptas visiškai netikėtai vyriškis buvo nublokštas ant grindų, krintančią žvakę sugriebė Frenkė, o dar po keleto sekundžių visi trys draugai piktdžiugiškai žiūrėjo žemyn į tvirtai tomis pačiomis virvėmis, kurios pančiojo du iš jų, surištą žmogų.

– Gerą vakarą, misteri Basington Frenčai, – pasisveikino Bobis (jei jo triumfas buvo kiek ir per šiurkštus, kas galėtų jį smerkti?). – Puiki naktis laidotuvėms.

IŠSIGELBĖJIMAS

Vyriškis, gulintis ant grindų, pažvelgė aukštyn į juos. Pensnė su skrybėle nukrito. Maskuotė nebeveikė. Aplink antakius matėsi grimo žymės, bet pats simpatiškas, tuštokas veidas buvo Rodžerio Basington Frenčo.

Jis prakalbo savo paties malonaus tembro tenoru, lyg linksmai pats su savim diskutuodamas.

– Labai įdomu, – pareiškė jis. – Puikiai žinojau, kad joks žmogus taip supančiotas *negalėtų* pataikyti batu į stoglangį. Bet, kadangi batas gulėjo tarp šukių, nusprendžiau, kad neįmanoma įvyko – jis yra priežastis, stiklai – padarinys. Savotiškas proto ribotumo pasireiškimas.

Kadangi niekas kitas neprabilo, jis toliau mąsliai samprotavo:

– Taigi galiausiai jūs laimėjote. Visiškai netikėta ir nepaprastai apmaudu. O galvojau, kad puikiai jus apkvailinau.

– Taip ir buvo, – tarė Frenkė. – Juk tai tu suklastojai Bobio laišką, ar ne?

– Turiu tam talentą, – kukliai pripažino Rodžeris.

– O Bobis?

Gulėdamas ant nugaros ir maloniai šypsodamasis Rodžeris, rodos, nuoširdžiai džiaugėsi juos apšviesdamas.

– Žinojau, kad jis važiuos į „Vienkiemį“. Tereikėjo palaukti krūmuose prie takelio. Kai, išdribęs iš medžio, jis pabėgo, kaip tik stovėjau jam už nugaros. Palaukiau, kol klegesys nurimo, ir dailiai apsvaiginau jį per sprandą su smėlio maišeliu. Teliko išnešti laukan, kur stovėjo mano mašina, paguldyti ant galinės sėdynės ir atvežti čionai. Namuose buvau dar neišaušus rytui.

– O kaip Moira? – griežtai paklausė Bobis. – Ir ją kur nors nuviliojai?

Rodžeris sukikeno. Atrodė, kad šis klausimas jį gerokai pralinksmino.

– Klastojimas – menas itin pravartus, mielasis Džounsai, – atsakė jis.

– Kiaulėne tu, – nusikeikė Bobis.

Įsiterpė Frenkė. Ji tebeplyšo iš smalsumo, o jų belaisvis atrodė esąs paslaugiai nusiteikęs.

– Kodėl apsimetei daktaru Nikolsonu? – pasiteiravo ji.

– Kodėl? – Rodžeris, atrodė, pats savęs to klausia. – Iš dalies turbūt dėl to, kad iškrėsčiau judviem pokštą. Buvote taip įsitikinę, kad čia rankas prikišo nelaimėlis Nikolsonas. – Jis nusikvatojo ir Frenkė išraudo. – Tik todėl, kad jis pristojo prie tavęs dėl avarijos – taip pasipūtęs klausinėjo. Silpnybė smulkmenoms – nepaprastai erzinantis jo kaprizas.

– O iš tikrųjų, – pratarė Frenkė, – tai jis visiškai nekaltas?

– Kaip kūdikis, – užtikrino Rodžeris. – Tačiau *man* jis neblogai pasitarnavo. Atkreipė dėmesį į tą tavo avariją. Ji ir dar vienas įvykis privertė suprasti, kad tu gali ir nebūti tokia nekalta mergaitė, kokia dediesi. Vėliau vieną rytą, kai kalbėjai telefonu, stovėjau šalimais ir išgirdau, kaip vairuotojas į tave kreipėsi: „Frenke“. Mano klausa puiki. Pasisiūliau kartu važiuoti į miestą, tu sutikai – bet kai apsigalvojau, tau akivaizdžiai palengvėjo. Po to... – jis nutilo ir, kiek buvo įmanoma surištam, gūžtelėjo pečiais. – Buvo gana linksma stebėti, kaip tu grieži dantimis dėl Nikolsono. Jis nekenksmingas senas asilas, bet atrodo lyg mokslingas piktadarys iš detektyvinių filmų. Pagalvojau, kad galiu šį suklydimą palaikyti. Bet žmogus niekad nežinosi. Kaip įrodo mano dabartinė padėtis, net geriausi planai sužlunga.

– Vieną dalyką *privalai* man pasakyti, – pareikalavo Frenkė. – Baigiu išprotėti iš smalsumo. Kas yra Evansas?

– O! – nustebo Basington Frenčas. – Tai jūs nežinot?

Jis pratrūko juokais.

– Tai ganėtinai linksma, – pratarė jis. – Parodo, kokį bukumo laipsnį galima pasiekti.

– Kalbi apie mus? – pasidomėjo Frenkė.

– Ne, – atsakė Rodžeris. – Šiuo atveju turiu omenyje save. Žinai, jei nenutuokiat, kas yra Evansas, nemanau, kad turėčiau jums tai pasakyti. Pasilaikysiu sau kaip mažytę paslaptį.

Situacija buvo ne iš lengvųjų. Jie pričiupo Basington

Frenčą, tačiau pergalės jausmą jis kažkaip sugebėjo iš jų pasiglemžti. Gulėdamas surištas ant grindų kaip belaisvis jis vis tiek buvo centrinė figūra.

– Gal galėčiau pasiteirauti, kokie būtų tolimesni jūsų planai? – susidomėjo jis.

Plano kol kas nė vienas sugalvojęs nebuvo. Bobis netvirtai užsiminė apie policiją.

– Šaunuoliai, – linksmai įvertino Rodžeris. – Skambtelėkit ir perduokit mane į jų rankas. Turbūt apkaltinsite pagrobimu. Išsisukti bus nelengva. – Jis žvilgtelėjo į Frenkę. – Pasiteisinsiu nusikalstama aistra.

Frenkė išraudo.

– O kaip patiktų kaltinimas žmogžudyste? – tarė ji.

– Mieloji, neturit jokių įkalčių. Absoliučiai jokių. Pergalvokit viską ir patys suprasit.

– Badžeri, – prabilo Bobis, – geriau pasilik čia ir nenuleisk nuo jo akių. Aš nulipsiu žemyn ir iškviesiu policiją.

– Pasisaugok, – perspėjo Frenkė. – Nežinom, kiek jų čia dar yra.

– Daugiau nė vieno, – patikino Rodžeris. – Veikiau vienas kaip pirštas.

– Tavo žodžiu tikėti nesiruošiu, – atšovė Bobis.

Jis pasilenkė ir dar sykį patikrino mazgus.

– Tvirti, – tarė jis. – Neatrištų net norėdamas. Geriau einam visi kartu. Duris užrakinsim.

– Drauguži, tu nežmoniškai nepatiklus, nemanai? – įgėlė Rodžeris. – Jei kartais prireiktų, mano kišenėje yra pistoletas. Tave jis gali pradžiuginti, o man šiuo metu iš jo jokios naudos.

Nepaisydamas pašaipos, Bobis pasiėmė ginklą.

– Kaip miela, kad pasakei, – atsikirto jis. – Jei tau įdomu, aš tikrai pasijutau laimingesnis.

– Gerai, – tarė Rodžeris. – Jis užtaisytas.

Bobis paėmė žvakę ir jie visi išėjo iš palėpės, palikdami Rodžerį gulėti ant grindų. Bobis užrakino duris ir įsimetė raktą į kišenę. Rankoje laikė pistoletą.

– Eisiu pirmas, – pasakė jis. – Geriau neprisidaryti bėdos.

– Savotiškas jis v-v-vaikinas, ką? – parodė galva Badžeris į duris.

– Tas velnio vaikas moka pralaimėti, – įvertino Frenkė.

Net ir dabar ji nevalingai pasidavė Rodžerio Basington Frenčo žavesiui.

Į pirmą aukštą vedė gerokai nutriušę laiptai. Visur buvo ramu. Bobis dirstelėjo per turėklus žemyn. Telefonas buvo apačioje, prieškambaryje.

– Iš pradžių apžiūrėkim kambarius, – tarė jis. – Geriau, kad nebūtume užpulti iš nugaros.

Badžeris vienas po kitų atlapojo duris. Trys iš keturių miegamųjų buvo tušti. Paskutiniajame ant lovos gulėjo smulki moteris.

– Tai Moira, – išsprūdo Frenkei.

Visi trys apstojo aplink lovą. Moira gulėjo it negyva, tik jos krūtinė vos pastebimai kilnojosi.

– Ji miega? – pratarė Bobis.

– Manau, ji apsvaiginta, – atsiliepė Frenkė.

Ji pasižvalgė po kambarį. Ant stalo, stovinčio palei langą, gulėjo emaliuotas padėkliukas su švirkštu jame. Ir spiritinė lempelė bei švirkšto adata.

– Greičiausiai jai viskas bus gerai, – tarė ji. – Bet reikėtų iškviesti daktarą.

– Einam į apačią ir paskambinsim, – suskato Bobis.

Jie taip ir padarė. Frenkė baiminosi, kad kabelis gali būti nupjautas, bet tai pasirodė esą nepagrįsta. Į nuovadą jie prisiskambino nesunkiai, tačiau viską paaiškinti buvo kur kas sudėtingiau. Vietos policininkai iškvietimą palaikė piktu pokštu.

Bet galiausiai jais patikėjo ir Bobis su palengvėjimu atsiduses padėjo ragelį. Jis taip pat pasakė, kad prireiks daktaro, ir policininkas pažadėjo jį atsivežti.

Po dešimties minučių prie namelio sustojo mašina, iš kurios išlipo inspektorius, dar vienas policininkas ir pagyvenęs vyriškis, kurio profesija buvo akivaizdi.

Bobis su Frenke juos pasitiko ir, kiek padrikai nupasakoję įvykius, palydėjo ant aukšto. Bobis atrakino duris ir staiga kaip įbestas sustojo ant slenksčio. Kambario viduryje mėtėsi

perpjautų virvių gniužulas. Po stoglangiu stovėjo iš kampo atitempta lova, ant jos dar buvo užkelta kėdė.

Rodžerio Basington Frenčo nebuvo nė padujų.

Bobis, Badžeris ir Frenkė pasijuto priblokšti.

– Šnekos apie Hudinį, – pratarė Bobis. – Hudinis, palyginti su juo, tuščia vieta. Kaip, po galais, jis perpjovė tas virves?

– Greičiausiai kišenėje turėjo peilį, – atsakė Frenkė.

– Net jei ir taip, tai kaip galėjo juo pasinaudoti? Rankos buvo surištos jam už nugaros.

Inspektorius krenkštelėjo. Jo įtarimai atsinaujino. Kuo toliau, tuo labiau šis reikalas jam panėšėjo į vaikigalių pokštą.

Frenkė su Bobiu paskubomis ėmė pasakoti ilgą įvykių grandinę, kuri kas minutę rodėsi vis neįtikinamesnė.

Juos išgelbėjo daktaras.

Nuvestas į kambarį, kuriame gulėjo Moira, jis iškart pareiškė, jog ji apsvaiginta morfijumi ar kokiu opiatu. Jos būklė esanti nesunki, po keleto valandų ji turėtų natūraliai atsibusti.

Jis pasiūlė nedelsiant nuvežti ją į netoliese esančią neblogą ligoninę.

Bobis su Frenke sutiko, nes daugiau ne ką tegalėjo padaryti. Inspektorius užsirašė tikrąsias jų pavardes bei adresus, ypač buvo linkęs netikėti Frenkės titulu, tada leido jiems palikti „Tiudorų vasarnamį“ ir pats palydėjo į „Septynių žvaigždžių“ viešbutuką kaimelyje.

Vis dar jausdamiesi lyg kokie nusikaltėliai, jie tetroško eiti į savo kambarius – dviviatį Bobiui su Badžeriu ir miniatiūrinę vienutę Frenkei.

Kai visi atsigulė, po keleto minučių į Bobio kambario duris kažkas pasibeldė.

Tai buvo Frenkė.

– Man šovė viena mintis, – pareiškė ji. – Jei tas mulkis inspektorius ir toliau galvos, kad tai mes viską suruošėme, aš turiu nepaneigiamų įrodymų, kad buvau apsvaiginta chloroformu.

– Tikrai? Kur?

– Anglių kibire, – atrėžė Frenkė.

Frenkė užduoda klausimą

Išsekusi nuo visų patirtų įvykių Frenkė miegojo iki vėlaus ryto. Kai ji nusileido į viešbučio bufetuką ir aptiko jos belaukiantį Bobį, buvo jau pusė vienuolikos.

– Sveika, Frenke, pagaliau.

– Nebūk toks šlykščiai geros nuotaikos, mielasis, – susmuko ant kėdės Frenkė.

– Ko norėtum? Yra karštos menkės, kiaušinienės, šoninės ir rūkyto kumpio.

– Gal skrebučio su nestipria arbata, – nuramino jį Frenkė. – Kas tau darosi?

– Turbūt dėl to smūgio su smėlio maišeliu, – paaiškino Bobis. – Greičiausiai man atsipalaidavo smegenų pasaitėliai. Nesitveriu energija ir mirtinai trokštu ką nors aktyviai nuveikti.

– Na, tai ko neveiki? – apatiškai paragino Frenkė.

– Jau šį tą padariau – ką tik praleidau pusvalandį su inspektoriumi Hemondu. Gausim bent dabar viską nuleisti juokais, Frenke.

– Bet, Bobi...

– *Bent dabar.* Turim prisikasti iki tikslo, Frenke. Mes teisingame kelyje, tik reikia eiti iki galo. Neapkaltinsim Rodžerio Basington Frenčo pagrobimu. Pričiupsim jį už žmogžudystę.

– Ir patupdysim, – su atgimusiu įkarščiu pažymėjo Frenkė.

– Na va, jau geriau, – pritariamai pasakė Bobis. – Išgerk dar arbatos.

– Kaip Moira?

– Prastai. Ji praktiškai nebesivaldė. Drebėjo iš baimės. Išvažiavo į Londoną – į kažkokią kliniką Karalienės vartų gatvėje. Sakė, jausis ten saugesnė. Čia ją imąs siaubas.

– Ji niekad nebuvo iš drąsiųjų, – pastebėjo Frenkė.

– Na, tokio nenuspėjamo, šaltakraujiško žudiko kaip Rodžeris Basington Frenčas, beslankiojančio netoliese, bet kas išsigąstų.

– Taigi ne *ją* jis ketino nužudyti. Jo taikinys – mudu.

– Greičiausiai šią akimirką jis per daug užsiėmęs, kad galvotų apie mus, – tarė Bobis. – Na, Frenke, išsiaiškinam viską iki galo. Turbūt pradžia bus Džono Sevidžo mirtis bei jo testamentas. Kažkas čia ne taip. Arba jis suklastotas, arba Sevidžą nužudė, arba dar kas nors.

– Jei prikišo nagus Basington Frenčas, tai veikiausiai padirbtas testamentas, – mąsliai pareiškė Frenkė. – Klastojimas atrodo esąs jo arkliukas.

– Gali būti *ir* padirbinėjimas, *ir* žmogžudystės. Privalom išsiaiškinti.

Frenkė linktelėjo.

– Skaitydama testamentą, kai ką pasižymėjau. Liudytojai buvo virėja Roza Čadli ir sodininkas Albertas Meras. Juos surasti turėtų būti nesunku. Dar užsirašiau advokatų pavardes – Elfordas ir Li, kaip sakė misteris Spregas, nepaprastai gerbiami savo luomo atstovai.

– Gerai, pradėsim nuo čia. Su teisininkais gal geriau pasikalbėk tu. Aš paieškosiu Rozos Čadli ir Alberto Mero.

– O kur Badžeris?

– Nesijaudink, jis visada parpia iki pietų.

– Turėsim jam kada pagelbėti su verslu, – pasakė Frenkė. – Galų gale, jis išgelbėjo man gyvybę.

– Jis ir vėl į ką nors įsipainios, – patikino Bobis. – Tarp kitko, ką manai apie šitai?

Jis parodė jai murziną kartono lakštelį. Tai buvo fotografija.

– Misteris Keimenas, – iškart atpažino Frenkė. – Iš kur ją gavai?

– Vakar naktį. Buvo užkritusi už telefono.

– Tad aišku, kas tie misteris ir misis Templtonai. Luktelk minutėlę.

Padavėja kaip tik atnešė skrebučius. Frenkė parodė jai nuotrauką.

– Ar pažįstate tą žmogų? – paklausė ji.

Padavėja pakreipusi galvą žiūrėjo į fotografiją.

– Na, taip, esu mačiusi šį poną... tik nepamenu, kas jis. A, tai džentelmenas, kuris gyveno „Tiudorų vasarnamyje“ – misteris Templtonas. Jie dabar, regis, išvykę – lyg ir į užsienį.

– Koks jis kaip žmogus? – pasiteiravo Frenkė.

– Nelabai galėčiau pasakyti. Jie čia buvodavo nedažnai – tik savaitgaliais, bet ne kiekvieną. Niekas per daug su juo nesibičiuliavo. Misis Templton buvo labai maloni dama. Tačiau „Tiudorų vasarnamyje“ jie gyveno neilgai – apie pusę metų, kol mirė vienas turtuolis ir paliko misis Templton visus pinigus, tada jie išvažiavo į užsienį. Bet namo taip ir nepardavė. Manau, kad retkarčiais išnuomoja kokiam savaitgaliui. Kaip ten bebuvę, netikiu, jog su tokiu turtu jie kada nors grįš ir jame gyvens.

– Jų virėja buvo vardu Roza Čadli, ar ne? – pasidomėjo Frenkė.

Tačiau patarnaujančios mergaitės visokios virėjos nedomino. Jos vaizduotę kaitino turtingo pono palikimas. Į Frenkės klausimą ji tik atsakė, jog ji nežinanti, ir išėjo, nešdamasi tuščią skrebučių padėklą.

– Kol kas einam tiesiu keliu, – tarė Frenkė. – Keimenai čia nebegyvena, tačiau tebelaiko namą gaujos reikalams.

Kaip ir pasiūlė Bobis, jiedu pasidalijo darbais. Frenkė, pasipuošusi keletu vietos parduotuvėlėse įsigytų pirkinių, išvažiavo su „Bentley“, o Bobis leidosi ieškoti sodininko Alberto Mero.

Jie vėl susitiko per pietus.

– Na? – pasiteiravo Bobis.

Frenkė papurtė galvą.

– Suklastojimas atmetamas. – Ji kalbėjo lyg žemes pardavusi. – Su misteriu Elfordu kalbėjausi ilgai – jis gana mielas senučiukas. Jį jau pasiekė paskalos apie mūsų vakarykščius nuotykius, tad jis nesitvėrė iš smalsumo. Kaži ar čia būna apie ką paliežuvauti. Na, bet netrukus jis atsidūrė po mano padu. Tada paklausiau apie Sevidžą – esą sykį susitikau jo giminaičius ir tie užsiminė apie klastotę. Mano seneliukas

visas pasišiaušė – nė kalbos negali būti! Juk ne laišku atsiųstas ar panašiai. Jis pats susitiko su misteriu Sevidžu, kuris būtinai norėjo sudaryti testamentą tuoj pat. Misteris Elfordas buvo linkęs grįžti į kontorą ir parengti jį tinkamai, žinai, kaip visada – popierizmas.

– Nežinau, – paprieštaravo Bobis. – Niekad nesudarinėjau testamentų.

– O aš dukart. Antrąjį – šįryt. Reikėjo surasti kokią nors priežastį užeiti pas advokatą.

– Ir kam palikai pinigus?

– Tau.

– Gal paskubėjai truputį? Jei Rodžeriui Basington Frenčui pavyktų tave užplumpinti, už tai greičiausiai būčiau pakartas aš!

– Nepagalvojau apie tai, – pripažino Frenkė. – Bet aš pasakojau, kad misteris Sevidžas buvo susinervinęs ir privertė misterį Elfordą iškart parengti testamentą, kurį paliudijo tarnaitė su sodininku, o po to misteris Elfordas pasiėmė jį saugoti.

– Rodos, klastojimas išties atkrinta, – sutiko Bobis.

– Aha. Jei matai, kaip žmogus deda savo parašą, jau niekaip neįžiūrėsi klastotės. O dėl antrojo kaltinimo – žmogžudystės, tai bus sunku ką nors smulkiau sužinoti. Daktaras, apžiūrėjęs kūną, jau miręs. Tas, kurį matėm vakar, čia dirba vos porą mėnesių.

– Mums su mirtimis vis nesiseka, – pastebėjo Bobis.

– O kas dar numirė?

– Albertas Meras.

– Manai, kad jiedu *irgi* mirė ne sava?

– Hm, tai įgauna masinį pobūdį. Bet dėl Alberto Mero galime paabejoti – seneliui buvo jau septyniasdešimt dveji.

– Na, gerai, – tarė Frenkė. – Šiuo atveju leisiu manyti, kad dėl natūralių priežasčių. O kaip sekėsi su Roza Čadli?

– Ją radau. Išėjusi iš Templtonų, ji išvyko tarnauti į šiaurės Angliją, tačiau grįžo čia ir prieš septyniolika metų ištekėjo už vietinio. Deja, ji žioploka. Nieko apie nieką neprisimina. Gal tau pavyks geriau?

– Pabandysiu, – sutiko Frenkė. – Su vėplomis tvarkytis moku. Tiesa, kur Badžeris?

– Viešpatie maloningas! Visai jį pamiršau, – sušuko Bobis. Jis išbėgo ir netrukus sugrįžo.

– Jis tebemiegojo, – paaiškino jis. – Bet jau keliasi. Kambarinė žadino jį, rodos, keturis kartus, bet kaip į sieną.

– Na, tai gal geriau pasimatykim su ta vėpla, – atsistojo Frenkė. – Bet vėliau *būtinai* nusipirksiu dantų šepetėlį, naktinius marškinius, kempinę ir dar kelis civilizuotam gyvenimui privalomus dalykėlius. Vakar buvau tiek sulaukėjusi, jog net nepagalvojau apie tai. Tiesiog nusirengiau ir šokau į lovą.

– Suprantu, – pasakė Bobis. – Aš pasielgiau taip pat.

– Tai einam pasišnekėti su Roza Čadli, – pasiūlė Frenkė.

Roza Čadli, dabar – misis Pret, gyveno namuke, tiesiog lūžtančiame nuo porcelianinių šunelių ir įvairiausių baldų. Ji buvo lėtapėdė įspūdingų formų moteriškė žuvies akimis ir užsikimšusia nuo polipų nosimi.

– Kaip matote, grįžau, – nuotaikingai pasakė Bobis.

Misis Pret tik švokštė ir abejingai į juos žiūrėjo.

– Mums buvo taip įdomu sužinoti, kad jūs dirbote pas misis Templton, – paaiškino Frenkė.

– Taip, ponia, – atsakė misis Pret.

– Regis, dabar ji gyvena užsienyje, – toliau kalbino Frenkė, stengdamasi sudaryti artimos misis Templton draugės įspūdį.

– Girdėjau, – pritarė misis Pret.

– Jūs kurį laiką pas ją gyvenote, ar ne? – paklausė Frenkė.

– Pas ką, ponia?

– Kurį laiką pas misis Templton, – lėtai ir aiškiai pakartojo Frenkė.

– Nepasakyčiau taip, ponia. Tik du mėnesius.

– O! Galvojau, kad ilgiau.

– Gledis gyveno, ponia. Kambarinė. Pusę metų.

– Jūs dirbote dviese?

– Taip. Ji buvo kambarinė, o aš virėja.

– Jūs dar tarnavote, kai mirė misteris Sevidžas, tiesa?

– Atsiprašau, ponia, nesupratau.

– Jūs tebegyvenote čia, kai mirė misteris Sevidžas?

– Misteris Templtonas nemirė – bent jau negirdėjau. Išvyko į užsienį.

– Ne misteris Templtonas, o misteris Sevidžas, – pataisė Bobis.

Misis Pret bukai į jį žvilgtelėjo.

– Ponas, kuris paliko jai daug pinigų, – pabandė padėti Frenkė.

Misis Pret veide pasirodė maždaug protinga išraiška.

– O taip, ponia, dėl kurio buvo kvota.

– Teisingai, – pasakė Frenkė, patenkinta savo sėkme. – Jis dažnai atvažiuodavo?

– Nepasakyčiau, ponia. Suprantat, aš buvau nauja. Gledis žinotų.

– Tačiau tai jūs paliudijote jo testamentą, tiesa?

Misis Pret sumišo.

– Nuėjote pas jį, matėte, kaip jis pasirašo, tada padėjote savo parašą.

Akys vėl sužibo.

– Taip, ponia. Aš ir Albertas. Niekad nepasirašinėjau ir man tas nepatiko. Sakiau Gledis, kad nenoriu pasirašinėti jokių popierių ir taškas, bet ji sakė, kad viskas teisingai, kadangi yra misteris Elfordas, o jis yra malonus džentelmenas ir advokatas.

– Kas tiksliai įvyko? – paklausė Bobis.

– Dovanokit, pone?

– Kas liepė jums pasirašyti? – pagelbėjo Frenkė.

– Šeimininkė, pone. Ji atėjo į virtuvę ir liepė man pašaukti Albertą, tada abu palipome į didįjį miegamąjį, kurį šeimininkė iš vakaro paruošė tam ponui, o ten ant lovos sėdėjo tas ponas, tik parvažiavęs iš Londono ir nuėjęs tiesiai į lovą, ir jis atrodė labai pasiligojęs. Nebuvau anksčiau jo mačiusi. Bet jis atrodė kaip vaiduoklis, dar ten buvo misteris Elfordas, jis labai maloniai kalbėjo ir liepė man nieko nebijoti, kad man reikės parašyti savo vardą ten pat, kur tas ponas parašys savąjį,

ir aš dar prirašiau „virėja“ ir užrašiau savo adresą, Albertas irgi parašė, paskui nulipau žemyn pas Gledis, danties ant danties nenulaikydama, ir pasakiau, kad dar niekad nemačiau jokio pono taip arti mirties, o Gledis pasakė, kad vakar jis atrodė visai sveikas, ir kad turbūt kas nors Londone jį taip nuliūdino. Į Londoną jis išvažiavo labai anksti, dar niekas nebuvo atsikėlęs. Paskui pasakiau, kad man vis tiek nepatinka pasirašinėti popierius, o Gledis pasakė, kad viskas gerai, nes tvarką prižiūrįs misteris Elfordas.

– O misteris Sevidžas – tas džentelmenas, – kada mirė?

– Kitą rytą jau radom atšalusį, ponia. Jis užsirakino kambary ir nieko neįsileido, o kai Gledis ryte jį žadino, tai jis jau gulėjo negyvas, prie lovos laiškas padėtas. „Koroneriui“, taip buvo ant jo užrašyta. Gledis pametė galvą. Paskui buvo kvota ir visa kita. Po dviejų mėnesių misis Templton pasakė, kad išvažiuoja į užsienį. Bet ji man surado labai gerą darbą su didele alga šiaurėje, ir dar paliko gražią dovaną. Labai maloni ponia ta misis Templton.

Dabar misis Pret kaip reikiant įsiplepėjo.

Frenkė atsistojo.

– Ką gi, – tarė ji. – Buvo labai malonu jūsų paklausyti. – Iš piniginės ji išsitraukė banknotą. – Negaliu nepalikti jums... e... nedidelės dovanėlės. Tiek daug jūsų laiko sugaišinau.

– Labai dėkui jums, ponia, tikrai. Geros dienos jums ir jūsų džentelmenui.

Frenkė išraudo ir skubiai išėjo. Bobis prisijungė prie jos po keleto minučių. Jis atrodė susirūpinęs.

– Ką gi, – tarė jis. – Regis, ištraukėm viską, ką žino.

– Taip, – sutiko Frenkė. – Viskas atitinka. Be abejonės, Sevidžas sudarė testamentą, ir greičiausiai jo baimė dėl vėžio buvo nuoširdi. Gydytojo iš Harlio gatvės ilgam nepapirksi. Turbūt jie kuo skubiau atsikratė Sevidžu, vos tik jis sudarė tą testamentą ir dar nespėjo persigalvoti. Bet kad jis mirė ne savo noru, įrodyti greičiausiai nepavyks.

– Matyt. Galim tik įtarti, kad misis T davė jam ko nors, „kad geriau miegotų“. Basington Frenčas galėjo suklastoti

laišką koroneriui, bet dabar to irgi neįrodysi. Turbūt tas laiškas kaip įkaltis po kvotos senų seniausiai sunaikintas.

– Tad trukt už vadžių, vėl iš pradžių – ką, po galais, Basington Frenčas su savo bendrais taip desperatiškai nuo mūsų slepia?

– O tau niekas neatrodo neįprasta?

– Ne, išskyrus viena. Kodėl misis Templton pasiuntė pakviesti sodininko paliudyti testamentą, jei namuose buvo ir kambarinė. Kodėl jie nepaprašė jos?

– Įdomu, kad taip pasakei, Frenke, – ištarė Bobis.

Jo balsas buvo toks keistas, kad Frenkė nustebusi į jį pasižiūrėjo.

– Kodėl?

– Nes užtrukau pas misis Pret dėl Gledis pavardės bei adreso.

– Na?

– *Kambarinės pavardė buvo Evans!*

32 SKYRIUS

EVANS

Frenkei užėmė kvapą.

Bobis kalbėjo susijaudinęs:

– Supranti, tu uždavei tą patį klausimą kaip ir Karstersas. *Kodėl jie nepaprašė kambarinės? Kodėl nepaprašė Evans?*

– Bobi, pagaliau!

– Karstersui tai taip pat pasirodė nepaaiškinama. Kaip ir mudu, jis šniukštinėjo, ieškodamas kokio nors keistumo, ir šitai atkreipė jo dėmesį lygiai kaip ir mudviejų. Be to, manau, kad į Velsą jis atvyko tik dėl šios priežasties. Gledis Evans – velsietiška pavardė, tad ji turbūt iš ten kilusi. Jis atvažiavo paskui ją į Marčboltą. Bet kažkas sekė jį, tad jis su ja taip ir nesusitiko.

– Kodėl jos *neprašė*? – susimąstė Frenkė. – Tam *turi* būti akstinas. Visiška smulkmena, tačiau ypač svarbi. Jei namuose yra dvi tarnaitės, kam kviestis sodininką?

– Gal dėl to, kad tiek Čadli, tiek Meras buvo vėplos, o Evans – gana protinga mergina.

– Niekai. Misteris Elfordas ten taip pat buvo, o jis įžvalgus. Bobi, mūsų rankose jau visi siūlų galai – žinau tai. Jei tik suprastume priežastį. Evans. Kodėl Čadli su Meru, bet ne Evans?

Ūmai ji nutilo ir delnais užsidengė akis.

– Jau tuoj, – pratarė ji. – Jau kažkas ryškėja. Tuoj.

Kurį laiką ji sėdėjo sustingusi, paskui nuleido rankas žemyn ir keistai žibančiomis akimis pažvelgė į savo bičiulį.

– Bobi, – paklausė ji, – jei svečiuotumeis namuose, kuriuose yra dvi tarnaitės, kuriai iš jų paliktum arbatpinigių?

– Be abejo, kambarinei, – nustebo Bobis. – Virėjai niekad nepaliekama. Visų pirma dėl to, kad jos nemato.

– Taip, be to, ji nemato svečių. Geriausiu atveju atsitiktinai užmes akį, jei ilgiau svečiuosies. Tačiau kambarinė patarnauja vakarieniaujant, žadina svečius ir atneša jiems kavos.

– Ką nori tuo pasakyti, Frenke?

– Jie negalėjo prašyti Evans paliudyti testamento, *nes Evans būtų supratusi, kad jį pasirašė ne misteris Sevidžas.*

– Dievulėliau, Frenke, ką turi omenyje? Tai kas tada?

– Basington Frenčas, žinoma! Negi nesupratai, kad jis apsimetė Sevidžu? Lažinuosi, kad tai Basington Frenčas nuėjo pas gydytoją ir sugalvojo visą pasakėlę apie vėžį. Tada pakviečia advokatą, kuris misterio Sevidžo anksčiau nė akyse neregėjo, bet prisieks, jog būtent jis pasirašė testamentą, paliudytą dar dviejų žmonių, iš kurių vienas jo taip pat nepažįsta, o antrasis greičiausiai priedo beveik aklas, parašais. Dabar supranti?

– Bet kur visą tą laiką buvo tikrasis Sevidžas?

– O, jis atvyko, kaip ir buvo ketinęs, bet tada jį turbūt prigirdė vaistų ir pusdieniui paliko palėpėje, kol Basington Frenčas vaidino spektaklį. Paskui paguldė atgal į lovą, dar davė migdomųjų, o ryte Evans rado jį jau negyvą.

– Dieve mano, Frenke, man rodos, tau pavyko. Bet kaip įrodysim?

– Na... nežinau. Gal parodyti Rozai Čadli, tai yra Pret, tikrojo Sevidžo nuotrauką? Kaip manai, ji sugebėtų pasakyti: „Tai buvo ne tas pats žmogus, kuris pasirašė testamentą“?

– Abejoju, – atsakė Bobis. – Ji tokia žioplė.

– Turbūt dėl to ją ir priėmė į darbą. Bet yra dar kai kas. Ekspertas turėtų įrodyti, kad parašas suklastotas.

– Bet iki šiol jiems nepavyko.

– Nes niekas apie tai nepagalvojo. Niekas net neįtarė, kad testamentas *galėjo* būti padirbtas. Tačiau dabar viskas kitaip.

– Turim padaryti viena, – pareiškė Bobis. – Surasti Evans. Ji gali daug ką papasakoti. Atmink, ji su Templtonais gyveno pusę metų.

Frenkė sudejavo.

– Bus nelengva.

– Gal pabandykim pašte? – pasiūlė Bobis.

Jie kaip tik pro jį ėjo. Iš pirmo žvilgsnio jis labiau panėšėjo į įvairių prekių parduotuvę.

Žygio ėmėsi Frenkė – ji įsmuko vidun. Tenai buvo tik paštininkė – jauna moteris su ilga smalsuolės nosimi.

Frenkė už porą šilingų nusipirko pašto ženklų, pakalbėjo apie orą, tada tarė:

– Tikiuosi, oras šičia geresnis nei mano gimtinėje. Aš gyvenu Velse, Marčbolte. Net neįsivaizduojat, kiek lietaus susilaukiam.

Jaunoji moteris atsakė, kad ir pas juos sočiai palyja, o per paskutines išeigines pylė kaip iš kibiro.

Frenkė pridūrė:

– Marčbolte gyvena viena moteris, kilusi iš šių vietų. Gal pažįstat ją. Jos pavardė Evans – Gledis Evans.

Paštininkei klausimas įtarimų nesukėlė.

– Taip, žinoma, – atsakė ji. – Ji čia tarnavo. „Tiudorų vasarnamyje". Bet gimusi ne čia. Atvyko iš Velso, vėliau grįžo atgal ir ištekėjo – dabar jos pavardė Roberts.

– Teisingai, – pritarė Frenkė. – Gal galėtumėte duoti jos adresą? Pasiskolinau iš jos lietpaltį ir pamiršau grąžinti. Žinodama adresą, nusiųsčiau paštu.

– Be abejo, – atsakė moteris, – kodėl ne. Retkarčiais ji man atsiunčia atviruką. Ji tarnauja kartu su savo vyru. Palūkėkit minutėlę.

Ji nuėjo ir pasirausė patalpos kampe. Grįžo rankoje laikydama popieriaus lapelį.

– Prašom, – pasakė, stumtelėjusi jį per prekystalį.

Bobis ir Frenkė perskaitė jį kartu. To jie mažiausiai tikėjosi.

Misis Roberts
Klebonija
Marčboltas
Velsas

33 SKYRIUS

SENSACIJA „RYTŲ KAVINĖJE"

Kaip jiedu sugebėjo maždaug padoriai išeiti iš pašto, Bobis su Frenke neįsivaizdavo.

Lauke jie lyg susitarę pasižiūrėjo vienas į kitą ir pratrūko juokais.

– Klebonijoje... visą laiką! – negalėjo atgauti kvapo Bobis.

– O aš peržiūrėjau keturis šimtus aštuoniasdešimt Evansų, – aimanavo Frenkė.

– *Dabar* aišku, kodėl Basington Frenčas nesitvėrė iš linksmumo, supratęs, kad mudu nė nenutuokiame, kas ta Evans, ir dar galvojame, kad tai vyras!

– Ir akivaizdu, kodėl jiems tai kėlė pavojų. Juk tu ir Evans gyvenat po vienu stogu.

– Važiuojam, – tarė Bobis. – Kita stotelė – Marčboltas.

– Štai ir baigėsi mūsų kelionė, – pasakė Frenkė. – Grįžtam atgal į gimtuosius namus.

– Po galais, – prisiminė Bobis, – turim kaip nors pagelbėti Badžeriui. Frenke, turi kiek nors pinigų?

Frenkė atsisegė rankinę ir ištraukė pluoštą banknotų.

– Atiduok jam ir liepk kaip nors susitarti su kreditoriais bei pasakyk, kad mano tėvas nupirks tą garažą, o jį padarys valdytoju.

– Gerai, – atsakė Bobis. – Svarbiausia kuo greičiau iš čia dingti.

– Kam taip baisiai skubėti?

– Nežinau, bet mane kankina nuojauta, kad kažkas nutiks.

– Siaubinga. Tai braukiam.

– Nuraminsiu Badžerį. Tu užvesk mašiną.

– Aš niekad nenusipirksiu to dantų šepetėlio, – ištarė Frenkė.

Po keleto minučių jie jau buvo išvažiavę iš Čiping Somertono. Bobiui skųstis per menka skuba nebuvo kaip.

Tačiau Frenkė staiga pareiškė:

– Klausyk, Bobi, mes per lėtai judam.

Bobis pažvelgė į spidometrą, kurio rodyklė tuo momentu buvo ties šimto dvidešimties padala, ir santūriai pastebėjo:

– Neįsivaizduoju, kaip galim lėkti sparčiau.

– Galim pasisamdyti oro taksi, – pasiūlė Frenkė. – Medešoto oro uostas vos už dešimties kilometrų.

– Brangiausioji!

– Namie būtume jau po poros valandų.

– Gerai, – nusileido Bobis. – Skriskim oro taksi.

Viskas atrodė kaip sapnas. Kam taip paknopstom veržtis į Marčboltą? Bobis atsakymo nežinojo. Jis įtarė, kad Frenkė taipogi. Tiesiog nuojauta.

Medešote Frenkė paprašė pakviesti misterį Donaldą Kingą, ir netrukus pasirodė nevalyvos išvaizdos jaunuolis, kuris visai nenustebo ją išvydęs.

– Labas, Frenke, – pasisveikino jis. – Šimtas metų. Ko reikia?

– Oro taksi, – atsakė Frenkė. – Juk tuo tebeužsiimi?

– Aišku. Kur nori skristi?

– Tiesiog reikia labai greitai parsirasti namo, – pasakė Frenkė.

Misteris Donaldas Kingas kilstelėjo antakius.

– Ir viskas? – pasiteiravo jis.

– Ne visai, – tarė Frenkė. – Bet pagrindinė idėja tokia.

– A, gerai, tuoj pamėtėsim.

– Išrašysiu tau čekį, – šūktelėjo Frenkė.

Po penketo minučių jie pakilo.

– Frenke, – paklausė Bobis, – kodėl taip lekiam?

– Neturiu nė menkiausio supratimo, – patikino jį Frenkė. – Bet kažkaip jaučiu, jog reikia. O tu?

– Aš irgi tik nujaučiu bei nežinau dėl ko. Galų gale, juk mūsų misis Roberts neišskris, apsižergus šluotą.

– O gali. Nepamiršk, mes nežinom, kur Basington Frenčas.

– Teisybė, – susimąstęs pritarė Bobis.

Kai jie pasiekė tikslą, jau buvo vėloka. Lėktuvas nusileido rūmų parke, ir netrukus lordo Marčingtono „Chrysler“ dūmė į Marčboltą.

Jie sustojo prie vartų į kleboniją, mat kelelis buvo per siauras didelėms mašinoms.

Iššokę iš mašinos, Frenkė su Bobiu pasileido bėgte prie namo.

„Tuojau pabusiu, – pagalvojo Bobis. – Ką ir dėl ko mudu darome?“

Ant slenksčio stovėjo liekna moteris. Frenkė ir Bobis iškart ją pažino.

– Moira!

Moira atsigręžė. Ji susvyravo.

– O, kaip džiaugiuosi jus matydama! Nežinau, ką man daryti.

– Bet kodėl tu čia?

– Turbūt dėl to paties kaip ir jūs.

– Išsiaiškinai, kas yra Evans? – spėjo Bobis.

Moira linktelėjo.

– Taip, ilga istorija...

– Einam į vidų, – pakvietė Bobis.

Bet Moira atsitraukė nuo durų.

– Ne ne, – skubriai paprieštaravo ji. – Eikim kur nors pasikalbėti. Privalau kai ką judviem pasakyti – dar prieš įeinant į namą. Gal miestelyje yra kokia kavinukė ar kas nors panašaus? Vietelė, kur galėtume nueiti?

– Gerai, – nenorom pasitraukė nuo durų Bobis. – Bet kodėl...

Moira treptelėjo koja.

– Kai papasakosiu, suprasi. Einam gi. Nevalia gaišti laiko.

Jie pasidavė jos įkarščiui. Pagrindinėje gatvėje buvo „Rytų kavinė“ – pompastiškas pavadinimas, visiškai neatitinkantis interjero. Įėjo vidun. Buvo tuščia – pusė septintos.

Jie susėdo aplink nedidelį staliuką kampe, Bobis užsakė tris kavos.

– Na? – paragino jis.

– Palauk, kol atneš kavą, – atsakė Moira.

Padavėja grįžo ir apatiškai išdėliojo ant stalelio tris puodelius drungnos kavos.

– Nagi, – vėl pratarė Bobis.

– Nenutuokiu, nuo kurios vietos pradėti, – pasakė Moira. – Tai nutiko traukinyje, važiuojant į Londoną. Neįtikėtinas sutapimas. Ėjau vagono koridoriumi ir...

Ji nebaigė frazės. Ji sėdėjo veidu į duris, ir dabar nugąsdinta įsistebeilijo į jas.

– Jis mane sekė, – pratarė ji.

– Kas? – vienu balsu sušuko Frenkė su Bobiu.

– Basington Frenčas, – sušnabždėjo Moira.

– Matei jį?

– Jis lauke. Su moterim raudonais plaukais.

– Misis Keimen, – išsprūdo Frenkei.

Ji su Bobiu stryktelėjo ant kojų ir nubėgo prie durų. Moira protestuodama šūktelėjo, bet nė vienas net nepasuko galvos. Jie apsižvalgė gatvėje, tačiau Basington Frenčo nesimatė niekur.

Moira taip pat išėjo.

– Jis dingo? – jos balsas drebėjo. – O, būkite atsargūs! Jis pavojingas, labai pavojingas.

– Kol mes visi kartu, jis nieko nepadarys, – ramino Bobis.

– Drąsos, Moira, – paragino Frenkė. – Nebūk baili kaip kiškis.

– Na, šiuo momentu mes nieko nebegalime padaryti, – pasakė Bobis, vesdamasis damas atgal prie staliuko. – Tęsk pasakojimą, Moira.

Jis pakėlė kavos puodelį. Frenkė staiga prarado pusiausvyrą, krito ant jo ir kava išsiliejo ant stalo.

– Atsiprašau, – ištarė Frenkė.

Ji pasilenkė prie gretimo stalo, padengto vakarienei. Ant jo stovėjo du stiklo buteliukai su aliejumi ir actu.

Frenkės keistas elgesys patraukė Bobio dėmesį. Ji paėmė acto buteliuką, išliejo turinį į dubenį stalo atliekoms ir iš savo puodelio į buteliuką atsargiai supylė kavą.

– Protelis susisuko, Frenke? – nustebo Bobis. – Ką, po galais, tu darai?

– Imu kavos mėginį, kad Džordžas Arbetnotas ištirtų, – atsakė Frenkė.

Ji pasisuko į Moirą.

– *Baigta, Moira!* Viską supratau, kai stovėjom prie durų! Kai užkliudžiau Bobio alkūnę ir priverčiau išpilti kavą, stebėjau tavo veidą. Kai išsiuntei mus pažiūrėti Basington Frenčo, į mūsų puodelius kažko pripylei. Jūsų dainelė sudainuota, *misis Nikolson, misis Templton ar dar kuo bepasivadinsite!*

– Templton? – suriko Bobis.

– Pažiūrėk į jos veidą, – sušuko Frenkė. – Jei išsigins, tai paprašyk ateiti į klebониją ir pažiūrėsim, ar misis Roberts jos nepažins.

Bobis ją įdėmiai nužvelgė. Jis pamatė, kaip šitą patrauklų, ilgesingą veidą iškreipė demoniškas įniršis. Tos gražios lūpos prasivėrė ir iš jų plūstelėjo šlykščių keiksmų lavina.

Ji kažką grabinėjo savo rankinuke.

Bobis vis dar buvo lyg apkerėtas, bet spėjo pačiu laiku.

Jo ranka numušė pistoletą aukštyn.

Kulka prašvilpė Frenkei virš galvos ir įsmigo į „Rytų kavinės“ sieną.

Pirmą kartą žmonijos istorijoje padavėja skubėjo.

Ji paklaikusi išlėkė iš kavinės, rėkdama:

– Padėkit! Žudo! Policija!

Laiškas iš Pietų Amerikos

Praslinko kelios savaitės.

Frenkė gavo laišką. Ant jo buvo užlipintas vienos iš mažesnių Pietų Amerikos valstybėlių pašto ženklas.

Perskaičiusi pastūmėjo jį Bobiui.

Jame buvo rašoma:

Brangioji Frenke,

Nuoširdžiai sveikinu! Jūs su savo jūrininku sužlugdėt didžiausią mano gyvenimo planą. O aš taip gražiai buvau viską sugalvojęs.

Ar tikrai norėtumėte sužinoti apie jį daugiau? Mano bendrininkė taip kruopščiai viską atskleidė (ak, pyktis – tos moterys visada tokios pagiežingos!), kad net atviriausi prisipažinimai man jau nepakenks. Tarp kitko, aš pradedu gyvenimą iš naujo. Rodžeris Basington Frenčas mirė.

Matyt, visada buvau nevykėlis. Net Oksforde apsižioplinau. Kvailai, nes viskas buvo akivaizdu. Tėvas manęs neapleido. Bet išsiuntė į užjūrį.

Netrukus susidėjau su Moira ir jos šutve. Ji ypatinga. Nuo penkiolikos metų tapo profesionalia nusikaltėle. Kai su ja susipažinau, jai šiek tiek svilo padai. Ją vaikėsi Amerikos policija.

Mes patikom vienas kitam. Nusprendėm susituokti, bet prieš tai dar turėjom neįvykdytų planų.

Ji ištekėjo už Nikolsono. Taip persikėlė į kitą pasaulį ir dingo policininkams iš akiračio. Nikolsonas kaip tik rengėsi vykti į Angliją ir atidaryti kliniką psichikos ligoniams. Jis žvalgėsi tinkamo nebrangaus namo. Moira užrodė jam „Vienkiemį".

Ji su savo gauja ir toliau varė narkotikų biznį. Net pats to nežinodamas, Nikolsonas jai labai pravertė.

Teturėjau du didžiausius troškimus. Valdyti „Merovei Kortą" ir didelį kapitalą. Prieš tris šimtmečius, Čarlzo II laikais, vienas Basington Frenčas buvo svarbus žmogus. Po to giminė nusmuko

iki vidutinybių. Jaučiausi galįs vėl iškelti Basington Frenčų vardą. Bet neturėjau pinigų.

Moira keliskart plaukė į Kanadą „pasimatyti su gentainiais". Nikolsonas ją dievino ir tikėjo kiekvienu jos žodžiu. Dauguma vyrų irgi. Dėl narkotikų kontrabandos jai tekdavo keliauti pasivadinus įvairiausiais vardais. Kai sutiko Sevidžą, ji buvo misis Templton. Apie jį ir jo turtus ji žinojo, tad kaip įmanydama stengėsi suvilioti. Jis susižavėjo, bet sveiko proto neprarado.

Bet mes surezgėme planą. Jį žinote puikiai. Vyras, Jums žinomas kaip Keimenas, suvaidino beširdį sutuoktinį. Sevidžas buvo skatinamas pasisvečiuoti „Tiudorų vasarnamyje". Trečio apsilankymo metu mūsų planas jau buvo parengtas. Nesileisiu į smulkmenas – Jūs jas žinote. Viskas ėjo kaip sviestu patepta. Moira susišlavė pinigėlius ir tariamai išvyko į užsienį, o iš tikro grįžo į „Vienkiemį" Staverlyje.

Tuo tarpu dailinau savo paties planus. Reikėjo pašalinti iš kelio Henrį ir mažylį Tomį. Su Tomiu man nesisekė. Pora puikiai suplanuotų nelaimių nuėjo šuniui ant uodegos. Su Henriu rizikuoti neketinau. Po nelaimingo atsitikimo medžioklėje jis kentė reumatą. Pasiūliau jam morfijaus. Jis dėkingas užkibo ant kabliuko. Henris – žmogus paprastas. Greitai priprato. Mes planavome, kad jis gydytųsi „Vienkiemyje" ir arba „nusižudytų", arba perdozuotų morfijaus. Tuo būtų pasirūpinusi Moira. Manęs su mirtimi niekas nesietų.

Bet tada pasirodė tas mulkis Karstersas. Atrodo, Sevidžas, plaukdamas laivu, brūkštelėjo jam, paminėdamas misis Templton ir net pridėjo mėgėjišką jos nuotrauką. Netrukus Karstersas išvyko į safarį. Grįžęs iš laukinių kraštų ir sužinojęs apie Sevidžo mirtį bei testamentą, nepatikėjo. Pasaka jam atrodė nereali. Jis buvo tikras, kad Sevidžas mirties nebijojo, tuo labiau paniškai nesibaimino vėžio. Be to, pats testamentas atrodė visiškai neatitinkantis jo charakterio. Sevidžas buvo apdairus verslininkas, ir, nepaisant to, kad jis galėjo turėti romaną su gražia moterimi, Karstersas nemanė, kad jis galėtų pastarajai palikti milžinišką sumą, o likučius atiduoti labdarai. Labdarą pridėjau aš. Skambėjo taip garbingai.

Karstersas atvyko į Angliją, pasiryžęs iš arčiau susipažinti su aplinkybėmis. Pradėjo uostinėti.

Ir mums iš karto smarkiai nepasisekė. Draugai atsivežė jį pietų, jis pamatė ant pianino stovinčią Moiros fotografiją ir atpažino moterį Sevidžo nuotraukoje. Jis nuvyko į Čiping Somertoną ir pradėjo šniukštinėti ten.

Mudu su Moira pradėjome drebinti kinkas – kartais man atrodo, kad per daug. Bet Karstersas buvo apsukrus vyrukas.

Jam iš paskos patraukiau į Čiping Somertoną. Jam nepavyko surasti virėjos Rozos Čadli. Ji išvažiavo į šalies šiaurę, bet jis aptiko Evans pėdsakus, susižinojo jos pavardę po vedybų ir susiruošė į Marčboltą.

Reikalai prastėjo. Jei Evans suprastų, kad misis Templton ir misis Nikolson yra ta pati moteris, viskas gerokai komplikuotųsi. Be to, ji gana nemažai laiko gyveno su mumis, tad nebuvome tikri, kiek ji žino.

Nusprendžiau, kad Karstersą reikia sustabdyti. Jis pradėjo įkyrėti. Man pagelbėjo atsitiktinumas. Kai pakilo rūkas, buvau jam už nugaros. Prisėlinau arčiau ir stipriai stumtelėjau.

Bet vis tiek liko dilema. Nežinojau, kokią medžiagą, tinkamą apkaltinti, jis nešiojasi. Tačiau Jūsų jaunasis jūrininkas atidavė jį į mano rankas. Kurį laiką buvau paliktas vienas su lavonu – mano tikslui pasiekti to visiškai pakako. Jis turėjo Moiros nuotrauką, gautą iš fotografų – greičiausiai atpažinti. Paėmiau ją, laiškus ir visa kita, kas galėtų padėti jį atpažinti. Tada įdėjau vienos gaujos narės portretą.

Viskas ėjo taip, kaip reikia. Netikra sesuo su svainiu atvažiavo ir atpažino jį. Rodės, planas sėkmingas. O tada Jūsų draugas Bobis pagadino reikalą. Paaiškėjo, kad prieš mirtį Karstersas atgavo sąmonę ir kalbėjo. Jis paminėjo Evans – o Evans kaip tik tarnavo pastoriaus namuose.

Pripažinsiu, tada mes susinervinome. Beveik pametėme galvas. Moira reikalavo jį pašalinti. Pabandėm vieną būdą, bet nepavyko. Paskui Moira nusprendė pati tuo užsiimti. Su mašina ji nuvažiavo į Marčboltą. Ji puikiai pasinaudojo proga – kai jis miegojo, į alų įpylė morfijaus. Bet prakeiktasis nenusibaigė. Tai buvo didelė nesėkmė.

Kaip minėjau, būtent Nikolsono klausinėjimas paskatino mane pagalvoti, ar tikrai esate ta, kuria dedatės. Bet pabandykit įsivaizduoti Moiros apstulbimą, kai vieną vakarą betykindama

su manim susitikti ji akis į akį susidūrė su Bobiu! Ji iškart jį pažino – prisižiūrejo, kai aną dieną jis miegojo. Nenuostabu, kad ji vos neapalpo iš baimės. Paskui suprato, kad įtariate ne ją, ir susikaupusi toliau vaidino savo vaidmenį.

Ji nuėjo į užeigą ir paporino keletą neįtikėtinų istorijų. Jis viską priėmė už gryną pinigą. Apsimetusi, kad Alenas Karstersas buvo senas jos meilužis, ji pripasakojo, kaip bijosi Nikolsono. Taip pat pasistengė kuo labiau išsklaidyti įtarimus dėl manęs. Aš padariau tą patį ir apibūdinau ją kaip silpną, bejėgę vargšelę – Moirą, kuri nė nemirktelejusi galėjo bet ką pasiųsti į aną pasaulį!

Situacija buvo kebli. Turėjom pinigų. Stūmėmės į priekį su Henriu. Tad su Tomiu buvo galima neskubėti. Galėjome šiek tiek palūkėti. Nikolsonu, atėjus laikui, atsikratytume be problemų. Bet judu su Bobiu kėlėte grėsmę. Visus įtarimus nukreipėte į „Vienkiemį".

Gal bus įdomu sužinoti, kad Henris nenusižudė. Tai aš jį nužudžiau! Kai kalbejausi su Jumis sode, supratau, kad nėra ko delsti ir ėmiausi darbo.

Praskrendantis lėktuvas suteikė neprilygstamą progą. Nuėjau į kabinetą, prisėdau šalia Henrio, kuris kažką rašė, ir, pasakęs: „Pažiūrėk, bičiuli...", nušoviau! Lėktuvo keliamas triukšmas nuslopino garsą. Paskui parašiau mielą atgailos laišką, nušluosčiau savo pirštų atspaudus nuo revolverio, įspaudžiau jį į Henrio ranką ir leidau nukristi ant grindų. Įdejau kabineto raktą Henriui į kišenę ir išėjau, o duris užrakinau su svetainės raktu, kuris irgi tinka.

Užtaisėlio su petardomis, turėjusiomis iššauti po keturių minučių, smulkiai neaprašinėsiu.

Viskas praėjo su daina. Mudu buvome sode ir girdėjome „šūvį". Ideali savižudybė! Vienintelis žmogus, iškart pakliuvęs į įtariamųjų ratą, buvo vargšelis Nikolsonas. Asilas grįžo pasiimti lazdos ar kažko panašaus!

Žinoma, riteriški Bobio žygiai Moirai kėlė sunkumų. Tad ji tiesiog išvažiavo į vasarnamį. Supratome, kad Nikolsono paaiškinimas judviem sukels įtarimų.

Vasarnamyje Moira išties parodė savo charakterį. Iš triukšmo viršuje supratusi, jog aš iškritau iš žaidimo, ji mikliai susišvirkštė didelę dozę morfijaus ir atsigulė ant lovos. Kai jūs visi nuėjote

paskambinti, ji nusėlino į palėpę ir mane išlaisvino. Paskui narkotikai ėmė veikti ir, kai pasirodė gydytojas, ji miegojo nesumeluotu apsvaigusiu miegu.

Tačiau jos nervai vis viena nelaikė. Ji bijojo, kad prisikapstysite iki Evans ir suprasite, kaip buvo surežisuota Sevidžo mirtis ir testamentas. Dar ji baiminosi, kad prieš atvykdamas į Marčboltą Karstersas buvo pamišęs Evans. Ji apsimetė važiuojanti į ligoninę Londone. Bet užuot išvažiavusi, ji išskubėjo į Marčboltą ir ant slenksčio susitiko jus! Tada ji sugalvojo iškart abiem jumis atsikratyti. Jos pasirinkti būdai išties kraugeriški, bet manau, kad jai būtų pavykę. Abejoju, ar padavėja būtų sugebėjusi prisiminti, kaip atrodė su jumis atėjusi moteris. Iki to laiko Moira jau būtų grįžusi į Londoną ir atsigulusi į ligoninę. Pribaigus Jus su Bobiu, viskas būtų nugrimzdę į užmarštį.

Bet Jūs ją perpratot, ir ji visai pametė protą. O teisme liudijo prieš mane!

Gal jau buvau beimąs nuo jos pavargti...

Bet net neįsivaizdavau, kad ji tai žino.

Suprantat, ji turejo pinigus – mano pinigus! Jei būčiau vedęs ją, ji galėjo man pradėti nusibosti. Mėgstu įvairovę.

Tad pradedu gyvenimą iš naujo...

Ir už visa tai esu skolingas Jums bei tam didžiai atgrasiam jaunuoliui Bobiui Džounsui.

Neabejoju, man seksis gerai!

O gal geriau, kad sektųsi blogai?

Aš kol kas nepasikeičiau.

Bet jei nepavyks iš pirmo karto, bandyk dar ir dar kartą.

Sudie, mieloji mano – o gal tik iki pasimatymo. Juk žmogus niekad nežinai, ar ne?

Jūsų prieplaikiai mylintis priešas,
žiaurus ir niekingas dramos piktadarys
Rodžeris Basington Frenčas

35 SKYRIUS

NAUJIENOS KLEBONIJOJE

Bobis atidavė laišką, o Frenkė atsidususi jį paėmė.

– Jis išties ypatingas žmogus, – tarė ji.

– Jis tau visada patiko, – atšiauriai pastebėjo Bobis.

– Jis turėjo žavesio, – atsakė Frenkė. – Kaip ir Moira, – pridūrė ji.

Bobis paraudo.

– Keisčiausia, kad paslapties raktas visąlaik buvo mano namuose, – ištarė jis. – Frenke, juk žinai, kad Karstersas iš tikrųjų parašė Evans... tai yra, misis Roberts?

Frenkė linktelėjo.

– Kad nori ją aplankyti ir gauti informacijos apie misis Templton, kuri greičiausiai yra tarptautinio masto apgavikė, ieškoma policijos.

– Bet kai jį nustūmė nuo skardžio, ji nesugebėjo pridėti dviejų prie dviejų ir gauti keturis, – apmaudžiai pasakė Bobis.

– Nes vyriškis, nukritęs nuo uolos, buvo vardu Pričardas, – pateisino Frenkė. – Tas atpažinimas buvo puikiai atliktas. Jei žmogus pavarde Pričardas, tai kaip jis gali būti vadinamas ir Karstersu? Štai kaip mąsto eilinis protas.

– Kvailiausia, kad ji atpažino Keimeną, – klojo toliau Bobis. – Kai Robertsas palydėjo jį vidun, ji užmetė į jį akį, o vėliau paklausė savo vyro, kas jis toks. Robertsas atsakė, kad misteris Keimenas, o ji pastebėjo: „Keista, jis kaip iš akies luptas džentelmenas, pas kurį seniau tarnavau.“

– Nieko sau, – tarstelėjo Frenkė.

– Net Basington Frenčas porą kartų išsidavė, – pridūrė ji. – Bet aš buvau tokia kvaiša, kad nepastebėjau.

– Tikrai?

– Taip, kai Silvija pastebėjo, kad vyras, kurio nuotrauka buvo laikraštyje, labai primena Karstersą, jis atsakė, kad

panašumas labai nedidelis, taigi, negyvėlio veidą jis matė. O vėliau man sakė, kad nematė.

– Bet kaip, po galais, tu perpratai Moirą, Frenke?

– Turbūt man padėjo misis Templton apibūdinimas, – svajingai ištarė Frenkė. – Visi sakė, kad ji „tokia maloni dama". Keimeno žmonai tai visiškai netinka. Nė viena tarnaitė jos nepavadintų „malonia dama". O kai grįžome į tavo namus ir susitikome Moirą, man staiga toptelėjo – o gal Moira ir yra misis Templton?

– Šauniai pasidarbavai.

– Man labai gaila Silvijos, – pasakė Frenkė. – Kai Moira įskundė Rodžerį, jai teko patirti daug viešumo. Bet daktaras Nikolsonas ją taip palaikė, kad nenustebčiau, jei tai baigtųsi vedybomis.

– Rodos, viskas baigėsi labai gerai, – sutiko Bobis. – Badžeriui garaže sekasi puikiai – dėkui tavo tėvui, be to, esu jam dėkingas ir už nuostabiai neprilygstamą darbą.

– Tas darbas nuostabiai neprilygstamas?

– Už beveik aukso kalnus valdyti kavos plantaciją Kenijoje? Man tai neprilygstama. Kaip tik apie kažką panašaus aš ir svajojau.

Jis patylėjo.

– Nemažai žmonių važiuoja į Keniją pakeliauti, – vylingai pasakė jis.

– Nemažai žmonių važiuoja tenai pagyventi, – droviai tarė Frenkė.

– O Frenke, bet tu juk ne? – Jis išraudo, užsikirto, bet susikaupęs ištarė iki galo: – T-t-tu gal?

– Gal, – atsakė Frenkė. – Tai yra taip.

– Visada man be proto patikai, – prikimusiu balsu pasakė Bobis. – Nors ir jaučiausi apgailėtinai, žinodamas, kad nieko iš to nebus.

– Matyt, dėl to anąsyk golfo lauke buvai toks storžievis?

– Taip, tądien jaučiausi klaikiai.

– Hm, – numykė Frenkė. – O kaip Moira?

Bobis susinepatogino.

– Jos veidas man paliko įspūdį, – pripažino jis.

– Ji už mane gražesnė, – geraširdiškai sutiko Frenkė.

– Ne... bet ji man visur lyg vaidenosi. O paskui, kai likome palėpėje ir tu buvai tokia narsi... Moira tiesiog nublanko. Man buvo visai neįdomu, kas jai bus. Svarbiausia likai tu – tik tu. Buvai tiesiog neprilygstama! Tokia baisiai baisiai drąsi.

– Širdy jokios narsos nejaučiau, – patikino Frenkė. – Virpėjau kaip triušio uodegėlė. Bet norėjau, kad manimi žavėtumeisi.

– Aš taip ir dariau, mieloji mano. Ir darau. Ir darydavau. Ir darysiu. Tu tikra, kad Kenijoje šitai tau nenusibos?

– Priešingai – man nežmoniškai patiks. Atsikandau Anglijos.

– Frenke.

– Bobi.

– Gal malonėtumėte čionai, – atidarė duris pastorius ir pasiūlė šalpos draugijos nariams užeiti vidun.

Bet jis skubiai užtrenkė duris ir atsiprašė.

– Mano... e... vienas iš mano sūnų. Jis...e... užsiėmęs.

Geradarys šelmiškai patikino, kad jie taip ir supratę.

– Geras vaikinas, – pasakė pastorius. – Kartais linkęs kiek per lengvabūdiškai žiūrėti į gyvenimą. Bet pastaruoju metu labai pasitaisė. Jis vyksta valdyti kavos plantacijos į Keniją.

Tas pats labdarys paslapčiomis šnipštelėjo kitam:

– Matėte? Jis juk bučiavo ledi Fransiską Dervent?

Per valandą ši naujiena apskriejo visą Marčboltą.

Stalo žaidimas

PINIGŲ SRAUTAS 101

Tai mokymo programa, kuri žaidimo forma moko apskaitos, finansų ir investavimo. Užuot sunkiai dirbę dėl pinigų, išmokite pabėgti iš užburto žiurkių rato į greitkelį, kur pinigai dirbs už jus ir jums.

Finansų žinios ir patirtis dažniausiai įgyjami per tam tikrą laiką, be to, reikia išmokti įveikti baimę prarasti pinigus, ypač jeigu eksperimentuojama su nuosavais pinigais. Robertas T. Kijosakis, įžvelgęs problemą ir galimybę, sukūrė žaidimą PINIGŲ SRAUTAS®.

Žaidimas yra veiksmingas mokymosi būdas, nes sudaro sąlygas praktiškai išmokti investavimo. PINIGŲ SRAUTAS® 101 sukuria aplinką, kurioje galima priimti su pinigais susijusius gyvenimo sprendimus ir labai greitai pamatyti jų efektyvumą bei įvertinti padarinius.

PINIGŲ SRAUTAS prisideda prie „Turtingojo tėčio" misijos gerinant finansinę žmonijos padėtį, leidžia tiek suaugusiems, tiek vaikams aktyviai dalyvauti žaidime, kuriame siūlomos finansinės galimybės ir išbandymai yra tikro gyvenimo atspindys. Gebėjimas numatyti finansinių sprendimų padarinius ir suvokti, kad finansinis išprusimas gali tiesiogiai lemti mūsų gyvenimo kokybę, yra milžiniška „investicijų grąža", gaunama iš PINIGŲ SRAUTO žaidimų.

Turtingojo tėčio PINIGŲ SRAUTO žaidimus visame pasaulyje žaidžia ir suaugusieji, ir vaikai, siekiantys sužinoti daugiau apie pinigus, kad įgytas žinias galėtų taikyti savo kasdieniame gyvenime.

PINIGŲ SRAUTĄ® 101 galima žaisti jau nuo 10-ties metų.

Christie, Agatha
Kodėl nepaprašė Evans? [romanas] / Agata Kristi ; [iš anglų kalbos vertė Virginija Rimkutė]. – Vilnius : Sirokas Publishing, 2008. 224 p. (Agatos Kristi kolekcija, ISSN 1822-7376 ; 41)
ISBN 978-9955-740-07-0

UDK 820-3
Ch525

Bobis Džounsas, ne itin sėkmingai bežaisdamas golfą, numuša kamuoliuką nuo skardžio. Pražuvėlio kamuoliuko nesimato, bet žemėliau ant uolų jis aptinka susmukusį mirštantįjį. Paskutinį kartą įkvėpęs, vyriškis atsimerkia ir prataria: „Kodėl nepaprašė Evans?..“

Šiems žodžiams niekaip neišeinant iš galvos, Bobis su savo linksmuole drauge Frenke Dervent pasiryžta išsiaiškinti paslaptingąjį įvykį ir dėl to papuola į mirtiną pavojų...

Dizaineris
Daniel Samulevič

Tiražas 5050 egz.
2008-02-07. 8,4 leidyb. apsk. l.
Išleido UAB „SIROKAS PUBLISHING“
sirokas@takas.lt, www.knyguprekyba.lt

Spausdino „Mažoji poligrafija“,
Vokiečių g. 187, Kaunas

Per 56 kūrybinės veiklos metus Agata Kristi parašė 79 detektyvinius romanus ir trumpų apsakymų rinkinius, 19 pjesių ir 6 romanus, pasirašytus Marijos Vestmekot (Mary Westmacott) vardu. Paskutinysis romanas „Mieganti žmogžudystė", kuriame nusikaltimą narplioja mis Marpl, pasirodė 1976 metais.

Agata Kristi gimė 1890 metais Devono grafystėje, Torkyje, Frederiko ir Klarisos Milerių šeimoje. Pirmasis Agatos vyras buvo Arčibaldas Kristis. Vėliau rašytoja ištekėjo už archeologo Makso Melouno (Max Mallowan). 1971 metais Agata Kristi apdovanota Britų imperijos ordinu. Mirė 1976 metų sausio 12 dieną.

Bobis Džounsas, ne itin sėkmingai bežaisdamas g
kamuoliuką nuo skardžio. Pražuvėlio kamuoliuko nesimato, bet žemėliau ant uolų jis aptinka susmukusį mirštantįjį. Paskutinį kartą įkvėpęs, vyriškis atsimerkia ir prataria: „Kodėl nepaprašė Evans?.."

Šiems žodžiams niekaip neišeinant iš galvos, Bobis su savo linksmuole drauge Frenke Dervent pasiryžta išsiaiškinti paslaptingąjį įvykį ir dėl to papuola į mirtiną pavojų...

„Visiškai įtraukianti"
Books

„Pasakojimas, kuris teikia malonumą ir palaiko nuolatinę įtampą, bet neišsekina skaitytojo kantrybės ar vaizduotės."
Times literatūrinis priedas

Agatha Christie

